

T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TEKİRDAĞ'DA GELENEKSEL AHŞAP KONUTLARIN MALZEME
SORUNLARI VE KORUMA YÖNTEMLERİ ÜZERİNE BİR
METODOLOJİ ÇALIŞMASI: TEKİRDAĞ'DAN BİR KONUT ÖRNEĞİ**

**YÜKSEK LİSANS
TEZİ**

Büşra Şık

(0909351030)

AnabilimDalı: Mimarlık

Programı: Mimarlık Tarihi ve Restorasyon

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

**ARALIK
2013**

**T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**TEKİRDAĞ'DA GELENEKSEL AHŞAP KONUTLARIN MALZEME
SORUNLARI VE KORUMA YÖNTEMLERİ ÜZERİNE BİR
METODOLOJİ ÇALIŞMASI: TEKİRDAĞ'DAN BİR KONUT ÖRNEĞİ**

**YÜKSEK LİSANS
TEZİ**

Büşra Şık

(0909351030)

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 28 Kasım 2013

Tezin Savunulduğu Tarih: 17 Aralık 2013

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Diğer Jüri Üyeleri: Yrd. Doç. Dr. Elif MIHÇIOĞLU BİLGİ

Yrd. Doç. Dr. Gül Tayyibe KÖKSAL KARGIN

ARALIK

2013

ÖNSÖZ

Trakya bölgesinde yer alan Tekirdağ ili, diğer birçok ilde olduğu gibi 19. yüzyılda ve 20. yüzyıl başlarında yapı teknolojisinin gelişmesiyle bir çok değişime maruz kalmıştır. Değişen yapı teknolojisiyle birlikte, yapıların ölçek ve karakterlerinin değişmesinin yanında, tarihi yapılara müdahaleler de, yapıların özgün karakteristiklerine aykırı niteliklerde gerçekleşmeye başlamış ve tarihi yapılarda tahribata sebep olmuştur. Şehrin yaşadığı yangınlar, hızlı kentleşme süreci, planlamada ve planların uygulanmasındaki eksik ve yanlışlardır.

Bu süreçlerin yaşandığı Tekirdağ ilinde, günümüze kadar ayakta kalabilmiş az sayıdaki geleneksel ahşap yapılardan bölgeyi en iyi tanıtacak olanların tespit edilip, acilen sağliıklaştırılması gerekmektedir. Mevcut geleneksel konutlar, bakımsızlık ve ilgisizlik nedeniyle hızlı bir şekilde yok olmaktadır. Bu sebeple, Tekirdağ geleneksel konut örneklerinin geleceğe taşınmasına katkı sağlayacak bir çalışma yoluna girilmiş ve yapılan önerilerle çözüm sürecinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Tez çalışmamın hazırlanması sırasında, benden yardımlarını, desteğini, sabrını, hoşgörüsünü ve bilgisini esirgemeyendeğerli tez danışmanım Doç.Dr. Ege ULUCA TÜMER'e, değerli hocamYrd.Doç.Dr. Elif MIHÇIOĞLU BİLGİ'ye ve uzmanlık eğitimim boyunca ilminden faydalandığım, insani ve ahlaki değerleri ile de örnek edindiğim, yanında çalışmaktan onur duyduğum değerli hocam Prof.Dr. Nur AKIN'a teşekkür ediyorum.

Bu tez çalışmamda beni yönlendiren, her konuda sabırla yardımcı olan, maddi ve manevi her türlü desteği veren ve bu günlere gelmemde büyük pay sahibi olan ANNEM'e,BABAM'a, aileme ve yakınlarıma en içten teşekkürlerimi belirtmek istiyorum.

ARALIK, 2013

Büşra Şık

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ	v
KISALTMALAR	vi
ŞEKİL LİSTESİ	vii
ÖZET.....	xix
ABSTRACT	xxi
1 GİRİŞ.....	1
1.1 Amaç	1
1.2 Kapsam	3
1.3 Yöntem	4
2 Ahşap Yapım Teknolojisine Dair Genel Bilgi	6
2.1 Geleneksel Ahşap Sistemler	6
2.2 Modern Ahşap Sistemler	8
2.3 Ahşap Yapım Sistemleri ve Sürdürülebilirlik	15
3 TEKİRDAĞ'DA GELENEKSEL AHŞAP KONUTLARININ ÖZELLİKLERİ	16
3.1 Konum ve Yasal Süreç	18
3.2 Morfolojik Özellikler	19
3.3 Geleneksel Ahşap Konutların Mimari Özellikleri.....	22
3.3.1 Plan Özellikler.....	22
3.3.2 Cephe Özellikleri	28
3.3.3 Mimari Elemanlar ve Bezemeler	31
3.3.4 Yapım Sistemleri.....	45
4 TEKİRDAĞ'DA SEÇİLEN YILMAZ EVİ'NİN ÖZELLİKLERİ	47
4.1 Konum	47

4.2	Mimari Özellikler	48
4.3	Yapım Sistemi ve Malzeme Özellikleri	145
4.4	Yapıdaki Bozulmalar ve Sebepleri	168
4.4.1	Strüktürel Bozulmalar ve Sebepleri	168
4.4.2	Malzeme Bozulmaları ve Sebepleri	169
4.4.3	Değişmişlik ve Müdahaleler	170
4.5	Onarım ve Müdahaleler	188
5	YILMAZ EVİ İÇİN RESTİTÜSYON ÖNERİSİ	205
5.1	Vaziyet Planı Restitüsyonu	205
5.2	Plan Restitüsyonları	205
5.3	Cephe Restitüsyonları	229
6	YILMAZ EVİ İÇİN KORUMA ÖNERİSİ	233
6.1	Ahşabın Fiziksel Özelliklerinin Tespit Edilmesi	233
6.2	Ahşap Sorunlarının Giderilmesine Yönelik Yöntem ve Prensipler	233
6.2.1	Temizleme	233
6.2.2	Sağlamlaştırma	234
6.2.3	Bütünleme (Reintegrasyon)	235
6.2.4	Yenileme (Renovasyon-Rehabilitasyon)	236
6.2.5	Yeniden Yapma (Rekonstrüksiyon)	236
6.3	Restorasyon	237
6.3.1	Yeniden İşlevlendirme Kriterleri	254
7	GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	269
	KAYNAKÇA	272
	ÖZGEÇMİŞ	275

TABLO LİSTESİ

Tablo 3-1 Girişlerden Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)	34
Tablo 3-2 Giriş Kapılarından Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013).....	36
Tablo 3-3 Pencereleden Örnekler (Cömert Y.L. tezinden, 2003).....	39
Tablo 3-4 Pencereleden Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013).....	39
Tablo 3-5 Giriş Sahanlıklarından Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)	40
Tablo 3-6 Payandalardan Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013).....	42
Tablo 3-7 Çıkmalardan Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013).....	43
Tablo 3-8 Çıkmalardan Örnekler (Canbulat, Lakerta, Parlakyıldız, İKÜ, 2012)	43
Tablo 3-9 Balkonlardan Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013).....	44

KISALTMALAR

G.E.E. : Gayrimenkul Eski Eserler

A.Y.K : Anıtlar Yüksek Kurulu

K.T.V.K. : Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2-1 Ahşap yığma duvarı, köşe geçme duvarı (Tayla, 2007: 734).....	6
Şekil 2-2 Geriş Köyü Orhan Gazi Camii (Ayverdi, 1966: I.128).....	7
Şekil 2-3 Ahşap Karkas Yapı.....	8
Şekil 2-4 Balon İskelet Sistem Detayı (American Wood Council, 2001: 18 İngilizce'den Türkçe'ye Çeviri Büşra Şık)	9
Şekil 2-5 Dikme - Kiriş İskelet Sistem Detayı.....	11
Şekil 2-6 Platform İskelet Sistem Detayı (Kulikov, 2010: 15, İngilizce'den Türkçe'ye Çeviri Büşra Şık).....	13
Şekil 2-7 Modifiye İskelet Sistem Detayı (Çakır, 2000:192, Düzenleme Büşra Şık) 14	
Şekil 3-1 Macar Sokağı – Beszédes Arşivi – 1883 (Serez, Çevik, 2005: 79).....	17
Şekil 3-2 Macar Sokağı – Beszédes Arşivi – 1891 (Serez, Çevik, 2005: 79).....	18
Şekil 3-3 Denize Bakan Konutlar – 1955 (Serez, Çevik, 2005: 121)	20
Şekil 3-4 Barbaros Caddesi (Satkın Arşivi, 1980: 23).....	20
Şekil 3-5 Yapı Konumlanma Tipolojisi (Şık, 2013)	22
Şekil 3-6 Konut Plan Tipleri (Şık, 2013)	23
Şekil 3-7 İç Sofalı ve Dış Sofalı Plan Tipi - Birinci Kat Planı - Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi No:39-41 - 1998 (Satkın, 2012: 32)	24
Şekil 3-8 Sofasız Plan Tipi - Birinci Kat Planı – Ertuğrul Mahallesi, Eski Bedesten Sokak No: 47 - 2009 (Satkın, 2012: 28)	24
Şekil 3-9 Sofası Ortada Olan Plan Tipi - Birinci Kat Planı - Orta Cami Mahallesi Orta Cami Sokak No: 21 - 1993 (Satkın, 2012: 27).....	25
Şekil 3-10 Sofası Köşede Olan Plan Tipi-Birinci Kat Planı–Muratlı Caddesi – 1998(Satkın,2012: 33).....	25
Şekil 3-11 Sofası Köşede Olan Plan Tipi-Birinci Kat Planı–Muratlı Caddesi – 1998(Satkın,2012: 33).....	26
Şekil 3-12 Ara Kat Kesiti – Faik Reis Konağı - Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi Selamağa Sokak - 2000 (Akdere, Y., Emir, C., Gök, N., Verdön, İ., 2000: 27) 26	

Şekil 3-13 Zemin Kat Planı - 1. Kat Planı - Yan Cephe - M. Muslihittin Sokak No: 15 - 1998 (Satkın, 2012: 30)	27
Şekil 3-14 Zemin Kat Planı – 1. Kat Planı – Ön Cephe - Muratlı Caddesi - 1998 (Cömert Y.L. Tezinden, 2003).....	27
Şekil 3-15 Gömme Yüklük, Çiftlikönü Caddesi No:70, 1995-Yüklük, Saadet Sokak No:3, 1995(Satkın, 2012: 227).....	41
Şekil 3-16 Yüklük, Ertuğrul Mahallesi, Sefa Sokak, 309 Ada-2 Parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)	42
Şekil 3-17 Davlumbazı Olmayan Ocak (Şık, Tekirdağ, 2013)	42
Şekil 3-18 Davlumbazı Olan Ocak (Şık, Tekirdağ, 2013)	43
Şekil 3-19 Ocak, Ertuğrul Mahallesi, Orduevi Caddesi, 293 Ada-4 Parsel (Şık, Tekirdağ, 2010)	43
Şekil 3-20 Ocak, Ertuğrul Mahallesi, Sefa Sokak, 309 Ada - 2 Parsel (Şık, Tekirdağ, 2010)	43
Şekil 3-21 Kuyu, Sefa Sokak, No: 6, 2009 (Satkın, 2012: 235)	44
Şekil 3-22 Kuyu, Çiftlikönü Caddesi, No:32ve34, 1995 (Satkın, 2012: 235)	44
Şekil 3-23 Ertuğrul Mah. İhsaniye Sok. 278 ada, 1parcel (Şık, Tekirdağ, 2012)	45
Şekil 3-24 Cemal Nadir Sok. 323 ada, 5 parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)	46
Şekil 3-25 Soğukkuyu Cad. 97ada, 17 parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)	46
Şekil 3-26 Hükümet Cad. 101ada, 7parcel (Şık, Tekirdağ, 2012)	47
Şekil 4-1 Kuzey Cephesi, Girişler, Eski Bedesten Sokak (Şükriye Şık, Tekirdağ, 2013)	48
Şekil 4-2 Kuzey Cephesi, Girişler, Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012)	49
Şekil 4-3 Batı Cephesi, Sundurma (Şık, Tekirdağ, 2012)	49
Şekil 4-4 B/1-01 Ofis Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	50
Şekil 4-5 B/1-01 Ofis (Şık, Tekirdağ, 2012)	51
Şekil 4-6 B/1-01 Ofis, Şömine (Şık, Tekirdağ, 2012)	51
Şekil 4-7 B/1-01 Ofis (Şık, Tekirdağ, 2012)	52
Şekil 4-8 B/1-02 Ofis (Şık, Tekirdağ, 2012)	53
Şekil 4-9 B/1-03 Mutfak Tezgahı (Şık, Tekirdağ, 2012)	53

Şekil 4-10 Merdivendeki Pencere, Bodrum Kattan 1. Kata Çıkan Ahşap Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)	54
Şekil 4-11 Z/1-01 Hole Giriş Nişi, 15 No'lu Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	55
Şekil 4-12 Z/1-01 Giriş Holü Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	56
Şekil 4-13 Z/1-01 Giriş Holü Penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012).....	56
Şekil 4-14 Z/1-01 Giriş Holü (Şık, Tekirdağ, 2012).....	56
Şekil 4-15 Z/1-02 Oda Girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)	57
Şekil 4-16 Z/1-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)	57
Şekil 4-17 Z/1-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)	57
Şekil 4-18 Z/1-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)	58
Şekil 4-19 Z/1-03 Sofa Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	58
Şekil 4-20 Z/1-03 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)	59
Şekil 4-21 Z/1-03 Sofa Doğu Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	59
Şekil 4-22 Z/1-04 Tuvalet (Şık, Tekirdağ, 2012).....	60
Şekil 4-23 Z/1-04 Tuvalet (Şık, Tekirdağ, 2012).....	60
Şekil 4-24 Z/1-05 Ardiye (Şık, Tekirdağ, 2012).....	60
Şekil 4-25 Z/1-05 Ardiye (Şık, Tekirdağ, 2012).....	60
Şekil 4-26 Deponun Çatısı, Zemin Kat (Şık, Tekirdağ, 2012).....	61
Şekil 4-27 Ardiye ve Depo arasındaki boşluk, Zemin Kat (Şık, Tekirdağ, 2012).....	61
Şekil 4-28 1/1-01, Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)	62
Şekil 4-29 Zemin Kattan 1. Kata Çıkan Ahşap Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012) ..	62
Şekil 4-30 1/1-01, Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012).....	62
Şekil 4-31 1/1-01, 1. Kattan 2. Kata Çıkan Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012).....	63
Şekil 4-32 1/1-02, Oda (Şık, Tekirdağ, 2012).....	63
Şekil 4-33 1/1-02, Oda, Kuzey duvarındaki pencere (Şık, Tekirdağ, 2012).....	64
Şekil 4-34 1/1-02, Oda, Doğu Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	64
Şekil 4-35 1/1-03 Salon (Şık, Tekirdağ, 2012)	65
Şekil 4-36 1/1-03 Salon, Kuzeydoğu Penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)	65
Şekil 4-37 1/1-03 Salon (Şık, Tekirdağ, 2012)	66
Şekil 4-38 1. Kattan 2. Kata Çıkan Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)	66

Şekil 4-39 2/1-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)	66
Şekil 4-40 2/1-01 Sofadaki Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)	67
Şekil 4-41 2/1-01 Sofadaki Dolap (Şık, Tekirdağ, 2012)	67
Şekil 4-42 2/1-01 Sofa, Tavan (Şık, Tekirdağ, 2012)	68
Şekil 4-43 2/1-01 Sofa, Teras Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	68
Şekil 4-44 2/1-01 Sofa, Salona Giriş (Şık, Tekirdağ, 2012)	69
Şekil 4-45 2/1-03 Başoda (Şık, Tekirdağ, 2012)	69
Şekil 4-46 2/1-03 Başoda, Kuzeydoğuya Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)	70
Şekil 4-47 2/1-03 Başoda, Tavan (Şık, Tekirdağ, 2012)	70
Şekil 4-48 Kuzey Cephesi, B/2-01 Kafeterya Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	71
Şekil 4-49 B/2-01 Kafeterya Giriş Basamakları (Şık, Tekirdağ, 2012)	71
Şekil 4-50 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)	72
Şekil 4-51 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)	72
Şekil 4-52 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)	73
Şekil 4-53 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)	73
Şekil 4-54 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)	74
Şekil 4-55 B/2-01 Kafeterya, Kuzey Duvarındaki Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)	74
Şekil 4-56 B/2-01 Kafeterya, Kuyunun bulunduğu niş (Şık, Tekirdağ, 2012)	75
Şekil 4-57 B/2-01 Kafeterya, Tandır ocağının bulunduğu niş (Şık, Tekirdağ, 2012) .	75
Şekil 4-58 B/2-02 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)	76
Şekil 4-59 B/2-02 Kafeterya, Bahçeye Çıkış (Şık, Tekirdağ, 2012)	76
Şekil 4-60 B/2-02 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)	77
Şekil 4-61 B/2-03 Tuvalet (Şık, Tekirdağ, 2012)	77
Şekil 4-62 B/2-5 Kafeterya, Ek Yapıya Geçiş (Şık, Tekirdağ, 2012)	78
Şekil 4-63 B/2-04 Bahçe Girişi, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012) ...	79
Şekil 4-64 B/2-04 Bahçeye çıkan merdivenler, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)	79
Şekil 4-65 B/2-04 Bahçe, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)	80
Şekil 4-66 B/2-04 Bahçe, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)	80
Şekil 4-67 B/2-04 Bahçe, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)	81

Şekil 4-68 B/2-04 Bahçe, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)	81
Şekil 4-69 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012) ...	82
Şekil 4-70 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012) ...	83
Şekil 4-71 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012) ...	83
Şekil 4-72 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012) ...	84
Şekil 4-73 B/2-06 Bahçe,Kuzey duvarındaki pencere, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	84
Şekil 4-74 Z/2-01 Hole Giriş Nişi, 17 No'lu Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	85
Şekil 4-75 Z/2-01 Hole Giriş, (Şık, Tekirdağ, 2012)	86
Şekil 4-76 Z/2-01 Hol Doğu Duvarı, (Şık, Tekirdağ, 2012).....	86
Şekil 4-77 Z/2-01 Holden Odalara Geçiş, (Şık, Tekirdağ, 2012)	87
Şekil 4-78 Z/2-01 Hol, Zemin Kattan 1. Kata Çıkan Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)	87
Şekil 4-79 Z/2-02 Oda, Kuzeye ve Doğuya Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)	88
Şekil 4-80 Z/2-02 Oda, Kuzeye ve Batıya Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)....	88
Şekil 4-81 Z/2-02 Oda, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)	89
Şekil 4-82 Z/2-03 Oda, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)	90
Şekil 4-83 Z/2-03 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)	90
Şekil 4-84 Z/2-03 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)	91
Şekil 4-85 Z/2-03 Oda, Nişin içindeki dolap (Şık, Tekirdağ, 2012).....	91
Şekil 4-86 Z/2-04 Odaya Giriş (Şık, Tekirdağ, 2012)	92
Şekil 4-87 Z/2-04 Oda, Doğu Duvarındaki Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012).....	92
Şekil 4-88 Z/2-04 Oda, (Şık, Tekirdağ, 2012)	93
Şekil 4-89 Z/2-04 Odanın Tavanı (Şık, Tekirdağ, 2012)	93
Şekil 4-90 Z/2-05 Oda, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)	94
Şekil 4-91 Z/2-05 Oda, Doğu Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)	94
Şekil 4-92 1/2-01 Sofadaki Korkuluk (Şık, Tekirdağ, 2012).....	95
Şekil 4-93 1/2-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)	95
Şekil 4-94 1/2-01 Sofa, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)	96
Şekil 4-95 1/2-01 Sofadan odalara girişler (Şık, Tekirdağ, 2012)	96

Şekil 4-96 1/2-01 Sofa, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)	97
Şekil 4-97 1/2-02 Oda, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	97
Şekil 4-98 1/2-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012).....	98
Şekil 4-99 1/2-02 Odanın Tavanı (Şık, Tekirdağ, 2012)	98
Şekil 4-100 1/2-03 Oda, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	99
Şekil 4-101 1/2-03 Oda, Kuzey Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	100
Şekil 4-102 1/2-03 Oda, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	100
Şekil 4-103 2/2-01 Sofadan Bakış, 1. Kattan 2. Kata Çıkan Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012).....	101
Şekil 4-104 2/2-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012).....	101
Şekil 4-105 2/2-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012).....	102
Şekil 4-106 2/2-01 Sofanın Döşemesi (Şık, Tekirdağ, 2012)	102
Şekil 4-107 2/2-01 Sofa, Taşıyıcı Sistem (Şık, Tekirdağ, 2012)	103
Şekil 4-108 2/2-01 Sofanın Çatısı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	103
Şekil 4-109 2/2-02 Terasın Girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)	104
Şekil 4-110 2/2-02 Teras (Şık, Tekirdağ, 2012)	104
Şekil 4-111 2/2-02 Teras (Şık, Tekirdağ, 2012)	105
Şekil 4-112 2/2-02 Terastaki Baca (Şık, Tekirdağ, 2012)	105
Şekil 4-113 2/2-03 Oda Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	106
Şekil 4-114 2/2-03 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012).....	106
Şekil 4-115 2/2-03 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012).....	107
Şekil 4-116 2/2-03 Oda, Batı Duvarındaki Pencere(Şık, Tekirdağ, 2012)	107
Şekil 4-117 2/2-03 Odanın Tavanı (Şık, Tekirdağ, 2012)	108
Şekil 4-118 15 ve 17 No'lu İkiz Yapı – Kuzey Cephesi - Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012).....	108
Şekil 4-119 17 No'lu Yapı – Doğu Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)	109
Şekil 4-120 17 No'lu Yapı – Batı Cephesi - Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012)	109
Şekil 4-121 15 ve 17 No'lu İkiz Yapı – Güney Cephesi - Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012).....	110

Şekil 4-122 15 ve 17 No'lu Yapı Giriş Nişleri (Şık, Tekirdağ, 2012).....	110
Şekil 4-123 15 ve 17 No'lu Yapı Bodrum Kat Girişleri (Şık, Tekirdağ, 2012)	111
Şekil 4-124 17 No'lu Yapıya Ek Sundurma Bahçe Girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)	111
Şekil 4-125 15 ve 17 No'lu Yapı Bodrum Kat Pencereleleri (Şık, Tekirdağ, 2012)...	112
Şekil 4-126 Z/1-01 Holünden Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)..	112
Şekil 4-127 Z/2-01 Holünden Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)..	113
Şekil 4-128 Z/1-02 Odasından Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)	113
Şekil 4-129 Z/2-02 Odasından Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)	114
Şekil 4-130 15 ve 17 No'lu Yapı Kuzey Cephesindeki Çıkma(Şık,Tekirdağ,2012)	114
Şekil 4-131 15 ve 17 No'lu Yapı Kuzey Cephesindeki Demir Payandalar (Şık, Tekirdağ, 2012).....	115
Şekil 4-132 1/1-03 Odasının Kuzey ve Doğu Cephesindeki Pencereleler (Şık, Tekirdağ, 2012).....	115
Şekil 4-133 1/2-03 Başodasındaki Çıkmanın Pencereleleri (Şık, Tekirdağ, 2012)	116
Şekil 4-134 15 ve 17 No'lu Yapı 1. Kat Pencereleleri	116
Şekil 4-135 2/1-02 Terasının Kuzey Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012).....	117
Şekil 4-136 2/2-02 Teras (Şık, Tekirdağ, 2012)	117
Şekil 4-137 15 ve 17 No'lu Yapıların Bacaları	118
Şekil 4-138 B/2-02 Kafeteryadan Bahçeye Geçiş (Şık, Tekirdağ, 2012)	118
Şekil 4-139 Bahçeden B/2-02 Kafeteryaya Geçiş (Şık, Tekirdağ, 2012)	119
Şekil 4-140 17 No'lu Yapıya Ek Yapı - Sundurma (Şık, Tekirdağ, 2012)	119
Şekil 4-141 17 No'lu Yapıya Ek Yapı - Sundurmanın Çatısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	120
Şekil 4-142 17 No'lu Yapının Batı Cephesindeki Zemin Kat Pencereleleri	120
Şekil 4-143 17 No'lu Yapının Batı Cephesindeki 1. Kat Pencere Boşluğu	121
Şekil 4-144 1/2-01 Sofasının Batı Cephesindeki Pencere Boşluğu	121
Şekil 4-145 15 No'lu ve 17 No'lu Yapının Güney Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)..	122
Şekil 4-146 15 ve 17 No'lu Yapıya Komşu 9 No'lu Yapı ve 9 No'lu Yapıya Ek Sundurma (Şık, Tekirdağ, 2012).....	122
Şekil 4-147 9 No'lu Yapıya Ek Sundurmanın Çatısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	123

Şekil 4-148 9 No'lu Yapıya Ek Sundurmanın Çatı Örtüsü Bağlantısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	123
Şekil 4-149 9 No'lu Yapıya Ek Sundurmanın Çatı Örtüsü (Şık, Tekirdağ, 2012)...	124
Şekil 4-150 15 No'lu Yapıya ek olan deponun batıya bakan penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)	124
Şekil 4-151 15 No'lu Yapıya ek olan ardiyenin doğuya bakan penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012).....	125
Şekil 4-152 Z/2-05 Ardiyenin Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012).....	126
Şekil 4-153 15 ve 17 No'lu Yapıların Güney Cephesindeki 1. ve 2. Kat Penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)	126
Şekil 4-154 15 ve 17 No'lu Yapının Çatı Örtüsü (Şık, Tekirdağ, 2012).....	127
Şekil 4-155 15 ve 17 No'lu Yapının Çatı Örtüsü (Şık, Tekirdağ, 2012).....	127
Şekil 4-156 Vaziyet Planı – Rölöve Çizimleri (2013)	128
Şekil 4-157 Bodrum Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013).....	129
Şekil 4-158 Zemin Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013)	130
Şekil 4-159 Zemin Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013)	131
Şekil 4-160 2. Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013).....	132
Şekil 4-161 Çatı Strüktür Planı – Rölöve Çizimleri (2013).....	133
Şekil 4-162 Çatı Planı – Rölöve Çizimleri (2013).....	134
Şekil 4-163 Bodrum Kat Tavan Planı-Zemin Kat Tavan Planı – Rölöve Çizimleri (2013).....	135
Şekil 4-164 1. Kat Tavan Planı-2. Kat Tavan Planı – Rölöve Çizimleri (2013).....	136
Şekil 4-165 A-A' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013).....	137
Şekil 4-166 B-B' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013)	138
Şekil 4-167 C-C' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013)	139
Şekil 4-168 D-D' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013).....	140
Şekil 4-169 E-E' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013).....	141
Şekil 4-170 Kuzey Cephesi – Rölöve Çizimleri (2013).....	142
Şekil 4-171 Batı Cephesi – Rölöve Çizimleri (2013)	143
Şekil 4-172 Güney Cephesi – Rölöve Çizimleri (2013)	144

Şekil 4-173 B/1-02 Ofis, tuğla örülü güney ve batı duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)..	145
Şekil 4-174 B/2-02 Kafeterya, bahçeye çıkış kapısı detayı (Şık, Tekirdağ, 2012)..	145
Şekil 4-175 Z/2-02 Oda, güney duvarı detayı (Şık, Tekirdağ, 2012)	146
Şekil 4-176 1/1-02, Oda, doğu duvarı detayı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	146
Şekil 4-177 Duvar B/2-01 Kafeterya duvar örgüsü (Şık, Tekirdağ, 2012).....	147
Şekil 4-178 B/1-01 Ofis, yangın duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	147
Şekil 4-179 B/1-02 Ofis, yangın duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012).....	148
Şekil 4-180 17 Numaralı Yapının Batı Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)	148
Şekil 4-181 15 Numaralı Yapının Doğu Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012).....	148
Şekil 4-182 Vaziyet Planı – Malzeme Analizi (2013)	150
Şekil 4-183 Bodrum Kat Planı – Malzeme Analizi	153
Şekil 4-184 Zemin Kat Planı – Malzeme Analizi	156
Şekil 4-185 1. Kat Planı – Malzeme Analizi.....	158
Şekil 4-186 2. Kat Planı – Malzeme Analizi (2013).....	159
Şekil 4-187 A-A’ Kesiti – Malzeme Analizi (2013).....	160
Şekil 4-188 B-B’ Kesiti – Malzeme Analizi (2013)	161
Şekil 4-189 C-C’ Kesiti – Malzeme Analizi (2013)	162
Şekil 4-190 D-D’ Kesiti – Malzeme Analizi (2013).....	163
Şekil 4-191 E-E’ Kesiti – Malzeme Analizi (2013).....	164
Şekil 4-192 Kuzey Cephesi – Malzeme Analizi (2013).....	165
Şekil 4-193 Batı Cephesi – Malzeme Analizi (2013)	166
Şekil 4-194 Güney Cephesi – Malzeme Analizi (2013)	167
Şekil 4-195 Vaziyet Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	171
Şekil 4-196 Bodrum Kat Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013).....	172
Şekil 4-197 Zemin Kat Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013).....	177
Şekil 4-198 1. Kat Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	178
Şekil 4-199 2. Kat Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	179
Şekil 4-200 A-A’ Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	180
Şekil 4-201 B-B’ Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013).....	181
Şekil 4-202 C-C’ Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013).....	182

Şekil 4-203 D-D' Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	183
Şekil 4-204 E-E' Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	184
Şekil 4-205 Kuzey Cephesi – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	185
Şekil 4-206 Batı Cephesi – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	186
Şekil 4-207 Güney Cephesi – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)	187
Şekil 4-208 Vaziyet Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	189
Şekil 4-209 Bodrum Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	191
Şekil 4-210 Zemin Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	193
Şekil 4-211 1. Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	194
Şekil 4-212 2. Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	195
Şekil 4-213 A-A' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	196
Şekil 4-214 B-B' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	197
Şekil 4-215 C-C' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	198
Şekil 4-216 D-D' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	199
Şekil 4-217 E-E' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	200
Şekil 4-218 Kuzey Cephesi – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	202
Şekil 4-219 Batı Cephesi – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	203
Şekil 4-220 Güney Cephesi – Eklemeler-Eksilmeler (2013)	204
Şekil 5-1 Vaziyet Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)	206
Şekil 5-2 Bodrum Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)	207
Şekil 5-3 Z/2-04 Banyo (Şık, Tekirdağ, 2012)	208
Şekil 5-4 Z/1-01 ve Z/2-01 holünden 1.kata çıkış kapıları (Şık, Tekirdağ, 2012)...	209
Şekil 5-5 numaralı yapıya ek Z/2-05 mutfak girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)	210
Şekil 5-6 15 numaralı yapıya ek olan	210
Şekil 5-7 15 numaralı yapıya ek olan	210
Şekil 5-8 Z/1-03 sofaya giriş kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)	211
Şekil 5-9 4 9Z/1-03 ve Z/2-03 sofalarında bulunan dolaplar (Şık, Tekirdağ, 2013)	212
Şekil 5-10 Z/1-03 ve Z/2-03 odalarına giriş kapıları (Şık, Tekirdağ, 2013)	212
Şekil 5-11 Zemin Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)	213

Şekil 5-12 1/1-01 ve 1/2-01 sofalarındaki yüklüklerin bulunduğu duvar (Şık, Tekirdağ, 2012).....	214
Şekil 5-13 1/1-01 ve 1/2 sofalarındaki 2. kata çıkış kapıları (Şık, Tekirdağ, 2012)	215
Şekil 5-14 1/1-02 ve 1/2-02 odalarında bulunan dolaplar (Şık, Tekirdağ, 2012)	215
Şekil 5-15 1. Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	216
Şekil 5-16 2/1-01 ve 2/2-01 sofalarındaki yüklüklerin bulunduğu duvar (Şık, Tekirdağ, 2012).....	217
Şekil 5-17 2/1-02 ve 2/2-02 terasları (Şık, Tekirdağ, 2012)	218
Şekil 5-18 2. Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	219
Şekil 5-19 Çatı Strüktür Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)	220
Şekil 5-20 Çatı Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	221
Şekil 5-21 Bodrum Kat Planı-Zemin Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	222
Şekil 5-22 1. Kat Planı-2. Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)	223
Şekil 5-23 A-A' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	224
Şekil 5-24 B-B' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	225
Şekil 5-25 C-C' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	226
Şekil 5-26 D-D' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	227
Şekil 5-27 E-E' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013)	228
Şekil 5-28 Kuzey Cephesi – Restitüsyon Çizimleri (2013)	230
Şekil 5-29 Batı Cephesi – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	231
Şekil 5-30 Güney Cephesi – Restitüsyon Çizimleri (2013).....	232
Şekil 6-1 Vaziyet Planı – Restorasyon Çizimleri (2013)	239
Şekil 6-2 Bodrum Kat Planı – Restorasyon Çizimleri (2013)	240
Şekil 6-3 Zemin Kat Planı – Restorasyon Çizimleri (2013)	241
Şekil 6-4 1. Kat Planı – Restorasyon Çizimleri (2013).....	242
Şekil 6-5 2. Kat Planı – Restorasyon Çizimleri (2013).....	243
Şekil 6-6 Bodrum Kat Tavan Planı-Zemin Kat Tavan Planı–Restorasyon Çizimleri (2013).....	244
Şekil 6-7 1.Kat Tavan Planı-2.Kat Tavan Planı – Restorasyon Çizimleri (2013) ...	245
Şekil 6-8 A-A' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013).....	246

Şekil 6-9 B-B' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013)	247
Şekil 6-10 C-C' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013)	248
Şekil 6-11 D-D' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013).....	249
Şekil 6-12 E-E' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013).....	250
Şekil 6-13 Kuzey Cephesi – Restorasyon Çizimleri (2013)	251
Şekil 6-14 Batı Cephesi – Restorasyon Çizimleri (2013)	252
Şekil 6-15 Güney Cephesi – Restorasyon Çizimleri (2013)	253
Şekil 6-16 Vaziyet Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)	256
Şekil 6-17 Bodrum Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013).....	257
Şekil 6-18 Zemin Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)	258
Şekil 6-19 1. Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013).....	259
Şekil 6-20 2. Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013).....	260
Şekil 6-21 A-A' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)	261
Şekil 6-22 B-B' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013).....	262
Şekil 6-23 C-C' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013).....	263
Şekil 6-24 D-D' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)	264
Şekil 6-25 E-E' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)	265
Şekil 6-26 Kuzey Cephesi – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013).....	266
Şekil 6-27 Güney Cephesi – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)	267
Şekil 6-28 Batı Cephesi – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)	268

Enstitüsü	:	Fen Bilimleri Enstitüsü
Dalı	:	Mimarlık
Programı	:	Mimarlık Tarihi ve Restorasyon
TezDanışmanı	:	Doç.Dr.Ege ULUCATÜMER
TezTürü veTarihi	:	Yüksek Lisans – Aralık 2013

ÖZET

TEKİRDAĞ’DA GELENEKSEL AHŞAP KONUTLARIN MALZEME SORUNLARI VE KORUMA YÖNTEMLERİ ÜZERİNE BİR METODOLOJİ ÇALIŞMASI: TEKİRDAĞ’DAN BİR KONUT ÖRNEĞİ

Büşra Şık

Trakya’nın geleneksel konut dokusunun hala var olduğu illerden biri olan Tekirdağ, tarihsel gelişimi içinde konut ağırlıklı bir yerleşim merkezi olmuştur. Bölgedeki geleneksel konutların çoğunun ahşap olmasının yanında kagir konutlara da rastlanmaktadır. Konutların yükseklikleri, mimari özellikleri birbiriyle uyumludur. Dolayısıyla çevreye ve birbirine saygılı olup, yanyana ve destek olarak da bir bütünlük oluşturmaktadır.

19. yüzyılda başlayan endüstrileşmenin etkisiyle ve zaman içerisinde yeni malzemelerin kullanımı sebebiyle, ahşap yapı sektöründe tercih edilmez bir hal almıştır. Günümüz problemlerinden olan küresel ısınma, kaynak yetersizliği ve tüketimi, ekolojik bilincin başlaması ahşabın eski önemini kazanmasını sağlamıştır. Ahşap, kullanım süresi, sürdürülebilirliği, yoğun olarak bulunduğu yerlerde ekonomik olması, geniş açıklıkları sağlaması ve günümüzde yangın dayanımının artırılması sebebiyle tekrar tercih edilmeye başlanmıştır.

“Tekirdağ’da Geleneksel Ahşap Konutların Malzeme Sorunları ve Koruma Yöntemleri Üzerine Bir Metodoloji Çalışması: Tekirdağ’dan Bir Konut Örneği”

başlıklı bu tezin amacı, Tekirdağ'daki geleneksel ahşap yapıların durumlarını incelemek, seçilen örnek yapı üzerinden geleneksel ahşap yapıların durum değerlendirmesini yaparak hasar haritasını oluşturmak, daha sonra yapılacak koruma çalışmalarına kaynak oluşturarak geleneksel yapıların gelecek nesillere aktarılmasına katkıda bulunmaktır. Dolayısıyla çok büyük bir hızla yok olmakta olan Tekirdağ geleneksel konut örneklerinin sürdürülebilirliğini sağlayacak yöntemlerin geliştirilmesi de sağlanmış olacaktır. Bu amaçla, Tekirdağ sit alanı içerisindeki geleneksel ahşap konutlarının çok tipik bir örneği olan, Ertuğrul Mahallesi, Eski Bedesten Sokak 15 ve 17 numaralar bulunan geleneksel ikiz konutların konum, mimari özellikleri, yapım sistemleri, malzeme kullanımı, değişmişlikleri, strüktür ve malzeme bozulmaları, malzeme bozulma sebepleri ve türleri, ahşap sorunlarının giderilmesine yönelik öneriler üzerinde çalışılarak, diğer geleneksel konutların da korunması sürecine katkıda bulunabilecek temel bilgi ve yaklaşımların geliştirilmesi hedeflenmiştir

Anahtar Kelimeler: Tekirdağ, Geleneksel Ahşap Konut, Ahşap Yapım Sistemleri, Ahşap Bozulmaları, Ahşap Koruma Yöntemleri.

Institute : **Institute of Sciences**
Department : **Architecture**
Literature Program : **Architectural History and**
Restoration
Literature Supervisor : **Doç.Dr.Ege ULUCA TÜMER**
Degree Awarded and Date : **MA– December 2013**

ABSTRACT

A METHODOLOGICAL STUDY ON THE MATERIAL PROBLEMS OF TRADITIONAL TIMBER HOUSES IN TEKİRDAĞ AND ON THEIR PRESERVATION METHODS: A CASE STUDY HOUSE FROM TEKİRDAĞ

Büşra Şık

Tekirdağ, as one of the cities that Thracian traditional urban fabric is still preserved, has always had a house based settlement style throughout its historical development process. Although, the majority of the traditional houses in this region are timber, masonry houses are also widespread the region. Heights of the houses, and architectural features are common in most of the houses, respectful to their enviroments and others, side by side and in a unity.

As a result of industrialization in the begining of 19th century, and the usage of new materials by time, timber became unfavourable as a construction material. Modern problems such as global warming, resource shortage and consumption, combined with growing ecological consciousness, helped timber to restore its importance. Its lifetime, sustainability, being economical in dense wooden resource areas, possibility to construct wide (intel/beam) spans and increased fire resistance through

contemporary new technologies, made timber favourable again as a construction material.

Purpose of this thesis, titled as “a methodological study on the material problems of traditional timber houses in tekirdağ and on their preservation methods: a sample house from Tekirdağ”, is studying the current conditions of the traditional timber buildings in Tekirdağ, preparing a deterioration map, based on the assessments made on the sample building, introducing the conditions of timber buildings, and put forth a reference for further studies, in order to contribute to conservation of the traditional buildings for future generations. Therefore, this study also contributes to the development of methodologies, that provides sustainability of the traditional house examples of Tekirdağ, which are in a rapid deterioration. For this purpose, one of the very typical examples of traditional wooden twin houses at street numbers 15 and 17 in Eski Bedesten Street in Ertuğrul Mahallesi, which are located in Tekirdağ’s designated historic site, are chosen as case studies. Architectural features, construction methods, material usage, alterations, structural and material deteriorations, causes of material deteriorations and type are planned to be studied. Through developing conservation proposals methods for the problems of timber houses, it is aimed basic to put forth for conservation of other traditional timber buildings.

Key words: Tekirdağ, traditional timber houses, timber construction systems, timber deteriorations, methods of timber preservation.

1 GİRİŞ

1.1 Amaç

Anadolu’da kolay bulunabilen ve kolay işlenebilen yerel bir malzeme olan ahşap, yüzyıllardır taşıyıcı yapı elemanı ve mimari eleman olarak yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Bölgelerin iklimsel özelliklerine bağlı olarak, ahşabın taş ile birlikte kullanıldığı da yaygın olarak görülmüştür. Bu durumlarda ahşap, bağlayıcı ve açıklık geçen strüktürel eleman olarak kullanılmıştır (Yaman, 2007: 6). Ahşap, taşıyıcı olarak kullanımının dışında, dış cephe kaplama, doğrama, döşeme ve çatı malzemesi olarak tercih edilen bir malzemedir (Erdin, 2003). Doğan Kuban malzemelerine göre geleneksel yapıları yedi bölgeye ayırmıştır. Bunlar; Güneydoğu Anadolu ve kuzey Suriye’nin ortak taş konut mimarlığı, Kuzeydoğu Anadolu’da görülen ahşap hatıllı taş mimarlığı, Doğu Karadeniz bölgesi ahşap iskeletli yapıları, Ege ve Akdeniz bölgelerinin düz damlı kübik taş mimarlığı, Orta Anadolu (Kayseri-Niğde) taş mimarisi, Orta Anadolu ve Güneydoğu’da köy ve küçük kentlerde ortamında karşılaşılan kerpiç mimarlık, Anadolu kıyıları ile orta yaylalar arasında, Sivas dolaylarından Batı’ya ve İç Ege’den Torosların kuzey yamaçlarına kadar uzanan, yer yer diğer bölgelerde ve Balkanlarda görülen, alt katı kagir, üst katları ahşap karkas arası kerpiç veya tuğla ile dolu hımış yapılardır (Kuban, 1995: 226-227). Trakya Bölgesi’nde de Balkanlar’da görülen kagir ve ahşap karkasın birlikte kullanımına sıkça rastlanmaktadır.

19. yüzyılın ortalarında başlayan endüstrileşme ile, Türkiye’de ahşabın yapılardaki yaygın kullanımı azalmış, 20. yüzyıl ortalarından itibaren iç ve dış mekanlarda yer alan dekorasyon amaçlı öğeler dışında yapı sektöründe tercih edilmez duruma gelmiştir (Çokcan, 2012: 177). Paralel bir şekilde, 20. yüzyıl ortalarından itibaren Trakya Bölgesi’nde de ahşap kullanımı, yeni malzemelerin tercih edilmesi sebebiyle

azalmış ve ahşap, yapı malzemesi olarak önemini yitirmiştir. Ancak, çağımızın sorunları olan küresel ısınma, kaynak yetersizliği ve tüketimi, ekolojik bilincin yavaş yavaş başlamasıyla, ahşap tekrar önem kazanmaya başlamıştır(Çokcan, 2012: 177). Ahşap kullanım süresi ve geri dönüştürülebilir olması gözönüne alındığında ekolojik mimarlık yaklaşımına uygun bir malzemedir. Yöresel olarak yoğun bulunduğu yerlerde ise, ekonomik açıdandaha avantajlı bir malzeme haline gelmektedir. 20. yüzyılın başından itibaren gelişen teknolojiler sayesinde büyük açıklıkların ahşap ile geçmesi mümkün hale gelmiş ve ahşabın yangın dayanımı arttırılmıştır. Örneğin, çelik, açık alev altında 4 dakika sonra bütün taşıma özelliğini kaybederken: betonarme içindeki çeliğin bozulması yüzünden yangına ancak 4 saat dayanabilirken: ahşap yapılarda, eğer yangının sürmesi engellenirse malzeme kurtarılabilmekte (Sayın, 1999: 153) ve yapı taşıyıcı özelliğini uzun süre kaybetmemektedir. Tüm avantajlarına rağmen, Trakya Bölgesi'nde temininin giderek güçleşmesi ve ekonomik değerinin yükselmesi, yapılarda ahşap kullanımında güçlüklerle karşılaşılmasına sebep olmaktadır. Orman tahribatları bu sorunun temel kaynağını oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın hedefi öncelikle Tekirdağ'da, günümüze kadar gelen ahşap yapıların korunmasını sağlamada yol göstermek ve bu yapıların, yaşam sürelerinin artışı sağlayacak yöntemlerin geliştirilmesine katkıda bulunmaktır. Bu amaçla, Tekirdağ'da ve benzer yapılaşmanın bulunduğu diğer bölgelerde, ahşap yapı malzemesinin kullanıldığı tarihi yapıların korunmasını sağlamak için, ahşap malzeme bozulmalarının tespiti ve iyileştirme uygulamalarının geliştirilmesine yönelik bir çalışma ortaya konması planlanmıştır. Ertuğrul Mahallesi, Eski Bedesten Sokak, 15 ve 17 numaralı ikiz evler tezin amacı doğrultusunda örnek çalışma için seçilmiş, incelenmiş ve bu yapı üzerinden bir model geliştirilmiştir.

1.2 Kapsam

Bu çalışma üç farklı aşamada ele alınmıştır. İlk aşamada Tekirdağ'da bulunan geleneksel ahşap konutlar genel olarak incelenmiş, ikinci aşamada tezin amacına uygun olarak seçilen Yılmaz Evi'nin genel özelliklerine ve yapıda gerçekleşen analizlere yer verilmiş, üçüncü aşamada ise bu yapı için koruma önerisi geliştirilmiştir. Çalışmanın amacına uygun olarak Tekirdağ sit alanı içerisinde benzer ahşap yapıların sorun ve özelliklerini yansıtacak bir yapı belirlenmiş ve yapı üzerinde çalışma detaylandırılmıştır. Yapı, Ertuğrul Mahallesi, Eski Bedesten Sokaktaki 15 ve 17 numaralı geleneksel ikiz konut örneği olan Yılmaz Evi'dir.

Tez beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, tezin amacı hakkında ayrıntılı olarak bilgi verilmiş, tez kapsamının sınırları tanımlanmış ve tezin gerçekleşmesi için kullanılan yöntemler 'yöntem' başlığı altında irdelenmiştir.

İkinci bölümde, konuyla ilgili yayın ve araştırmalar incelenip, bölgenin ahşap mimari mirası ile ilgili genel bir çerçeve ortaya konmuştur. Bu bölümde ahşap konutların tipolojisine yer verilmiştir. Tekirdağ'daki geleneksel ahşap konutların, morfolojik özellikleri, plan özellikleri, cephe özellikleri ve mimari elemanları üzerinde durulmuştur. İncelenen konutlardaki yapı elemanları örnekleri araştırılarak detaylı olarak ele alınan ahşap yapı için ön bilgiler hazırlanmıştır. Devamında geleneksel yapılarda yapım sistemleri ele alınmıştır ve bu sistemler altı başlık altında sınıflandırılmıştır.

Üçüncü bölümde, örnek yapı olarak seçilen Yılmaz Evi ele alınarak, konutun konumu, mimari özellikleri, yapım sistemi ve malzeme kullanımı tanıtılmıştır. Yapıda incelemeler ve gözlemler yapılarak, ahşap yapı elemanlarında görülen bozulmalar ve sebepleri tespit edilmiştir. Yapıda gerçekleştirilmiş olan onarım ve müdahaleler de ayrıntılı olarak incelenmiş ve bu bölümde aktarılmıştır. Ardından

değişmişlikler, strüktür, malzeme bozulma sebepleri ve türleri, yapıdaki ahşap sorunlarının giderilmesine yönelik öneriler üzerinde durulmuştur. Dolayısıyla örnek bu yapı üzerinde çalışma modeli çıkartılmıştır.

Dördüncü bölümde, geleneksel ahşap konut örneği olan Yılmaz Evi'nin restitüsyon projeleri üzerinde çalışılmıştır. Ardından, seçilen ahşap konuttaki mevcut ahşap malzeme ve strüktürün iyileştirilmesine ve sorunların giderilmesine yönelik öneriler getirilmiştir. Dolayısıyla örnek bu yapı üzerinde çalışma modeli çıkartılmıştır. Devamında ise, restorasyon ve yeniden işlev projesine yer verilmiştir.

Son bölüm olan beşinci bölümde ise, tezin sonuçları üzerinde durulmuş ve bu sonuçlar üzerinde geleneksel ahşap yapıların sürdürülebilmesi ile ilgili bazı öneriler getirilmiştir. Örnek yapı incelenerek yapılmış bir model çerçevesinde geleneksel yapı malzemesi olan ahşabın önemini arttırmak ve koruma çalışmalarına katkıda bulunmak istenmiştir.

1.3 Yöntem

Bu tez çalışması dört aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada Tekirdağ ve bu çalışma için seçilen yapı ile ilgili yazı, çizim ve diğer görsel kaynaklara ulaşılmaya çalışılmıştır. Şehrin maruz kaldığı işgaller, depremler, yangınlar, bilinçsiz müdahaleler, bakımsızlık ve çeşitli çevresel etkenler dolayısıyla ahşap yapı stoğunun büyük bir kısmı yok olmuştur ki bu amaçla, Tekirdağ'daki mevcut ve yok olmuş geleneksel ahşap konutların mimari, fiziksel ve çevresel özellikleri ile ilgili araştırma gerçekleştirme yoluna gidilmiştir.

Çalışmanın ikinci aşamasında ise alan çalışmaları geliştirilerek Tekirdağ'daki geleneksel konutlar ve çalışma yapmak için seçilen yapı ile ilgili bilgi toplama yöntemine gidilmiştir. Tekirdağ'daki geleneksel konutlar ile ilgili yapılan

araştırmalar sırasında, özellikle başvurulan kaynak Münir Satkın'nın kitabı Osmanlı Dönemi Tekirdağ Evleri'dir. Bu kitap Tekirdağ'daki yapılaşma hakkında ve bölgedeki ahşap yapılarla ilgili genel bir  er eve sağlamış ve bu bilgiler doğrultusunda çalışmalar geliştirilmiştir. Yine Tekirdağ ile ilgili çalışılan kentsel sit ve kentsel sit etkileme geçiş alanı 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama planı raporundan yararlanışmıştır.

    nc  aşamada ise alanda toplanan bilgilerin analizleri ve değerlendirmeleri gerçekleştirilmiş ve bu bilgiler görselleştirilmiştir. Tez konusu olarak seçilen Yılmaz Evi'nin bulunduğu alanın ve yapının fotoğrafları çekilmiştir. Lazerli  l  m aleti olan Total Station yardımıyla yapının cephe ölçüleri alınmış olup, bilgisayar ortamına aktarılarak detaylı bir şekilde rölöve çizimleri yapılmıştır.

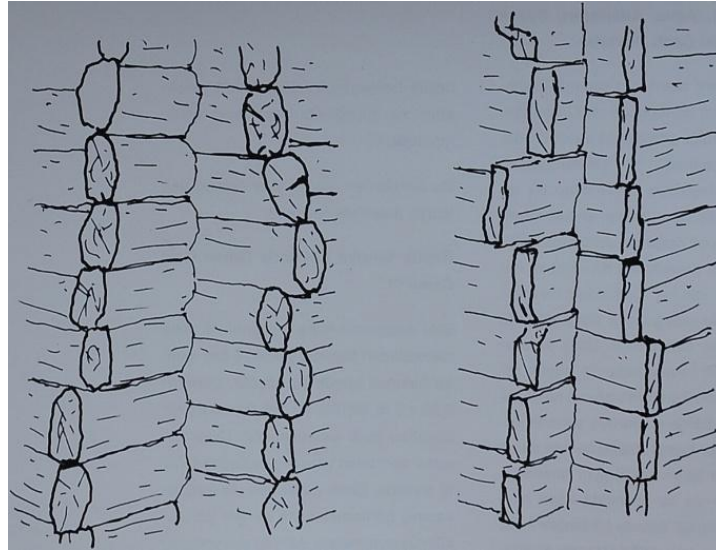
Son aşamada, yapılan analizlerden ve değerlendirmelerden yola çıkararak örnek olarak seçilen yapı için öneriler geliştirilmiştir ve tez çalışması ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Yapılan tipoloji araştırmaları, eski fotoğraflar ve yapıdaki izler yardımıyla restitüsyon projeleri hazırlanmıştır. Ardından restorasyon ve yeniden işlev projeleri hazırlanmıştır. Yapının değerlendirilmesine yardım sağlayacak analizleri oluşturan bozulma paftaları hazırlanmış ve nedenleri araştırılıp, görsel verilerle desteklenip sorunların ortadan kalkması için fikirler geliştirilmiştir. Ahşap konut mimarlığına yönelik dünya ve Türkiye literatürü ele alınmıştır. Bunun yanında geleneksel ahşap yapılarda sürdürülebilirliği devam ettirmek, kültürel mirasın korunmasını sağlamak amacıyla, ahşap yapı sistemleri, elemanları ve malzemenin özellikleri ile ilgili çalışmalar, ahşapla ilgili makaleler, sempozyumlar, bazı tezler, yapım teknikleriyle ilgili kitaplar çalışmalar sırasında detaylı bir şekilde incelenmiştir.

2 Ahşap Yapım Teknolojisine Dair Genel Bilgi

Geleneksel konutlarda taşıyıcı sistemler, bölgedeki yapı malzemelerinin türlerine, bölgenin ekonomisine ve ustaların bilgi-becerilerine göre farklılıklar göstermektedir. Geleneksel ahşap konut yapım sistemleri ise, mimari ve taşıyıcılık açısından farklılık gösterecek şekilde sınıflandırılabilir. Ahşap yapılar, duvarlarda kullanılan taşıyıcı sistemlere ve bunların yük etkisindeki durumlarına göre incelenebilir (Öztank, 2004: 34). Yapım sistemleri geleneksel ahşap sistemler ve modern ahşap sistemler olarak ayrı şekilde ele alınmıştır. Bu sınıflandırma içinde strüktürel sistemler anlatılırken, geleneksel sistemlerin modern sistemlere nasıl yansıdığının da aşağıda görülmektedir.

2.1 Geleneksel Ahşap Sistemler

Ahşap Yığma Sistemler 25x30 cm çaplı tomrukların, balta ve keserle yontulduktan sonra, baş tarafları kertilerek ve çivisiz olarak birbirine monte edilmesiyle yapılmış binalara yığma ismi verilmektedir (Ayverdi, 1966: I.120) (Şekil: 2.1-2). Anadolu'nun bazı ormanlık yörelerinde (Gerede, Kastamonu, Doğu Karadeniz gibi) bugün sayıları azalsa da yığma ahşap yapılar izlenmektedir (Günay, 2007: 127).

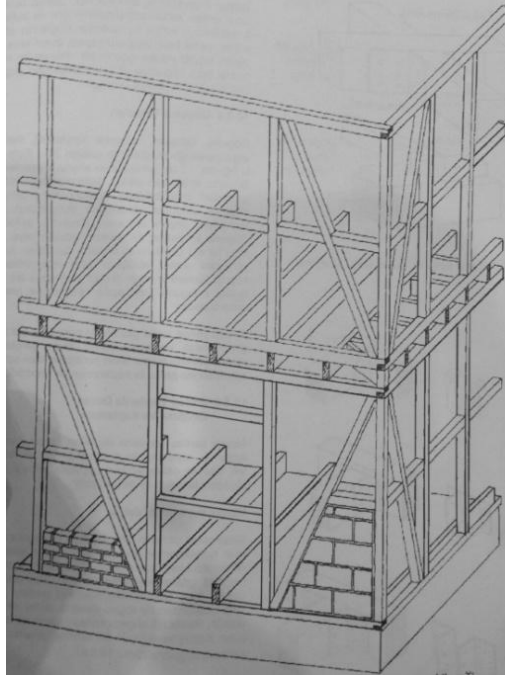

Şekil 2-1 Ahşap yığma duvarı, köşe geçme duvarı (Tayla, 2007: 734)

şekil 2-2 Geriş Köyü Orhan Gazi Camii (Ayverdi, 1966: I.128)

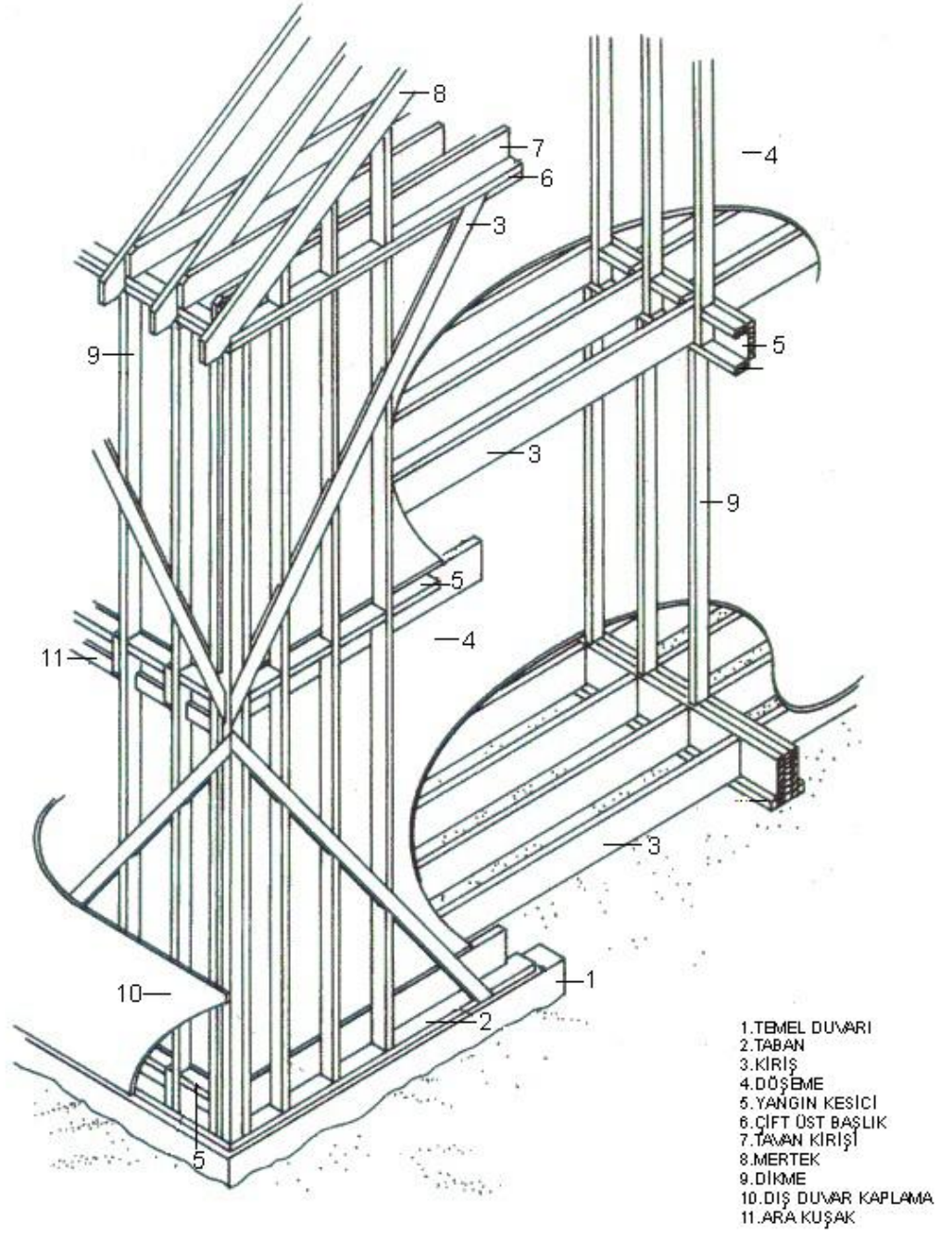
Ahşap İskelet Sistemler Ahşap iskelet sistem, taşıyıcı omurgası ahşap yatay, düşey ve birçok kez diyagonal lineer yapı elemanlarının kullanımıyla oluşturulan bir yapım sistemidir. Bu sistemde duvarlar, elemanlar arasındaki boşlukların doğa etkilerine dayanıklı gereerle doldurulması, sıvanması veya ahşap elemanlarla kaplanması biçiminde oluşturulmaktadır (Çelebi, 2005: 211) (şekil: 2.3). Geneksel sistemler içinde yer alan ve ahşap karkas yapım tekniği olarak da adlandırılan bu sistemin, ülkemizde 17. yüzyıldan başlayıp günümüze kadar ulaşan örnekleri, hımış, bağdadi ve ahşap kaplamalı olmak üzere üç farklı yapım tekniğinde inşa edilmişlerdir (Aksoy, 2003: 28). Reha Günay, geleneksel ahşap iskeletli yapıları hımış ve bağdadi olarak iki ana grupta toplamış ve bağdadi yapıları kendi aralarında; i ve dış yüzü sıvalı olanlar, i yüzü sıvalı dış yüzü ahşap kaplama olanlar olarak sınıflandırmıştır (Günay, 1999: 21). Hımış yapı, taş bir temel üzerine atkı olarak tanımlanan, ahşap tabanlar üstüne dikme ve payandalarla oluşturulan, ahşap iskeletin boşluklarına kerpiç ya da tuğla kullanarak dolgu yapılarak oluşturulan yapıdır (Aksoy, 2003: 28). Bağdadi yapı ise, ahşap iskeletin i ve dış yüzlerine 2-3 cm genişlikte çıta çakılıp, sıvanmasıyla oluşturulur (Hasol, 2008: 62). Ahşap karkas yapım tekniğinde, ahşap iskelet sistem ya temel üzerine doğrudan ya da kagir bir giriş katı üzerine oturmaktadır (Aksoy, 2003: 28)

Şekil 2-3 Ahşap Karkas Yapı

2.2 Modern Ahşap Sistemler

Balon İskelet Sistemler: Balon iskelet sistemler, iki kat boyunca devam eden dikmelerden oluşmaktadır. Kat arasında, her dikmeye yanlardan döşeme kirişleri bağlanır (Şekil: 2.4). Kagir malzemeden yapılan temeller üzerine yastık kirişi ve taban kirişi yerleştirilir. Bunların üzerine de iki kat yüksekliğindeki dikmeler konulur (Öztank, 2004: 35). Balon sistemde, birinci ve ikinci katların dış duvarlarındaki dikmeler, iki katın ortak elemanlarıdır. Birinci kat kirişleri ve dış duvar dikmeleri temelin üzerine basar. İkinci kat kirişlerini ise, dış duvar dikmeleri arasından geçen en az 2.5x10 cm yatay elemanlar taşır (Demirkır, Çolakoğlu, Çolak, Aydın, 2010:1723). Bu elemanlar, kat arasında dikmelere döşeme kirişlerinin bağlantılarını sağlamlaştırmak ve mesnet olması için kuşak görevindedirler. Bu kuşakların üzerine basacak ve dikmeye yandan bağlanacak şekilde kirişlerin montajı yapılır. Tavan ve döşeme seviyesindeki dikmeler arasında yangın kesiciler bulunmaktadır. Bunlar, zeminden çatıya kadar uzanan doşlukların yarattığı hava sirkülasyonunu kesmektedir (Öztank, 2004: 35) (Şekil 2.4).

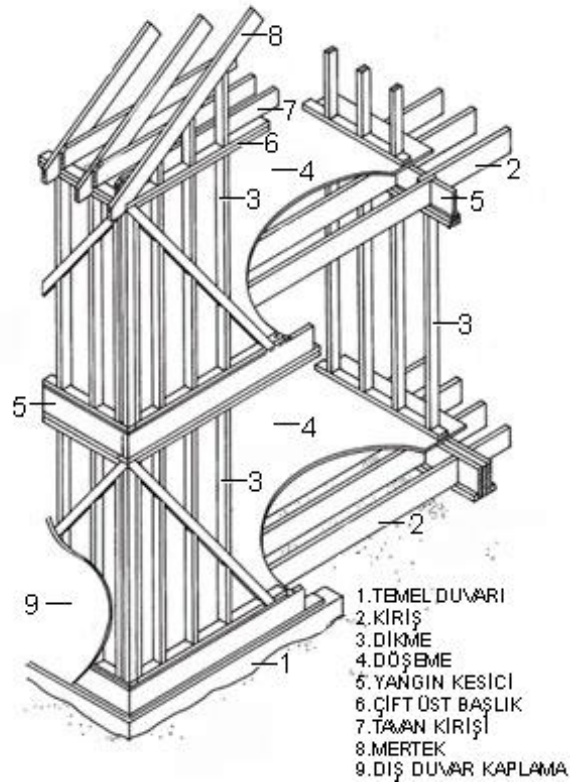

Şekil 2-4 Balon İskelet Sistem Detayı (American Wood Council, 2001: 18 İngilizce'den Türkçe'ye
 Çeviri Büşra Şık)

Dikme Kiriş İskelet Sistemleri: Dikme ve kiriş ana elamanları ile, dikmelerde oluşacak burulma ve flambajı önleyen kuşak ve diyagonallerden oluşur. İki-beş metrede bir yerleştirilen ana dikmeler ve dikmeleri birbirine bağlayan ana kirişler ile, yapının iskeleti oluşturulur. İskeleti oluşturan bu elemanların minimum kesiti 15x15 cm'dir. Dikme ve kirişlerin birleştirilmelerinde, genellikle ahşap bağlantı detayları kullanılmaktadır. Bazı uygulamalarda ise metal bağlantı elemanları kullanılır. Döşeme ve tavanlarda lamba zıvanalı kalas kullanımını yaygındır. Döşeme ve çatı kirişlerinin uçları dikmeler tarafından taşınır ve bunlar duvar iskeletini oluşturur. Dikme aralarına bağlanan gergi-diyagoneller ise, rüzgar ve depremin neden olduğu yatay yüklere karşı güçlendirici görevini üstlenmektedir. Bu gergi elemanları için, ahşap veya çelik malzeme de kullanılır. Ana kirişlerin aralarına tali kirişler yerleştirilir. Tali kirişler, ana kirişlerin üzerine veya yanlarına monte edilir. Ana kirişlere yandan bağlanma durumunda, metal bağlantı elemanları kullanılır. Bu iskeleti oluşturan döşeme ve çatılar 5 cm kalınlığındaki kalaslarla kaplanır. Kalasların yapımında kontrplak veya yönlendirilmiş yonga levha kaplaması kullanılır. Bunlar, döşeme yapısal panoları ve çatı kaplaması olarak hizmet görür ve aynı zamanda kirişlerin birbirleri ile bağlantısını sağlayıp yatay yüklere karşı rijitlik sağlar. Tali kiriş kullanmadan ana kirişlerin arası sandviç panellerle de kapatılabilmektedir. Duvarlarda da kaplama malzemesi olarak, ahşap türevleri ile kaplanır. Bu paneller aynı zamanda iskelet sistemin dengesini sağlamaktadır. Dikme-kiriş sistemler, yapım yöntemlerine göre iki ana sınıfa ayrılmaktadır. Bunlar, tek katlı, basit mesnet kirişler ve iki katlı, devamlı kirişlerdir.

Tek katlı mesnet kirişlerde, sistemde konutun plan şekline göre ana kiriş ve tali kirişler yerleştirilir ve üç farklı grupta sınıflandırılır. İlkinde, kısa mesnet açıklığı boyunca ana kiriş, uzun açıklık boyunca tali kirişler yerleştirilir. İkincisinde, ana kirişler uzun mesnet açıklığı boyunca yerleştirilir. Döşeme kirişleri ise ana kiriş üzerine kısa açıklık boyunca yerleştirilir. Üçüncü tipte ise, iki sistemin karma uygulaması yapılır ve kısa ve uzun açıklık boyunca ana kirişler ile çerçeve oluşturulur.

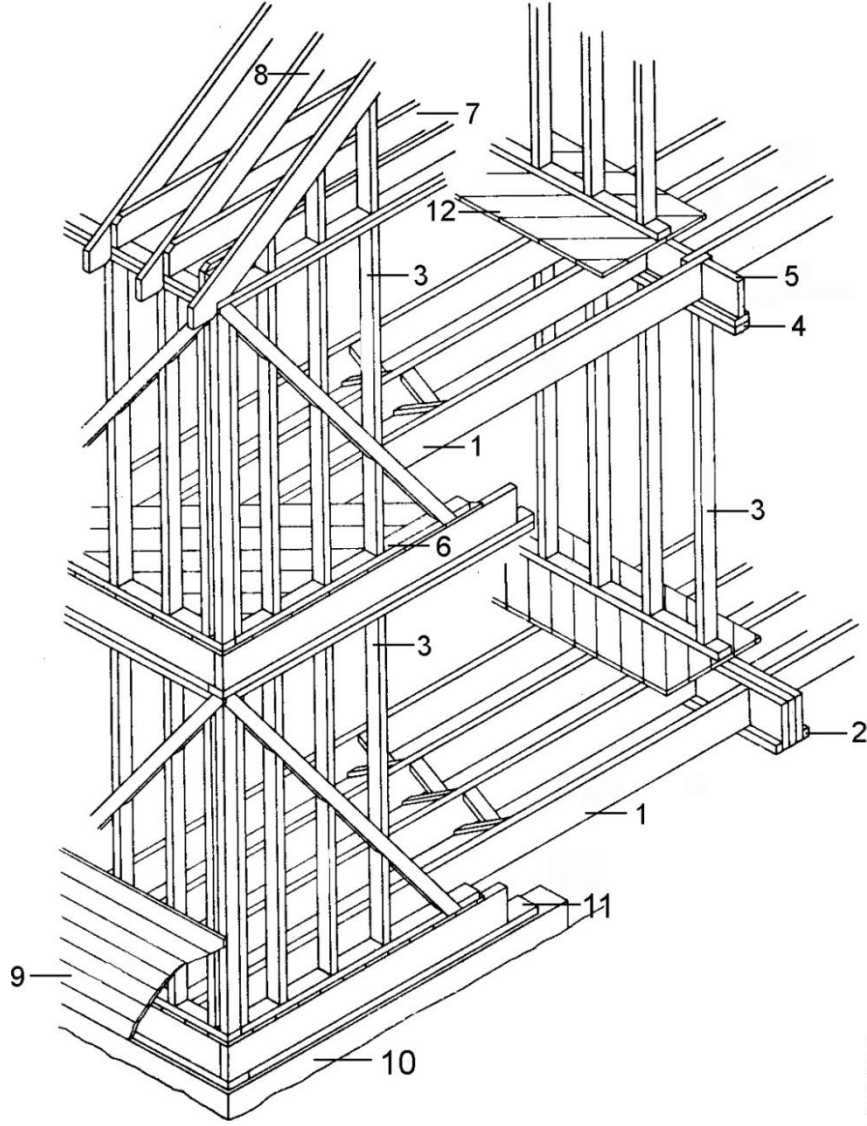
İki katlı, devamlı kirişlerin bulunduğu sistemler, dört tipe ayrılmışlardır. İlkinde, düşey yükler çelik bağlantı elemanları ile transfer edilerek kolonlar arasındaki yük geçişi sağlanır. Sistemde uzun kirişler kullanılarak iki-üç kolonda bir ek yapılmaktadır. İkinci sistem olan çift kirişli sistemde ise, iki kat boyunca sürekli kolon yapılması sağlanır. Yapının kısa mesnet açıklığı boyunca kolonlar iki kat yüksekliğinde olup, çift kirişle kat arasından bağlanır ve uzun açıklık boyunca da döşeme kirişleri yerleştirilir. Üçüncü sistem olan dörtlü kolon sisteminde ise, kirişin sürekliliğini sağlamak amacıyla, kolon dört ya da iki parçadan oluşturulup, arasına kiriş yerleştirilecek şekilde oluşturulmuştur. Kolonun bu şekilde düzenlenmesi hem uzun yönde hem de kısa yönde kirişlerin sürekliliği sağlanmaktadır. Sonucunda da, daha büyük mekanlar elde edilmektedir. Dördüncü olan yandan bağlama sistemi ise, iki kat boyunca kolonlar ve kat arasında çelik kenetlerle, kolonlara bağlanan kirişlerden oluşmaktadır (Şekil: 2.5).

Şekil 2-5 Dikme - Kiriş İskelet Sistem Detayı

Platform Sistemler: Platform sistemlerde, duvar ve döşeme birbirinden bağımsız kurulup, yerinde montajının yapıldığı bir sistemdir. Platform sistemlerde duvarlar, 30-60 cm ara ile yerleştirilen minimum 5cmx10cm kesitli dikmelerden ve yine aynı boyutlu alt ve üst tabandan meydana gelmektedir. Genelde dikme araları taşıyıcı duvarlarda 30cm, bölme duvarlarda 60cm'dir. Dikme aralarında yatay kuşaklar ve kapı-pencere açıklıkların olması durumunda, üstlerinde lentoları yer almaktadır. Lento ve kuşaklar dikmelere çivi ile bağlanır. Dikmeler bir kat yüksekliğindedir. Duvar çerçeveleri rüzgarlar ve deprem tarafından oluşan yatay yükleri olduğu kadar, düşey yükleri de taşımak amacıyla güçlü ve esnek olmalıdır (Çakır, 2000: 190). Platform sistemler de, yapım sistemlerine göre üç farklı gruba ayrılmaktadır. Bunlar, küçük panel konstrüksiyonlu platform sistem, büyük panel konstrüksiyonlu platform sistem ve asma döşeme sistemdir.

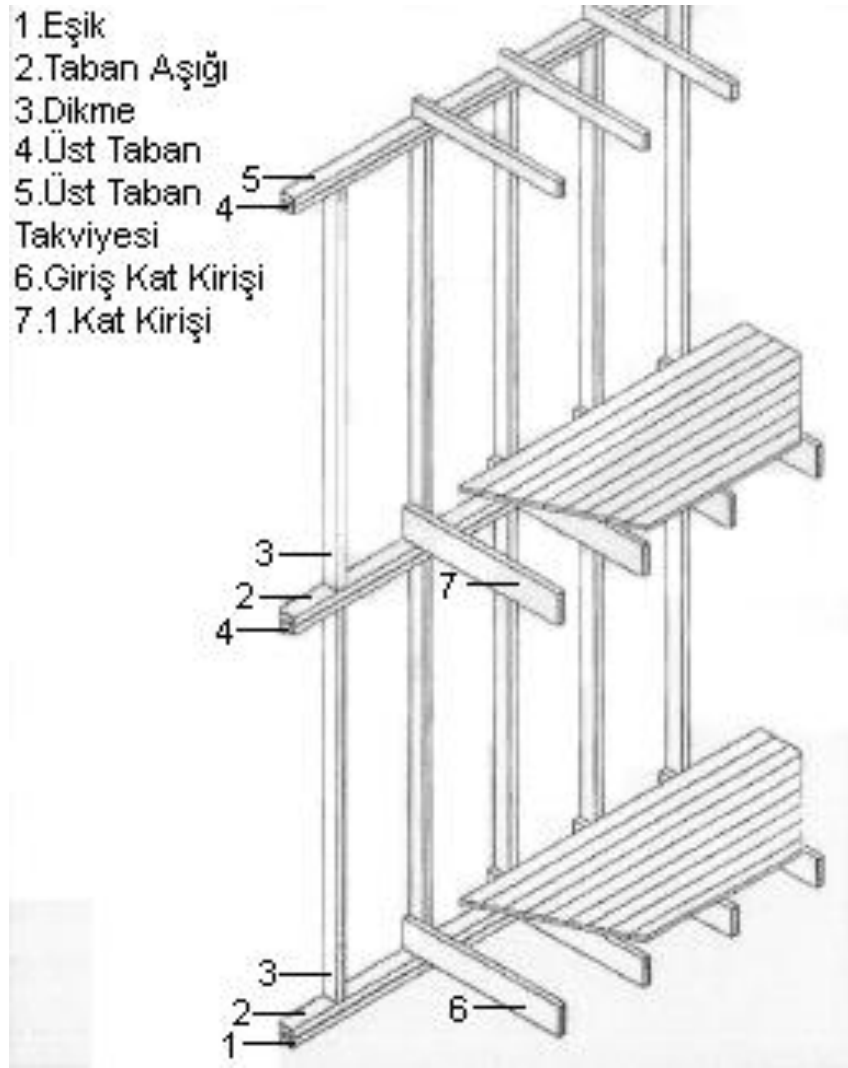
Küçük panel konstrüksiyonlu platform sistem, en fazla 350 cm uzunluğunda, insan gücü ile taşınabilen panellerin bir araya getirilerek duvarın oluşturulmasıdır. Büyük panel konstrüksiyonlu platform sistem, uzunluğu 350 cm'den fazla olan ve vinç yardımı ile montajları yapılan panellerle yapılan sistemdir. Asma döşeme sistem ise, küçük panel konstrüksiyonlu platform sistem ile büyük panel konstrüksiyonlu platform sisteminde döşeme panelleri duvar panellerinin üzerine oturur. Bu uygulamada ise, döşeme panelleri duvarların iç yanlarına asılır. Böylece dış duvar ahşaplardaki çarpılma azalmaktadır. Ayrıca, dış duvar yüzü boyunca buhar kontrol tabakasının ve diğer yalıtım malzemelerinin sürekliliği sağlanmaktadır (Şekil: 1. 6).

- 1. KIRIŞ
- 2. DESTEK
- 3. DIKME
- 4. ÇİFT ÜST BAŞLIK
- 5. YANGIN KESİCİ
- 6. LEVHA
- 7. TAVAN KIRIŞI
- 8. MERTEK
- 9. PANEL KAPLAMA
- 10. TEMEL DUVARI
- 11. TABAN
- 12. DÖŞEME

Şekil 2-6 Platform İskelet Sistem Detayı (Kulikov, 2010: 15, İngilizce'den Türkçe'ye Çeviri Büşra Şık)

Modifiye Sistemler: Modifiye sistem; platform ve balon sisteminin bir birleşimidir. Modifiye sistemlerde, duvar panelleri birbirinin üzerine doğrudan oturmaktadır. Döşeme kirişleri balon çerçevesinde olduğu gibi duvar dikmelerinin kenarlarına yerleştirildiğinden, sadece duvarlar prefabrike olarak üretilmektedir (Öztank, 2004: 48) (Şekil: 1. 7).

Şekil 2-7 Modifiye İskelet Sistem Detayı (Çakır, 2000: 192, Düzenleme Büşra Şık)

Hacimsel Sistemler: Hacimsel sistemler ileri teknoloji ürünü olup, yapı ünitelerinin üretim ve maliyet etkin şekilde fabrika ortamında üretilmesidir. Çok çeşitli türlerde, konut ve ticari yapıların inşaatlarında kullanılmaktadır. Hızlı üretim ve kalite kontrolün yüksek olması, sistemin avantajları olarak sayılabilmektedir (Öztank, 2004: 49). Bu sistemde konut üretimi birkaç aşamada gerçekleşmektedir. Öncelikle, herhangi bir tasarım sınırlaması olmaksızın yapı tasarlanır. Tasarlanan yapının tüm hesapları yapıldıktan sonra, yapı elemanlarının boyutları ve detaylandırılmaları yapılır. Ardından, bu elemanlar projeye göre fabrikada montajlanır. Montajlanan parçalar uygun şartlar sağlanarak yerine götürülür ve yapının yapılacağı alanın gerekli temel işlemleri sağlandıktan sonra montajı yapılır.

Kütük Sistemler: Ahşap yapım teknolojisi başlığında anlatıldığı gibi, bölgedeki yapı malzemelerinin türü ve bölgenin ekonomik durumunun önemi, bu sistemde oldukça rahat anlaşılmaktadır. Kerestenin bol ve ucuz olduğu bölgelerde kullanılan bu sistemin kullanıldığı yapılara genellikle dağlık yerlerde rastlanmaktadır. Kütük sistemler, aynı zamanda yığma sistem olarak ifade edilmektedir (Güngör, 1969: 55).

Kütük sistemler, dış duvar ahşap elemanların üst üste yığılması ve iç duvarlarda iskelet elemanların kullanılmasıyla oluşan bir yapım sistemidir (Öztank, 2004: 51) (Şekil 2.1).

2.3 Ahşap Yapım Sistemleri ve Sürdürülebilirlik

Modern teknolojide ahşap, geleneksel teknolojiye temel strüktür kriterlerini alarak devam etmektedir. Günümüzde geleneksel sistemler, ustaların eksikliği, insanların ilgisizliği, teknolojinin çağın gerisinde kalması yüzünden ve yaşam kalitesinin artırılması gerekliliğinden yerini modern sistemlere bırakmıştır. Geleneksel sistemler, çağdaş ve modern yönleri de olan sistemlerdir ve aslında bu teknoloji

korunarak devam ederse modern sistemler içinde geleneksel sistemlerin sürekliliği sağlanacaktır.

Geleneksel ahşap yapım sistemlerinin modern ahşap yapım sistemlerine nasıl bir öncülük ettiği açıkça görülmektedir. Geleneksel ahşap yapım sistemlerinin fiziksel olarak sürdürülebilirliğinin yanında, geleneksel bilginin de devamlılığını getirmek için, bu sistemlerin korunması önemlidir. Bilginin sürdürülebilmesi, yerel mimarlığın günümüze ve geleceğe taşınmasında önemli bir rol almaktadır. Dolayısıyla, geleneksel ahşap yapım sistemlerinin kültürel mirasın bir parçası olması, gelecek için çok önemli değerler taşımaktadır. Ancak, geleneksel ahşap yapım sistemlerinin sürdürülebilirliğini sağlayabilmek için, mevcut koşulların da gözönüne alınmasının gerekliliği açıktır.

3 TEKİRDAĞ’DA GELENEKSEL AHŞAP KONUTLARININ ÖZELLİKLERİ

Tekirdağ’da mevcut bulunan geleneksel konutların çoğu, ahşap karkas ve kagir sistemlerin bir arada kullanıldığı karma sistemler ile inşa edilmiştir. Bu sivil mimarlık örneklerinin üzerlerinde yazıt bulunmadığı için yapım tarihlerine ilişkin kesin bilgi edinilememektedir. Ayrıca, konutların stil ve tasarımda değişimin yavaş görüldüğü yapılar olması, yapıların kesin tarihlerinin saptanmasında güçlük yaratmaktadır. Mülkiyet kanununa (1839) kadar kayıt altında olan yapıların kesin yapım tarihleri hakkında bilgi edinmek mümkün değildir (Satkın, 2012: 297). Evliya Çelebi seyahatnamesinde: “Şehrin imarı ilk defa Girit seferine çıkıldığı zaman başlamış” ifadesini kullanmaktadır. Tekirdağ evlerinin günümüze ulaşanları ağırlıklı olarak Osmanlı Dönemi 19. yüzyıl sonu ile 20. yüzyıl başlarına ait olup, bu yapıların üçüncü devir özelliklerini gösterdiği düşünülmektedir (Eldem, 1984-1987).

Tekirdağ'ın tarihinde, 1720 yılında Macar Prensi II Ferenc Rakoczi ile beraberindekilerin, Osmanlı Devleti'ne iltica ederek şehre yerleşmiş olmalarının büyük önemi vardır. Macarların gelişinin ardından 18. yüzyıl ortalarında inşa edilen en eski konut örneklerine, Hikmet Çevik Sokak (Macar Sokak)'ta rastlamaktayız (Satkın, 2012: 249) (Şekil 3.1-2).

21 Nisan 1998 tarihinde, Tekirdağ Kültür Merkezi'nde bir konferans veren Macar tarihçi Profesör Varga Janos, yine 18. yüzyılda bölgenin batısında, Ermenilerin yaşadığı bir bölge olduğunun ve buradaki konutların tümünün bahçeli olduğunun bilgisini vermiştir (Satkın, 2012: 249).

Anadolu'nun büyük bir bölümü gibi, Trakya da deprem kuşağı içerisinde. Ahşap çekme kuvvetlerine karşı dayanıklı bir malzeme olduğundan bu bölgede de çokça tercih edilmiştir. Ahşap malzemenin kaynağı olan ağaçların suya yakın bölgelerde daha yaygın olmasından (Yaman, 2007: 6) dolayı, Trakya'da ahşap kolay temin edilen ve kullanılan bir malzeme olmuştur. Kolayca temin edilebilirliği, uygulama ve kullanım aşamalarında bir çok detaya olanak sağlayabilmesi, tercih edilme eğilimini arttırmıştır.

Şekil 3-1 Macar Sokağı – Beszédes Arşivi – 1883 (Serez, Çevik, 2005: 79)

Şekil 3-2 Macar Sokağı – Beszédes Arşivi – 1891 (Serez, Çevik, 2005: 79)

Tekirdağ'daki konutların birçok ortak özellikleri bulunmakla birlikte, sosyo-ekonomik farklılıklar yapıları da yansıtmıştır. Göreceli olarak daha büyük, daha bezemeli ve deniz kıyısına yakın konumlanmış konutlar, dönemin varlıklı ailelerine aittir. Bu yapıların bezemelerinde ve kalem işlerinde sahiplerinden birçok izler bulunmaktadır.

3.1 Konum ve Yasal Süreç

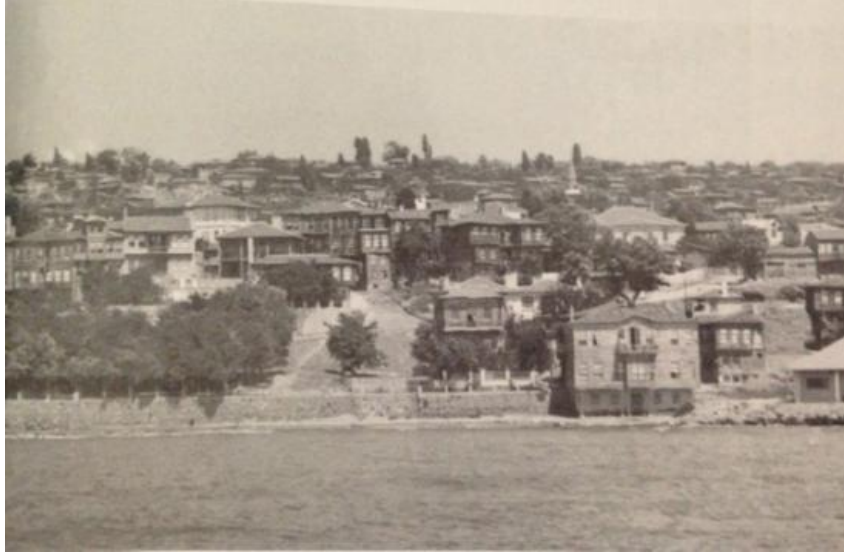
Tekirdağ, Türkiye'nin kuzeybatısında, Marmara Bölgesi'nin Trakya yakasında, Marmara Denizi kıyısında bulunan ve denizden yüksekliği otuzbeş metreyi bulan bir yamacın üzerinde kurulmuş olup, etrafı bağlarla çevrili olan bir sahil kentidir. Deniz kıyısına paralel bir şekilde konumlanmıştır. Kent, şehrin doğu - batı yönlerine doğru uzanmıştır. Tekirdağ, bir planlamaya göre değil de, kentin yerleştiği hafif eğimli arazilerin coğrafi özelliklerine göre oluşmuş ve sokaklar bu şekilde ortaya çıkmıştır.

Tekirdağ merkez mahallesinde ilk olarak 11.06.1976 tarih ve 9158 sayılı karar ile G.E.E. ve A.Y.K tarafından kentsel sit alan sınırları belirlenmiştir. Tekirdağ'da

11.06.1976 tarihinde 9158 sayı ile kabul edilmiş olan 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı raporunda tescilli yapılmış 130 parselin bilgi ve belgesine ulaşılmış ancak 26 parselin bilgi ve belgesine ulaşılamamıştır. Daha sonra 15.05.1991 tarih ve 881 sayılı E.K.T.V.K.K. kararı ile kentsel sit alanı sınırları daraltılmıştır. Tekirdağ ili için hazırlanan 1/5000 Nazım İmar Planı ile de 20.12.2002 tarih ve 7436 sayılı E.K.T.V.K.K. kararı ile kentsel sit etkileme geçiş alanı ve kentsel sit alanı sınırları kabul edilmiştir. Alanda 2009 yılında gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilen bilgiler doğrultusunda gerçekleştirilen mimari karakter analiz dağılımlarına göre, tescilli yapıların yok olduğu 26 parselde %54 boş parsel, %33 gabarisi ve cephesi uyumsuz yenilenmiş yapı, %6 cephesi uyumsuz yapı, %4 eski eser niteliği bozulmuş yapı, %2 gabarisi uyumsuz yenilenmiş yapı, %1 farklı konumda cephe uyumsuz yenilenmiş yapı tespiti yapılmıştır (Bimtaş, 2009: 19-20). Bu analiz mevcut tescilli geleneksel konutların nasıl yok oluş ve dönüşümünü göstermesi açısından önemlidir.

3.2 Morfolojik Özellikler

Kent dokusu, merkezde yaygın olarak organik ve ızgara düzen içerisinde konumlanmış sokaklardan oluşmuştur. Bölgede konutların konumlanması genellikle iki farklı şekilde olmuştur. Deniz kenarındaki yapı adalarında, yapıların denize yönelimi (Şekil 3.3) yaygınken, organik sokak düzeni içinde yapı konumlanışında sokağa yönelim tercih edilmiştir (Şekil 3.4).

Şekil 3-3 Denize Bakan Konutlar – 1955 (Serez, Çevik, 2005: 121)

Şekil 3-4 Barbaros Caddesi (Satkın Arşivi, 1980: 23)

Günümüze kadar ulaşan konutların çoğu iç taraflardaki yapılar olmuş, deniz kıyısındaki yapılar ise, zaman içerisinde kaybolmuştur. 23 Ağustos 1912’de meydana gelen büyük deprem, artçı sarsıntılar ve ardından çıkan yangından sonra konutların çoğunun temel ve duvarlarında büyük çatlakların meydana geldiği, çeşitli mahallelerde birçok evin yıkıldığı ve kent dokusunun zarar gördüğü belirtilir (Satkın, 2012: 17). Konut sahiplerinin içinde bulunduğu ekonomik güçlükler ve iç - dış göçler de kent dokusunu olumsuz etkilemiş etkenler arasındadır.

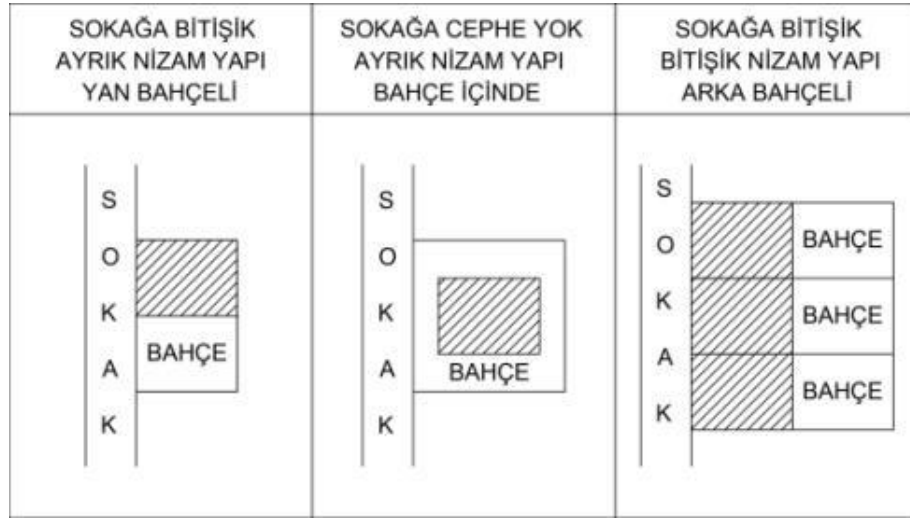
Kentte, Ermeni, Rum ve Yahudi gayrimüslümlerin oturduğu konutların deniz kıyısına yakın olması ve cephelerindeki dini sembollerin dışında, mimari özellikler açısından Müslüman halkın konutlarından pek farklı olmadığı bilinmektedir (Satkın, 2012: 16). 16. yüzyılın ortalarında şehrin, 22 mahallesinin Türk, 11 mahallesinin Ermeni, 6 mahallesinin Rum, 1 mahallesinin Musevi yerleşimleri olduğu tespit edilmiştir (Sümer, 1970). Farklı etnik grupların mahalle dokuları da birbirine benzemektedir (Satkın, 2012: 16).

Tez kapsamında seçilen ikiz konut örneği Yılmaz Evi'nin bulunduğu, sahil şeridindeki denize paralel konut sırasının arkasındaki Ertuğrul Mahallesi'nde de, denize paralel caddeler ve bunları dik kesen sokaklar konumlanmıştır. Eski kent dokusu içinde yer alan konutların hepsinde sokak - konut ilişkisi izlenebilmektedir. Konutların cephelerinin denize, yola, güneşe veya manzaraya yöneldiği görülür.

Ahşap karkas konutların yoğun olarak bulunduğu Tekirdağ'da, geleneksel konut karakteristiğini Osmanlı Geç Dönem yapıları oluşturmuştur (Satkın, 2012: 15). Konutlar, yükseklikleri, büyüklükleri ve mimari özellikleriyle, birbiriyle uyumlu, çevreye ve birbirine saygılı bir bütünlük oluşturmaktadır. Yapıların genelinde giriş bölümleri geri çekilmiş olup, çoğu geniş bahçelere sahiptir. Bahçelerin içerisinde havuzlar ve büyük kuyular bulunmaktadır (Sümer, 1970: 51). Kentin dokusunda, yapı tiplerinin ve sokakların oluşumlarında, yörenin verimli tarım alanlarına sahip olması sebebiyle zengin bir ticari hayatın olması, İstanbul'a yakınlığından dolayı yeniliklerin ve değişen mimari eğilimlerin etkisinde kalması önemli etmenlerdir.

Tekirdağ'da, tipolojik inceleme kapsamındaki konutların oturma alanları ve arsa sınırları büyüklük olarak incelendiğinde; ortalama oturma alanının 85 m², ortalama arsa alanının ise bahçeli olan konutlarda 165 m² olduğu tespit edilmiştir (Satkın, 2012: 27). Alandaki yapılar ve alan ile ilgili çalışmalar incelendiğinde, Tekirdağ'daki yapı-bahçe-sokak ilişkisinin aşağıdaki yapı konumlanma tipolojisindeki gibi olduğu

saptanmıştır (Şekil 3.5). Bu sınıflandırmanın ilk grubunda, konutlar sokağa bitişik olarak konumlanmıştır ve yine sokağa cephesi bulunan, konuta bitişik olarak konumlanmış bir bahçeleri bulunmaktadır. İkinci grupta, konutlar, sokağa bitişik olarak konumlanmış bahçenin ortasında yer almaktadırlar. Üçüncü grupta ise, bir cepheleri sokağa bakan bitişik nizam yapılar yer alır ve bu yapıların arka cephelerine bitişik olarak konumlanmış, yapının eni genişliğinde arka bahçeleri konumlanmıştır.

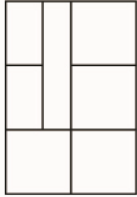
Şekil 3-5 Yapı Konumlanma Tipolojisi (Şık, 2013)

3.3 Geleneksel Ahşap Konutların Mimari Özellikleri

3.3.1 Plan Özellikler

Tekirdağ'da geleneksel konutların planlarının, dönemin mimari karakteristik özelliklerine, yapıldığı arsanın büyüklüğüne, şekline, konumuna ve yapılacak konutun büyüklüğünün ise ailenin büyüklüğüne, statüsüne, etnik özelliklerine ve ekonomik durumuna göre biçimlendiği görülmektedir. Konutların yapıldığı parsellerin küçük olanlarında, konutların kat sayılarını arttırarak, ihtiyaca cevap verecek kullanım alanları yaratılmaktadır. Tekirdağ konutlarının çoğunda bodrum kat bulunmaktadır. Zemin hizasının üzerinde ise, iki, üç ve dört katın yer aldığı

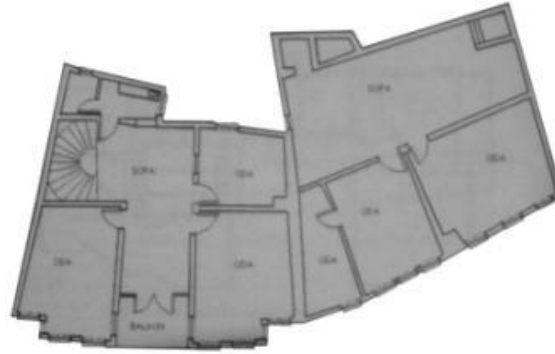
görülmektedir. İki katlı konutlarda ara kat kullanımı da yaygındır. Ahşap konutların cephelerinde bulunan çıkmlar, alan kullanımını arttıran yapı öğeleridir. Konut plan tiplerinin belirlenmesinde en önemli belirleyici öğe olan sofalar, (hayat) plan içerisinde dört ayrı şekilde karşımıza çıkmakta ve plan tipinin sınıflandırılmasında etkili olmaktadır. Plan tiplerinin hepsi sofanın etrafında geliştiğinden sofanın biçimlenmesi ve sofa-oda ilişkisi, plan tiplerinin ayrıştırılmasında büyük ölçüde yol göstermektedir. Bilindiği gibi, Sedad Hakkı Eldem sınıflandırmasında plan şemaları, sofanın varlığı ve konumuna göre, sofasız, dış sofalı, iç sofalı ve merkezi sofalı olarak gruplandırılmıştır (Eldem, 1984-1987). Tekirdağ'daki geleneksel konutların plan tipolojileri oluşturulurken de Sedad Hakkı Eldem sınıflandırması temel olarak alınmıştır (Şekil 3.6).

DİŞ SOFALI	İÇ SOFALI		MERKEZİ SOFALI	SOFASIZ
	ORTA SOFALI	KÖŞE SOFALI		
				

Şekil 3-6 Konut Plan Tipleri (Şık, 2013)

18. yüzyıl ortaları ve 19. yüzyıl başlarında sofa kullanımındaki değişim süreci, açık dış sofa kullanımından, kapalı dış sofa kullanımına, kapalı dış sofa kullanımından iç sofa kullanımına geçiş şeklinde olmuştur (Satkın, 2012: 26). Dış sofalı plan tiplerinde sofa, yapının bir cephesi boyunca yer kaplamaktadır. Odalar ise, sofanın yaslandığı bu cephenin tam karşısında bulunup, odalardan sofaya doğrudan geçiş sağlanacak şekilde konumlanmıştır. Osmanlı Geç Dönemi yüzyıl aralığına denk gelen Tekirdağ'daki konutlarda, iç sofalı tipin yaygın olduğu görülmektedir. Bu kullanım orta ve köşe sofalı olarak ikiye ayrılmaktadır. Sofası ortada olan plan

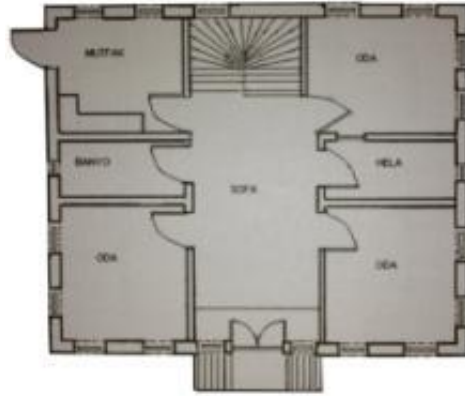
tiplerinde, odalar ortada konumlanan sofanın iki tarafına yerleşmiştir. Ortaya konumlanan bu sofanın en az bir tarafının cepheyle ilişkisi olup, kapıdan sofaya geçiş sağlanmıştır. Bu geçiş, ya doğrudan ya da giriş bölümünden gerçekleşmektedir (Şekil 3.7). Sofası köşede olan plan tiplerinde ise, sofa bir köşede konumlanmış ve odalar sofanın iki tarafına toplanacak şekilde yerleştirilmiştir (Şekil 3.10). Merkezi sofalı plan tiplerinde sofa, yapının ortasında olup, dört cephenin de ortalarından sofaya geçiş sağlanmaktadır. Bu sofa tipinde odalar ise, yapının köşelerinde konumlanmıştır.

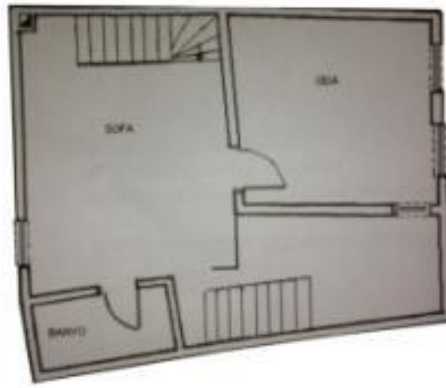
Şekil 3-7 İç Sofalı ve Dış Sofalı Plan Tipi - Birinci Kat Planı - Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi No:39-41 - 1998 (Satkın, 2012: 32)

Şekil 3-8 Sofasız Plan Tipi - Birinci Kat Planı – Ertuğrul Mahallesi, Eski Bedesten Sokak No: 47 - 2009 (Satkın, 2012: 28)

Şekil 3-9 Sofası Ortada Olan Plan Tipi - Birinci Kat Planı - Orta Cami Mahallesi Orta Cami Sokak
No: 21 - 1993 (Satkın, 2012: 27)

Şekil 3-10 Sofası Köşede Olan Plan Tipi-Birinci Kat Planı-Muratlı Caddesi – 1998(Satkın,2012: 33)

Geleneksel Tekirdağ yapılarında bodrum kattaki ve bodrum katı olmayan konutların giriş katındaki orta mekana “taşlık” adı verilmiştir ve yaşama mekanı olarak düzenlenmiştir. Yapıların kullanımı incelendiğinde, bodrum kat ve zemin katların üretim ile ilgili işlevlerde kullanıldığı görülmektedir. Bu katlarda, konutta yaşayanların hayvanları, varsa ahır ya da depo, bölgenin geçim kaynağı olan tarım malzemeleri, ıslak hacim, çamaşırhane, kiler ve mutfak ile ilgili mekanlar bulunmaktadır. Ocak, kuyu, tuvalet, sarnıç, tahıl veya sıvı malzemelerin konulduğu büyük küp gibi elemanlar da bu katlarda mevcuttur. Taşlık genellikle serin olduğu için yazın kullanım tercih edilmektedir (Satkın, 2012: 236) (Şekil 3.11).

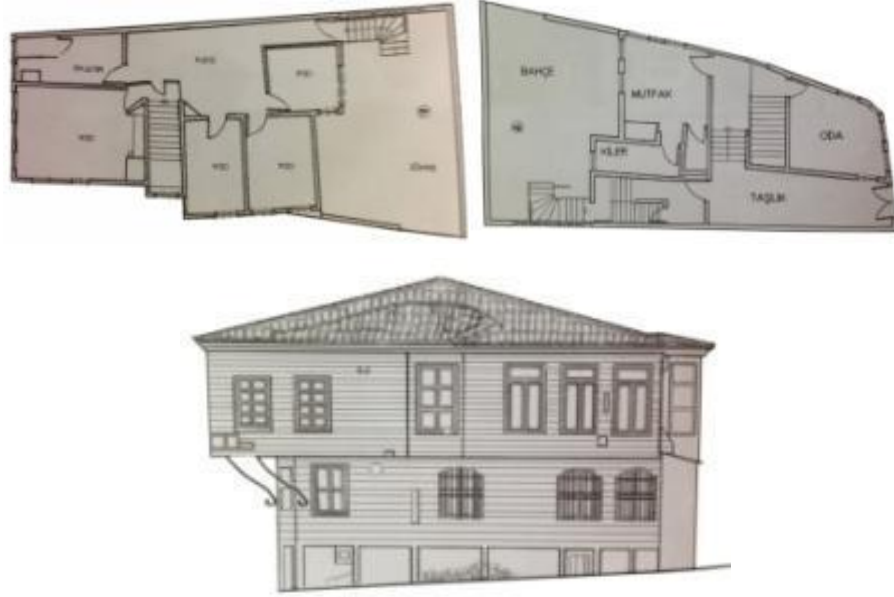
Şekil 3-11 Sofası Köşede Olan Plan Tipi-Birinci Kat Planı-Muratlı Caddesi - 1998(Satkın,2012: 33)

İki katlı evlerde bulunan ara katlar, geleneksel Tekirdağ evlerinin karakteristik özellikleri arasında bulunmaktadır. Bu katlara “kışlık” adı verilmektedir. Ara kat kışın daha kolay ısınabildiğinden, kış döneminin yaşan alanı olarak planlanmıştır (Satkın, 2012: 238) (Şekil 3.12).

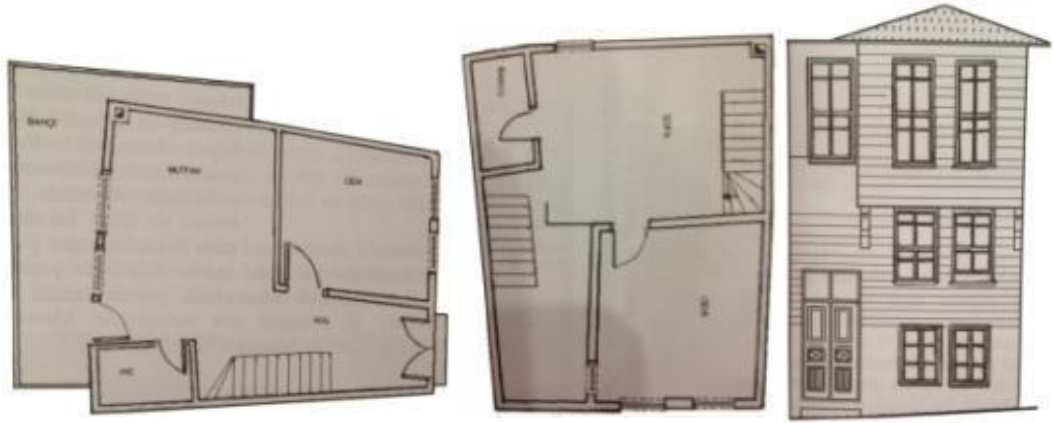

Şekil 3-12 Ara Kat Kesiti - Faik Reis Konağı - Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi Selamağa Sokak - 2000 (Akdere, Y., Emir, C., Gök, N., Verdön, İ., 2000: 27)

İhtiyaca uygun yapı büyüklüğünün sağlanması için, kat sayısının artışına ve 2. ya da 3. katlarda çıkmaların yapılması yoluna gidilmiştir (Şekil 3.13-16).

Şekil 3-13 Zemin Kat Planı - 1. Kat Planı - Yan Cephe - M. Muslihittin Sokak No: 15 - 1998 (Satkın, 2012: 30)

Şekil 3-14 Zemin Kat Planı - 1. Kat Planı - Ön Cephe - Muratlı Caddesi - 1998 (Cömert Y.L. Tezinden, 2003)

İkinci veya üçüncü katlarda ise baş oda bulunmaktadır. Baş odalar oturma odaları ve yatak odaları olarak kullanılmaktadır. Tekirdağ geleneksel konutlarında çeşitli tipolojilerde balkonlar bulunmaktadır ve çoğunlukla çatı katlarından bu balkonlara geçişler sağlanmaktadır.

3.3.2 Cephe Özellikleri

Trakya bölgesinde yapılan tipolojik araştırmalar doğrultusunda, cephe düzenine bakıldığında, ön cephelerin diğer cephelere oranla çok daha önemli olduğu görülmektedir. Yapının konumlanırken, referans alınan yola ya da denize bakan cephesi, her zaman ön cephe olarak düzenlenmiş ve süslemeleriyle farklılık göstermiştir.

Cephe süslemeleri, iç mekan süslemelerine göre çok daha yoğundur. Ön cephede bulunan çıkmalar, çıkmayı destekleyen elemanlar olan çeşitli payanda tipleri, ahşap direk, çıkma alınlıkları, çıkma altları, geri çekilmiş girişler, giriş nişi tavanları, giriş nişi alınlıkları, saçaklar, saçak alınlıkları, saçak payandaları, merdivenler, ahşap süslemeler, tahta kaplamalar, kapılar, kapı üstündeki süslemeler, kapı üstü ve yanındaki pencereler, pencere söveleri, pencerelerdeki parmaklıklar ve kepenkleri, balkonlar, balkon alınlıkları, çatı biçimlenmeleri cephenin zenginleşmesine katkıda bulunmaktadır (Satkın, 2012: 22) (Tablo 3.4-7).

Ahşap karkas yapıların çoğunun birinci ve ikinci kat cephelerinde yatay ahşap kaplamaların tercih edildiği izlenmektedir. Yapıların bazılarında ise, cephelerin bütünüyle sıva kaplı olduğu tespit edilmiştir.

Bitişik nizam konumlanan yapılarda genellikle tek, köşelere yerleştirilen konutlarda ise, iki çıkma söz konusu olmaktadır. Arka cephelerde çıkma yerine genellikle balkonlar tercih edilmiştir. Çıkmalar yapının cephesinde yer alan en önemli

unsurdurlar. Geri çekilmiş girişleri de, cepheyi tanımlayan diğer önemli unsur olarak kabul edebiliriz (Satkın, 2012: 22).

Tekirdağ geleneksel konutlarını girişlerine göre dört grupta toplayabiliriz. Bunlar, giriş nişli konutlar (geniş giriş nişi ve merdivenleri, dar giriş nişi ve merdivenleri, çift merdivenli giriş nişi), doğrudan girişli konutlar (kapısı duvar hizasındaki konutlar, kapısı duvar nişindeki konutlar), cepheye ek merdivenli konutlar ve bahçeden girişli konutlardır (Tablo 3.1). Tekirdağ'daki geleneksel ahşap konutlarda sokaktan girilen bazı konutlar giriş nişi ile geri çekilmiştir. Yine sokaktan girilen doğrudan girişli konutların kapıları, duvar hizasında olup giriş sahanlıktan ikinci bir kapıyla sağlanır ve cephede girişler genellikle yan kısımlarda bulunmaktadır (Satkın, 2012: 67).

SOKAKTAN GİRİŞ		GİRİŞ NİŞİ İLE GİRİŞ		DOĞRUDAN GİRİŞ		BAHÇEDEN GİRİŞ
	YANDAN GİRİŞ					
						
	ORTADAN GİRİŞ					
						
						

Tablo 3. 1 Girişlerden Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)

3.3.3 Mimari Elemanlar ve Bezemeler

Cephe süslemeri, genellikle ön cephede yoğunlaşmıştır. İç mekandaki süslemeler ise, yoğun olarak tavanlarda yer almaktadır.

Tavan ve döşeme kaplamalarında ahşap malzeme tercih edilmiştir. Evlerin çoğunda, oda duvarlarında izlerine rastlayabildiğimiz sedirlerde de ahşap kullanılmıştır.

Kapılar: Anadolu'daki geleneksel konutlarda bulunan ve hava koşullarına maruz kalan dış kapılarda, su kontrolü, ısı ve buhar kontrolü, ses yalıtımı ve yangın kontrolünün yapılması gerekmektedir. Bu etkilerden korunmak amacıyla, dış kapılar cephe duvarının iç yüzeyine yakın olarak tasarlanmıştır (Yaman, 2007: 50).

Dış kapılar çift kanatlı, ahşap ve bezemelidirler ve çift kanatlı ahşap giriş kapılarını pencerelerine göre sınıflandırdığımızda, 9 farklı grup oluşmaktadır. Bunlar, üstü düz atkılı ve üst penceresiz, üstü aydınlatma pencere, iki yanı pencere, bir yanı pencere, üstünde ve bir yanında penceresi bulunan, üstünde ve iki yanında penceresi bulunan, üstünde kemerli aydınlatma penceresi olan kapı, üstü kemerli aydınlatma pencere kapı tipleridir (Satkın, 2012: 67) (Tablo 3.2).

Geleneksel konutların bazılarında ise, giriş kapılarının üstlerinde ve yanlarında aydınlatma pencereleri bulunmakta ve giriş mekanına ışık alımı da buradan sağlanmaktadır. Bu pencereler arasında kat pencerelerine göre daha dar olanları da vardır. Bazılarının üst kısımları kemerli bitmektedir. Kapı yanlarında ise, bir veya iki pencere mevcuttur (Satkın, 2012: 115).

	DÜZ ATKILI	KEMERLİ
ÜST PENCERESİZ	 	
ÜST PENCERELİ	 	
İKİ YANI PENCERELİ		
BİR YANI PENCERELİ		
ÜSTÜ VE BİR YANI PENCERELİ		
ÜSTÜ VE İKİ YANI PENCERELİ		

Tablo 3. 2 Giriş Kapılarından Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)

Pencereler: Anadolu'nun bir çok yerinde olduğu gibi Tekirdağ' da da kalın duvarlarda, pencereler genellikle cepheye yakın şekilde planlanmış ve böylece pencerenin iç tarafında bir kullanım alanı sağlanmışır. İnce duvarlarda ise, pencereler duvarın iç yüzeyine bitişik biçimde yerleştirilerek, mekanın iç kısmına açılan pencere kanatlarının tam dönüş yapmasına olanak sağlamaktadır (Küçükerman, 1988: 117).

Pencerelerde ahşap kullanımı, Tekirdağ' da olduğu gibi ahşabın kolay temin edilebilir bir malzeme olması ve ısı kaybının az olması sebebiyle özellikle tercih edilmektedir. Bununla birlikte, ahşap pencereler iyi korunduğu takdirde, hava şartlarının olumsuz etkilerine maruz kaldığında oluşacak deformasyondan uzak tutulmuş olur. Dolayısıyla, pencerelere uygun bakım sağlandığında, yağmur, güneş, havada bulunan çeşitli gazlar, soğuk ve sıcakta dayanıklı bir malzeme olan ahşabın uzun ömürlü olması sağlanabilir. Aynı zamanda da hafif bir malzeme olan ahşap, işleme tekniği açısından da pratik olduğu için bezemeler konusunda istenilen sonuçlara kolayca ulaşılabilmesini mümkün kılmıştır (Binan, 1977).

Tekirdağ'daki geleneksel konutlar üzerinde gerçekleştirilen tipolojik araştırmalar sonucunda geleneksel pencerelerin boyunun, yaklaşık olarak eninin iki katı olduğu söylenebilir.

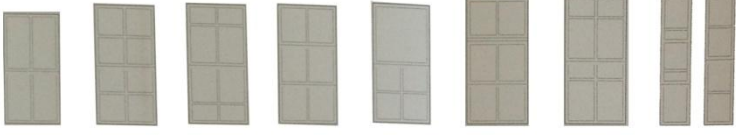
Tekirdağ geleneksel konutlarının Osmanlı Dönemi geleneksel konutlarında örneklerine sıkça rastladığımız giyotin pencere kullanımı yaygındır. Giyotin pencere detaylarının hava şartlarına karşı daha dayanıklı olması sebebiyle bu pencere tipinde kepenk kullanımına gerek kalmamıştır. Kepenkler yerine bazı pencerelerde demir parmaklıklar tercih edilmeye başlanmıştır (Satkın, 2012: 115) (Tablo 2.6). Tekirdağ'daki geleneksel yapılarda bulunan giyotin pencereler genellikle 4 bölümlü olup, 5, 6, 8 bölümlü olanlarına da rastlanmaktadır.

Türk evlerinde olduğu gibi Tekirdağ'da pencereler, oda iç ve dış ilişkilerine göre planlanarak konutların aydınlatması sağlanmaktadır (Küçükerman, 1988: 125).

Kanatlı pencereler düşey açılabilen pencereler olup, tümünün üst kısmında, sabit cam bölümleri bulunur. Farklı katlardaki pencerelerin aynı hizada konumlandığı gözlemlenmiştir. Plan tipolojilerine bakıldığında bu pencerelerin mekanın ihtiyacına cevap verecek şekilde planlandığı görülmektedir. Pencerelerin etrafındaki söveler ise ahşap olup, bu öğeler her yapıda cepheyi süslemektedir (Tablo 3.4).

Bölgedeki geleneksel konutlarda sokaktan doğrudan girişin sağlandığı ön cephelerdeki pencereler, biçimsel olarak kemerlidir. Bu konutlarda bodrum kat pencereleri ve zemin kat pencereleri demir parmaklı olup bodrum kat pencereleri genellikle üst kattaki pencerelere oranla daha küçük boyuttadır. (Satkın, 2012: 115) (Tablo 3.3).

Cephelerdeki pencerelerin söveleri özenle inşa edilmiştir. Ön cephedeki pencere sayısı fazladır ve bodrum katların genelinde, pencereler kemerlidir. İlk iki katta pencerelerin bir çoğunda demir parmaklıklar bulunmaktadır.

AĞAÇ KARKAS	NORMAL KAT	GİYOTİN PENCERELER	
			
AĞAÇ KARKAS	NORMAL KAT	KANATLI PENCERE	
			
KAGIR	BODRUM KAT	GİYOTİN PENCERE	KANATLI PENCERE
			
	NORMAL KAT	GİYOTİN PENCERE	KANATLI PENCERE
			

Tablo 3. 3 Pencerelerden Örnekler (Cömert Y.L. tezinden, 2003)

PENCERE PARMAKLIĞI	 Ertuğrul Mh. Cenal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1	 Ertuğrul Mh. Cenal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 3	 Ertuğrul Mh. Sefa Sok. Ada: 310 Parsel: 1-2	 Ertuğrul Mh. Cenal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 2	 Ertuğrul Mh. Cenal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1
	 Ertuğrul Mh. Cenal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 3	 Ertuğrul Mh. Cenal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 4			
PENCERE SÖVESİ	 Ertuğrul Mh. Cenal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1	 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 6	 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 6	 Ertuğrul Mh. Ortaçeşme Sok. Ada: 309 Parsel: 2	

Tablo 3. 4 Pencerelerden Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)

Giriş Sahanlıkları: Tekirdağ'daki geleneksel konutlarda, ön cephedeki merdivenler yardımıyla ulaşılan zemin katların girişlerinde sahanlıklar bulunmaktadır. Genellikle mermer basamaklarla ulaşılan bu giriş sahanlıkları ile ana girişlere geçiş sağlanmaktadır.

GİRİŞ NİŞİ TAVANI	 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 73 Ada: 546 Parsel: 15-16	 Ertuğrul Mh. Yeşil Sok. Pafta: 71 Ada: 556 Parsel: 10	 Ertuğrul Mh. Ortaçeşme Sok. Ada: 309 Parsel: 2	 Ertuğrul Mh. Cemal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1
GİRİŞ NİŞİ ALINLIĞI	 Ertuğrul Mh. Cemal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1	 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 71 Ada: 280 Parsel: 12-13	 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 71 Ada: 280 Parsel: 15	 Ertuğrul Mh. Cemal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 3	
GİRİŞ SAHANLIĞI KORKULUĞU	 Ertuğrul Mh. Yeşil Sok. Pafta: 71 Ada: 358 Parsel: 10	 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 73 Ada: 546 Parsel: 15-16		 Ertuğrul Mh. Cemal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1	
	 Ertuğrul Mh. Cemal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 3	 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5			

Tablo 3. 5 Giriş Sahanlıklarından Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)

Merdivenler: Tekirdağ'daki geleneksel konutların genelinde bodrum kat bulunduğundan, zemin katların ön cephedeki yüksek girişine ulaşmak için çoğunlukla mermer merdivenler yapılmıştır. Merdivenlerin mermerden yapılmış olmasının sebebi ise, mermerin dış etkenlere karşı daha dayanıklı bir malzeme

olmasıdır. Dış merdivenlerin yanlarında veya önlerinde ise, güvenliğı sağlamak amacıyla dökme demir ya da ahşap malzemeden korkuluklar yapılmıştır. Yapılarda zeminden ortalama 1.5 metre yukarıda olan birinci kata ulaşmak için yapılan merdivenler, bodrum katın ve arazinin durumuna göre farklılık gösterebilmektedir. Geleneksel konutlarda, katlar arasındaki sirkülasyon ise, ahşap merdivenlerle sağlamış, bu merdivenlerin korkulukları da ahşaptan yapılmıştır (Satkın, 2012: 89).

Çıkmalar: Tekirdağ geleneksel tarihi konutlarda çıkma oluşumunun çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Bunları, kullanım alanının artması, manzaraya veya sokağa yönelim, ışık ve esintinin arttırılması şeklinde sıralamak mümkündür (Evren, 1959: 6-7). Bölgedeki geleneksel ahşap konutlarda, bodrum kat ve zemin kat yapıldıktan sonra, genellikle 1. kat ve 2. katlarında çıkma söz konusudur. Çıkma planda, dış duvarlara göre ortalama 70 cm konsol olarak cepheden projeksiyon yapar. Bunun yanında, çıkma altlarında yağmurdan daha az etkilenme söz konusudur. Çıkmanın yapıldığı cepheyle sokağa yönelim artmış olup, çıkmanın üç yüzeyine yerleştirilen pencerelerle, güneşten de daha fazla faydalanılmaktadır. Çıkma tiplerini 8 gruba ayırabiliriz. Bunlar, yandan, iki yandan, ortadan, cephe boyunca çıkma, köşe çıkma, iki katta çıkma, gönye çıkma, üzeri balkonlu çıkma (Satkın, 2012: 139). Özellikle ortadan çıkmalılarda üzeri balkonlu örnekler sık görülür (Tablo 3.7-8).

Ahşap eliböğünde, ahşap bindirmeli direkler, dökme demir payandalar çıkmaların altlarına destek olmak amacıyla yapılmıştır. Cephe süslemesi yönünden de oldukça önemlidirler. Saçakların altına süsleme olarak konulan ahşap konsollar da kullanılmıştır. Trakya’da, özellikle Tekirdağ’da ahşap karkas yapılarda kullanılan çıkma destekleri ise şunlardır: Eliböğünde, ahşap direk, döküm demir payanda (Satkın, 2012: 160). Ahşap direkler, çıkmaların ortalamasının üstünde olduğu durumlarda taşımaya yardımcı olmak amacıyla kullanılmaktadır. Ahşap diyagonal elemanlar farklı profillere sahip olabilmekte ya da alt bölümü bağdadi teknikte kapatılarak kullanılabilir.

AHŞAP PAYANDALAR	 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 72 Ada: 308 Parsel: 13 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 5 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 72 Ada: 316 Parsel: 12
	 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 71 Ada: 280 Parsel: 15 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 68 Ada: 534 Parsel: 23-24 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 70 Ada: 272 Parsel: 4 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 6
	 Ertuğrul Mh. Yeşil Sok. Pafta: 71 Ada: 556 Parsel: 10 Ertuğrul Mh. Sefa Sok. Ada: 310 Parsel: 1-2 Ertuğrul Mh. Sefa Sok. Pafta: 71 Ada: 305 Parsel: 4 Ertuğrul Mh. Orta Cami Sok. Ada: 101 Parsel: 7
DEMİR PAYANDALAR	 Ertuğrul Mh. Cemal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1 Ertuğrul Mh. Fevziye Sok. Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 9
KAGIR PAYANDALAR	 Ertuğrul Mah. Fevziye Sok. Pafta: 75 Ada: 390 Parsel: Turgut Mah. Fevziye Sok. Pafta: 71 Ada: 297 Parsel: 9-10

Tablo 3. 6 Payandalardan Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)

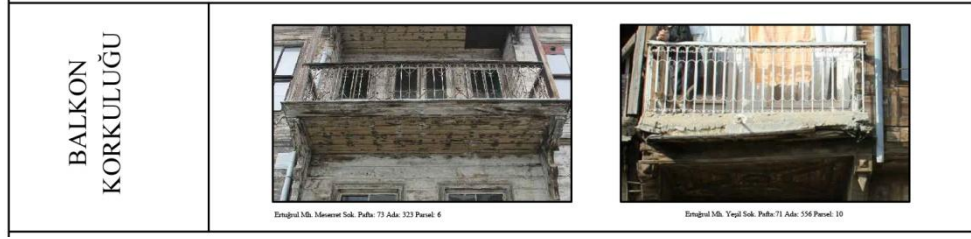
ÇIKMA ALINLIĞI	 Ertuğrul Mh. Eski Bedesten Sok. Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5				
ÇIKMA KONSOLU	 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 6	 Ertuğrul Mh. Cemal Nadir Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 1	 Ertuğrul Mh. Ferciyi Sok. Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 9	 Ertuğrul Mh. Sefa Sok. Pafta: 71 Ada: 305 Parsel: 4	 Ertuğrul Mh. Orta Cami Sok. Ada: 101 Parsel: 7
ÇIKMA ALTI	 Ertuğrul Mh. Meseret Sok. Pafta: 73 Ada: 323 Parsel: 6				

Tablo 3. 7 Çıkmalardan Örnekler (Şık, Tekirdağ, 2013)

		CEPHE TIPOLOJİSİ			
		ÇIKMALI	ÇIKMA + BALKONLU	ÇIKMA + ÇIHAĞNÖMALI	ÇIKMASIZ
YANDAN GİRİŞLİ		 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5
		 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5
		 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5
ORTADAN GİRİŞLİ		 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5
		 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5
		 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5	 Pafta: 71 Ada: 281 Parsel: 5

Tablo 3. 8 Çıkmalardan Örnekler (Canbulat, Lakerta, Parlakyıldız, İKÜ, 2012)

Balkonlar: Tekirdağ'da geleneksel konutların çoğunda bulunan, üst katlardan dışarıya doğru çıkan ve genellikle ön ve yan cepheden dışarıya yönelen, önü ve yanları korkuluklarla çevrili üzeri açık alanlardır (Hasol, 2008:68).

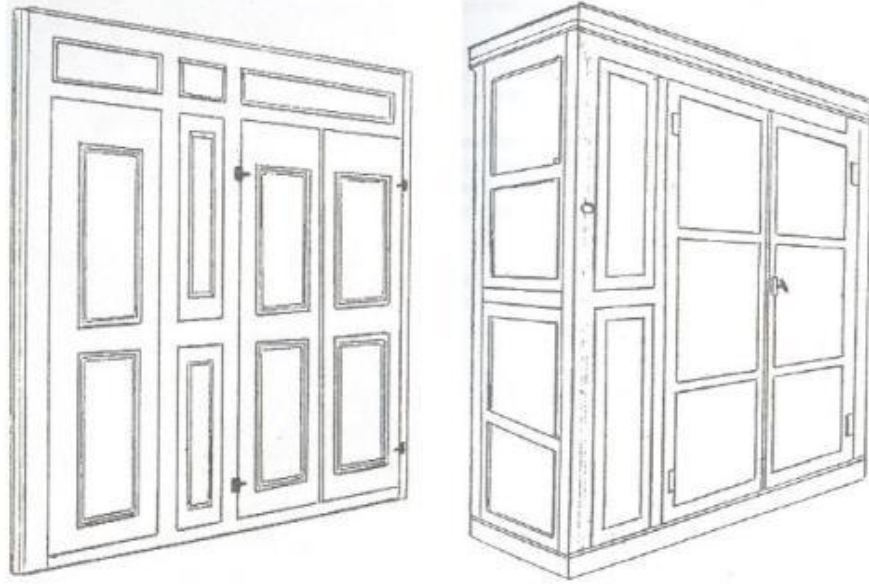

Tablo 3. 9 Balkonlardan Örnekler (Canbulat, Lakerta, Parlakyıldız, İKÜ, 2012)

Çatılar: Yapıyı yağmur, kar, rüzgar, soğuk, sıcak gibi dış etkenlerden korumak için yapılan üst örtüdür (Arısoy, 1943: 1). Yapıyı en üstten örten bir yapı elemanı olan çatının temel amacı, dışla temasta olan olan diğer yapı elemanları gibi nem, su, ısı ve gürültüye karşı yalıtım ve koruma işlevini üstlenmektedir ve farklı sayıda eğimlerle inşa edilmişlerdir (Türkçü, 2004: 221). İki, üç, dört, beş ve altı eğimli olanları vardır. Dört kenarı da açıkta olan oturtma çatılarda, eğim dört yönde verilmektedir. İki yanı yapıya bitişik çatılarda eğim iki yöndedir. Bazı yapılarda görülen beşik çatılarda, ahşap saçaklar, tavan kirişleri uzatılarak uygulanmıştır. Tekirdağ'daki geleneksel yapıların çatılarının eğimleri genellikle düşük tutulmuştur ve ahşap karkas yapılarıdaki örtü sistemlerinin çoğunluğunda saçaklar bulunur. Geniş saçaklar yağmur suyunun yapıya zarar vermesini büyük ölçüde önlemektedirler. Saçak bezemeleri, saçak payandalarında, saçak alınlıklarında, saçak altı kaplamalarında görülmektedir. Saçak kenarlarında ahşap ve çeşitli motiflerle süslenmiş saçak alınlıkları bulunmaktadır. Bir çok konutta saçakların altına ahşap bezemeli saçak altı payandaları bulunmaktadır. Bunlar belli aralıklarla tekrar ederek yapıyı estetik olarak zenginleştirmektedir. Ahşap karkas yapıların saçak altlarında ve korniş kenarlarında ahşap dişlemeler görülmektedir (Satkın, 2012: 189).

Osmanlı Dönemi'nde, genellikle bölgede kullanılan kiremit çeşidi olan oluklu kiremit, kolay döşenilebilen, ekonomik bir malzemedir. Çatı kaplaması olarak kullanılan kiremitler, saçak kenarlarına kadar döşenmiş olup, kenarlara da kiremitlerin tutulması için tahta koyulmuştur. 19. yüzyıl sonlarından itibaren ise, boyut olarak daha geniş olan marsilya kiremit kullanımı tercih edilmiştir. Kiremitler oluklu formlarıyla yağmur sularını çatı kenarlarındaki çinko borulara aktarmakta, toplanan su buradan düşey borularla aşağı aktarılmaktadır (Satkın, 2012: 190).

Yüklük: Anadolu'daki geleneksel yapılarda olduğu gibi, Tekirdağ'da da örneklerine sıkça rastlanabilen, odaların oluşumunu etkileyen önemli öğelerden birisi olan yüklükler odada bulunması gereken günlük araç ve gereçlerin korunması için yapılan dolaplardır (Küçükerman, 1988: 165). Konutlarda, odaların pencere olmayan duvarlarına, bazen çıkma olarak, bazen gömme olarak monte edilirler (Satkın, 2012: 227) (Şekil 3.15-16).

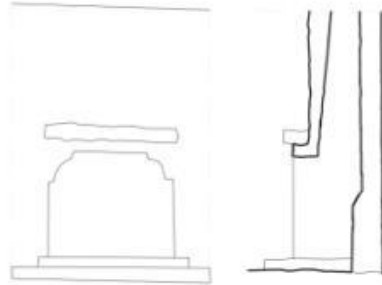

Şekil 3-15 Gömme Yüklük, Çiftlikönü Caddesi No:70, 1995-Yüklük, Saadet Sokak No:3, 1995(Satkın, 2012: 227)

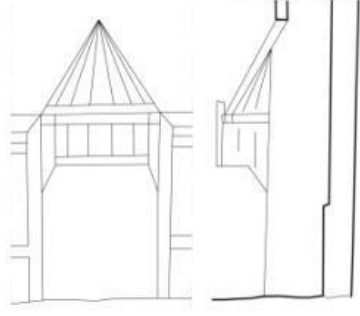

Şekil 3-16 Yüklük, Ertuğrul Mahallesi, Sefa Sokak, 309 Ada-2 Parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)

Ocak: Ocaklar, iç ortamın ısıtılması için kullanılan, çoğunlukla yapının içinde çıkıntı yapan öğeleridir (Küçükerman, 1988: 183). Tekirdağ'daki geleneksel konutlarda iki çeşit ocak tipi kullanılmıştır. İlki en sık kullanılan, dumanı çekmeye yarayan kemerli davlumbazı olan, taş veya tuğladan yapılmış, bölmeleri olan ocak tipidir. Diğeri ise, davlumbazı olmayan, ocağın içine, ateşin üzerine üç ayaklı saçayağı konularak gerek yemek pişirmek gerek su ısıtmak için kullanılan ocaklardır (Satkın, 2012: 230). Ocakların bacaları genellikle arka ve yan cephelere bitişik konumlanmıştır (Şekil 3.17-20).

Şekil 3-17 Davlumbazı Olmayan Ocak (Şık, Tekirdağ, 2013)

Şekil 3-18 Davlumbazı Olan Ocak (Şık, Tekirdağ, 2013)

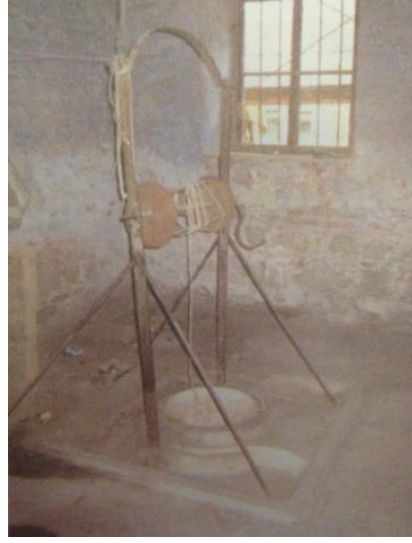

Şekil 3-19 Ocak, Ertuğrul Mahallesi, Orduevi Caddesi, 293 Ada-4 Parsel (Şık, Tekirdağ, 2010)

Şekil 3-20 Ocak, Ertuğrul Mahallesi, Sefa Sokak, 309 Ada-2 Parsel (Şık, Tekirdağ, 2010)

Kuyu: Geleneksel konutların hemen hepsinin bodrum kat, zemin kat veya bahçelerinde su ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılmış kuyular bulunmaktadır. Ayrıca, kuyular zemin suyunun içlerine toplanmasını sağlayarak, zemin suyuna maruz kalacak yapının temelini ve duvarlarını korumaktadırlar (Satkın, 2012: 234) (Şekil 3.21-22).

Şekil 3-21 Kuyu, Sefa Sokak, No: 6, 2009 (Satkın, 2012: 235)

Şekil 3-22 Kuyu, Çiftlikönü Caddesi, No:32ve34, 1995 (Satkın, 2012: 235)

3.3.4 Yapım Sistemleri

Tekirdağ'daki geleneksel konutların yapım sistemleri incelendiğinde topoğrafya, iklim ve malzemenin bulunabilirliğine göre yapım sistemlerinin oluşturulduğu görülmektedir. Ahşap, kerpiç ve taş ana malzemeleri oluşturmaktadır. Anadolu geleneksel konut örneklerinin tipik bir özelliği olan zemin kat ve üst katların yapım tekniklerindeki farklılık Tekirdağ geleneksel konutlarında da görülmektedir. Trakya'daki geleneksel konutların büyük bir bölümü ahşap karkas sistemle inşa edilmiş olmakla beraber, kagir de özellikle yapıların alt katlarında tercih edilmiştir. Ahşap karkas konutların çoğu bodrum kat üzerine iki - üç katlı (Satkın, 2012: 19) olmakla birlikte, bodrumsuz inşa edilmiş olanları mevcuttur. Çoğu kez zemin katlar kagir olarak inşa edilmiştir. Üst katlarda ise, duvarlarda ahşap dikme, çapraz, kuşak ve kirişler kullanılmıştır. Bazı konutlarda dolgu olarak kerpiç kullanılırken, bazılarında da boş bırakılmıştır. Bu yapıların dış cephelerinin bir kısmı yatay ahşaplarla kaplanırken, bir kısmı da bağdadi denen çıtaların üzerine sıvayla kaplanmıştır (Şekil 3.23-25). Konutların yangın duvarları ise alt kattan başlayıp çatıya kadar devam eden kagirden yapılmaktadır (Şekil 3.26).

Şekil 3-23 Ertuğrul Mah. İhsaniye Sok. 278 ada, 1parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 3-24 Cemal Nadir Sok. 323 ada, 5 parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 3-25 Soğukkuyu Cad. 97ada, 17 parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 3-26 Hükümet Cad. 101ada, 7parsel (Şık, Tekirdağ, 2012)

4 TEKİRDAĞ'DA SEÇİLEN YILMAZ EVİ'NİN ÖZELLİKLERİ

4.1 Konum

Tez kapsamında projeleri hazırlanan ikiz konut örneği olan Yılmaz Evi, Tekirdağ merkezi kentsel sit ve erkileme geçiş alanı içinde bulunan Ertuğrul Mahallesi, Eski Bedesten Sokak üzerinde yer almaktadır. Sahil şeridindeki denize paralel konut sırasının arkasında kalan konutun bulunduğu alanda, denize paralel caddeler ve bunları dik kesen sokaklar vardır. Konum olarak, geleneksel konut örneklerinin de yoğun olduğu bu bölge, kentin tarihi kimliği hakkında oldukça yoğun bilgi vermektedir. Konağın doğu yönündeki duvarı komşu parsel ile bitişik olduğundan sağırdır. Batı yönündeki cephesi ise, yine yapıya bitişik, eskiden bahçe olarak kullanılan ancak şimdi üstü sundurma ile kapatılmış bir mekanla birleşmiştir. Ana

girişlerin bulunduğu ve cephe süslemelerinin yoğun olduğu kuzey cephesi, Eski Bedesten Sokağına bakmaktadır. Güney yönünde bulunan cephe ise, sonradan yapıya eklenen alt kattaki geçiş ile komşu yapıya bağlanmaktadır.

4.2 Mimari Özellikler

Plan Özellikleri :

Yılmaz Evi, bodrum, zemin, birinci kat ve ikinci kattan oluşan ikiz konuttur. İkiz konutun doğu yönündeki yapı 15 kapı numaralı, batı yönündeki ise 17 kapı numaralı yapıdır. Yapının planı, yer aldığı arsanın şekline göre biçimlenmiştir. Yılmaz Evi'nde, Eski Bedesten Sokak cephesinde bodrum katlara ve zemin katlara girişler bulunmaktadır (Şekil 4. 1-2).

Şekil 4-1 Kuzey Cephesi, Girişler, Eski Bedesten Sokak (Şükriye Şık, Tekirdağ, 2013)

Şekil 4-2 Kuzey Cephesi, Girişler, Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012)

Ayrıca, yapıya bitişik batı yönünde üstü sundurma ile örtülü bir mekandan da giriş sağlanmaktadır (Şekil 4. 3).

Şekil 4-3 Batı Cephesi, Sundurma (Şık, Tekirdağ, 2012)

15 No'lu yapının bodrum katına iki basamakla inilip, ahşap demir parmaklıklı üstü kemerli bir kapıdan girilmektedir (Şekil 4.4).

Şekil 4-4 B/1-01 Ofis Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Eski Bedesten Sokak'tan bodrum kata girilen bu kapı ile önceden taşlık olarak kullanıldığı düşünülen ofis mekanlarına girilmektedir. Bodrum katta iki ofis mekanı (katı bölen kemerler dolap ve kapıyla kapatılarak) oluşturulmuştur. Zemin kata çıkılan merdivenlerin solundaki nişin ise, izlerden yola çıkılarak tandır ocağı olarak kullanıldığı düşünülmektedir (Şekil 4.5).

Şekil 4-5 B/1-01 Ofis (Şık, Tekirdağ, 2012)

Girişi karşılayan B/1-01 ofisinde şömine bulunmaktadır (Şekil 4.6).

Şekil 4-6 B/1-01 Ofis, Şömine (Şık, Tekirdağ, 2012)

Ayrıca iki konutun birbirine dayandığı batı duvarında bulunan kuyu kapatılarak, niş içerisinde bir dolaba dönüştürülmüştür. Bu mekanda Eski Bedesten Sokağına bakan iki adet pencere (orijinal olmadığı düşünülen ahşap kasalı, demir parmaklıklı ve üstü kemerli) yer almaktadır. Mekanın genelinde tavan kaplamasının ahşap olduğu görülmektedir. Zemin kata ulaşılan giriş nişinin döşemesi olan kısmın ise, tonoz örtü sistemiyle yapıldığı görülmektedir. Bu katta bulunan tüm duvarlar sıvalı olduğundan duvar malzemesi okunamamaktadır (Şekil 4.7).

Şekil 4-7 B/1-01 Ofis (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bodrum katı iki mekana bölen kemerlerden, ahşap kapı ile kapatılmış olanından geçilerek B/1-02 mekanına ulaşılmaktadır. Doğu yönünde bulunan kemerlerin altı dolap olarak kullanılmaktadır. Mekanın genelinde, tavanda ahşap kirişlerin üstüne ahşap kaplamanın yer aldığı görülmektedir (Şekil 4.8).

Şekil 4-8 B/1-02 Ofis (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu kat, üst katların alanlarına göre daha geniştir. Batı tarafında olan genişlemenin bir bölümünü oluşturan B/1-03 mekanının geçmişte tuvalet olduğu düşünülmektedir. Ancak, günümüzde bu alana bir mutfak tezgahı monte edilmiştir. Bu hat üzerindeki örtü sisteminin de, tonoz sistemle yapıldığı izlerden anlaşılmaktadır (Şekil 4.9).

Şekil 4-9 B/1-03 Mutfak Tezgahı (Şık, Tekirdağ, 2012)

B/1-01 mekanının içinde, batı yönündeki ahşap merdivenler ile üst kata çıkılmaktadır. Merdivenlerin çıkış yönü olan güney duvarında geçmişte aydınlatma ve havalandırma amaçlı kullanıldığı düşünülen ancak şuan arkadan kapatılmış bir pencere bulunmaktadır (Şekil 4.10).

Şekil 4-10 Merdivendeki Pencere, Bodrum Kattan 1. Kata Çıkan Ahşap Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Zemin kata, aynı zamanda Eski Bedesten Sokaktan giriş nişine ulaşılan mermer merdivenler yardımıyla özgün ahşap bir kapıdan ulaşılmaktadır (Şekil 4.10).

Şekil 4-11 Z/1-01 Hole Giriş Nişi, 15 No'lu Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Katta, bir giriş holü, geçmişte sofa olarak, günümüzde müzik stüdyosu olarak kullanılan bir mekan (Z/1-03), yine günümüzde müzik derslerinin verildiği bir oda (Z/1-02), bir ardiye (Z/1-05), içine girilememiş dolayısıyla ölçüsü alınamamış bir depo ve bir tuvalet (Z/1-04) bulunmaktadır. Zemin katın giriş holü (Z/1-01), müzik derslerinin verildiği odaya (Z/1-02) ve sofaya (Z/1-03), açılan bir mekan olup, giriş kapısı ve yanında ahşap kasalı, demir parmaklıklı özgün bir penceresi olan giriş nişine açılmaktadır. Holün duvarları kağıt ile kaplıdır ve tavanı ahşaptır (Şekil 4.12-13).

Şekil 4-12 Z/1-01 Giriş Holü Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-13 Z/1-01 Giriş Holü Penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Batı duvarındaki kapı ise, geçmişte ikiz konuta geçiş için kullanılmış ancak (Şekil 4.14) günümüzde bu kapının kapatılması ile bitişik konuta bir bağlantı kalmamıştır.

Şekil 4-14 Z/1-01 Giriş Holü (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu katta bulunan Z/1-02 ise, pencereleri kuzey yönüne bakan bir mekan olup, günümüzde müzik derslerinin verildiği yer olarak kullanılmaktadır. Bu odanın duvarları ahşap çıtalarla kaplanmıştır ve tavanı da ahşaptır. Baca, bu odadan geçmektedir (Şekil 4.15-18).

Şekil 4-15 Z/1-02 Oda Girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-16 Z/1-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-17 Z/1-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-18 Z/1-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Z/1-03 müzik stüdyosu olarak kullanılan sofanın ise, güney yönüne bakan aydınlatmayı sağlayan ahşap kasalı bir penceresi vardır. Tavanı ahşap olan sofada ses izolasyonunu arttırmak için akustik piramit sünger malzeme kullanılmıştır (Şekil 4.19-20).

Şekil 4-19 Z/1-03 Sofa Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

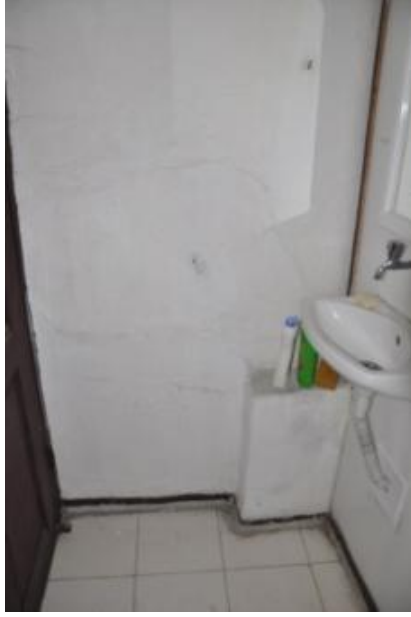

Şekil 4-20 Z/1-03 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu holün doğu yönünde bulunan Z/1-04 mekanının eskiden nişin içinde dolap olarak kullanılmış günümüzde ise, tuvalet mekanına dönüştürülmüştür (Şekil 4.21-23).

Şekil 4-21 Z/1-03 Sofa Doğu Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-22 Z/1-04 Tuvalet (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-23 Z/1-04 Tuvalet (Şık, Tekirdağ, 2012)

Yapıya ek olarak yapılan ve ardiye olarak kullanılan Z/1-05 mekanı doğu yönünde tek bir ahşap kasalı pencereyle aydınlatılmaktadır. Kuzey duvarı ahşap kaplama olup, diğer duvarları sıvayla kaplanmıştır ve tavanı da ahşaptır (Şekil 4.24-25).

Şekil 4-24 Z/1-05 Ardiye (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-25 Z/1-05 Ardiye (Şık, Tekirdağ, 2012)

Sofadan ayrıca kapının sabitlenmiş olması sebebiyle içine girilememiş, ek yapı niteliğindeki depoya geçiş bulunmaktadır (Şekil 4.26).

Şekil 4-26 Deponun Çatısı, Zemin Kat (Şık, Tekirdağ, 2012)

Depo ve ardiyenin perneceleri ise batı duvarındaki pencereye denk gelen boşluğa açılmaktadır (Şekil 4.27).

Şekil 4-27 Ardiye ve Depo arasındaki boşluk, Zemin Kat (Şık, Tekirdağ, 2012)

Ahşap korkulukları olan ahşap merdivenlerle 1.katındaki sofaya (1/1-01) çıkıldığında batıda bulunan duvardaki niş içerisinde, yıkık durumda, bazı elemanları eksik olan bir yüklük bulunur. Güney yönünde ise aydınlanmayı sağlayan iki pencere vardır. Pencerelemler camlarının kırık bölümleri ahşap plakalarla kapatılmıştır. Sofadan, kuzey yönüne bakan iki odaya özgün ahşap kapılarla geçiş sağlamaktadır. Yer yer çatlaklar görülen duvarlar sıvalı ve boyalıdır (Şekil 4.28-30).

Şekil 4-28 1/1-01, Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-29 Zemin Kattan 1. Kata Çıkan Ahşap

Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-30 1/1-01, Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)

İkinci kata da, sonradan yapıldığı düşünülen lata bir kapıdan geçilerek bu sofadan çıkılmaktadır (Şekil 4.31).

Şekil 4-31 1/1-01, 1. Kattan 2. Kata Çıkan Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu geniş sofadan 1/1-02 nolu mekana girildiğinde, güney duvarında baca duvarı ve bitişiğinde niş içerisindeki önceden kapaklarının olduğu düşünülen ve şu an sadece raflarının ve kasasının yerinde bulunduğu bir dolap yer alır (Şekil 4.32).

Şekil 4-32 1/1-02, Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kuzey duvarda ise bir adet ahşap kasalı pencere bulunmaktadır (Şekil 4.33).

Şekil 4-33 1/1-02, Oda, Kuzey duvarındaki pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Odanın duvarları ahşap karkas sistemle inşa edilmiş ve sıvaların bir kısmı yıkık durumdadır. Odanın ahşap tavan kaplamasında da yer yer kopmalar vardır (Şekil 4.34).

Şekil 4-34 1/1-02, Oda, Doğu Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu odanın yanındaki 1/1-03 odası ise, daha geniş ve geçmişte başoda olarak işlevlendirilmiş, mevcut durumda ise depo olarak kullanılan, sokak yönünde dört penceresi olan bir mekandır. Çıkmanın bulunduğu kuzey duvarı ve kuzeydoğu duvarlarının bir bölümünde bulunan bu pencereler başodanın aydınlatmasını sağlamaktadır. Günümüzde ise, bu iki oda ve sofa depoya dönüştürülmüştür (Şekil 4.35-37).

Şekil 4-35 1/1-03 Salon (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-36 1/1-03 Salon, Kuzeydoğu Penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-37 1/1-03 Salon (Şık, Tekirdağ, 2012)

İkinci katın sofasına, ahşap korkuluklu ahşap merdivenlerle çıkılmaktadır (Şekil 4.38-39).

Şekil 4-38 1. Kattan 2. Kata Çıkan Merdivenler
(Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-39 2/1-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)

Sofanın güney duvarında bulunan yıkık ve kırık durumda olan pencereler, ahşap lata ve plakayla kapatılmıştır (Şekil 4.40).

Şekil 4-40 2/1-01 Sofadaki Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Holde yine merdivenlerin tam karşısı olan kuzey duvarında bulunan önceden kapakları eksilmiş olan dolap, şuan birkaç raf ve kasasından ibarettir ve kullanılmaz durumdadır (Şekil 4.41).

Şekil 4-41 2/1-01 Sofadaki Dolap (Şık, Tekirdağ, 2012)

Sofanın duvarlarında ise, bazı yerlerde dökülmüş, bazı yerlerde kabarmış boya ile kaplıdır. Tavanın, büyük bir kısmının eksik olmasının sebebinin yangın olduğu düşünülmektedir (Şekil 4.42).

Şekil 4-42 2/1-01 Sofa, Tavan (Şık, Tekirdağ, 2012)

Terasa çıkış kapısı sabitlenerek ve ahşap plakalarla kapatılarak kullanım dışı bırakılmıştır, dolayısıyla içeriden ölçü alınması mümkün olamamıştır (Şekil 4.43).

Şekil 4-43 2/1-01 Sofa, Teras Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kuzey yönündeki terasın batı tarafında, sofadan başodaya ahşap olduğu düşünölen ancak şuan olmayan bir kapı ile geçiş sağlanmaktadır (Şekil 4.44).

Şekil 4-44 2/1-01 Sofa, Salona Giriş (Şık, Tekirdağ, 2012)

Salonun çıkmanın bulunduğu kuzey duvarında üç adet ahşap doğramalı pencere mevcuttur (Şekil 4.45).

Şekil 4-45 2/1-03 Başoda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kuzeydoğu duvarında ise, boyutları daha küçük olan, yine ahşap bir pencere bulunmaktadır (Şekil 4.46).

Şekil 4-46 2/1-03 Başoda, Kuzeydoğuya Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Ahşap kaplı olan başodanın tavanında yer yer kopmalar görülmektedir (Şekil 4.47)

Şekil 4-47 2/1-03 Başoda, Tavan (Şık, Tekirdağ, 2012)

Eski Bedesten Sokak, 17 No’lu yapının bodrum katına kuzey cephesinden üç adet basamakla, özgün olmayan ahşap demir parmaklıklı üstü kemerli bir kapıdan geçilerek girilmektedir (Şekil 4.48-49).

Şekil 4-48 Kuzey Cephesi, B/2-01 Kafeterya Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-49 B/2-01 Kafeterya Giriş Basamakları (Şık, Tekirdağ, 2012)

Giriş kapısından geçilerek önceden taşlık olarak kullanıldığı düşünülen, ancak günümüzde kafeterya olarak kullanılan mekana (B/2-01) geçilmektedir. Hemen hemen mekanın orta hizasından geçen kemerler ile ayrılan ve iki farklı kotun bulunduğu mekan ikiye bölünmüş hissi yaratmıştır. Katın tamamının duvarları tuğla örülüdür ve sıvasızdır, tavanı ahşap kaplamadır (Şekil 4.50-52)

Şekil 4-50 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-51 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-52 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)

B/2-01 mekanında batı cephesinde yer alan şömine özgün bir ocaktır (Şekil 4.53).

Şekil 4-53 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kuzey duvarında, özgün olmayan iki adet ahşap ve üstü kemerli demir parmaklıklı pencere ve yine özgün olmayan demir parmaklıklı ahşap giriş kapısı bulunmaktadır (Şekil 4.54-55).

Şekil 4-54 B/2-01 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)

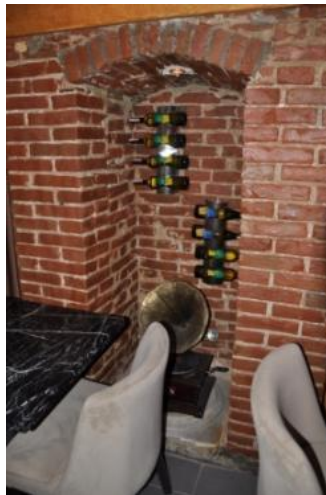
Şekil 4-55 B/2-01 Kafeterya, Kuzey Duvarındaki Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kafeterya mekanının (B/2-01) doğu duvarında bulunan nişin altındaki mermer kuyu, kapak görevi gören bir taşla kapatılmıştır ve şu an üzerinde raflı bir dolap yerleştirilmiştir (Şekil 4.56).

Şekil 4-56 B/2-01 Kafeterya, Kuyunun bulunduğu niş (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kafeteryanın (B/2-01) güney duvarında, zemin kata çıkılan merdivenlerin sağında bulunan üstü kemerli nişin içinde, mermer malzemeli bir tandır ocağı bulunur (Şekil 4.57).

Şekil 4-57 B/2-01 Kafeterya, Tandır ocağının bulunduğu niş (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kafeteryanın (B/2-01 - B/2-02) doğu yönünde bulunan ahşap merdivenler ile üst kata çıkılmaktadır. Ancak kafeteryanın şuan ki kullanım durumu tercihi sebebiyle üst kata geçiş sağlanmamaktadır (Şekil 4.58).

Şekil 4-58 B/2-02 Kafeterya (Şık, Tekirdağ, 2012)

B/2-02 mekanının batı yönünde bulunan ve özgün olduğu düşünölen bir açıklıktan geçilerek bahçeye ulaşılmaktadır. Bu açıklıkta bulunan yenilenmiş üstü kemerli ahşap bir kapı ile bahçede bulunan bir sundurmaya çıkış sağlanmaktadır (Şekil 4.59).

Şekil 4-59 B/2-02 Kafeterya, Bahçeye Çıkış (Şık, Tekirdağ, 2012)

Kafeteryanın (B/2-02) güney yönünde, özgün tuvalet olarak kullanıldığı dşnlen B/2-03 mekanının özgün olmayan ahşap kapısı yer alır (şekil 4.60-61).

şekil 4-60 B/2-02 Kafeterya (şık, Tekirdağ, 2012)

şekil 4-61 B/2-03 Tuvalet (şık, Tekirdağ, 2012)

Bir basamak yardımıyla inilen B/2-02 mekanının güney duvarından, özgün olmayan üstü tonozlu kısa bir koridor aracılığıyla 9 No'lu ek yapıya geçilebilmektedir. Bu geçişin özgün olmadığı yapıdaki genel plan kurgusundan anlaşılmaktadır (Şekil 4.62).

Şekil 4-62 B/2-5 Kafeterya, Ek Yapıya Geçiş (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bahçenin kotunun bodrum katın kotundan daha yüksek olması sebebiyle, demir korkuluğu olan küçük bir sahanlık ve dört basamakla üst kota ulaşılmıştır (Şekil 4.63-64).

Şekil 4-63 B/2-04 Bahçe Girişi, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-64 B/2-04 Bahçeye çıkan merdivenler, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bahçenin güney ve batı sınırlarında, alçak bir duvar üzerine ahşap çıtalar yer alır. Kuzey sınırında ise, Eski Bedesten Sokak’a çıkış için kullanılan cam bir kapı bulunur (Şekil 4.65-68).

Şekil 4-65 B/2-04 Bahçe, 17 No’lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-66 B/2-04 Bahçe, 17 No’lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-67 B/2-04 Bahçe, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

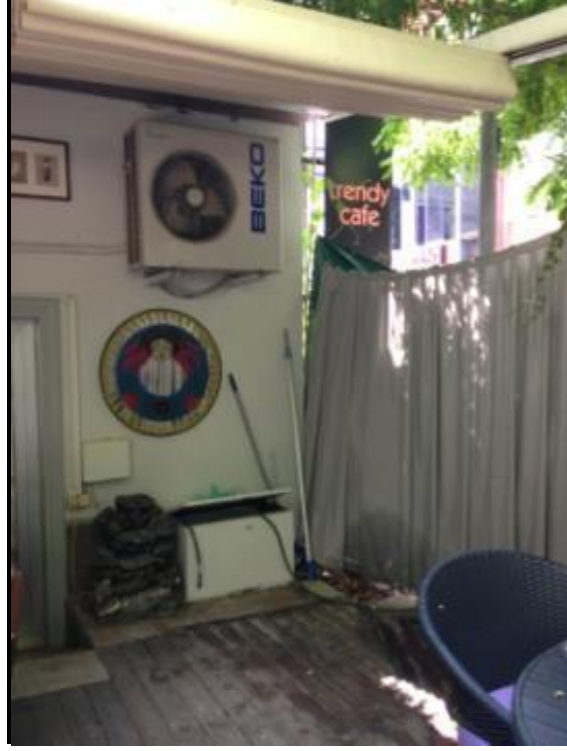

Şekil 4-68 B/2-04 Bahçe, 17 No'lu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Dokuz no'lu komşu yapı ile kafeterya arasındaki geçiş mekanı olan B/2-05'da batı yönünde bahçe olarak kullanılan ek yapıya alüminyum kasalı cam bir kapı ile geçiş vardır. Bahçenin kuzey duvarı aynı zamanda tarihi yapının duvarıdır. Doğu duvarı ise, 9 no'lu yapıya bitişik olandır. Diğer iki hat üzerinde ise, ahşap çıtalardan oluşan örtü sistemi uygulanmıştır. B/2-06 mekanı olan bu bahçenin kuzey duvarı üzerinde özgünde olmadığı düşünülen, küçük bir pencere de bulunmaktadır (Şekil 4.69-73).

Şekil 4-69 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-70 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-71 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-72 B/2-06 Bahçe, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-73 B/2-06 Bahçe,Kuzey duvarındaki pencere, 9 No'lu Komşu Yapıya Ek Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu kata aynı zamanda Eski Bedesten Sokaktan giriş nişine ulaşılan mermer merdivenler yardımıyla özgün ahşap bir kapıdan ulaşılmaktadır (Şekil 4.74).

Şekil 4-74 Z/2-01 Hole Giriş Nişi, 17 No'lu Yapı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Zemin kat, 1. Kat ve 2. Kat aktif olarak kullanılmamakla birlikte, kafeteryanın deposu olarak işlev görmektedir. Bu katta, bir giriş holü, üç oda ve 17 No'lu yapıya ek olarak yapılmış küçük bir oda daha bulunmaktadır. Eski Bedesten Sokak'tan girişi bulunan zemin katın giriş holü olan Z/2-01 mekanı bir basamak kot farkıyla iki kademeli olarak çıkılan ve odalara açılan bir mekan olup, giriş kapısı ve yanında ahşap kasalı, demir parmaklıklı özgün bir penceresiyle giriş nişine bakmaktadır (Şekil 4.75).

Şekil 4-75 Z/2-01 Hole Giriş, (Şık, Tekirdağ, 2012)

Holün duvarları boya ile kaplıdır ve tavanı ahşaptır. Z/2-0 holünde doğu duvarındaki kapı ile geçmişte ikiz konuta geçiş sağlanmaktaydı. Günümüzde kapatılan bu kapı ile bitişik konuta bir bağlantı kalmamaktadır. Giriş kapısının karşısında kalan doğu duvarı hattınca devam eden merdivenlerin günümüzdeki ahşap kapısının da sonradan katlar arasındaki bağlantıları koparmak için yapıldığı düşünülmektedir (Şekil 4.76).

Şekil 4-76 Z/2-01 Hol Doğu Duvarı, (Şık, Tekirdağ, 2012)

Holden odalara geçilen özgün kapılardan, birinin üzerinde st pencere bulunmaktadır. Eskiden sofaya çıkılan bu kapı, üstündeki pencere ile de aydınlatma sağlamaktadır (Şekil 4.77).

Şekil 4-77 Z/2-01 Holden Odalara Geçiş, (Şık, Tekirdağ, 2012)

Güney yönüne doğru çıkışı olan ahşap merdivenlerin özgün olduğu ve bazı noktalardaki küçük hasarlarının dışında fazla zarar görmediği fotoğrafta görülmektedir (Şekil 4.78).

Şekil 4-78 Z/2-01 Hol, Zemin Kattan 1. Kata ıkan Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu katta bulunan Z/2-02 odasında ise, pencerelerin üçü kuzey yönüne bakmaktadır. Doğu yönünde ise giriş nişine bakan ve batı yönünde de bahçeye bakan bir pencereyle odanın aydınlatılması üç yönden sağlanmıştır (Şekil 4.79-80).

Şekil 4-79 Z/2-02 Oda, Kuzeye ve Doğuya Bakan Pencereler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-80 Z/2-02 Oda, Kuzeye ve Batıya Bakan Penceler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu odanın duvarları boyayla kaplanmıştır. Bacanın da bulunduğu güney duvarında, sıvası dökülen bir kısımdan da anlaşıldığı üzere tuğla dolgulu ahşap kagir sistemin uygulandığı bu katı fotoğraflardan görmek mümkündür (Şekil 4.81).

Şekil 4-81 Z/2-02 Oda, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu odanın da tavanı ahşaptır. Z/1-03 odası geçmişte sofa olarak kullanılmaktaydı. Yapının genel kurgusu göz önüne alındığında batıya bakan ve mekanın ikiye bölünmesini sağlayan duvarın sonradan yapıldığı düşünülmektedir. Bu duvarda özgün olmadığı düşünülen ahşap bir kapı ve bir pencere bulunmaktadır (Şekil 4.82).

Şekil 4-82 Z/2-03 Oda, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Güney yönüne bakan duvarda ise aydınlatmayı sağlayan ahşap kasalı pencerenin bir bölümü, cephe yönünden tuğla ahşap latalarla kapatılmış, bu sebeple aydınlatma işlevini yerine getirememektedir. Bununla birlikte, pencerenin camı ve kasanın bazı parçaları eksiktir (Şekil 4.83).

Şekil 4-83 Z/2-03 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Yine güney yönünde sonradan yapılan ancak günümüzde eksik olan ahşap bir kapı ile geçişin sağlandığı, 17 no'lu yapıya ek bir mekan planlanmıştır. Merdivenlerin de bu odada bulunduğu mekanın tavanı ahşaptır (şekil 4.84).

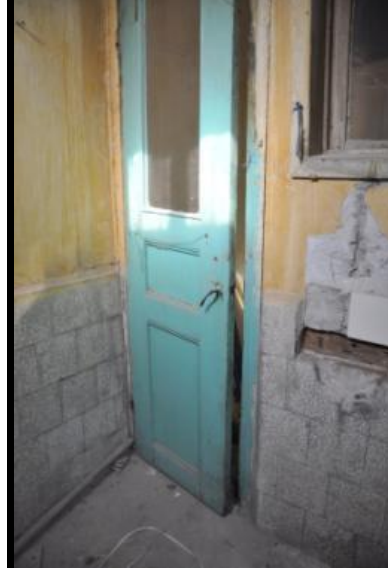
şekil 4-84 Z/2-03 Oda (şık, Tekirdağ, 2012)

Z/2-03 odasının doğusunda yer alan özgün olduğu dşnlen merdivenlerin latalarla kapatılmış olan kenarlarının bir kısmında niş yaratılarak dolap olarak kullanılmaktadır. Dolaptaki izler doğrultusunda önceden kapaklarının olduğunu düşünmek mümkündür ancak günümüzde bu parçaları eksiktir (şekil 4.85).

şekil 4-85 Z/2-03 Oda, Nişin içindeki dolap (şık, Tekirdağ, 2012)

Odanın batı yönünde bulunan Z/1-04 mekanının eskiden nişin içinde dolap olarak kullanıldığı eldeki verilerden çıkmaktadır. Odanın giriş kapısının üst kısmı cam olup ahşap malzemeden yapılmıştır. Odanın duvarlarının hepsinde, belli bir yüksekliğe kadar taro taşının döşendiği görülmektedir (Şekil 4.86).

Şekil 4-86 Z/2-04 Odaya Giriş (Şık, Tekirdağ, 2012)

Z/2-04 odasında doğuya bakan duvarda giriş kapısının yanında bulunan pencere de özgün olmamakla birlikte ahşap malzeme kullanımına devam edilmiştir (Şekil 4.87).

Şekil 4-87 Z/2-04 Oda, Doğu Duvarındaki Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Odanın batı duvarında üst üst noktası tavana denk gelecek şekilde bir pencere boşluğu açılmış olup, duvardaki sıva dökülmeleri sebebiyle görülen ahşap destek elemanların aralarının kerpiçle doldurulduğu farkedilmektedir. Kuzey duvarına denk gelen bacanın deliği de bu odanın içinde bulunmaktadır (Şekil 4.88).

Şekil 4-88 Z/2-04 Oda, (Şık, Tekirdağ, 2012)

Odanın tavanındaki izden de anlaşıldığı gibi, önceden bu mekanın daha geride bittiğini gölmektedir. Ahşap malzeme kullanılan tavanda yer yer bozulmalar görülmektedir (Şekil 4. 89).

Şekil 4-89 Z/2-04 Odanın Tavanı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Yapıya ek olarak yapılan ve bir önceki kullanımında mutfak olduğu gözlemlenen Z/1-05 mekanı batı yönünde tek bir pencereyle aydınlatılmaktadır. Ancak şuan iki parça halinde ahşap levhalarla kapatılmıştır. Yine bu duvarda eksik ve kırık parçaları bulunan karo taşlarla döşenmiş bir tezgah olduğu görülmektedir (Şekil 4.90).

Şekil 4-90 Z/2-05 Oda, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu karo taşlar güney, batı ve doğu duvarında devam etmektedir. Doğu duvarında tezgahın da devam ettiği ve ek olarak davlumbaz görevi gören bir elemanın olduğu görülmektedir. Duvarların kalan kısımlarında dökülmüş boyalar kaplı olup, tavanı ise ahşaptır (Şekil 4.91).

Şekil 4-91 Z/2-05 Oda, Doğu Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Özgün ahşap korkulukları olan ahşap merdivenlerle 1.kattadaki 1/2-01 sofasına çıkılır Şekil 4.92).

Şekil 4-92 1/2-01 Sofadaki Korkuluk (Şık, Tekirdağ, 2012)

Katlar arası sirkülasyonun bulunduğu doğu yönünde ikinci kata çıkmak için, sonradan yapıldığı düşünülen üstü penceleri ahşap kasalı cam bir kapıdan geçiş sağlanmaktadır (Şekil 4.93).

Şekil 4-93 1/2-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)

Batıda bulunan duvarda sonradan açıldığı düşünölen pencere boşluğu şuan branda ve ahşap latalarla kapatılmıştır. Oldukça yıpranmış, sıvaları dökölmüş, pencere kasasının olmadığı bu duvarda kullanılan tuğla dolgulu ahşap kagir sistem görölmektedir (Şekil 4.94).

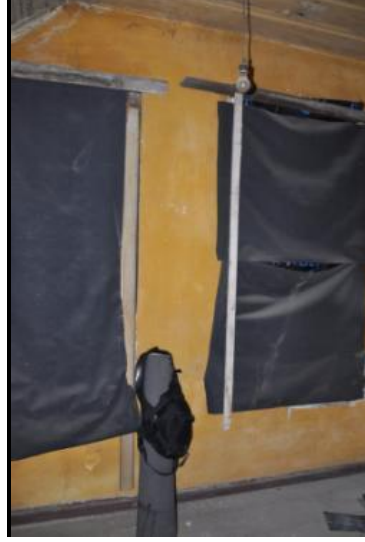
Şekil 4-94 1/2-01 Sofa, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

1/2-01 sofasında kuzey duvarında bulunan iki kapı ile odalara geçiş sağlanmaktadır (Şekil 4.95).

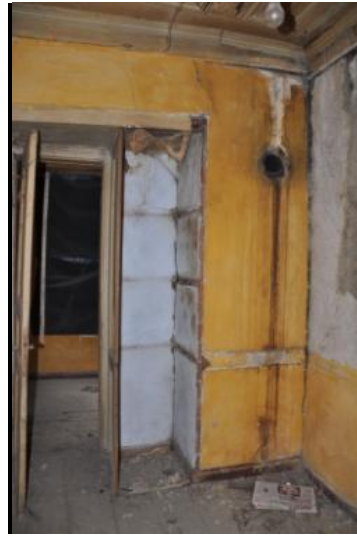
Şekil 4-95 1/2-01 Sofadan odalara girişler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Güney duvarında yer alan pencereler eksik mimari elemanları sebebiyle odanın dış etkenlerden zarar görmemesi için batı duvarındakiler gibi bir çözüm yoluna gidilmiş, branda ve lata ile kapatılmıştır (Şekil 4.96).

Şekil 4-96 1/2-01 Sofa, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

1/2-02 odasının girişi olan güney duvarından baca geçmektedir. Bacayla kapı arasında kalan kısımda ise izlerden yola çıkarak raflı bir dolabın olduğu düşünülmektedir. Şuanki durumunda ise, rafları ve dolap kapakları eksiktir (Şekil 4.97).

Şekil 4-97 1/2-02 Oda, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Odanın kuzey duvarındaki pencere Eski Bedesten Sokağına bakmaktadır. Ancak pencerenin kasası ve camı olmadığından branda ve ahşap latalarla kapatılmıştır. Duvarlardaki sıva dökülmeleri ve çatlaklar da fotoğrafta görülmektedir (Şekil 4.98).

Şekil 4-98 1/2-02 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Odanın tavanı ahşap kaplama olup, yer yer dökülmeler vardır (Şekil 4.99).

Şekil 4-99 1/2-02 Odanın Tavanı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu odanın yanındaki 1/2-03 odasına giriş güney tarafından olup, şuan kapısı eksik olan kapı boşluğundan geçilmektedir (Şekil 4.100).

Şekil 4-100 1/2-03 Oda, Güney Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu oda daha geniş olup geçmişte başoda olarak adlandırılan sokağa bakan dört penceresi olan bir mekandır. Üç penceresi kuzey yönünde olup, pencerelerdeki eksik elemanlardan dolayı branda ve ahşap latalar ile kapatılmış olan pencerelerin olduğu duvarda, sıva dökülmelerine de rastlanmaktadır. Katta çıkma olarak planlanan kuzey duvarı ve kuzeybatı duvarlarının bir bölümünde bulunan bu pencereler başodanın aydınlatmasını sağlamaktadır. Ayrıca başodada odanın duvarları boyunca sürekli olan bir silme de mevcuttur (Şekil 4.101-102).

Şekil 4-101 1/2-03 Oda, Kuzey Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-102 1/2-03 Oda, Batı Duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

2. Katın sofası olan 2/2-01 mekanına basamakları ahşap olan merdivenlerle çıkılmaktadır (Şekil 4.103).

Şekil 4-103 2/2-01 Sofadan Bakış, 1. Kattan 2. Kata Çıkan Merdivenler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Merdivenlerin ulaştığı noktaya kadar olan kısımda önceden korkuluk olduğu düşünülen ahşap mimari elemanların günümüzde eksik olduğu görülmektedir. Sebebinin yangın olduğu bilinen tavan döşemesindeki ve çatıdaki eksik ahşap elemanlar ise, strüktürde bozulmalara sebep olmuştur. Bu nedenle bazı noktalara ahşap dikmeler yerleştirilmiştir (Şekil 4.104).

Şekil 4-104 2/2-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)

Sofada güney duvarında bulunan pencere boşlukları, ahşap lata ve brandalarla kapatılmıştır. Kuzey duvarında bulunan kapı boşluklarından ise, bir oda ve terasa çıkış sağlanmaktadır. Sofanın duvarları günümüzde bazı yerlerde kopan bazı yerlerde çatlaklar oluşan boya ile kaplıdır. Sıva dökülmeleri bu alanda da görülmektedir (Şekil 4.105).

Şekil 4-105 2/2-01 Sofa (Şık, Tekirdağ, 2012)

2/2-01 sofasının zemini ahşap kaplama olup yer yer çatlamlar, kopmalar ve eksik elemanlar mevcuttur (Şekil 4.106).

Şekil 4-106 2/2-01 Sofanın Döşemesi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Sofanın terasa çıkılan duvarındaki sıva dökülmeleri sebebiyle bu kattaki yapıım sisteminin ise bağdadi olduğu söylenebilir. Ayrıca bacanın olduğu duvar da tuğla örüldür (Şekil 4.107).

Şekil 4-107 2/2-01 Sofa, Taşıyıcı Sistem (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu alanın çatısının ise, döşemenin eksikliğinden kaynaklanan sebeple neredeyse tamamını görmek mümkündür. Döşemenin eksikliğinden kaynaklanan bozulmaları aza indirmek amacıyla kullanılan dikmeler fotoğrafta görülmektedir (Şekil 4.108).

Şekil 4-108 2/2-01 Sofanın Çatısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

2/2-02 olarak kodlanan terasa çıkış kapısının ise eksik olması sebebiyle sadece kapı boşluğu görülmektedir (Şekil 4.109).

Şekil 4-109 2/2-02 Terasın Girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Terasın döşemesinin geçmişte ahşap olduğu düşünülüyor ancak günümüzde dış etkenlerden etkilenmemesi için üzerine alüminyum, branda ve muşamba kaplanmıştır. Ek olarak yine geçmişte var olduğu düşünülen teras korkulukları şuan bulunmamaktadır (Şekil 4. 110).

Şekil 4-110 2/2-02 Teras (Şık, Tekirdağ, 2012)

Terasın doğu yönünde birleştiği duvar ise, ikiz konutun batı cephesi olup, ahşap kaplamadır (şekil 4.111).

şekil 4-111 2/2-02 Teras (şık, Tekirdağ, 2012)

!7 No'lu yapının bacasının ise çıkış noktası terasa çıkılan kapının yanı olup, tuğla duvar üzerinde sıva ile kaplanmıştır (şekil 4.112).

şekil 4-112 2/2-02 Terastaki Baca (şık, Tekirdağ, 2012)

Kuzey yönünde bulunan terasın doğu tarafında ise sofadan başodaya özgün ahşap bir kapı ile geçiş sağlanmaktadır (Şekil 4.113).

Şekil 4-113 2/2-03 Oda Giriş Kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Salonun çıkma yaratılan kuzey duvarında üç adet batı duvarında ise bir adet ahşap kasalı pencere mevcuttur (Şekil 4.114-115).

Şekil 4-114 2/2-03 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-115 2/2-03 Oda (Şık, Tekirdağ, 2012)

Batı duvarında bulunan boyutları daha küçük olan bu ahşap pencere ahşap latalarla kapatılmıştır (Şekil 4.116).

Şekil 4-116 2/2-03 Oda, Batı Duvarındaki Pencere(Şık, Tekirdağ, 2012)

Ahşap kaplı olan başodanın tavanında ise yer yer küflenmelerin ve deliklenmelerin olduğu görülmektedir (Şekil 4.117).

Şekil 4-117 2/2-03 Odanın Tavanı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Cephe Özellikleri :

İkiz konutun kuzey cephesi olan önce cephe Eski Bedesten Sokak'a bakmaktadır (Şekil 4.118).

Şekil 4-118 15 ve 17 No'lu İkiz Yapı – Kuzey Cephesi - Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012)

Doğu cephesi komşu yapıya bitişik durumdadır (Şekil 4.119).

Şekil 4-119 17 No'lu Yapı – Doğu Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Batı cephesi ise, bahçeye bakmaktadır (Şekil 4.120).

Şekil 4-120 17 No'lu Yapı – Batı Cephesi - Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012)

Konutun güney cephesi olan arka cephesi, kuzey cephesinin baktığı sokak ile aynı ismi taşıyan Eski Bedesten Sokak’a bakmaktadır (Şekil 4.121).

Şekil 4-121 15 ve 17 No'lu İkiz Yapı – Güney Cephesi - Eski Bedesten Sokak (Şık, Tekirdağ, 2012)

15 no'lu ve 17 no'lu yapıların kuzey cephesinde bulunan mermer basamaklarla ulaşılan giriş nişi ana girişlere geçişi sağlamaktadır (Şekil 4.122).

Şekil 4-122 15 ve 17 No'lu Yapı Giriş Nişleri (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bodrum katlara girişlerde bu cephededir. Yol kotunun altında kalan bu girişlere birkaç basamakla inilerek ulaşılmaktadır (Şekil 4.123).

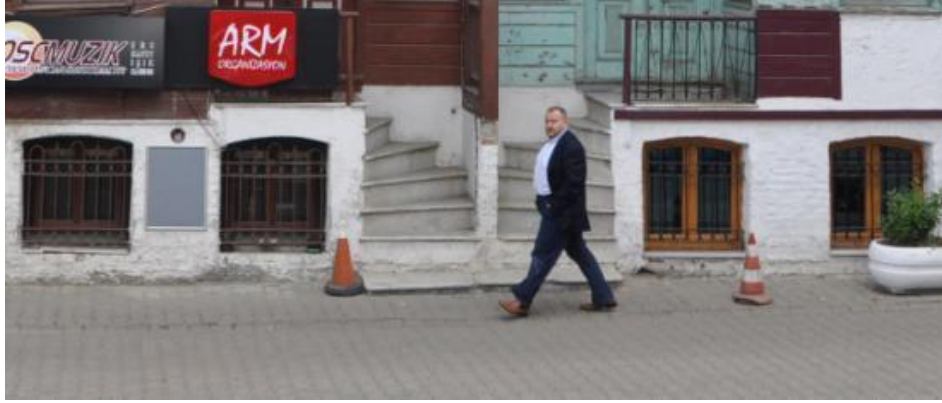
Şekil 4-123 15 ve 17 No'lu Yapı Bodrum Kat Girişleri (Şık, Tekirdağ, 2012)

Diğer bir giriş olan bahçe girişi de kuzey cephede olup, 17 no'lu yapının içine girişi ise batı cephesinden sağlanmaktadır (Şekil 4.124).

Şekil 4-124 17 No'lu Yapıya Ek Sundurma Bahçe Girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)

İlk yapım düzeninde sadece bu girişlerin kullanıldığı bilinmektedir. Kuzey cephesinde her iki konutta da bulunan B/1-01 ve B/2-01 kod numaralı mekanlara girişlerin bulunduğu duvarda toplamda dört adet üstü kemerli ve demir korkuluklu pencere bulunmaktadır (Şekil 4.125).

Şekil 4-125 15 ve 17 No'lu Yapı Bodrum Kat Penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Yine kuzey cephesinde zemin katlara girişlerin sağlandığı giriş nişine bakan kısımların her birinde iki pencere bulunmaktadır. Bu pencerelerden biri Z/1-01 ve Z/2-01 kod numaralı mekanlarına girilen giriş kapısının yanında bulunmaktadır (Şekil 4.126-127).

Şekil 4-126 Z/1-01 Holünden Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-127 Z/2-01 Holünden Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Diğer pencere ise, Z/1-02 ve Z/2-02 kod numaralı mekanlarda bulunan ve giriş nişine bakan duvarlardaki penceredir (Şekil 4.128-129).

Şekil 4-128 Z/1-02 Odasından Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-129 Z/2-02 Odasından Giriş Nişine Bakan Pencere (Şık, Tekirdağ, 2012)

Zemin kat, 1. Kat ve 2. Katın kuzey cephesi ahşap kaplamadır. 1. ve 2. katın kuzey cephesinde yaratılan çıkma geleneksel Tekirdağ konutlarının sıkça rastlanılan özelliklerindendir (Şekil 4.130).

Şekil 4-130 15 ve 17 No'lu Yapı Kuzey Cephesindeki Çıkma (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu çıkma ikiz konutta demir payandalar ile desteklenmektedir (Şekil 4.131).

Şekil 4-131 15 ve 17 No'lu Yapı Kuzey Cephesindeki Demir Payandalar (Şık, Tekirdağ, 2012)

15 no'lu ve 17 no'lu yapıların çıkmalarına denk gelen 1/1-03 ve 1/2-03 kodlu başoda olduğu düşünülen odalarda üç adet kuzeyde bir adet batı ya da doğuda olmak üzere dörder tane pencere bulunmaktadır (Şekil 4.132-133).

Şekil 4-132 1/1-03 Odasının Kuzey ve Doğu Cephesindeki Pencereleler (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-133 1/2-03 Başodasındaki Çıkmanın Pencereleeri (Şık, Tekirdağ, 2012)

1. katta bulunan 1/1-02 ve 1/2-02 kodlu mekanlarında da birer adet pencere bulunmaktadır. 1. katın kuzey cephesinde toplamda 10 adet pencere bulunmaktadır (Şekil 4.134).

Şekil 4-134 15 ve 17 No'lu Yapı 1. Kat Pencereleeri

2. Katta ise, bu odaların üstlerine denk gelen 2/1-02 ve 2/2-02 kodlu mekanlar teras olarak planlanmıştır. 2/1-02 kod numaralı teras kapatılmış durumdadır ve kuzey cephesine bakan paslanmış, eğilmiş, kısmen deformasyona uğrayan olan korkulukları fotoğrafta görülmektedir (Şekil 4.135).

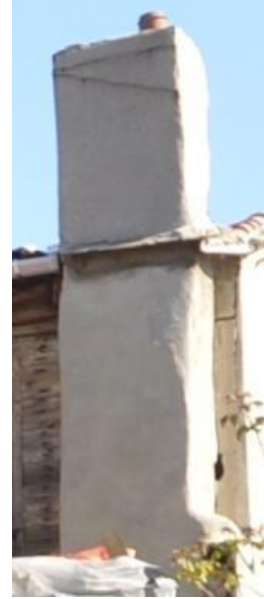
Şekil 4-135 2/1-02 Terasının Kuzey Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)

2/2-02 teras ise girilebilir durumdadır ancak kuzeye ve batıya bakan korkulukları günümüzde eksiktir (Şekil 4.136).

Şekil 4-136 2/2-02 Teras (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu terasların köşelerinden ise, konutların tuğla duvar örülü bacaları görülmektedir (Şekil 4.137).

Şekil 4-137 15 ve 17 No'lu Yapıların Bacaları

Bahçeyle bitişik olan batı cephesinde, bodrum katta bulunan B/2-02 kodlu mekan ile B/2-04 kodlu bahçe arasında geçiş bulunmaktadır (Şekil 4.138-139).

Şekil 4-138 B/2-02 Kafeteryadan Bahçeye Geçiş (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-139 Bahçeden B/2-02 Kafeteryaya Geçiş (Şık, Tekirdağ, 2012)

17 no'lu yapıya ek yapı olan ve demir dikmeler yardımıyla taşınan sundurma bahçe olarak kullanılmaktadır (Şekil 4.140).

Şekil 4-140 17 No'lu Yapıya Ek Yapı - Sundurma (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bahçenin üst örtüsü marsilya kiremit ile kaplanmıştır (Şekil 4.141).

Şekil 4-141 17 No'lu Yapıya Ek Yapı - Sundurmanın Çatısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Zemin katın batı cephesine bakan Z/2-02 kod numaralı mekanda bir adet pencere bulunmaktadır. Yine bu katta bulunan Z/2-04 kod numaralı odadan da küçük pencere batı cephesine bakmaktadır (Şekil 4.142).

Şekil 4-142 17 No'lu Yapının Batı Cephesindeki Zemin Kat Pencereleri

1. katın 1/2-01 kodlu sofasının batı duvarında bir pencere boşluğu vardır ve bu boşluk branda ve ahşap latalarla kapatılmıştır (Şekil 4.143-144).

Şekil 4-143 17 No'lu Yapının Batı Cephesindeki 1. Kat Pencere Boşluğu

Şekil 4-144 1/2-01 Sofasının Batı Cephesindeki Pencere Boşluğu

İkiz konutun güney cephesi de kuzey cephesi gibi ahşap kaplıdır (Şekil 4.145).

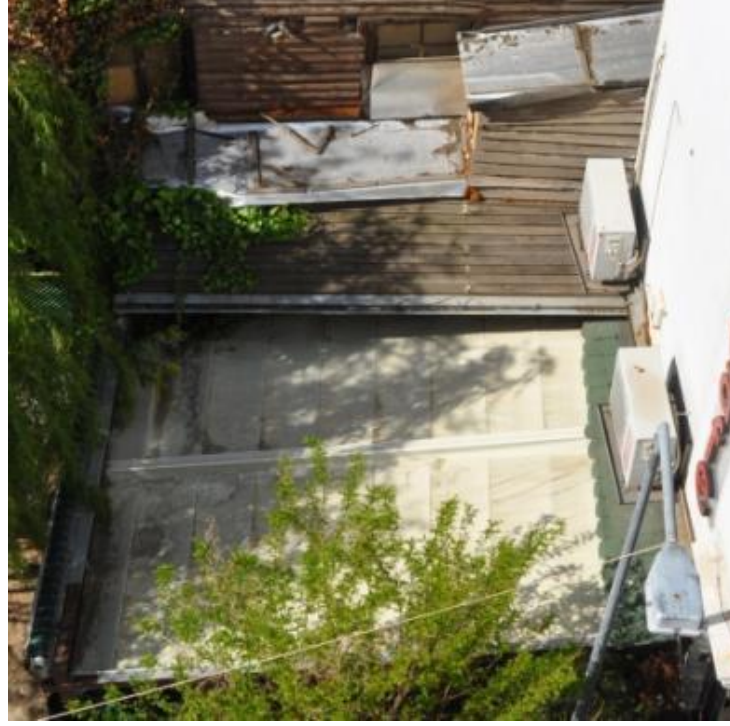
Şekil 4-145 15 No'lu ve 17 No'lu Yapının Güney Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Güney yönünden 9 No'lu yapıya komşu olan ikiz konut, aynı zamanda 9 No'lu yapıya ek olan sundurma ile de bitişik durumdadır (Şekil 4.146).

Şekil 4-146 15 ve 17 No'lu Yapıya Komşu 9 No'lu Yapı ve 9 No'lu Yapıya Ek Sundurma (Şık, Tekirdağ, 2012)

Sundurmanın çatısının demir dikmelerle desteklenen branda,ile kaplı olduğu gör÷lmektedir. Tarihi yapıya yaslanan brandanın üzerinde ise ahşap lata ve alüminyum ile kaplanan ikinci bir üst örtü gör÷lmektedir (Şekil 4.147-149).

Şekil 4-147 9 No'lu Yapıya Ek Sundurmanın Çatısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-148 9 No'lu Yapıya Ek Sundurmanın Çatı Örtüsü Bağlantısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-149 9 No'lu Yapıya Ek Sundurmanın Çatı Örtüsü (Şık, Tekirdağ, 2012)

9 nolu yapının zemin katı, tarihi yapı olan ikiz konuta dayanmış olduğundan, güney cephede bu kısmın kapatılmasına sebep olmuştur. Üst katlarda 9 No'lu yapı ile arasında kısa bir mesafe bulunan ikiz konutun 17 no'lu olan yapısının bodrum katına 9 no'lu yapının zeminden geçiş yapılmıştır. Zemin katta da 15 ve 17 no'lu yapılara eklenen yapılar ile cephedeki deformasyon görülebilmektedir. 15 no'lu yapıdaki ek yapı olan deponun penceresi batı yönünde boşluğa bakmaktadır (Şekil 4.150).

Şekil 4-150 15 No'lu Yapıya ek olan deponun batıya bakan penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Yine 15 no'lu yapıdaki ek yapı olan Z/1-05 kod numaralı ardiye olarak kullanılan mekanın penceresi de doğu yönünde boşluğa bakmaktadır (Şekil 4.151).

Şekil 4-151 15 No'lu Yapıya ek olan ardiyenin doğuya bakan penceresi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu mekanların güney duvarları 9 no'lu yapıya bitişik durumdadır. Z//1-05 kodlu ardiyenin batı duvarı ise 17 no'lu yapıya ek olarak yapılan odanın doğu duvarına yaslanmaktadır. 17 No'lu yapıya ek olan odanın Z/2-05 kod numaralı bu mekanının penceresi ise batı yönünde bakmaktadır ve cephesinde açıkta kalan güney duvarı ahşap kaplama olup, batıya bakan cephesi ise sıva ile kaplıdır. Çatısı ise alüminyum kaplıdır (Şekil 4.152).

Şekil 4-152 Z/2-05 Ardiyenin Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)

1.katta bulunan 1/1-01 ve 1/2-01 kod numaralı sofaların baktığı güney cephesinde bulunan dört pencerenin sövelerinde ve kasalarındaki eksiklerle birlikte, branda ile kaplandığı görülmektedir. 2. katta bulunan 2/2-01 ve 2/2-02 kod numaralı sofalarında bulunan pencereler de benzer durumdadır (Şekil 4.153).

Şekil 4-153 15 ve 17 No'lu Yapıların Güney Cephesindeki 1. ve 2. Kat Pencereleeri (Şık, Tekirdağ, 2012)

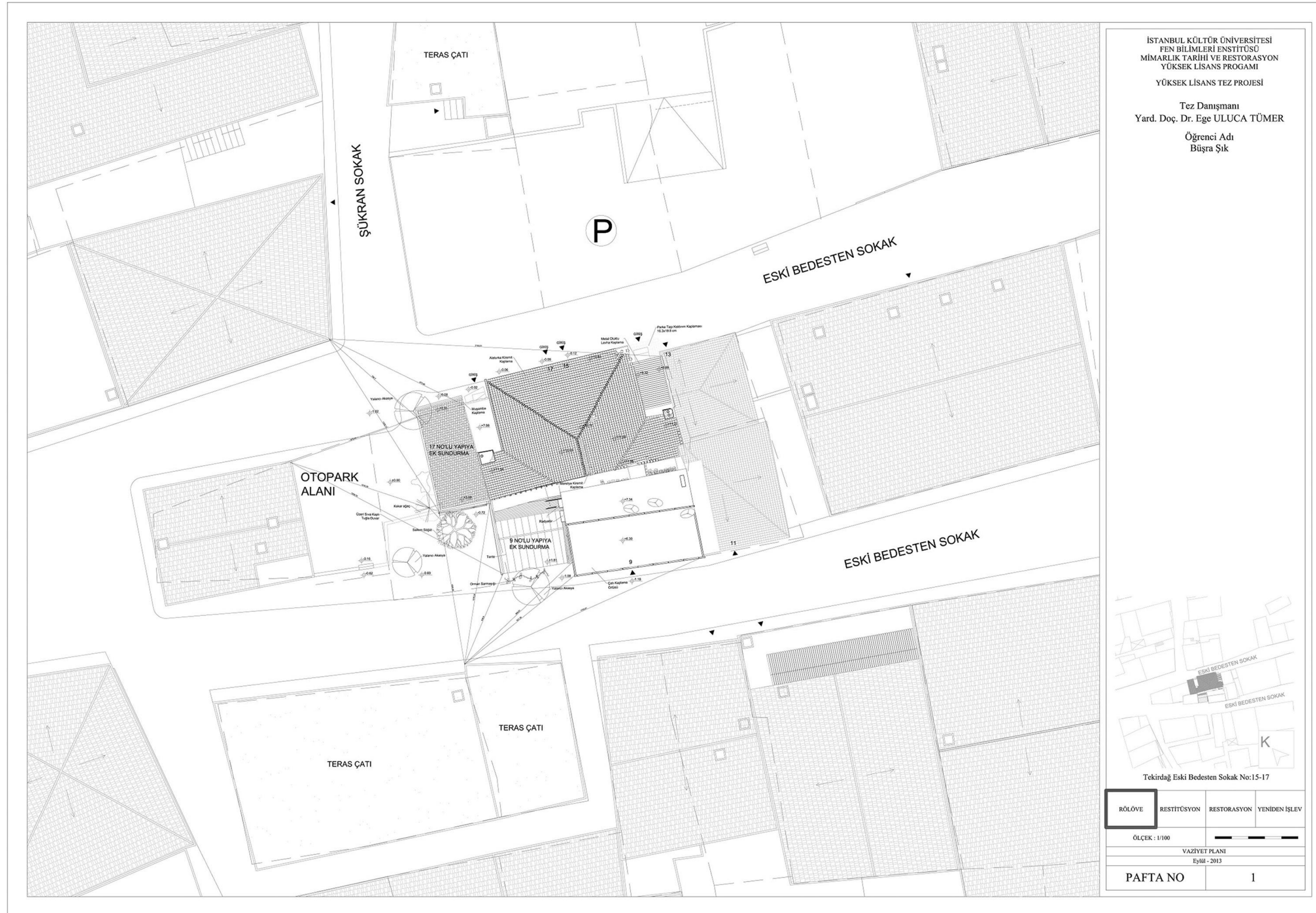
Yapının çatısı ise, marsilya kiremit ile kaplı olup, yer yer eksilmelerin ve kırılmaların olması dışında çok fazla deformasyona uğramamıştır (Şekil 4.154-155).

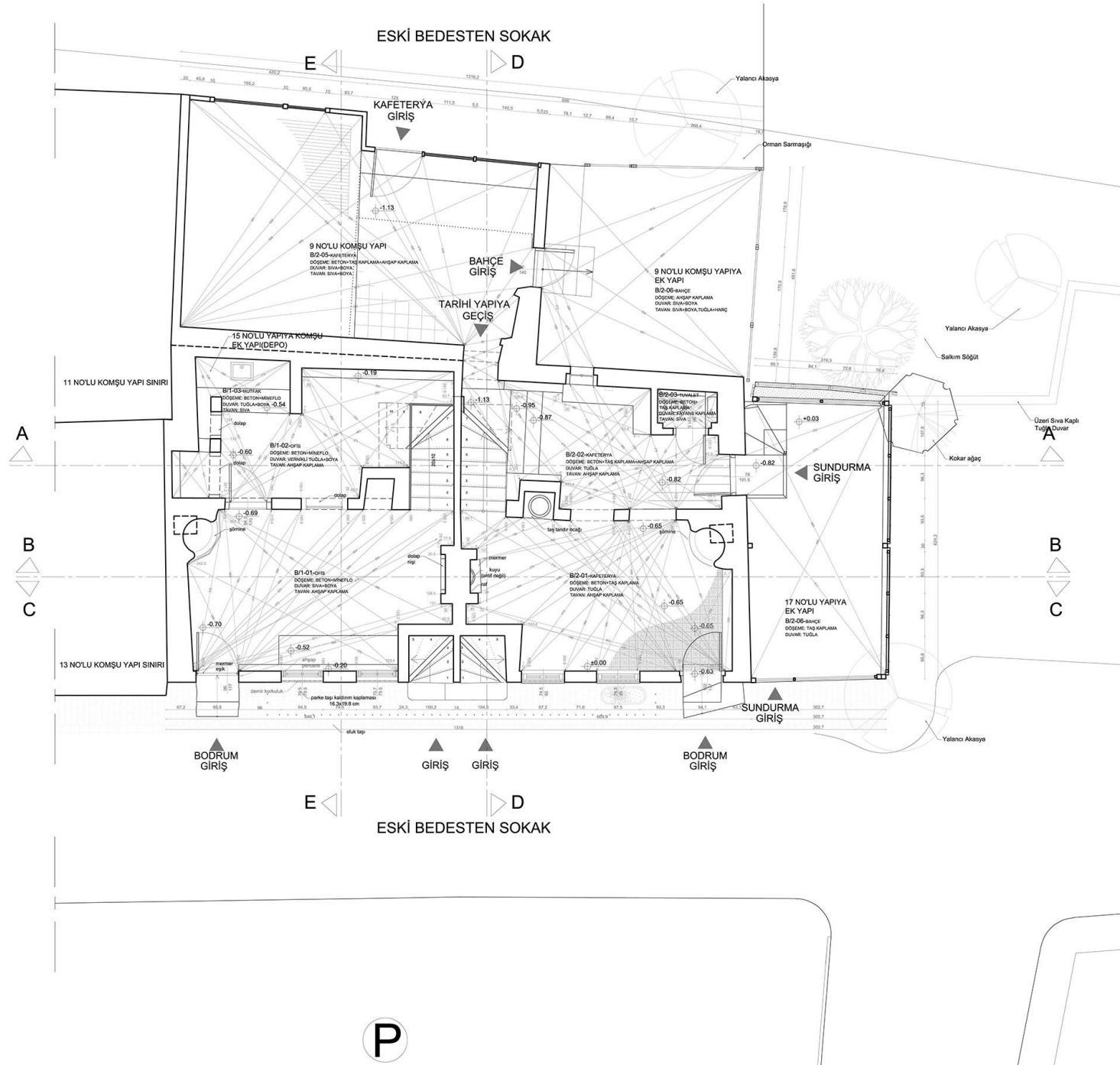
Şekil 4-154 15 ve 17 No'lu Yapının Çatı Örtüsü (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-155 15 ve 17 No'lu Yapının Çatı Örtüsü (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-156 Vaziyet Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

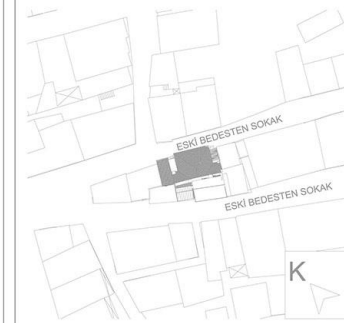

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

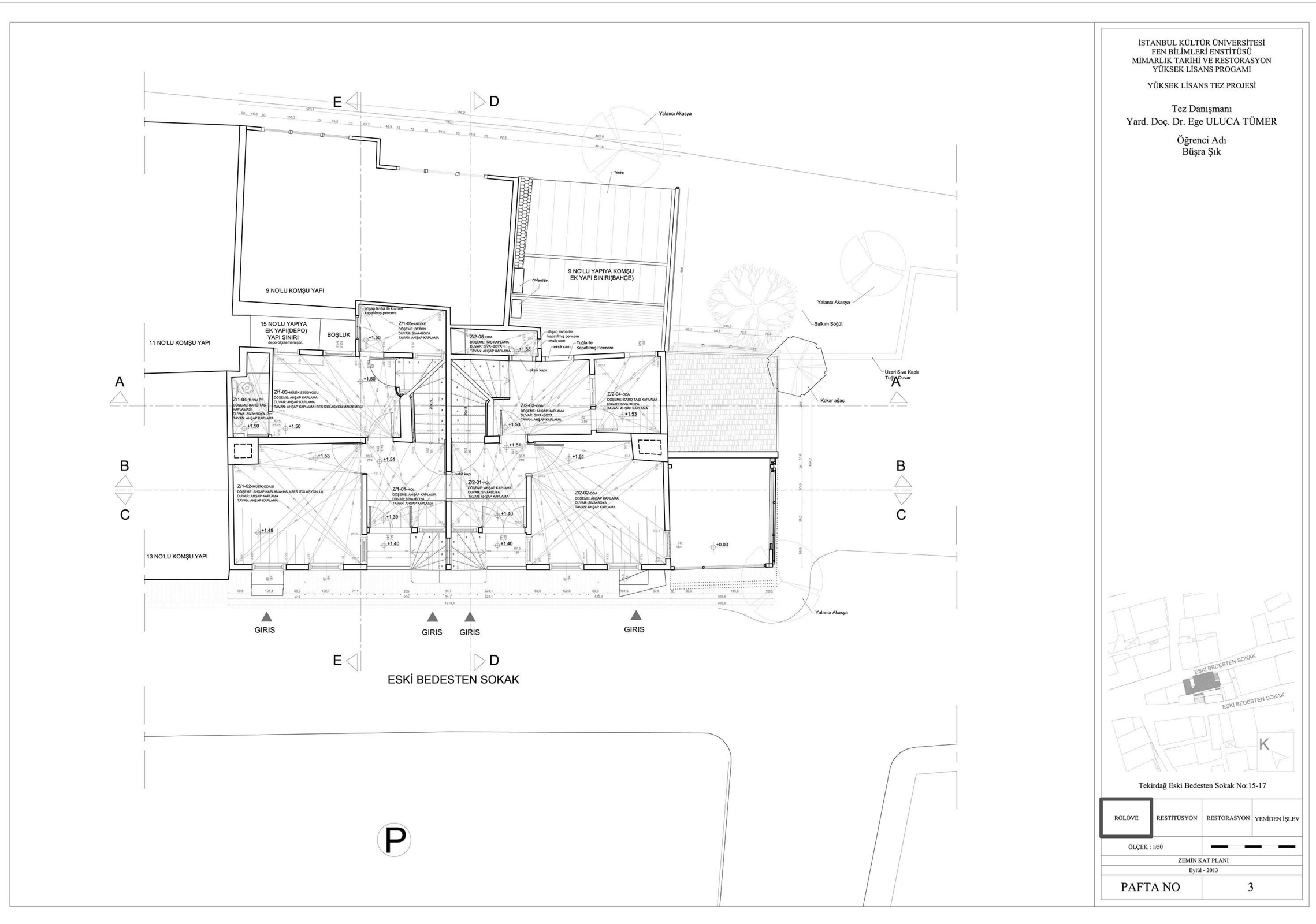
Öğrenci Adı
Büşra Şık

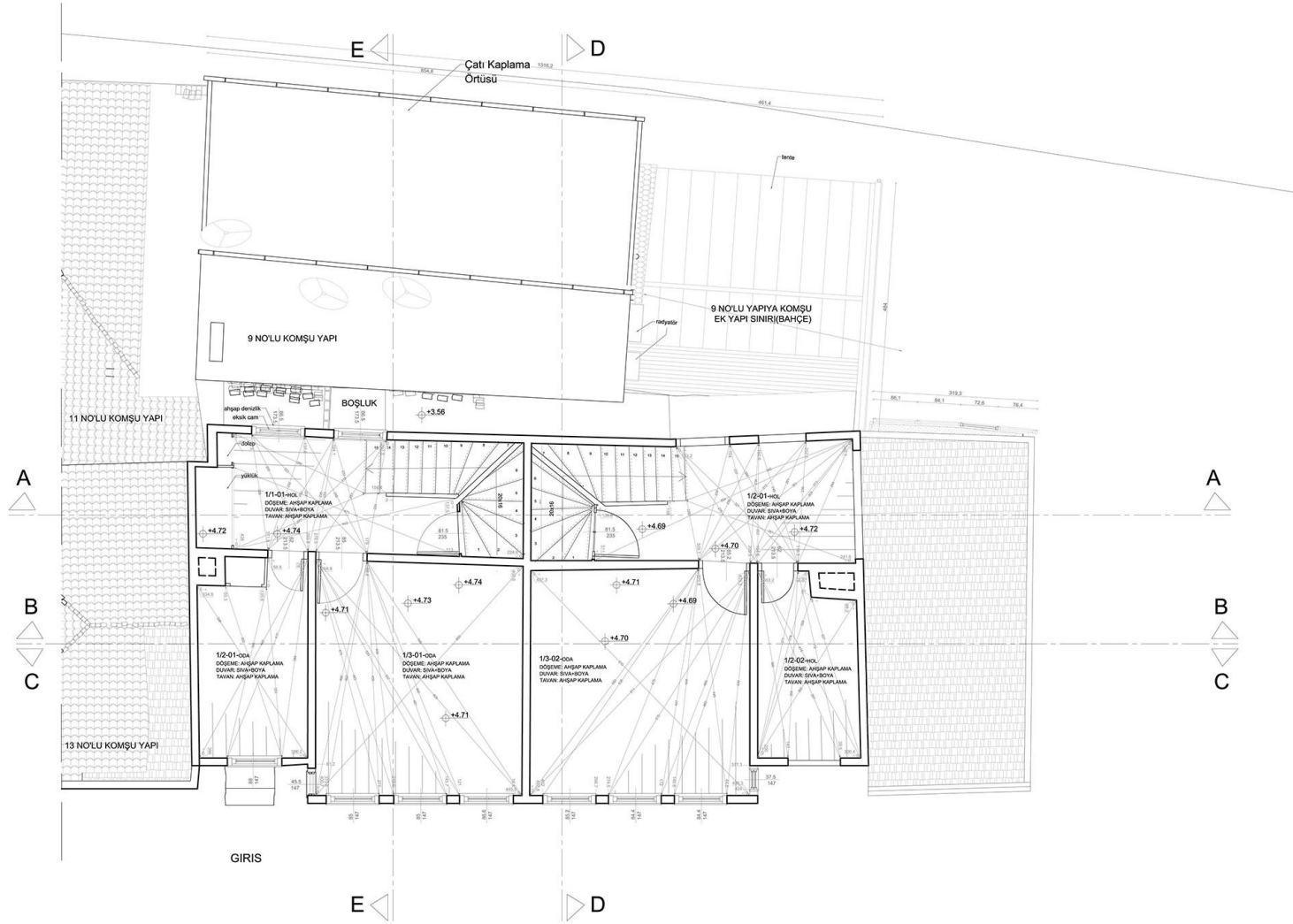
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
BODRUM KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	2		

Şekil 4-157 Bodrum Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

Şekil 4-158 Zemin Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

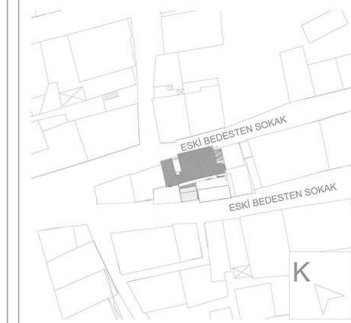

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

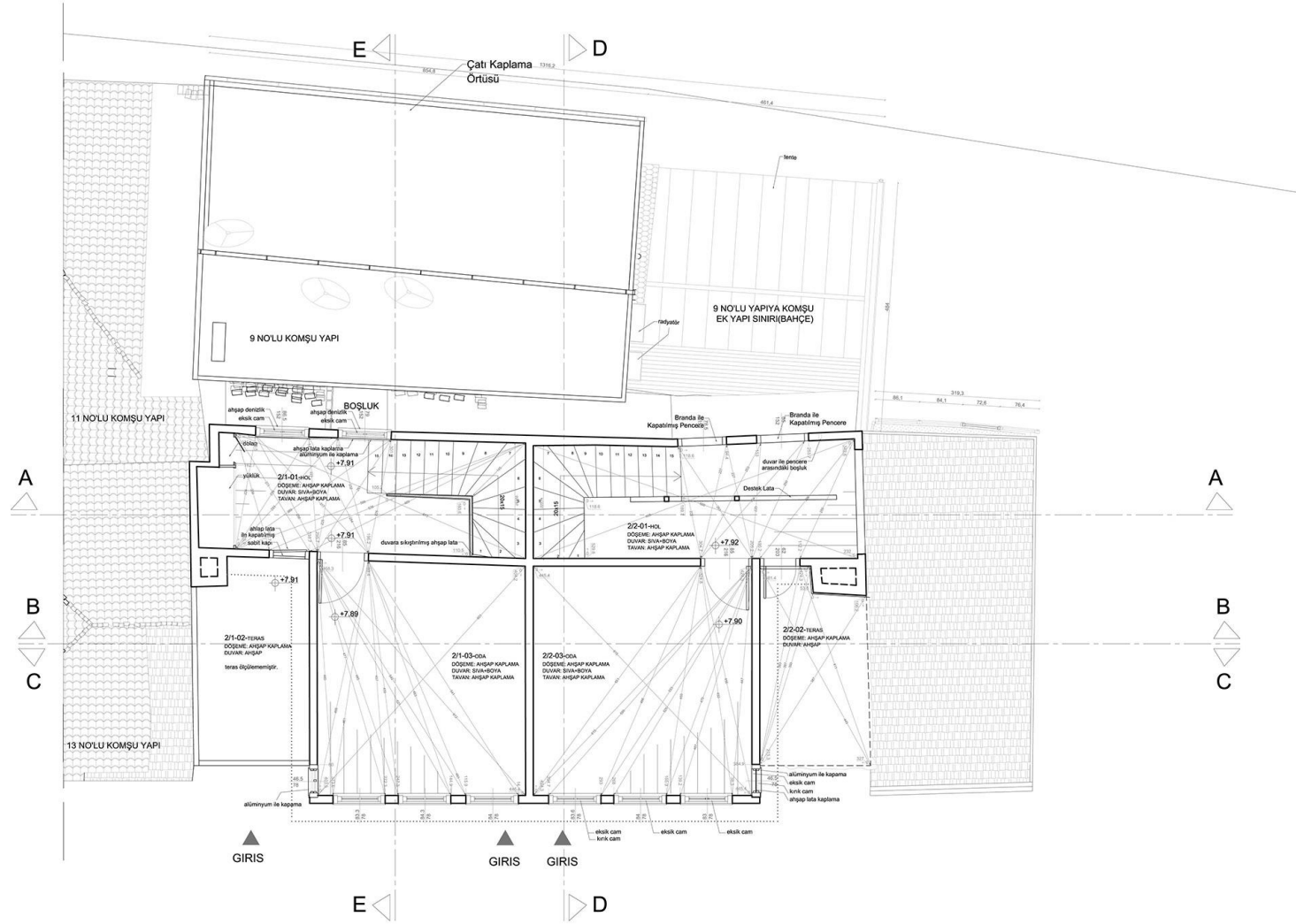
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

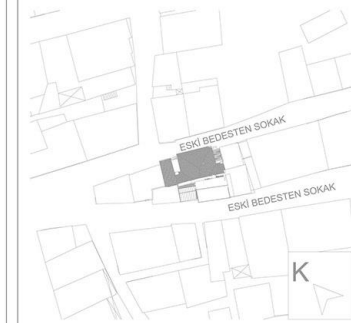
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
I. KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		4	

Şekil 4-159 Zemin Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

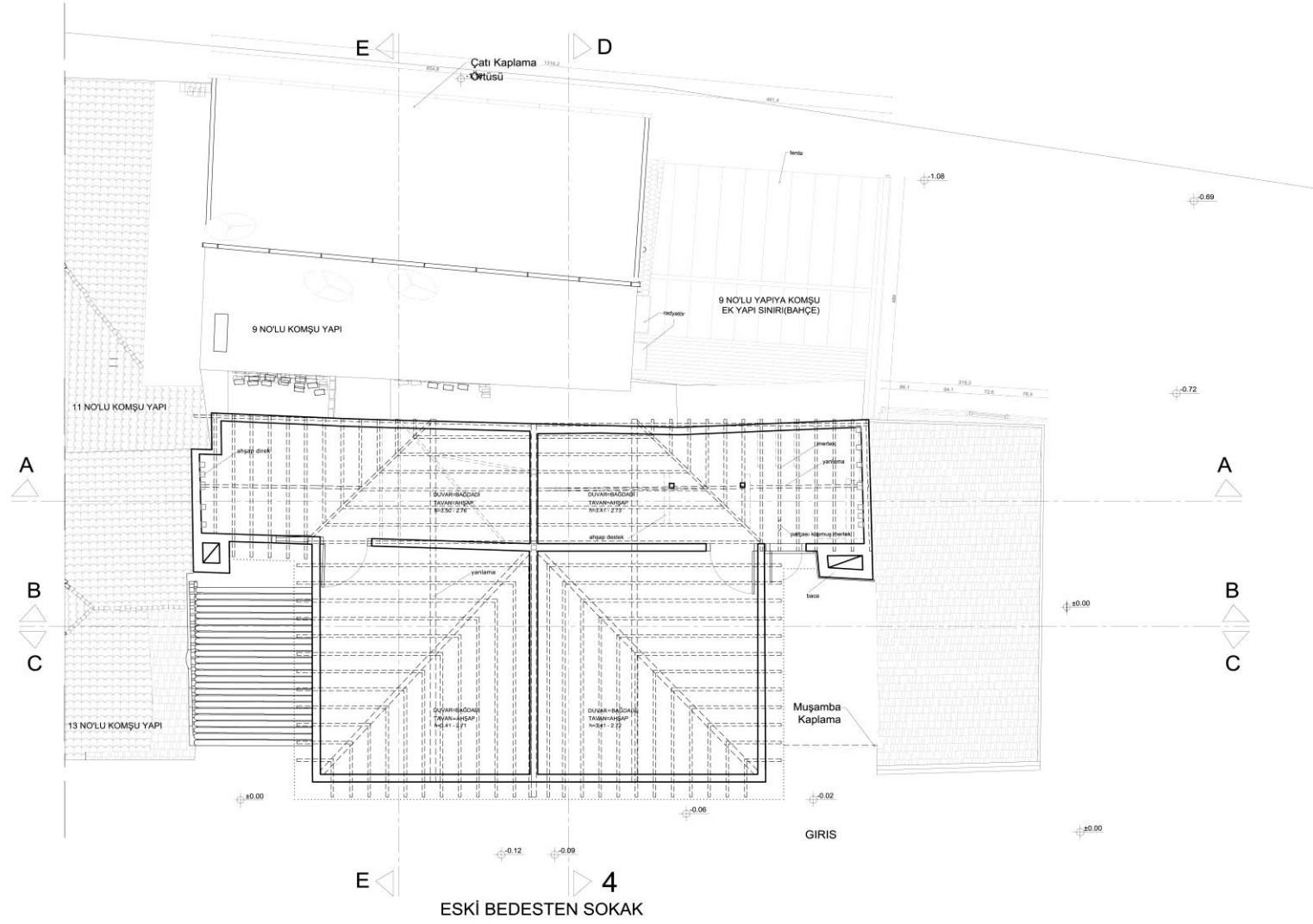
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

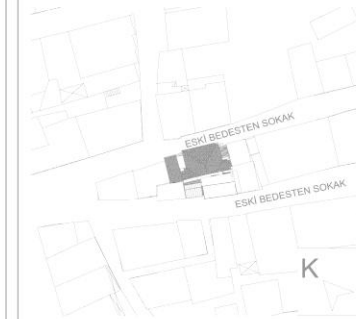
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
2. KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		5	

Şekil 4-160 2. Kat Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÖMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

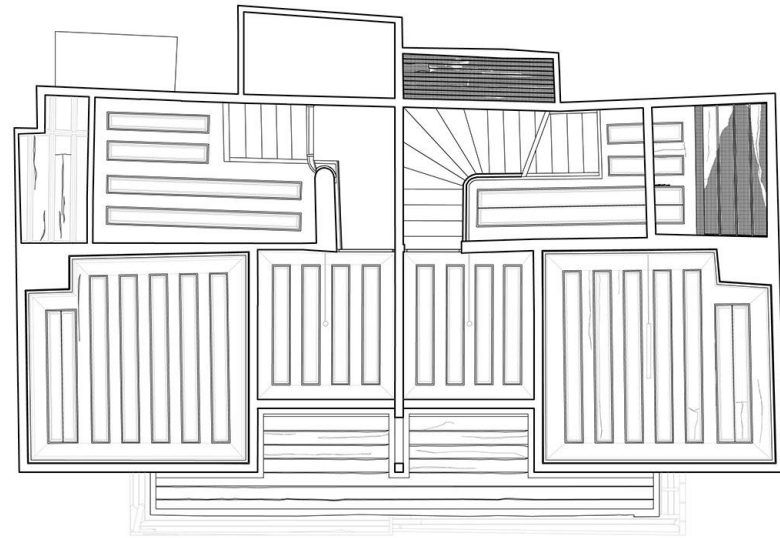
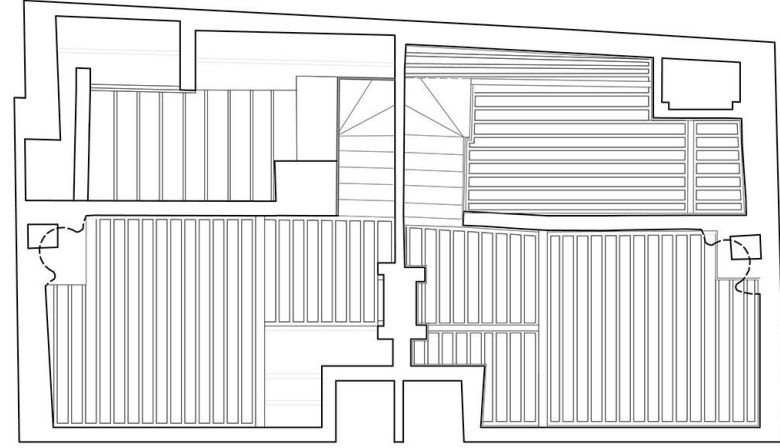
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTITÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
ÇATI STRÜKTÖR PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	6		

Şekil 4-161 Çatı Strüktür Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

Şekil 4-162 Çatı Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

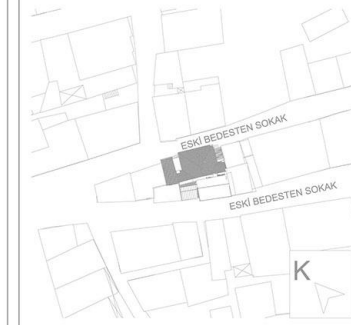

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

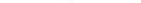
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

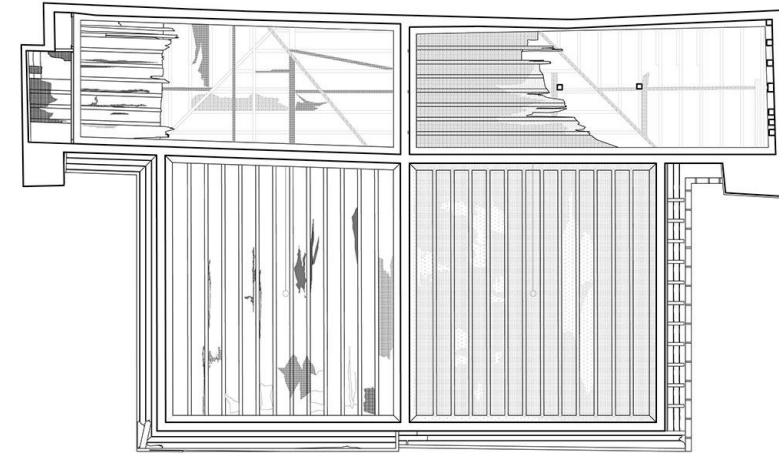
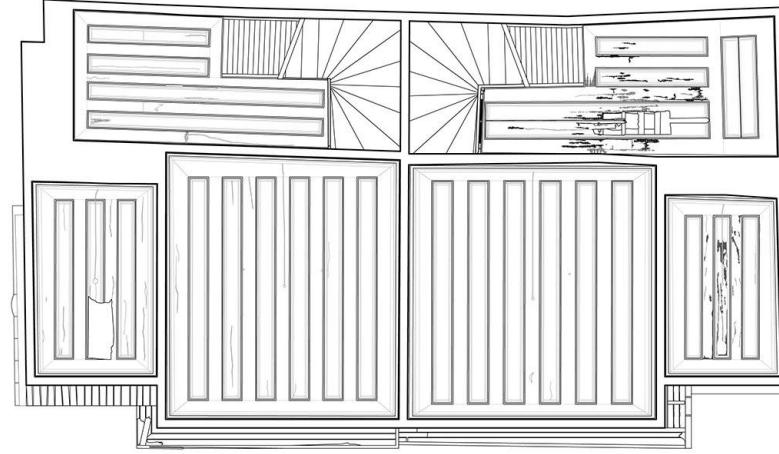
Öğrenci Adı
Büşra Şık

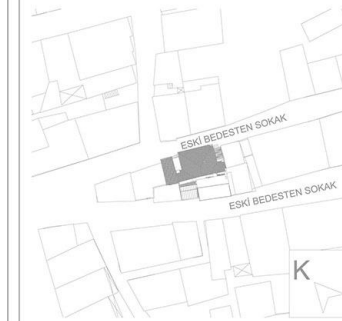
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
BODRUM KAT TAVAN PLANI - ZEMİN KAT TAVAN PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		8	

Şekil 4-163 Bodrum Kat Tavan Planı-Zemin Kat Tavan Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

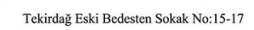
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

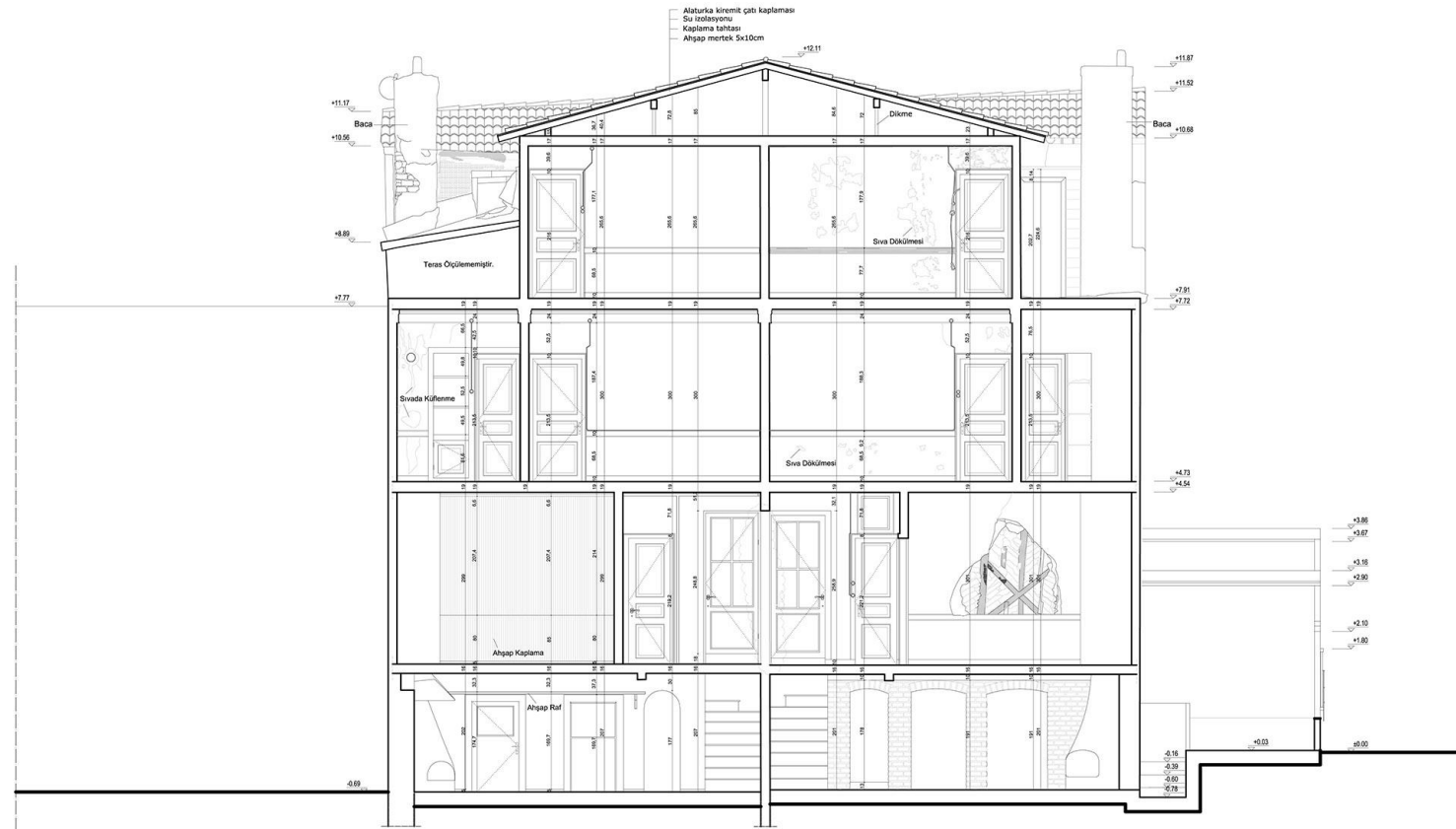
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
1. KAT TAVAN PLANI - 2. KAT TAVAN PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		9	

Şekil 4-164 1. Kat Tavan Planı-2. Kat Tavan Planı – Rölöve Çizimleri (2013)

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
A-A' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		10	

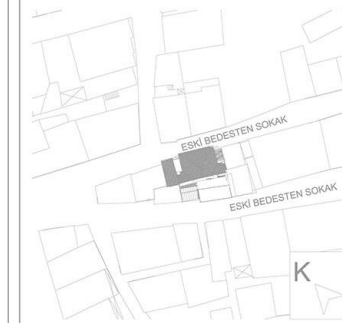

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

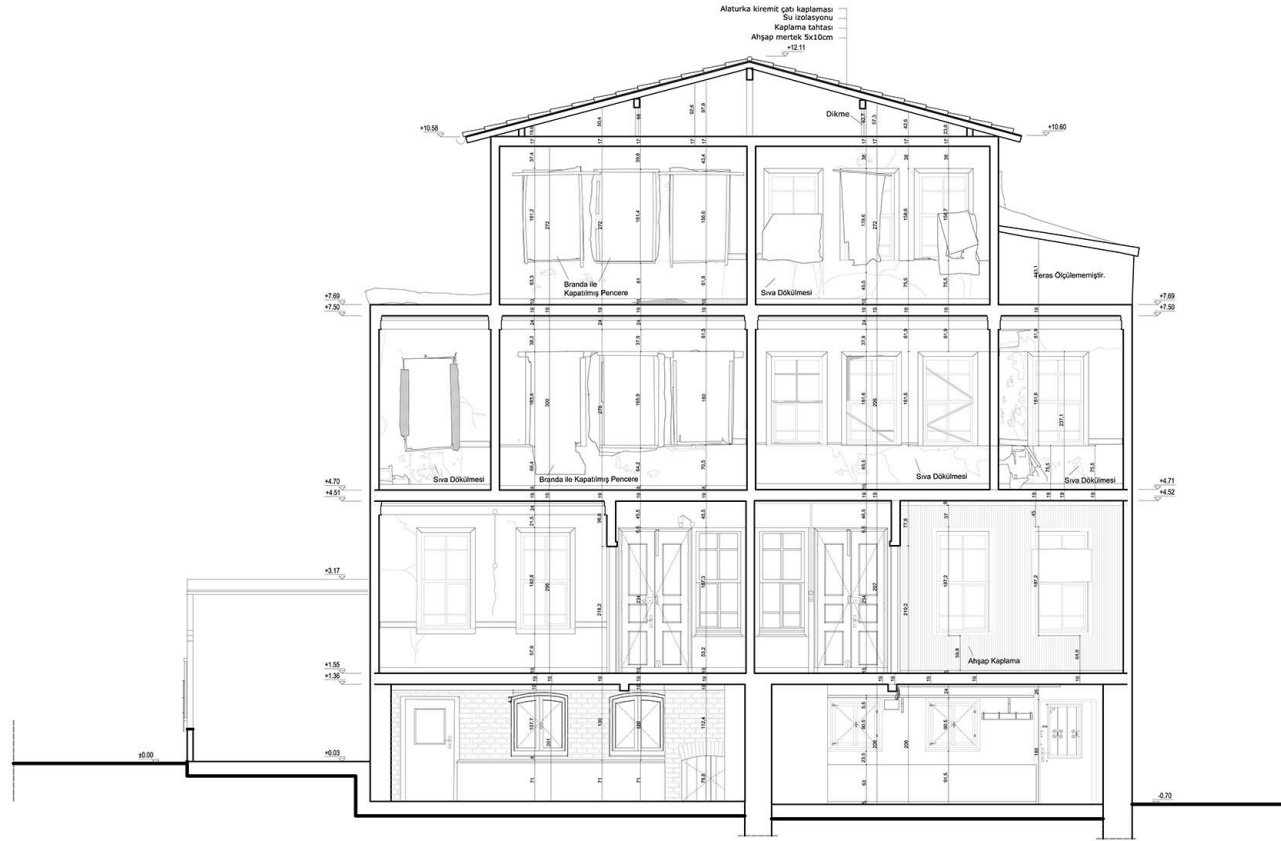
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

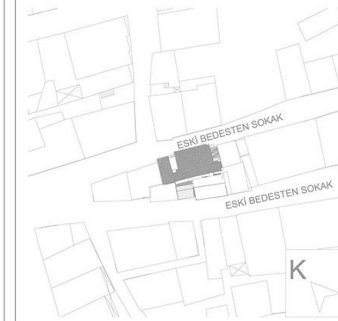
RÖLÖVE	RESTITÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
B-B' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	11		

Şekil 4-166 B-B' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

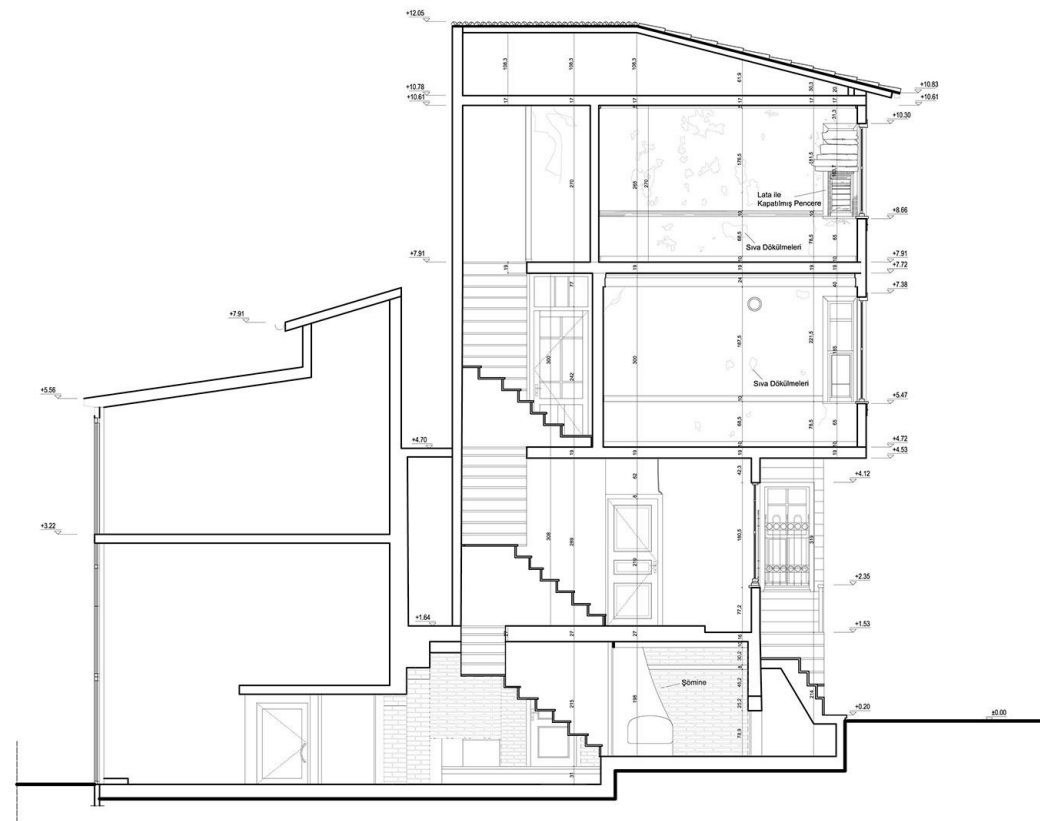
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

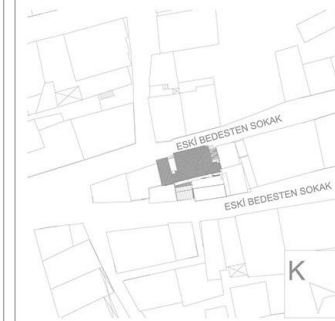
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
C-C' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		12	

Şekil 4-167 C-C' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

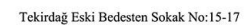
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

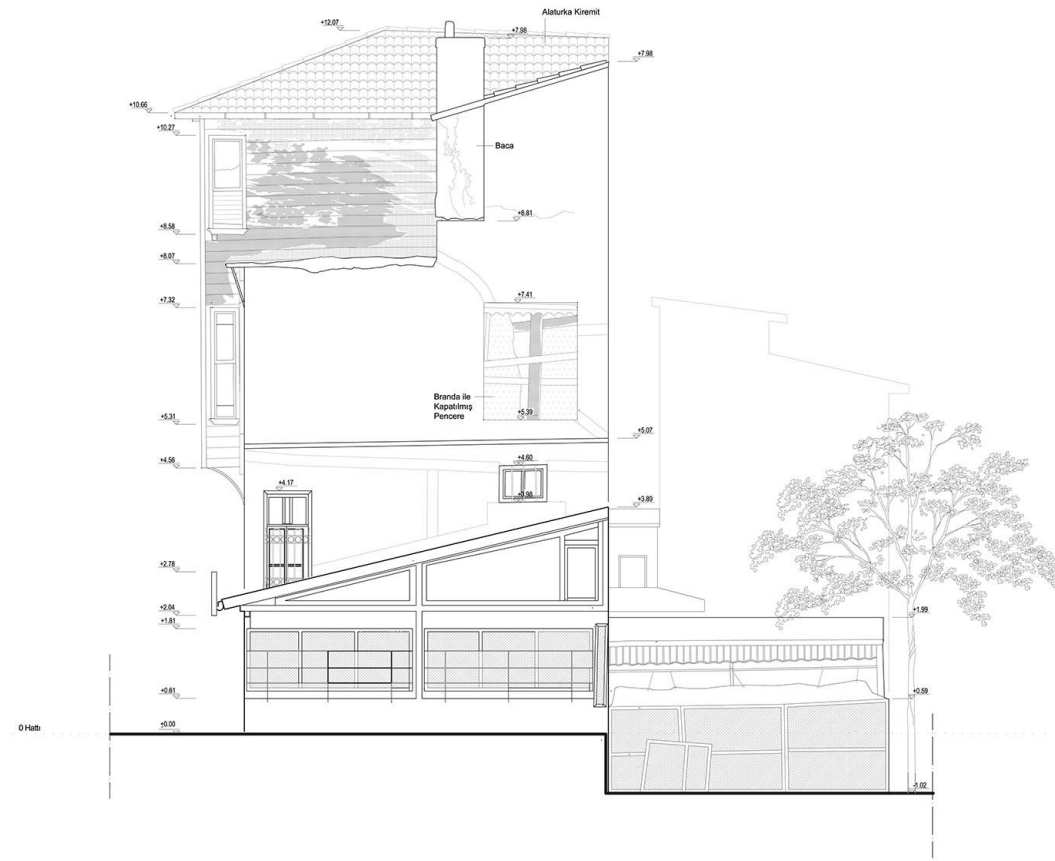
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
D-D' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	13		

Şekil 4-168 D-D' Kesiti – Rölöve Çizimleri (2013)

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		— — — — —	
E-E' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		14	

141

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

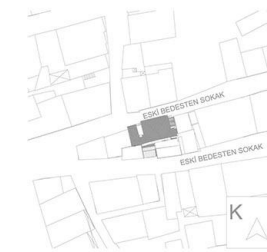
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı:

Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÖMER

Öğrenci Adı :

Bünye Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
BATI CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		16	

Şekil 4-171 Batı Cephesi – Rölöve Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

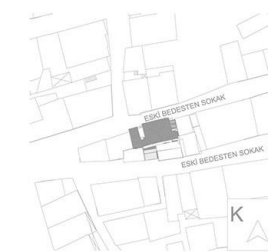
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı:

Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı :

Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

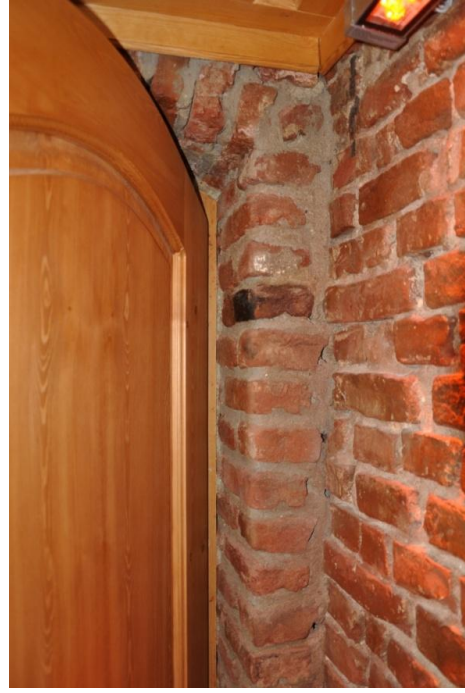
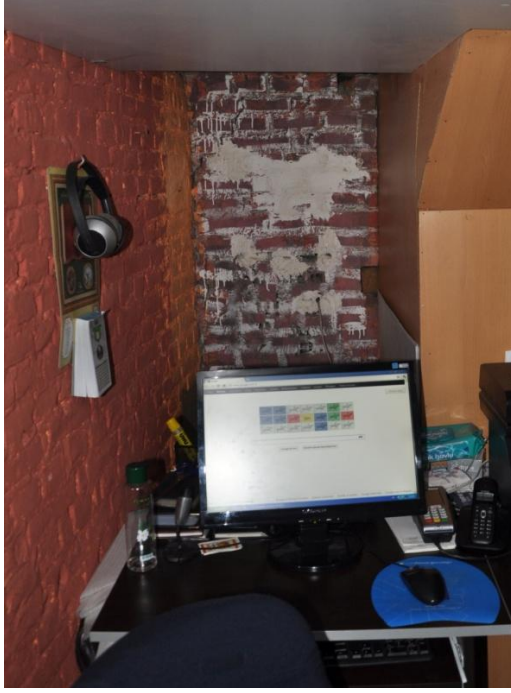
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
GÜNEY CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		17	

Şekil 4-172 Güney Cephesi – Rölöve Çizimleri (2013)

4.3 Yapım Sistemi ve Malzeme Özellikleri

Yapım Sistemi

Tekirdağ'ın görkemli bir konağı olan yapı bir ikiz konut olup, bodrum kat ve üç kattan oluşmaktadır. Kagir temel üzerine oturan yapı ahşap karkas sistemiyle yapılmıştır. Bodrum kat duvarları, horasan harç tuğla yığma sistemidir (Şekil 3.173-174).

Şekil 4-173 B/1-02 Ofis, tuğla örülü güney ve Şekil 4-174 B/2-02 Kafeterya, bahçeye çıkış

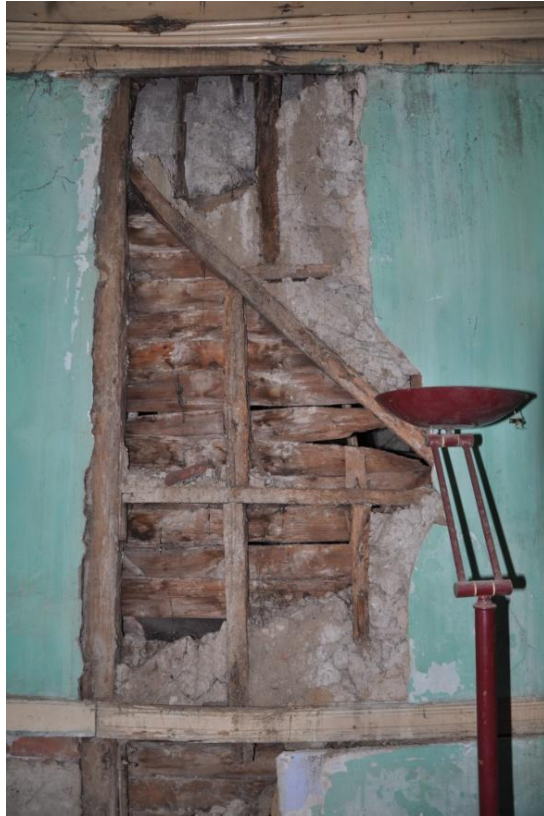
batı duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

kapısı köşe detayı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu sistem üst katlarda servis duvarının bulunduğu cephe olan doğu cephesinde devam etmektedir. Zemin kat, 1. ve 2. katlar olan üst katlar ise kerpiç dolgulu hımış duvarlarla yapılmıştır. Ancak günümüzde iki konutta da bodrum kat duvarlarındaki tuğla duvarların aralarındaki boşlukların ve eksiklerin çimento harcı ile doldurulduğu görülmektedir (Şekil 4.175-176).

Şekil 4-175 Z/2-02 Oda, güney duvarı detayı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-176 1/1-02, Oda, doğu duvarı detayı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Onyedili numaralı yapının B/2-01 kafeteryasında bulunan batı yönündeki duvarın iç kısmında belli bir yüksekliğe kadar sıralı moloz taş örülü duvar inşa edilmiştir ve derzlerinde iri parçalar halinde tuğlalar yer almaktadır. Moloz taş örgüde tuğla parçalar; duvar yüzeyi ve kesiti içinde yatay derzlere paralel, moloz taş aralarındaki boşlukları dolduracak şekilde harç içine yerleştirilmiştir (Şekil 4.177).

Şekil 4-177 Duvar B/2-01 Kafeterya duvar örgüsü (Şık, Tekirdağ, 2012)

13 numaralı komşu yapı ile bitişik olan 15 numaralı yapının bodrum katındaki B1-01 ve B1-02 ofislerinde batı yönünde olan yangın duvarının iç yüzeyinde de çimento harçlı sıva ile kaplı olduğu görülmektedir (Şekil 4.178-179).

Şekil 4-178 B/1-01 Ofis, yangın duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-179 B/1-02 Ofis, yangın duvarı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Bu duvarda da aynı sıralı moloz taş uygulamasının yapıldığı düşünülmektedir. 15 ve 17 numaralı ikiz yapının batı ve doğu cepheleri sıva kaplıdır (Şekil 4.180-181). Ahşap olan çatı ise oturma çatı sistemi ile inşa edilmiştir.

Şekil 4-180 17 Numaralı Yapının

Batı Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 4-181 15 Numaralı Yapının

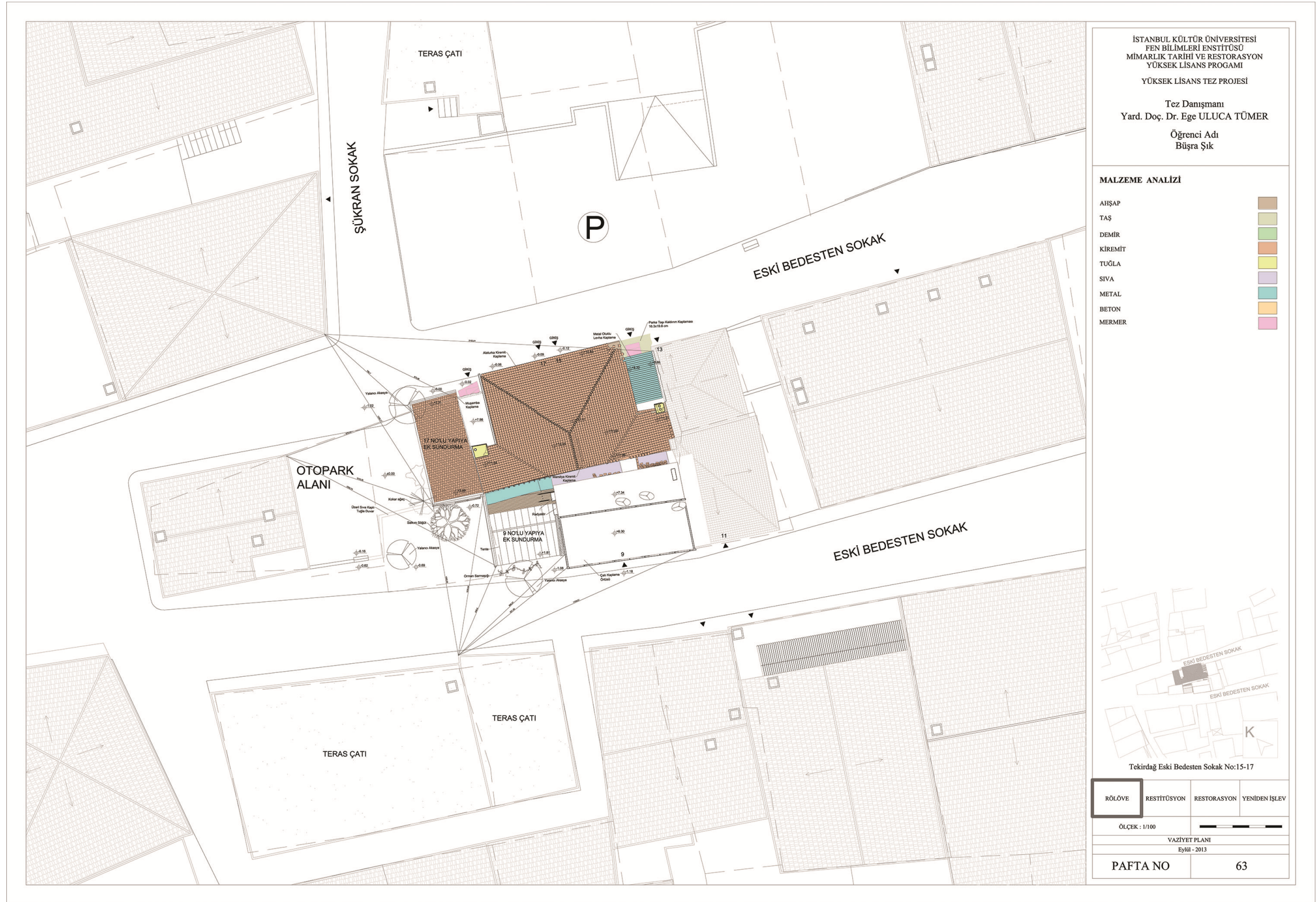
Doğu Cephesi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Malzeme Kullanımı

İkiz konutun kuzey yönündeki Eski Bedesten Sokak üzerinde yer alan girişin önündeki zemin 16,3x19,8 cm boyutlarında parke taşı kaldırım kaplamasıyla döşenmiştir. 15 numaralı yapının kuzey yönündeki bodrum kata giriş merdivenlerinin üzeri sıva ile kaplı olup, 17 numaralı yapının aynı yerde bulunan girişi ise karo taşlarla kaplanmıştır. 15 numaralı yapının zemin katında bulunan güney yönündeki Z/1-05 kod numaralı ardiye ve 15 numaralı yapıya ek yapı olan deponun üst örtülerinin sıva ile kaplı olduğu görülmektedir. 9 numaralı yapıya ek sundurmanın çatısının üstünde bulunan 17 numaralı yapıya bitişik olan kısımda ahşap kaplama üzerine metal levha örtülü olduğu görülmektedir. 17 numaralı yapıya ek olan sundurmanın çatısı marsilya kiremit kaplı olup ikiz konutun çatısı ise alaturka kiremit ile kaplanmıştır. Her iki konutunda terasa denk gelen bacaları tuğla malzemeyle yapılmış olup üzerileri sıva ile kapatılmıştır (Şekil 4.182).

Onbeş numaralı konutun 2. katında bulunan terasın üzeri metal levhalarla kapatılmıştır. 17 numaralı konutun 2. katında bulunan terasın döşemesinin üzeri ise muşamba ile örtülmüştür. 15 numaralı yapını kuzey yönünden bodrum katta bulunan B/1-01 ofisine girişte bulunan kapının eşiği mermerdir.

.

Şekil 4-182 Vaziyet Planı – Malzeme Analizi (2013)

Onbeş numaralı yapının bodum kat döşemesi mineflo kaplıdır. B/1-01 ofisinde bulununan şömine sıva ile kaplanmıştır. Mekanda bulunan kuzey yönündeki duvara bitişik olan dikdörtgen formlu yükseklik ahşaptan yapılmıştır. Batı duvarında bulunan niş içerisinde ise, yine ahşap bir dolap bulunmaktadır. Kuzey duvarında bulunan pencereler ve giriş kapısı ahşaptır. Bu mekanın tavanının büyük bir bölümü ahşap kaplamadır. Zemin kat giriş merdivenlerin altına denk gelen kısmın tavanı ise tonoz sistem ile yapılmıştır (Şekil 4.183).

B/1-02 ofisine geçiş tuğla örülü bir kemerin altında bulunan ahşap kapıyla sağlanmaktadır. Tavanda, ahşap kirişlerin üzerine ahşap kaplama yapıldığı görülmektedir. Bu kısmın güney ve batı yönündeki duvarlara bitişik biten tavanları ise tuğla dolgulu tonoz sistemdir ve B/1-02 mekanında olan güney duvarına bitişik kısmın üzeri plaka ile kapatılmıştır. Aynı şekilde bu ofisin güney duvarı ile yan ofisin şöminesinin bulunduğu duvarın köşesine denk gelen kısım da plaka ile kapatılmıştır. B/1-03 mutfak tezgahının seramik taş kaplı olduğu görülmektedir (Şekil 4.183).

Onyedili numaralı konutun B/2-01 kafeterya döşemesi taş ile kaplıdır. Bu mekanda doğu duvarında bulunan eskiden kuyu olarak kullanılan kemerin altındaki alan şuan mermer kaplıdır. Günümüzde ise, üzerine dolap konularak bu kemerin altı doldurulmuştur. Yine mekanın güney yönünde kalan kemerlerden merdivenin yanında olanın altında yer alan ve eskiden taş tandır ocağı olarak kullanıldığı varsayılan bir niş vardır. Bu ocağın üzeri mermer ile kapatılmış ve nişin duvarları askılar konularak kullanılmaktadır.

B/2-02 mekanı olan kafeteryanın devamının ise, ahşap kaplama olduğu ancak tarihi yapıdan 9 numaralı komşu yapıya geçişteki alanının ise, taş kaplama olduğu görülmektedir. Bu mekanın güney duvarında L dönen bir sedir bulunmaktadır ve bu sedir ahşaptır. Katta bulunan tüm ahşap kapılar yenilenmiştir. Bodrum kattan 1. kata çıkan merdivenlerin alt yüzeyleri tüm katın tavan kaplamasıyla aynı olan ahşap malzemeye kaplanmıştır.

B/2-03 tuvaletinin döşemesi taş olup, duvarları fayans ve tavanı ise sıva ile kapatılmıştır (Şekil 4.183).

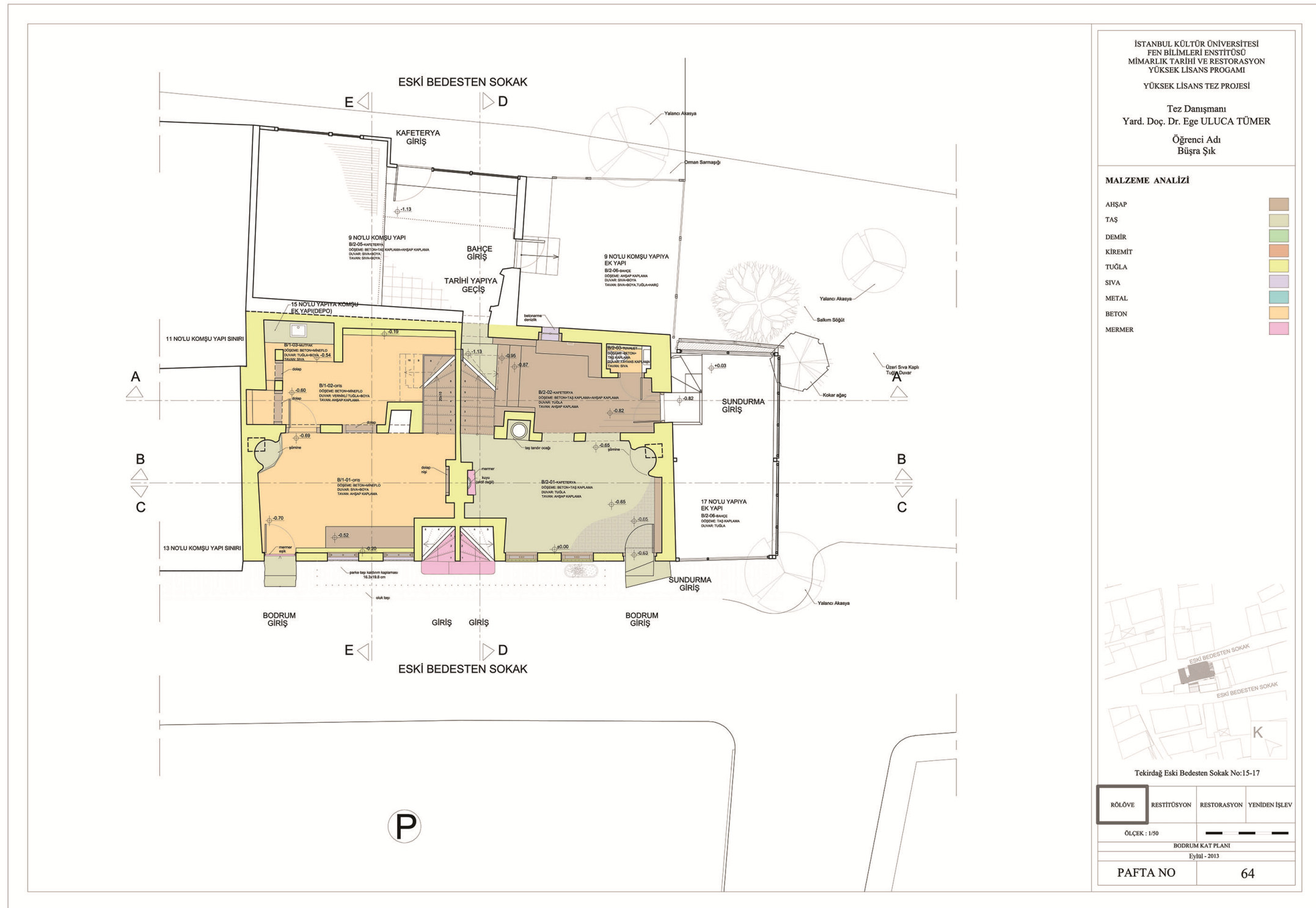
Her iki konutta da merdivenler ahşap malzemeden yapılmıştır, ancak 15 numaralı yapının bodrum katından 1. kata çıkan merdivenlerinin mineflo kaplama olduğu görülmektedir. 17 numaralı yapıya ek olan sundurmaya taş kaplı merdivenlerle çıkılmaktadır. Döşemesi de aynı malzemeden devam etmektedir. Etrafı ise, alçak betonarme duvarla örülü olup, üzeri ahşap malzemeden yapılan kare plaka şeklinde çıtalarla kapatılmıştır. Demir dikmelerden destek alan çatının altında ise belli bir yüksekten itibaren cam kullanılmıştır. Kuzey yönünde kalan cephesi ise yine camdan yapılmış ve sokaktan bahçeye giriş buradan verilmiştir (Şekil 4.183).

İkiz konutun kuzey yönünde olan giriş nişi içinde yer alan ahşap kapılarına ulaşmak için mermer merdivenler kullanılmaktadır. Giriş nişine bakan pencereler ahşaptır (Şekil 4.184).

Onbeş numaralı yapıya girildiğinde Z/1-01 holünün döşemesi ahşap kaplama üzerine halı ile kapatılmıştır. Duvarları kağıt kaplı olup, tavanı ahşap kaplama üzeri boyalıdır (Şekil 4.184).

Z/1-02 kod numaralı oda ise, müzik odası olarak kullanıldığı için, yalıtım sağlaması amacıyla tüm duvarlarında ahşap çıtalarla kaplandığı görülmektedir. Döşemesinde de ses yalıtımı sağlaması amacıyla halı kaplanmıştır. Tavan kaplaması ahşap olup bu odada da boya uygulaması vardır (Şekil 4.184).

Z/1-03 müzik stüdyosu olarak kullanılan mekannın döşemesi ahşap kaplamadır. Duvarları çimento harçlı sıva ile kaplanıp, tavanında ses izolasyonunu sağlamak amacıyla ahşap döşemenin altına izolasyon malzemesi konulmuştur (Şekil 4.184).

Şekil 4-183 Bodrum Kat Planı – Malzeme Analizi

Z/1-04 tuvalet olarak kullanılan alanın zemini seramik kaplı olup, duvarlarında sıva uygulaması görülmektedir. Ek olarak yangını duvarında belli bir yüksekliğe kadar bir pano uygulaması da bulunmaktadır. Tavan döşemesi ahşaptır (Şekil 4.184).

Z/1-05 kod numaralı ardiyenin döşemesi betonarme olup, kuzey duvarı ahşap kaplıdır. Diğer üç duvarı ise çimento harçlı sıva ile kaplıdır ve üzerleri de boyalıdır. Tavanın da ahşap olduğu görülmektedir. Bu odada bulunan doğu yönündeki ahşap pencerenin önünde ahşap bir levha yardımıyla kırık olan pencere kısmen kapatılmıştır. Katta bulunan tüm pencere ve kapılar ahşap malzemedir. 17 numaralı yapıya kuzey yönünden girildiğinde taş kaplama olan küçük bir alandan tek bir basamak yardımıyla hole geçilmektedir (Şekil 4.184).

Z/2-01 kod numaralı holün döşemesi ahşaptır. Duvarları ise, sıva ile kaplıdır. Tavanının da ahşap kaplama olduğu görülmektedir (Şekil 4.184).

Holden geçilen Z/2-02 odasının döşemesi ahşap kaplama olup yine duvarları sıvadır ve tavanı da ahşap kaplamadır. Katta bulunan tüm pencere ve kapılar ahşaptan yapılmıştır. Tuğla örme sistemiyle yapılan bacanın da bu odadan geçtiği görülmektedir. Odanın tüm duvarlarında belli bir yükseklikte ahşap malzemenin silme hattı geçmektedir (Şekil 4.184).

Holden geçilen bir diğer oda olan Z/2-03 odasının döşemesi ahşaptır. Duvarları sıva kaplı olup, tavan döşemesi de ahşap kaplamadır. Güney yönünde bakan pencerenin önü tuğla ile kapatılmıştır (Şekil 4.184).

Bu alanı sonradan bölen bir duvar ile Z/2-04 mekanı olan odaya geçilmektedir. Bu odanın döşemesinde ve duvarlarında belli bir yüksekliğe kadar taş kaplamalar vardır. Duvarların kalan kısımları sıva ve boya kaplıdır. Tavanın ise ahşap kaplama olduğu görülmektedir (Şekil 4.184).

Z/2-03 odasından geçilen Z/2-05 kod numaralı mekanın ise mutfak olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Odanın döşemesi taş kaplamadır. Duvarlarında ve

tezgahlarında yer yer seramik kaplamalarla karşılaşılmaktadır. Tavan döşemesi ise ahşaptır. Batı yönünde bakan pencerenin eksik camı ahşap levha ile kapatılarak mekanın dış etkilerden korunması amaçlanmıştır (Şekil 4.184).

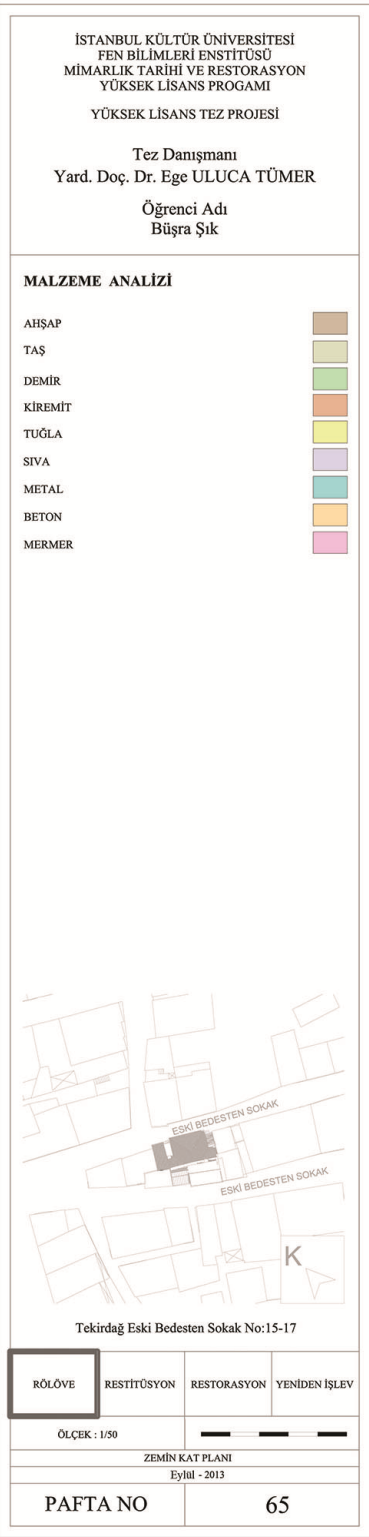
Onbeş numaralı ve onyedili numaralı yapıların 1. katlarıdaki tüm odaların döşemeleri ahşap kaplamadır. Duvarlar kerpiç dolgulu ahşap karkas sistem üzerine sıvalı ve boyalıdır. Tavan döşemeleri de ahşap kaplamadan yapılmıştır (Şekil 4.185).

1/1-01 kod numaralı holde 1.kattan 2. kata çıkan merdivenlerin başında ahşap kaplamadan bir kapı ile katlar birbirinden ayrılmıştır. Zemin kattan 1. Kata çıkıldığında merdivenlerin tm karşısında bulunan yüklükte ahşap malzemeden yapılmıştır (Şekil 4.185).

Holden 1/1-02 kod numaralı bacanın da burada yer aldığı odaya girildiğinde, baca ile giriş kapısı arasında küçük bir dolapla karşılaşılmaktadır. Bu dolabın da malzemesinin ahşap olduğu görülmektedir. Odanın duvarlarında çevrelemek için düz profilde kabartmalı olarak yapılan, çubuk biçiminde sürekli bezeme ögesi olan.silmeler bulunmaktadır (Şekil 4.185).

1/1-03 kod numaralı başoda olduğu düşünülen odanın da duvarlarında bu ahşap silmelerden bulunmaktadır (Şekil 4.185).

Onyedili numaralı yapının 1. katında bulunan 1/2-01 holünün pencelerinin eksik olması sebebiyle ahşap çıtaları yardımıyla boşluklar brandalarla kapatılmıştır. 1. kattan 2. kata çıkan merdivenlerin başında ahşap çerçeveli içerisi cam kaplı bir kapı bulunmaktadır. Bu kapı üstü pencerelidir (Şekil 4.185). Yine holden geçilen 2/2-03 baş oda olarak adlandırılan odanın duvarlarında silmeler bulunmaktadır. Eksik pencereler ise, ahşap çıtalar yardımıyla brandalar ile kapatılmıştır (Şekil 4.186).

156

Holden geçilen 1/2-02 kod numaralı odada baca bulunmaktadır. Baca ile giriş kapısının arasında da raflı bir ahşap dolap vardır. Kuzey yönünde bakan pencerenin eksik olması sebebiyle holdeki yöntem ile buradaki boşukta doldurulmuştur (Şekil 4.185).

1/2-03 baş oda olarak adlandırılan odaya bakıldığında ikiz yapıdaki başodada bulunan silmeler burada da mevcuttur. Yine eksik pencereler, ahşap çıtalar yardımıyla brandalar ile kapatılmıştır (Şekil 4.185).

İkiz konutun 2. katlarıdaki tüm odaların döşemeleri ahşap kaplamadır. Duvarlar zemin kat ve 1. katta olduğu gibi kerpiç dolgulu ahşap karkas sistem üzerine sıvalı ve boyalıdır. Tavan döşemeleri de ahşap kaplamadan yapılmıştır (Şekil 4.186).

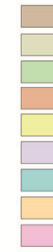
2/1-01 kod numaralı holde bulunan korkuluklar ahşaptır. Zemin kattan 1. Kata çıkıldığında merdivenlerin tm karşısında bulunan yüklükte ahşap malzemeden yapılmıştır (Şekil 4.186).

Holden 2/1-02 kod numaralı terasa girilememiş olduğundan döşemesi görülememiştir. Ancak terasın üzerinin metal levha ile kaplı olduğu görölmektedir (Şekil 4.186).

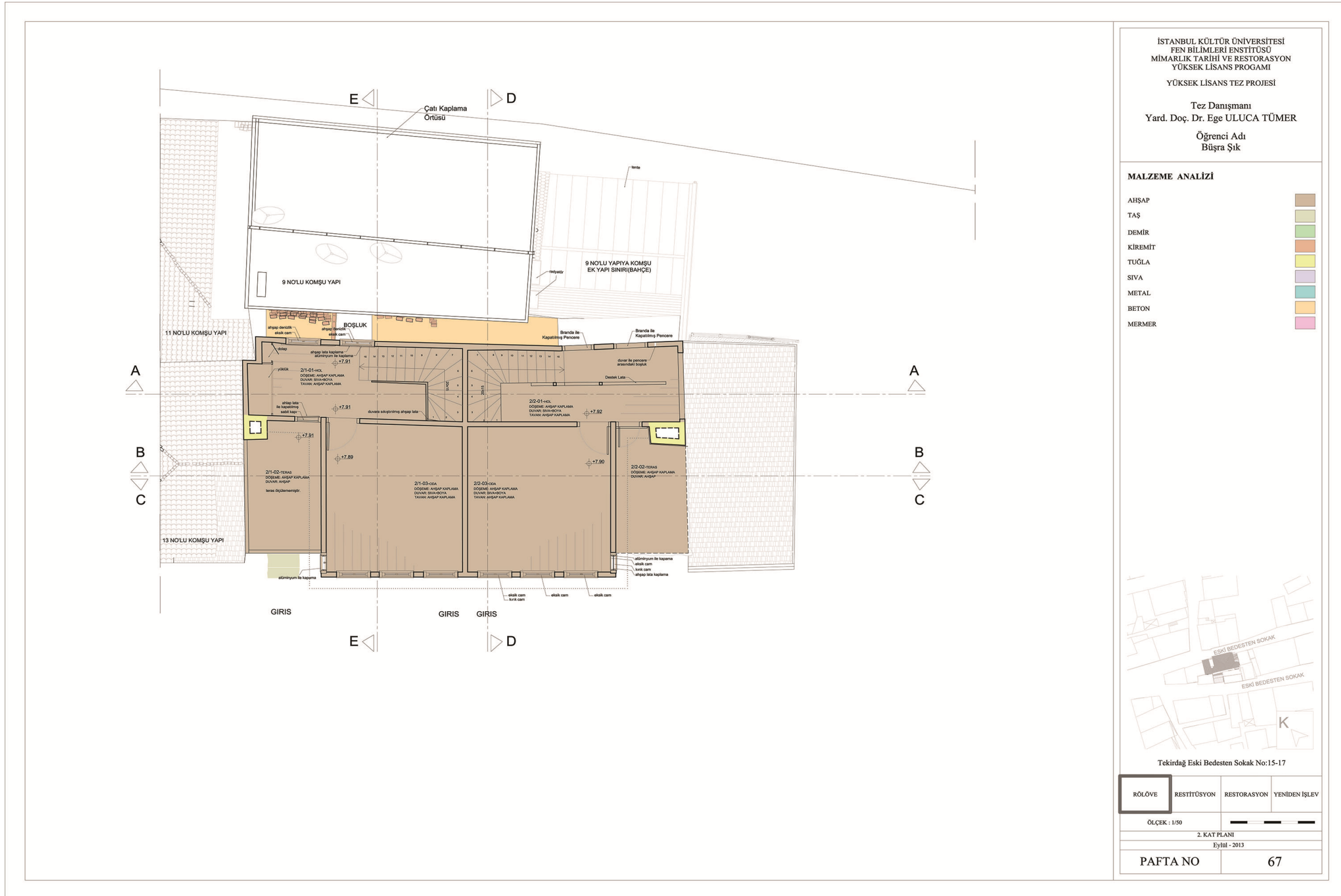
2/1-03 kod numaralı baş oda olduğu düşünölen odanın duvarlarında ahşap silmelerden bulunmaktadır (Şekil 4.186).

Onyedili numaralı yapının 1. katında bulunan 2/2-01 holünün pencelerinin eksik olması sebebiyle ahşap çıtaları yardımıyla boşluklar brandalarla kapatılmıştır (Şekil 4.186).

Holden geçilen 2/2-02 kod numaralı terasa çıkıldığında döşemenin muşamba ile kaplı olduğu görölmektedir (Şekil 4.186).

66

Şekil 4-186 2. Kat Planı – Malzeme Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

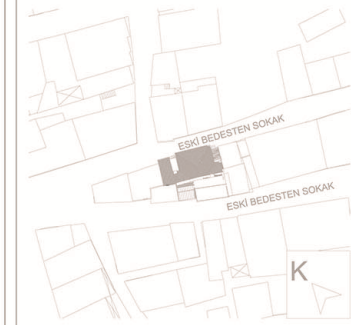
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME ANALİZİ

AHŞAP	
TAŞ	
DEMİR	
KİREMIT	
TUĞLA	
SIVA	
METAL	
BETON	
MERMER	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTITÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
A-A' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		68	

Şekil 4-187 A-A' Kesiti – Malzeme Analizi (2013)

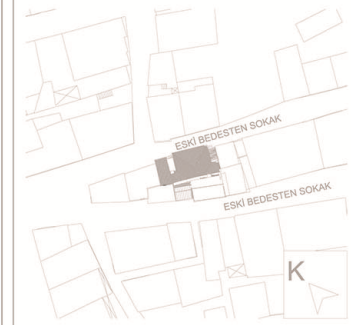
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME ANALİZİ

AHŞAP	
TAŞ	
DEMİR	
KİREMIT	
TUĞLA	
SIVA	
METAL	
BETON	
MERMER	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
PAFTA NO			69

Şekil 4-188 B-B' Kesiti – Malzeme Analizi (2013)

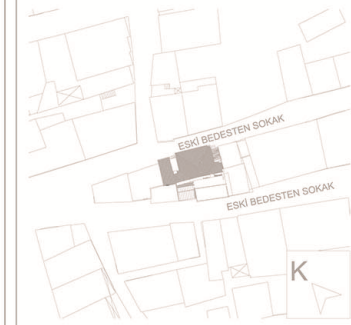

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME ANALİZİ

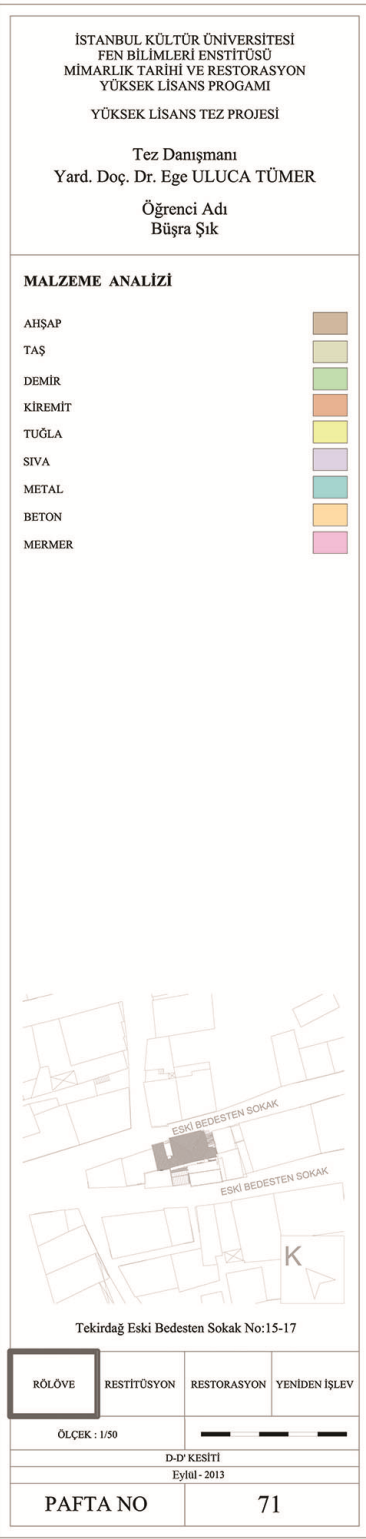
AHŞAP	
TAŞ	
DEMİR	
KİREMIT	
TUĞLA	
SIVA	
METAL	
BETON	
MERMER	

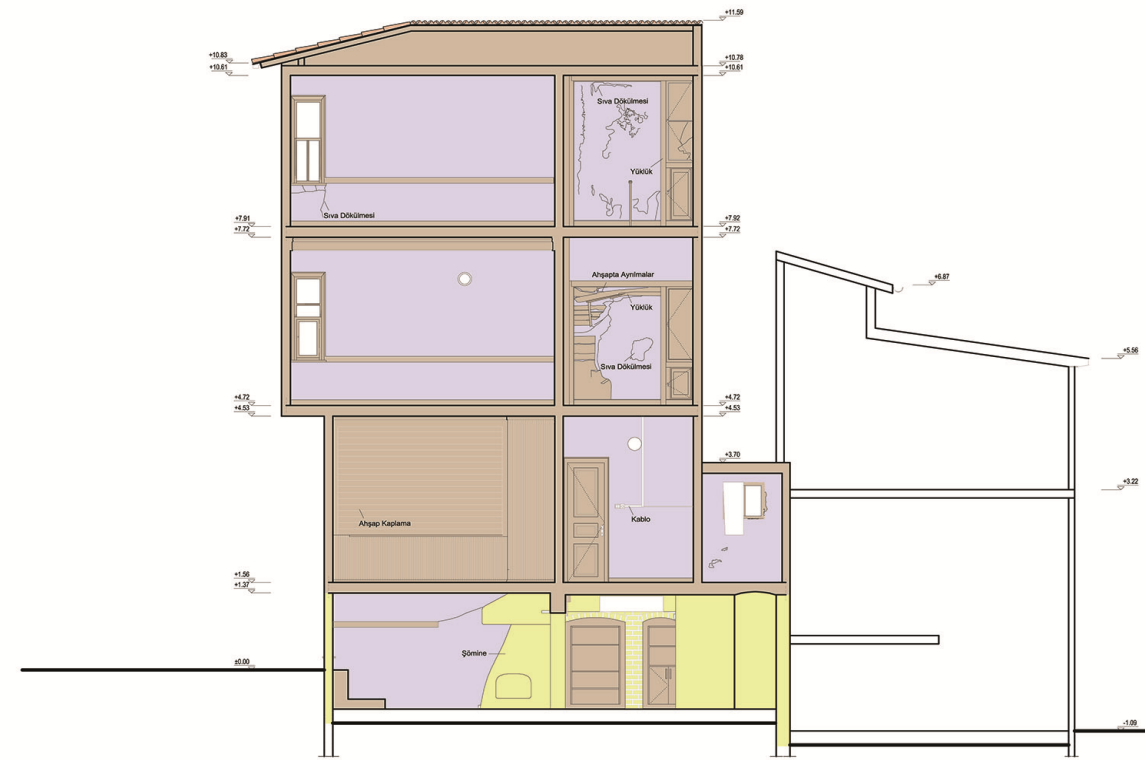
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
	C-C' KESİTİ		
	Eylül - 2013		
PAFTA NO	70		

Şekil 4-189 C-C' Kesiti – Malzeme Analizi (2013)

163

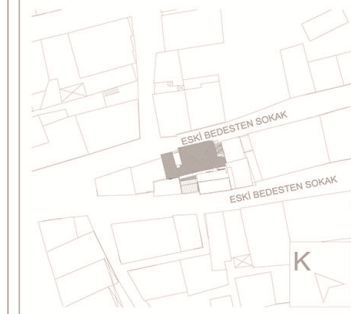

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME ANALİZİ

AHŞAP	
TAŞ	
DEMİR	
KİREMIT	
TUĞLA	
SIVA	
METAL	
BETON	
MERMER	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
E-E' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	72		

Şekil 4-191 E-E' Kesiti – Malzeme Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

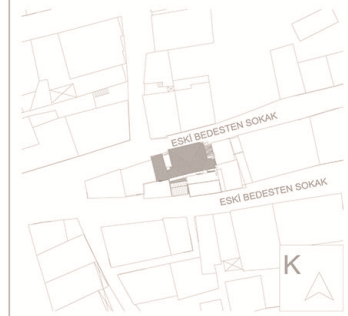
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME ANALİZİ

AHŞAP
TAŞ
DEMİR
KİREMİT
TUĞLA
SIVA
METAL
BETON
MERMER

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
--------	-------------	-------------	---------------

ÖLÇEK : 1/50

KUZZEY CEPHESİ
Eylül - 2013

PAFTA NO

73

Şekil 4-192 Kuzey Cephesi – Malzeme Analizi (2013)

Şekil 4-193 Batı Cephesi – Malzeme Analizi (2013)

Şekil 4-194 Güney Cephesi – Malzeme Analizi (2013)

4.4 Yapıdaki Bozulmalar ve Sebepleri

Ahşap yapıların mevcut koşullar altındaki performanslarını belirlemek amacıyla Yılmaz Evi'nde mevcut durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Ahşap yapı malzemesi ve elemanlarında zaman içinde ortaya çıkan bozulmalar hakkında gözlemler yapıp, çizimler üzerinden malzeme bozulmaları paftaları hazırlanmıştır. Belgeleme işlemi gözlemlerin rapor edilmesi ve fotoğraf çekilerek yapılmıştır. Mevcut duruma bağlı olarak bozulmaların tespit edilip teşhis edilerek uygun bakım ve onarım planı önerilmesi amaçlanmaktadır. Böylece yapının hizmet ömrü uzatılmış ve çevresel değeri yükseltilmiş olacaktır. Gözle yapılan incelemelerden sonra çekilmiş ayrıntılı fotoğraflar üzerinden tanının tanımı yapılmıştır. Yılmaz Evi'nin strüktür, malzeme bozulmaları ve sebepleri araştırılırken yapının elemanlarının bulunduğu ortam koşullarına bağlı kalınmış, iç ve dış ortama maruz kalan yapı elemanları şeklinde değerlendirilmiştir.

4.4.1 Strüktürel Bozulmalar ve Sebepleri

Taşıyıcı elemanlardaki güç kayıpları, yapının yok olma sürecini hızlandıran en önemli sebepler arasındadır. Taşıyıcı elemanların herhangi birinde oluşan zayıflık ve yıkılma, yapıda büyük hasarlara neden olur. Onbeş ve onyedinci numaralı yapıdaki strüktürel bozulma incelendiğinde, strüktürel bozulma biçim deformasyonlarına sebep olmaktadır. Bazı çatlaklar dışında büyük bozulmalar görülmemektedir. Çatıya, daha önce geçirmiş olduğu yangından sonra, taşıyıcılığında yaşadığı problemlerden dolayı bir kaç noktada destek oluşturmak amacıyla ahşap dikmeler yerleştirilmiştir. Yapıdaki birçok odanın döşemesinde, ahşap karkasın düğüm noktalarının çürüklük nedeniyle çözülmesi sonucu 2-3 cm sehim meydana gelmiştir. Bazı tavanlarda da, nem oranının artması sebebiyle çürüklük mantarı ve bunun sonucunda ahşap kurdu oluşmuştur ve bu nedenle zayıflayan ahşap tavan kaplamalarında sehim meydana gelmiştir. Kiremit altı kaplama tahtasının içerdiği nem oranının artması nedeniyle, bu kısımlarda da, çürüklük mantarları ile ahşap kurdu oluşmuş ve sonucunda zayıflayan ahşap kısımlar parçalanmış ve strüktürel problemlere sebep olmuştur.

(Şekil: 4.199). Yapının strüktüründeki bozulmadan kaynaklanan, kuzey cephede yer alan çıkmada doğu yönüne doğru bir eğilme görülmektedir. Aynı şekilde kuzey cephenin doğu yönündeki 1. kat ve 2. katında batıya doğru bir eğilme söz konusudur. 15 numaralı yapının zemin katında bulunan Z/1-02 kod numaralı odaya denk gelen sağdaki pencerenin üzerinde zaman içinde strüktürel bir bozulma olan doğu yönünde doğru sehim oluşmuştur (Şekil: 4.205).

4.4.2 Malzeme Bozulmaları ve Sebepleri

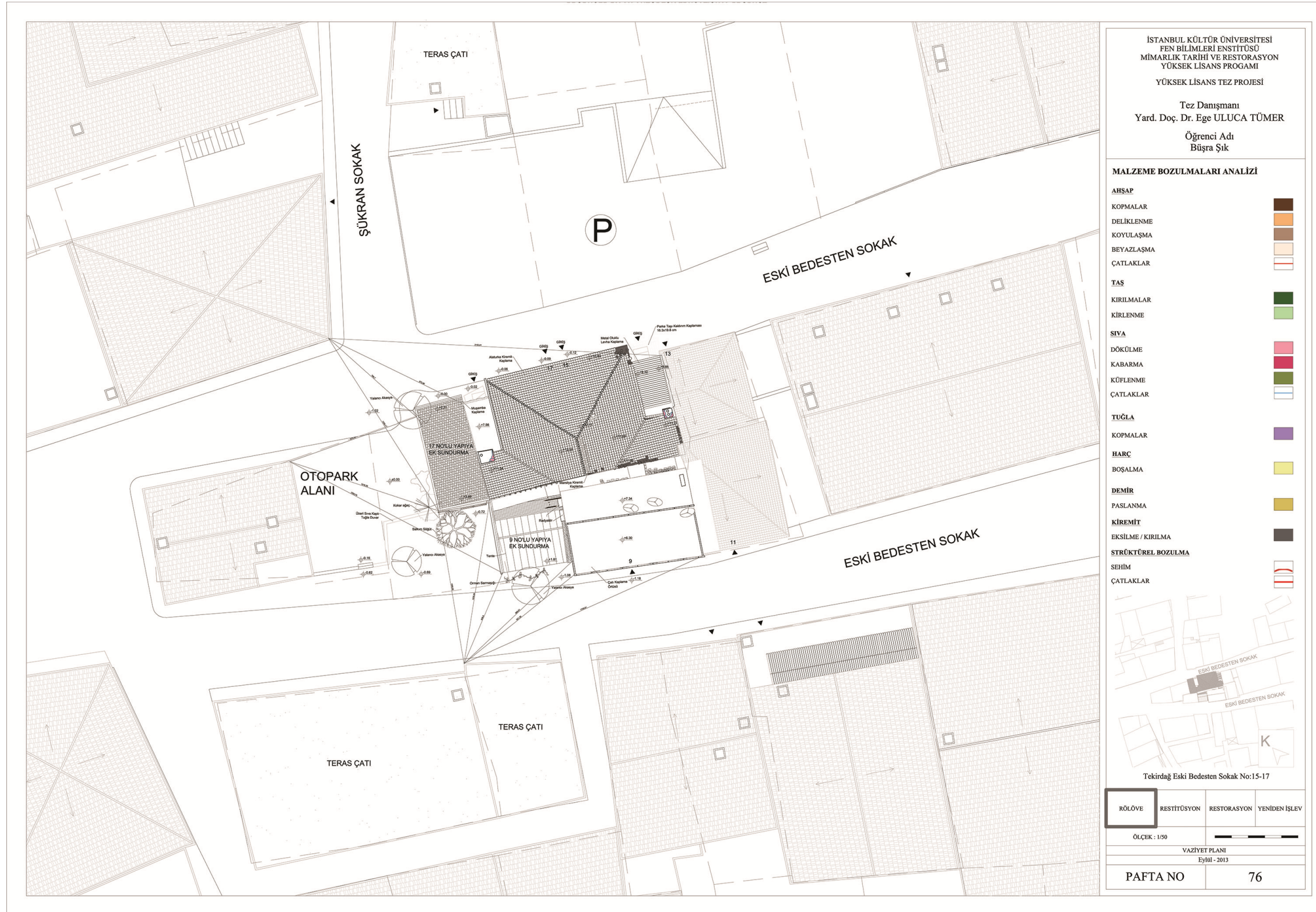
Yapı içinde kullanılan ahşaplarda, ahşap merdiven basamaklarında nemin artması nedeniyle çürüklük mantarı ve ahşap kurdunun oluşturduğu bozulmalar görülmektedir. B/2-01’de bulunan şöminenin üzerinde bazı noktalarda küflenmeler vardır (Şekil: 4.196). Z/1-05 ardiye olarak kullanılan odanın kuzeye bakan ahşap kaplama olan duvarında beyazlaşma ve deliklenmeler görülmektedir. Bu odada bulunan doğuya bakan duvarın sıvasında dökülme, küflenme ve çatlaklara rastlanmaktadır (Şekil: 4.197). 1/1-02 kod numaralı olarak adlandırılan bacanın bulunduğu odaya girilen kapının üzerinde strüktürün görülmesini sağlayacak sıva ve harç boşalmaları mevcut olup görülen ahşaplarda koyulaşmalar, beyazlaşmalar, kopmalar vardır. 1/1-02 kod numaralı odada bacanın bulunduğu duvar olan kuzey duvarında küflenmeler mevcuttur. 2/1-02 kod numaralı odada da bacanın bulunduğu duvar olan kuzey duvarında küflenmeler mevcuttur (Şekil: 4.198). 2/1-01 kod numaralı holünde çatıya yakın bölgelerde kötü kullanım nedeniyle sızıntı oluşup, küflenmelere sebep olan bozulmalara rastlanmaktadır. (Şekil: 4.199) Kuzey, güney ve batı cephelerindeki ahşap cephe kaplamalarında, ahşap süsleme elemanlarında, ahşabın içerdiği rutubet oranının artması sonucu oluşan çürüklük mantarı ve ahşap kurdu nedeniyle dokuda yumuşamalar olmuştur. Kaplama tahtalarında böceklerin oluşturduğu çatlaklar ile uçuş delikleri bulunmaktadır. Böcek larvaları ahşabı kemirip toz ve talaş oluşturmuş, buna kendi dışkıları da eklenince biyolojik bozulma sürecinde ahşabın hücre yapısında bozulmalar olmuştur. Birinci kat ve ikinci katlarda cephedeki ahşap kaplamaların genelinde koyulaşma söz konusudur. Yer yer deliklenmeler ve kopmalar görülmektedir. Pencere altlarına ve üstlerine denk gelen

bazı ahşap cephe kaplamalarında, çürüklük mantarları ve bakterilerin neden olduğu düşünülen beyazlaşmalara rastlanmaktadır. Yine onbeş numaralı yapının 2. katında bulunan terasın ahşap kaplama duvarında beyazlaşmalar ve kararmalar görülmektedir. Ahşap kaskasta mantar çürüklüğü ve çözülmeden dolayı ortaya çıktığı düşünülen bir problemdir. (Şekil: 4.205-207).

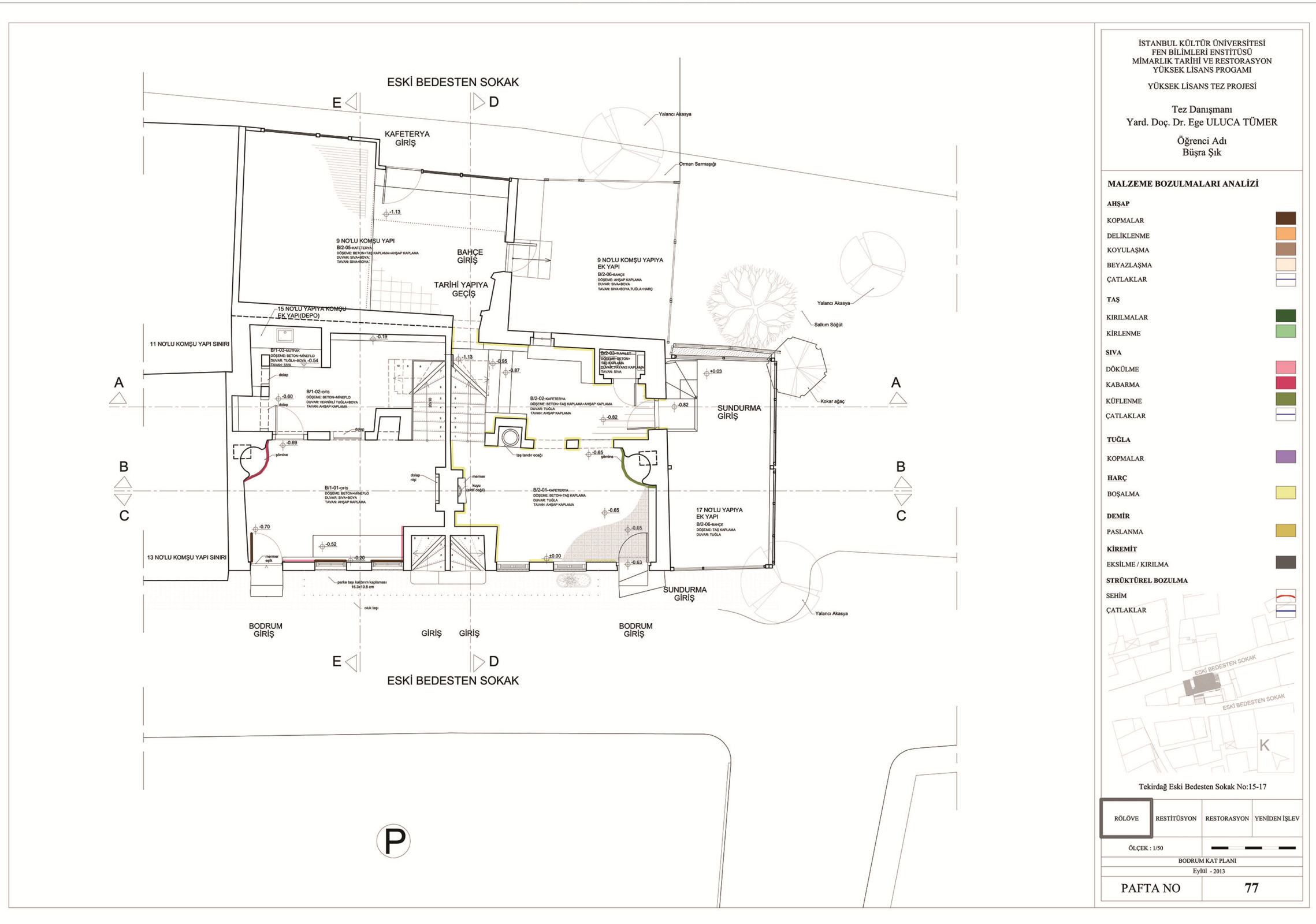
4.4.3 Değişmişlik ve Müdahaleler

Eskiden alaturka kiremit kaplama olarak yapılan çatı günümüzde eksik veya kırılmaların görüldüğü bazı yerlerde marsilya kiremit ile doldurulmuştur. Çatı kaplaması olan alaturkan kiremit ikiz konutun genelinde orijinal haliyle bulunmaya devam etmektedir. Tuğla yığma sistem ile örülü olan iki bacanın üzerlerindeki sıvalarda yer yer dökülmeler ve çatlaklar görülmektedir (Şekil: 4.195).

Onbeş numaralı yapının bodrum katına girişi sağlayan ahşap kapıda bazı bölgelerde kopmalar görülmektedir. Yine aynı kopmalara B/1-01 kod numaralı mekanının kuzeye bakan pencerelerinde rastlanmaktadır. Bu odada bulunan üzeri sıva ile kaplanan şöminede yer yer kabarmalar söz konusudur. Kuzeye bakan kapının yanındaki duvarda ve zemin kata girişi sağlayan giriş nişini taşıyan batı yönünde kalan duvarın çimento harçlı sıvalarında ise dökülmeler vardır. B/2-02 kod numaralı mekana geçildiğinde ise yine tuğla duvarların üzerinde bulunan çimento harçlı sıvalarda dökülmelere rastlanmaktadır. 17 numaralı yapının B/2-01 ve B/2-02 kod numaralı kafeterya olarak kullanılan mekanlarında duvar harçlarında yer yer boşalmalar görülmektedir (Şekil: 4.196).

Şekil 4-195 Vaziyet Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

Şekil 4-196 Bodrum Kat Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

Onbeş numaralı ve onyedili numaralı yapıların zemin katlarına ulaşmak için kullanılan mermer merdivenlerde kirlenme söz konusudur. Onbeş numaralı yapıda bulunan Z/1-02 kod numaralı müzik odasında kuzeye bakan ahşap pencereler kısmen koyulaşmıştır. Döşeme kaplamalarına ısı izolasyonunu sağlamak amacıyla boydan boya halı kaplanmıştır. Bu sebeple döşemedeki bozulmalar hakkında bilgi sahibi olunamamıştır. Z/1-04 kodlu tuvalet kapısında da bu koyulaşmalar vardır. Yapıdaki iç kapıların bazılarında çeşitli bozulmalar sonucunda açılıp kapatılırken ses çıkarttığı gözlemlenmiştir. Ayrıca yapı içinde hemen hemen her kapıda boya dökülmelerine, pervazlarda eksiklere ve kapı eşiklerinde deformasyonlara rastlanmaktadır. Onyedili numaralı yapıda Z/2-02 odasındaki batı, doğu ve güney duvarında çatlaklar ve kopmalar vardır. Ayrıca güney duvarında dökülmeler ve duvardaki dökülmeden dolayı görünen ahşap karkas iskelet sistemdeki koyulaşmalar da görülmektedir. Z/2-03 kod numaralı odanın kuzey ve güney duvarındaki sıvalarda dökülmeler olup, güney duvarında ek olarak kopmalara ve koyulaşmalara rastlanmaktadır. Batı duvarındaki harçlarda ise boşalmalar vardır. Z/2-04 kod numaralı mekanda dört duvarda da sıvada dökülme ve belirli bir yüksekliğe kadar bulunan taşlarda kirlenmeler vardır. Doğru ve batı duvarındaki taşlarda kırılmalar da görülmektedir. Yine bu iki duvarın harçlarında boşalmalar vardır. Kuzeye bakan duvarda küflenme, batı ve güney duvarlarında ise çatlaklar bulunmaktadır. Z/2-05 kod numaralı ek yapı olarak yapılan odanın doğu ve batı duvarında bulunan seramik taşlarda kirlenmeler ve kırılmalar görülmektedir (Şekil: 4.197).

İkiz konutlardan 15 numaralı yapının 1/1-01 kod numaralı hol duvar boyalarında ve pencere denizliklerinin altında kalan kısımların sıvalarında dökülmeler görülmektedir. Hole çıkan merdivenlerin tam karşısında bulunan ahşap yüklüğün dolap kapaklarında eksik olup, boyalarında kopmalar söz konusudur. Ayrıca, yüklüğün dayandığı batı duvarında yine strüktürün görülmesine sebep olan sıva ve harç boşalmaları ahşap karkas sistemdeki ahşaplardaki bozulmasını sağlamaktadır. Bu duvarda çatlaklara da rastlanmaktadır. Yüklüğün üst döşemesi olan ahşap kaplamada sarkmalar, eksilmeler, kırılmalar, koyulaşmalar ve beyazlaşmalar vardır. 1/1-02 kod numaralı odaya geçildiğinde duvarlarda sıva

dökülmeleri burada da görülmektedir. Baca ile giriş kapısı arasında kalan duvara yapılan dolap kapağı günümüzde bulunmamaktadır. Ahşap olan raflarında eksilmeler vardır. Odanın batı duvarındaki sıva ve harç dökülmeleri yüzünden kerpiç dolgulu ahşap sistem burada da görülmektedir. Dolgu maddelerindeki eksilmeler sistemin arkasında kalan ahşap kaplamaların da görülmesine sebep olmaktadır. İskeler sistemin üzerine uygulanan harcın bir kısmı yok olmuş, bir kısmı ise, dökülmüştür. Ek olarak odanın duvar boyalarında da bozulmalar görülmektedir. 1/1-03 kod numaralı baş oda olarak adlandırılan odanın duvarlarındaki boyalarda dökülmeler vardır. Pencere denizliklerin alt kısımlarında çatlaklara ve sıva dökülmelerine rastlanmaktadır. Onyedici numaralı yapının 2/1-01 kod numaralı hol duvarlarında sıva ve harçlarda ciddi boşalmalar görülmektedir. Strüktür bu mekanda oldukça rahat bir şekilde gözle farkedilmektedir. Ahşap karkas sistemdeki kerpiç dolgularda da boşalmalar söz konusudur. Strüktürü oluşturan ahşap bozulmaları ise diğer mekandaki bozulmalarla aynıdır. Ek olarak boyalardaki eksik ve çatlaklardan da söz edilebilir. Holdeki tüm pencereler kasalarıyla birlikte eksiktir ve boşluklar ahşap çiteler yardımıyla brandalarla kapatılmıştır. Strüktürün açılması sebebiyle kuzey duvarının arkasında yer alan bakanın tuğla duvar aralarındaki harç boşalmaları da görülmektedir. Kattaki döşemeler orijinal olup, yer yer çatlaklar, kopmalar ve kirlenmeler mevcuttur. 2/1-02 kod numaralı odaya geçildiğinde duvarlarda sıva dökülmeleri burada da görülmektedir. Baca ile giriş kapısı arasında kalan duvara yapılan dolap kapağı günümüzde bulunmamaktadır. Ahşap olan raflar eksiktir. Odanın batı duvarındaki sıva ve harç dökülmeleri yüzünden kerpiç dolgulu ahşap sistem burada da görülmektedir. Dolgu maddelerindeki eksilmeler sistemin arkasında kalan ahşap kaplamaların da görülmesine sebep olmaktadır. Ahşaptaki problemler aynı şekilde burada da vardır. Ek olarak odanın duvar boyalarında da bozulmalar görülmektedir. 2/1-03 kod numaralı baş oda olarak adlandırılan odanın duvarlarındaki boyalarda dökülmeler vardır. Pencere denizliklerin alt kısımlarında çatlaklara ve sıva dökülmelerine rastlanmaktadır (Şekil: 4.198).

Onbeş numaralı yapının 2/1-01 kod numaralı holüne çıkıldığında ilk olarak korkuluklardaki eksilmeler ve ahşabındaki bozulmalar görülmektedir. Beyazlaşma, koyulaşma, eğrilme ve kirlenme vardır. Duvar boyalarında ve pencere denizliklerinin

altında kalan kısımların sıvalarında dökülmeler görülmektedir. 1/2-02 bacanın bulunduğu terasa girilen kapının yerine, boşluğu doldurmak amacıyla, ahşap kapatma levhaları kullanılmıştır. Kapının kasasında deliklenmeler görülmektedir. Hole çıkan merdivenlerin tam karşısında bulunan ahşap yüklüğün dolap kapaklarında eksik olup, boyalarında kopmalar söz konusudur. Yüklükteki izlerden anlaşılan bazı kapaklardaki camlarda günümüzde kırılmış ve eksik durumdadır. Yüklüğün güney duvarında çatlaklara rastlanmaktadır. Yüklüğün üst döşemesi olan ahşap kaplamada sarkmalar, eksilmeler, kırılmalar, koyulaşmalar ve beyazlaşmalar vardır. 1/2-02 kod numaralı odaya kapının sabitlenmesinden dolayı girilememiştir. 1/2-03 kod numaralı baş oda olarak adlandırılan odanın duvarlarındaki boyalarda dökülmeler vardır. Pencere denizliklerin alt kısımlarında çatlaklara ve sıva dökülmelerine rastlanmaktadır. Onyedili yapının 2/2-01 kod numaralı holüne çıkıldığında korkuluğun eksik olduğu görülmektedir. Duvarlarında sıva ve harçlarda boşalmalar görülmektedir. Holdeki tüm pencereler kasalarıyla birlikte eksiktir ve boşluklar ahşap çiteler yardımıyla brandalarla kapatılmıştır. Kattaki döşemeler orijinal olup, yer yer çatlaklar, kopmalar, kırılmalar ve kirlenmeler mevcuttur. 2/2-02 kod numaralı terasa geçildiğinde güney ve doğu duvarlarındaki ahşap kaplamalarda koyulaşma, beyazlaşma, deliklenme ve dökülmeler görülmektedir. Bacanın üzerinde kararmalar ve çatlaklar mevcuttur. Terasa çıkılan kapı ise eksiktir. Döşeme de muşamba ile örtülerek yağmurdan korunması sağlanmıştır. 2/2-03 kod numaralı baş oda olarak adlandırılan odanın duvarlarındaki boyalarda dökülmeler vardır. Oda duvarlarında çevrili olan silmelerde koyulaşmalar görülmektedir. Döşemedeki ahşaplarda kurt yenikleri ve çürümelere de rastlanmaktadır.

Çatıda ahşap alınlık tahtası ve kiremit altı tahtalarının bir bölümü yok olmuştur ve burada mertekler açığa çıkmıştır (Şekil: 4.198).

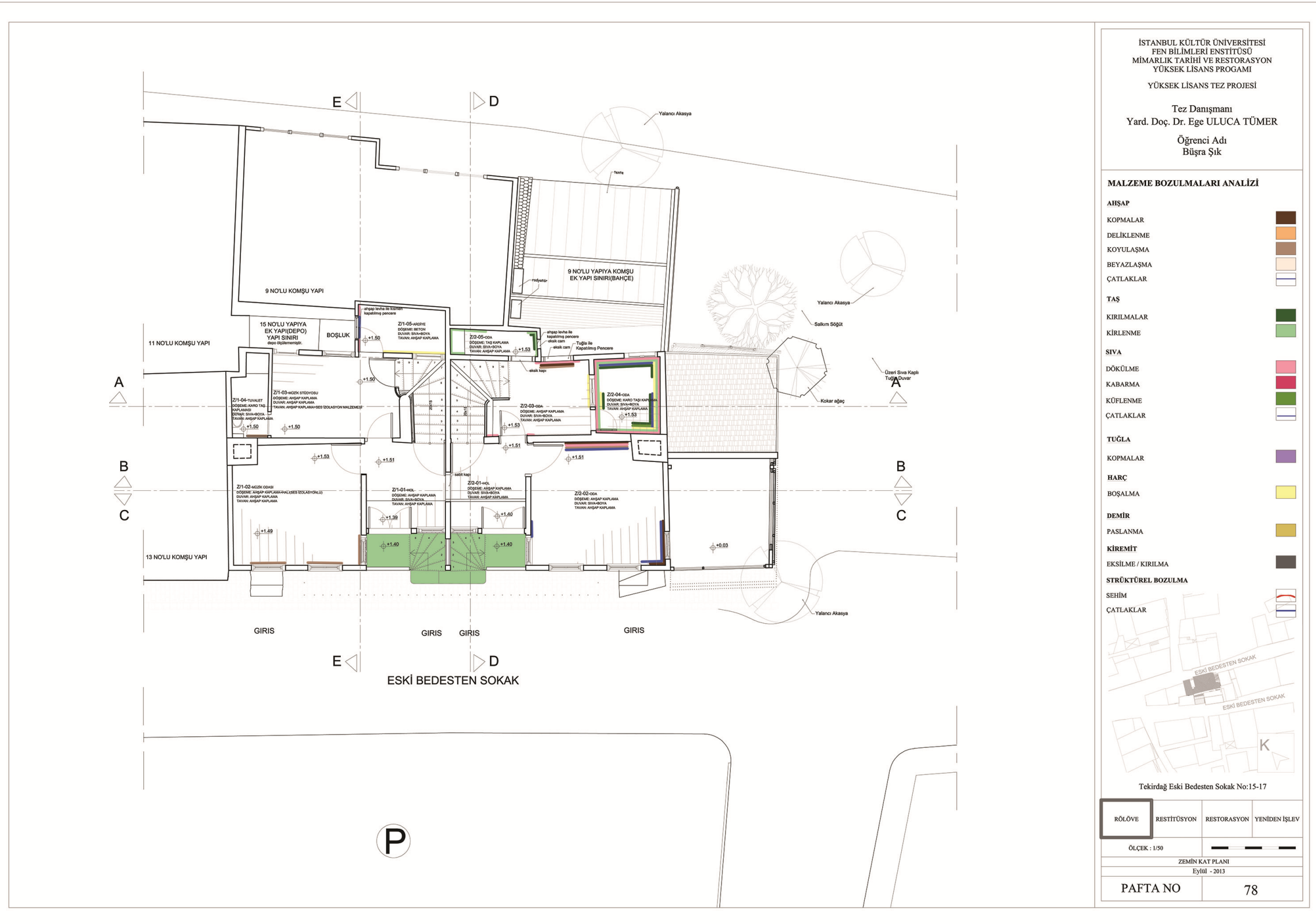
Onbeş numaralı ve onyedili yapılarında zemin kata ulaşmak için kuzey cephe bulunduran giriş nişinin içinde bulunan kapı ve bu nişe bakan iki pencere mevcuttur. Bu kapı ve pencerelerde çatlak, eksik ve boya dökülmeleri görülmektedir.

Cephenin diğerk zemin kat, 1. kat ve 2. kat pencerelerinde de aynı problemler vardır. Pencerelerin düşey sürme olması performans açısından olumsuz sonuçlara neden olmaktadır. Pencerelerde dış ortam koşullarına bağılı olarak bozulmalar meydana gelmiştir ve pencereler zor açılıp kapanmaktadır. Cephedeki pencerelerin bazılarının camları değiştirilmiş olup, diğerkleri mevcut halinde bırakılmıştır. Onbeş numaralı yapının 2. katında bulunan terasın demir korkuluklarında eğilme ve paslanmalar vardır. Terastan yükselen bacanın üzerindeki sıvada ise dökülmeler olup, altında görülen tuğlalarda da kırılmalar mevcuttur. Yine kuzey cepheden görülen çatının çıkmaya gelen kısmının doğu yönünde eksilmeler vardır (Şekil 4.205).

Batı cephesinde görünen ahşap ahşap kaplamalarda koyulaşmalar, beyazlaşmalar ve deliklenmeler mevcuttur. Bacanın sıvasında dökülmelere rastlanmaktadır (Şekil: 4.206).

Güney cephesindeki ahşap kaplamalarda da koyulaşma ve beyazlamalar mevcuttur. Ayrıca yer yer kopmalar ve deliklenmeler de görülmektedir. Bacanın güney cephesine bakan kısımların da sıvadaki dökülmeler buradan da farkedilmektedir. Cephedeki pencerelerin doğrama ve camlarının büyük bölümü bakımsızlık nedeniyle yok olmuştur (Şekil: 4.207).

Cephelerde, pencere sövesi ve denizliklerde kullanılan ahşap süsleme elemanlarının bir kısmı hava şartlarının olumsuz etkileri ve bakımsızlık nedeniyle yok olmuştur. Bir kısmında da hızlı aşınma, dökülme ve yüzey kayıpları şeklinde hasarlar görülmektedir. Yapının güney cephesindeki bazı kısımların niteliksiz teneke levhalar ile kaplanması nedeniyle, ahşap cephe kaplamasında kullanılan ahşaplarda pas lekeleri oluşmuştur (Şekil: 4.205-207).

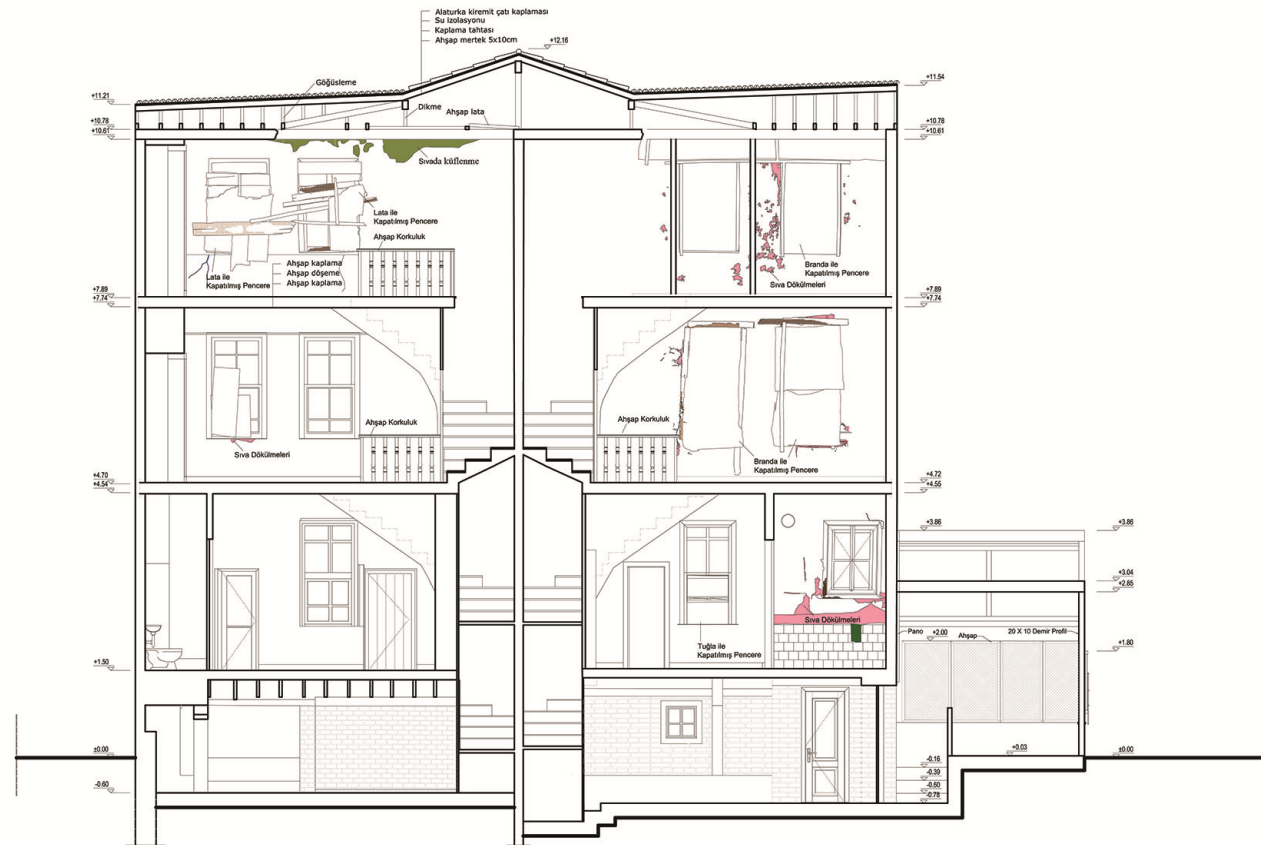
Şekil 4-197 Zemin Kat Planı – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

178

179

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME BOZULMALARI ANALİZİ

AHŞAP

KOPMALAR
DELİKLENME
KOYULAŞMA
BEYAZLAŞMA
ÇATLAKLAR

TAŞ

KIRILMALAR
KIRILANMA

SIVA

DÖKÜLME
KABARMA
KÜFLENME
ÇATLAKLAR

TUĞLA

KOPMALAR

HARÇ

BOŞALMA

DEMİR

PASLANMA

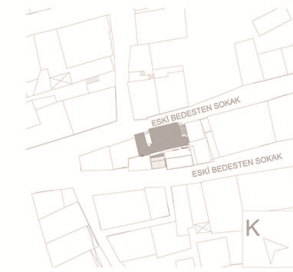
KİREMIT

EKSİLME / KIRILMA

STRÜKTÜREL BOZULMA

SEHİM

ÇATLAKLAR

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
--------	-------------	-------------	---------------

ÖLÇEK : 1/50

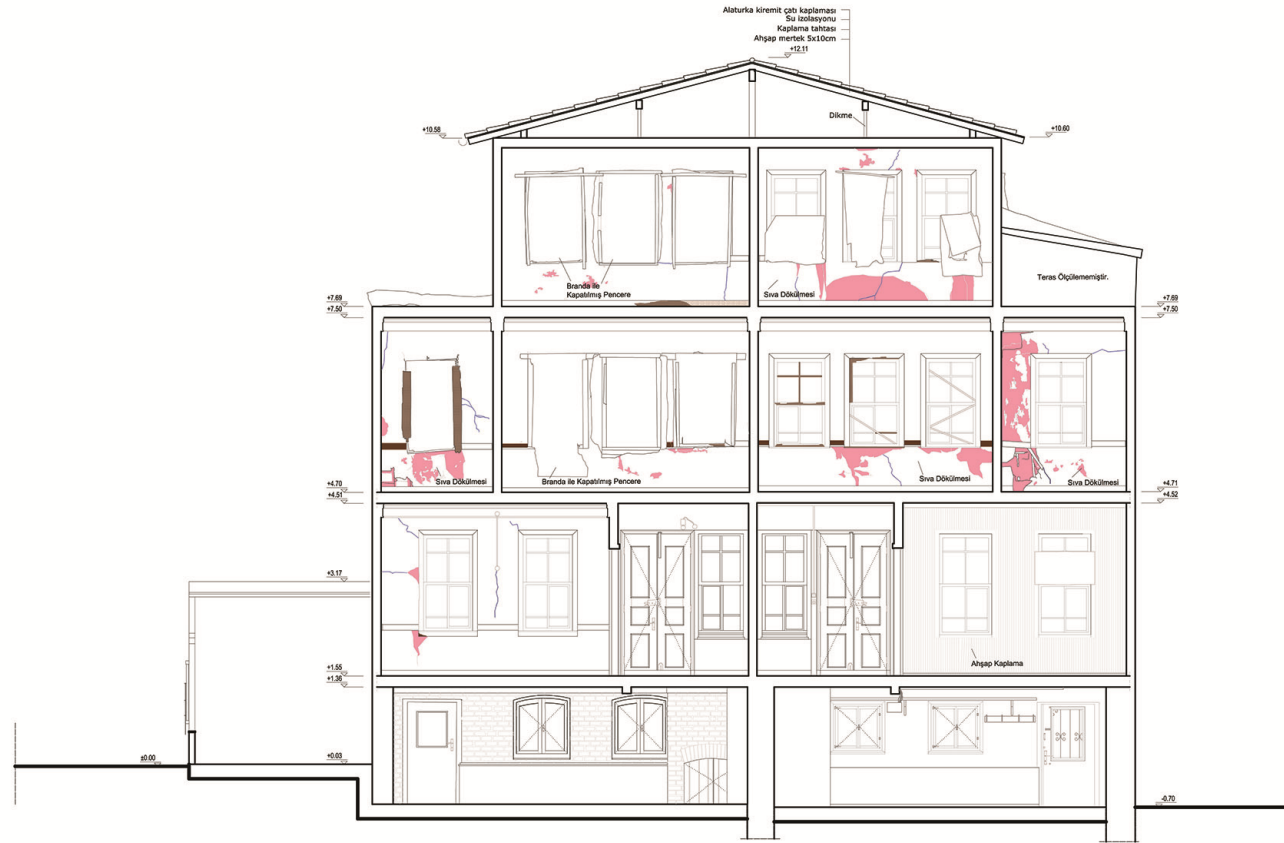

A-A' KESİTİ
Eylül - 2013

PAFTA NO

81

Şekil 4-200 A-A' Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME BOZULMALARI ANALİZİ

AHŞAP	
KOPMALAR	
DELİKLENME	
KOYULAŞMA	
BEYAZLAŞMA	
ÇATLAKLAR	
TAŞ	
KIRILMALAR	
KIRLENME	
SIVA	
DÖKÜLME	
KABARMA	
KÜFLENME	
ÇATLAKLAR	
TUĞLA	
KOPMALAR	
HARÇ	
BOŞALMA	
DEMİR	
PASLANMA	
KİREMIT	
EKSİLME / KIRILMA	
STRÜKTÜREL BOZULMA	
SEHİM	
ÇATLAKLAR	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
	C-C' KESİTİ		
	Eylül - 2013		
PAFTA NO	83		

Şekil 4-202 C-C' Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME BOZULMALARI ANALİZİ

AHŞAP

KOPMALAR

DELİKLENME

KOYULAŞMA

BEYAZLAŞMA

ÇATLAKLAR

TAŞ

KIRILMALAR

KIRILANMA

SIVA

DÖKÜLME

KABARMA

KÜFLENME

ÇATLAKLAR

TUĞLA

KOPMALAR

HARÇ

BOŞALMA

DEMİR

PASLANMA

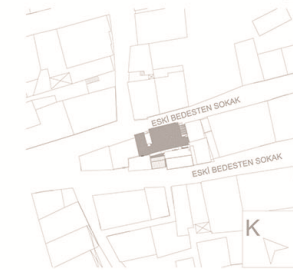
KİREMIT

EKSİLME / KIRILMA

STRÜKTÜREL BOZULMA

SEHİM

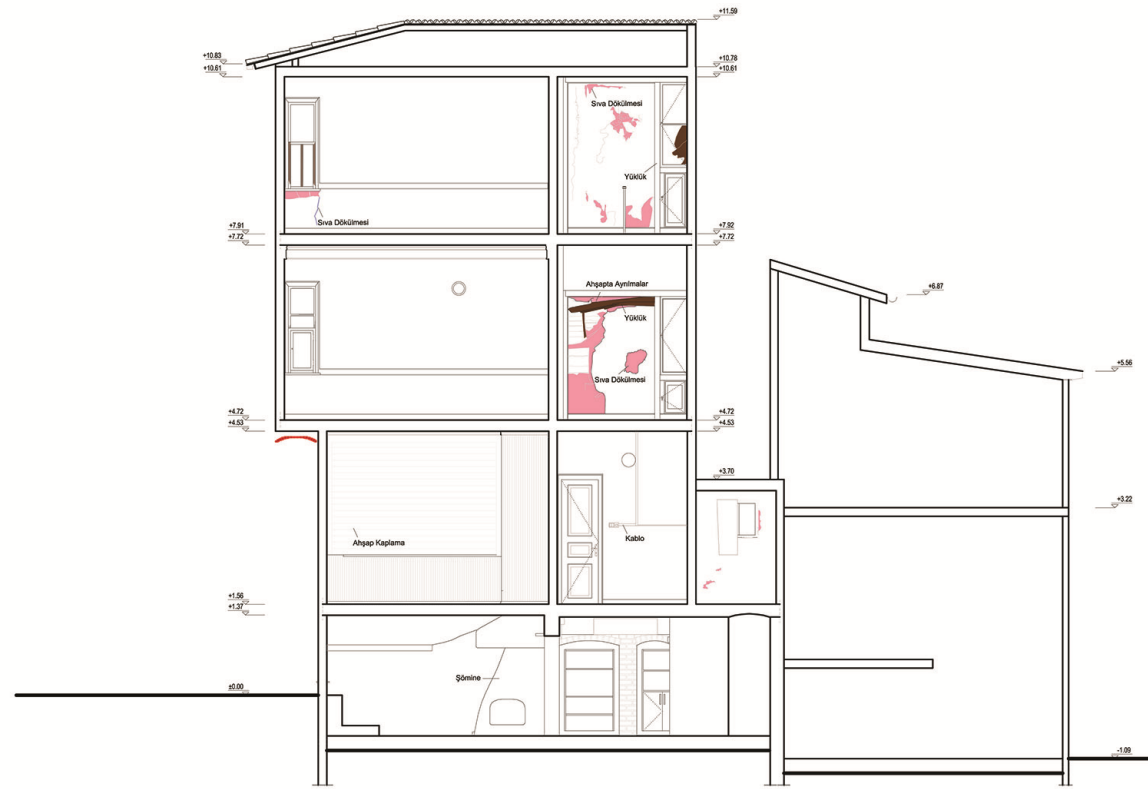
ÇATLAKLAR

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
D-D' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	84		

Şekil 4-203 D-D' Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME BOZULMALARI ANALİZİ

AHŞAP	
KOPMALAR	
DELİKLENME	
KOYULAŞMA	
BEYAZLAŞMA	
ÇATLAKLAR	
TAŞ	
KIRILMALAR	
KIRLENME	
SIVA	
DÖKÜLME	
KABARMA	
KÜFLENME	
ÇATLAKLAR	
TUĞLA	
KOPMALAR	
HARÇ	
BOŞALMA	
DEMİR	
PASLANMA	
KİREMİT	
EKSİLME / KIRILMA	
STRÜKTÜREL BOZULMA	
SEHİM	
ÇATLAKLAR	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
PAFTA NO			85

Şekil 4-204 E-E' Kesiti – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME BOZULMALARI ANALİZİ

AHŞAP

KOPMALAR
DELİKLENME
KOYULAŞMA
BEYAZLAŞMA
ÇATLAKLAR

TAŞ

KIRILMALAR
KIRILANMA

SIVA

DÖKÜLME
KABARMA
KÜFLENME
ÇATLAKLAR

TUĞLA

KOPMALAR

HARÇ

BOŞALMA

DEMİR

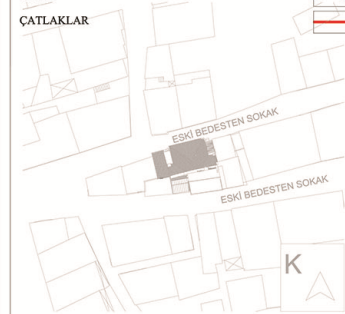
PASLANMA

KİREMİT

EKSİLME / KIRILMA

STRÜKTÜREL BOZULMA

SEHİM
ÇATLAKLAR

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
KUZEY CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	86		

Şekil 4-205 Kuzey Cephesi – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME BOZULMALARI ANALİZİ

AHSAP

KOPMALAR
DELİKLENME
KOYULAŞMA
BEYAZLAŞMA
ÇATLAKLAR

TAŞ

KIRILMALAR
KIRLENME

SIVA

DÖKÜLME
KABARMA
KÜFLENME
ÇATLAKLAR

TUĞLA

KOPMALAR

HARÇ

BOŞALMA

DEMİR

PASLANMA

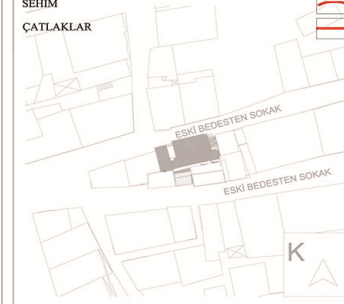
KİREMİT

EKSİLME / KIRILMA

STRÜKTÜREL BOZULMA

SEHİM

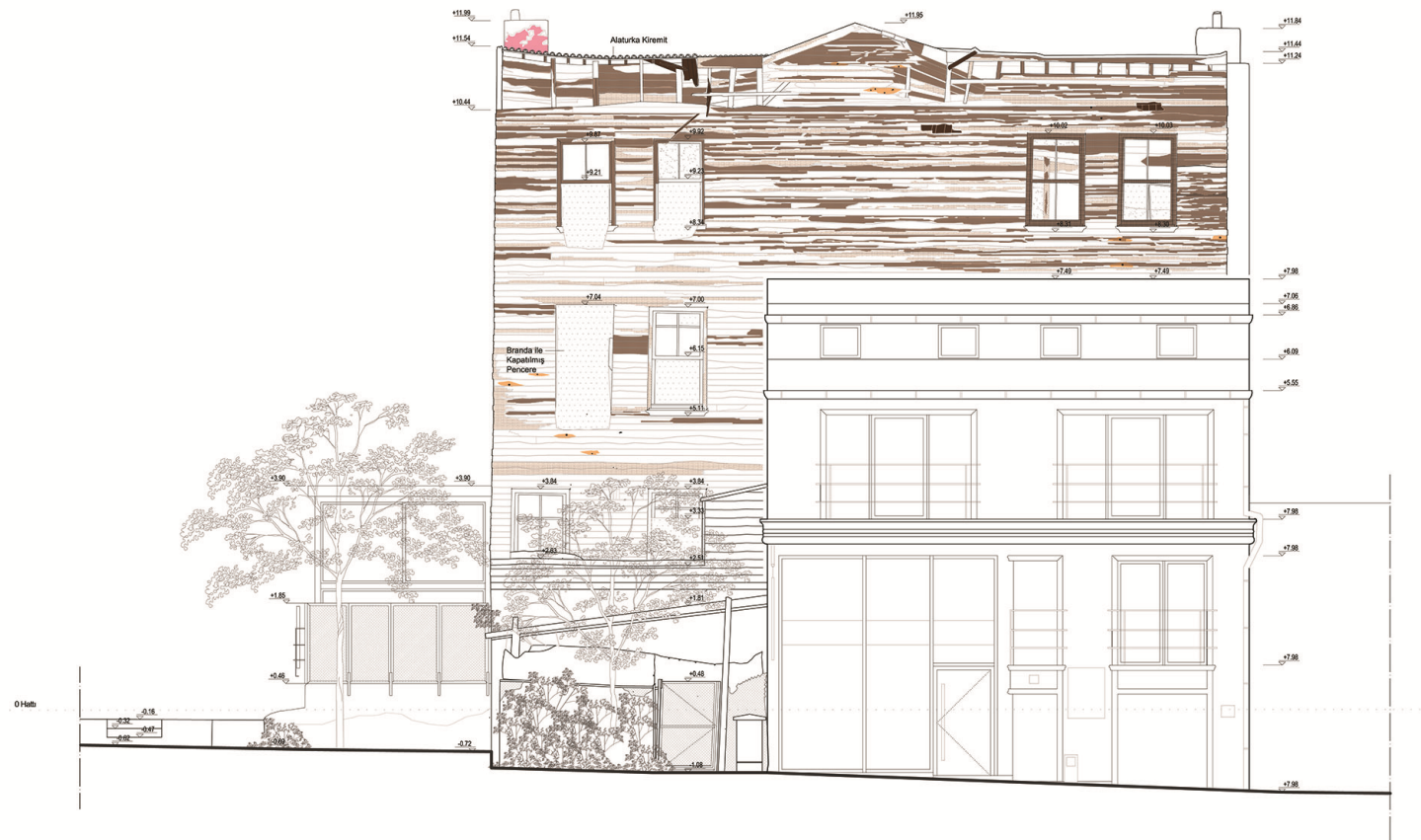
ÇATLAKLAR

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTITÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50	BATI CEPHESİ		
	Eylül - 2013		
PAFTA NO	87		

Şekil 4-206 Batı Cephesi – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

MALZEME BOZULMALARI ANALİZİ

AHŞAP

KOPMALAR
DELİKLENME
KOYULAŞMA
BEYAZLAŞMA
ÇATLAKLAR

TAŞ

KIRILMALAR
KIRLENME

SIVA

DÖKÜLME
KABARMA
KÜFLENME
ÇATLAKLAR

TUĞLA

KOPMALAR

HARÇ

BOŞALMA

DEMİR

PASLANMA

KİREMIT

EKSİLME / KIRILMA

STRÜKTÜREL BOZULMA

SEHİM
ÇATLAKLAR

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

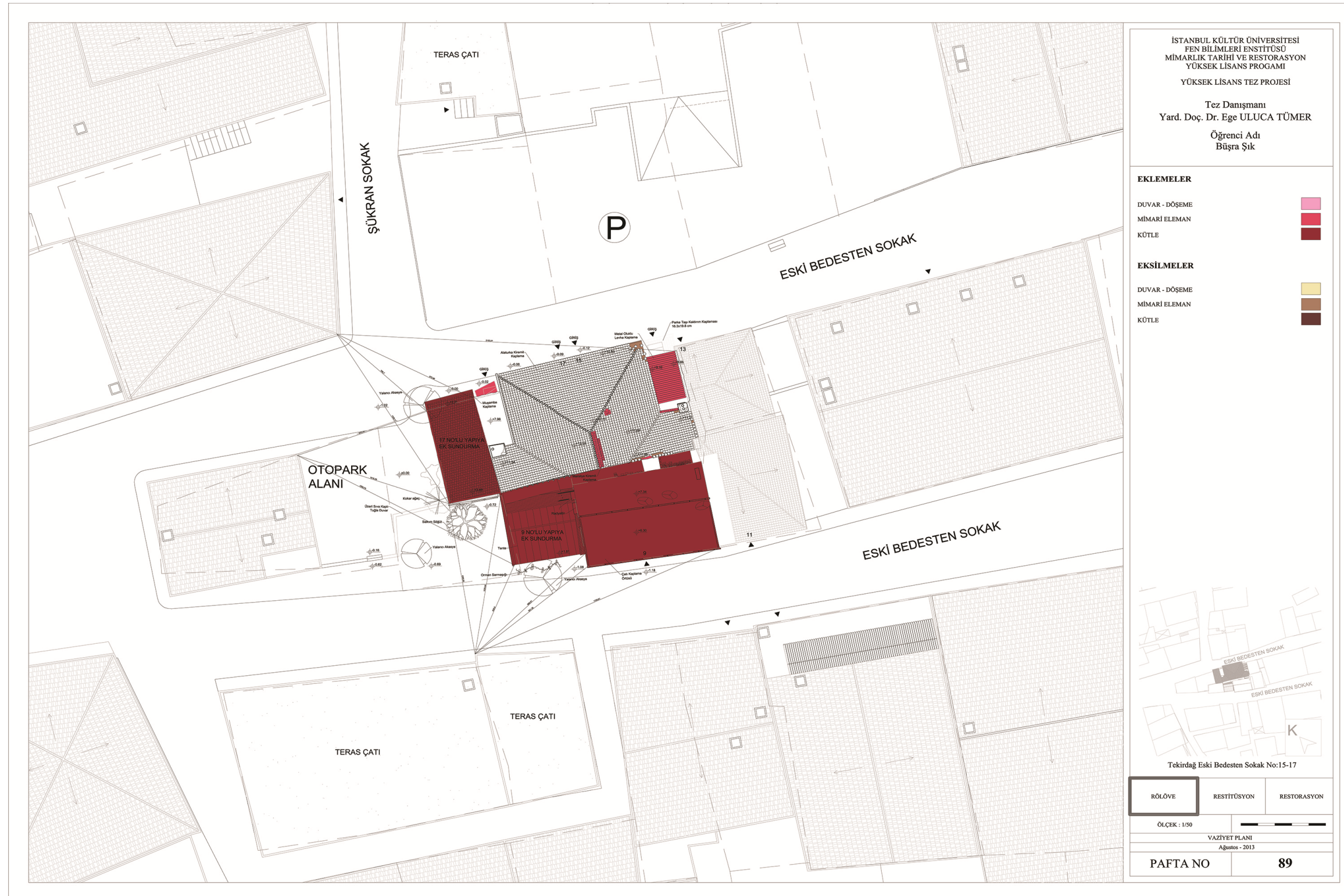
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
GÜNEY CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	88		

Şekil 4-207 Güney Cephesi – Malzeme Bozulmaları Analizi (2013)

4.5. Onarım ve Müdahaleler

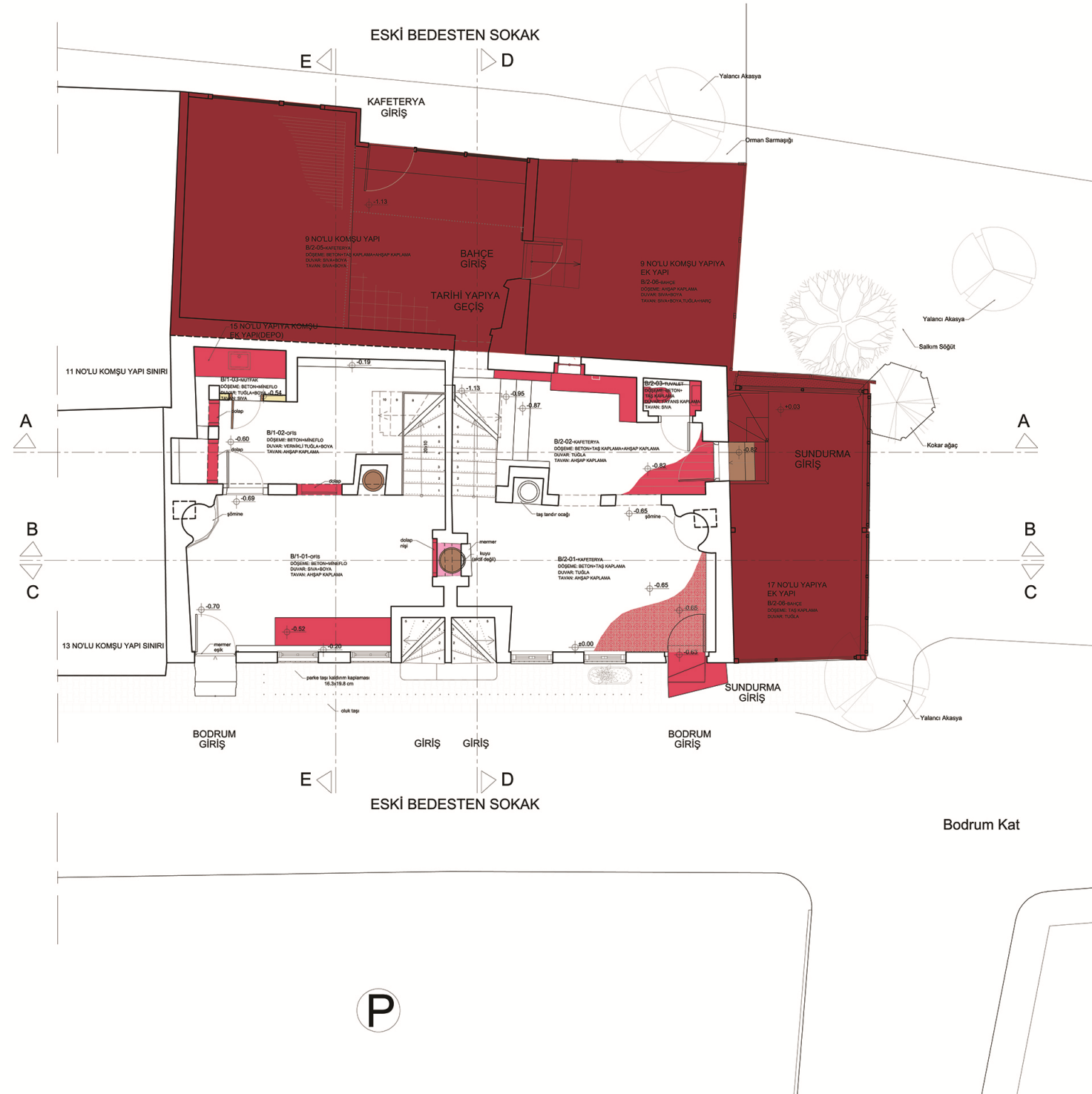
İkiz konutun vaziyet planına bakıldığında, 17 numaralı yapıya bitişik olan B/2-04 kod numaralı bodrum katta yer alan bahçenin sonradan yapılan sundurma ile kapatıldığı görülmektedir. İkiz konutlardan 17 numaralı olanın kuzey cephesinde yer alan bodrum kata girişi sağlayan merdivenlerin taş kaplamaları günümüzde yenilenmiştir. 17 numaralı yapının bodrum katındaki B/2-02 kod numaralı kafeterya olarak kullanılan mekandan, 9 numaralı komşu yapıya geçiş sağlanmıştır. 17 numaralı yapının güney duvarına bitişik olarakta 9 numaralı yapıdan geçişi olan ek bir bahçe planlanmıştır. 15 numaralı yapının zemin katındaki Z/1-03 kod numaralı müzik stüdyosu olarak kullanılan odadan geçiş sağlanan depo ve Z/1-05 kod numaralı ardıye olarak kullanılan oda da yapıya ek olarak yapılmıştır. 17 numaralı yapının yine zemin katında bulunan Z/2-03 kod numaralı odasından geçiş sağlanan Z/2-05 kod numaralı oda da yapıya ek olarak planlanmıştır. 15 numaralı yapının 2. katındaki 2/1-02 teras olarak kullanılan mekannın üstü metal levha ve ahşap latalarla kapatılmıştır. Çatı kaplaması olan alaturka kiremitlerde ise yer yer boşalmaların ve eksilmelerin görüldüğü kısımlar marsilya kiremitlerle doldurulmuştur. Bazı bölümler ise sıva ile kapatılmıştır (Şekil: 4.208).

Kuzey cepheden bodrum kata girildiğinde B/1-01 kod numaralı ofis olarak kullanılan mekanın döşemesi kuzey yönünde ahşap bir platformla yükseltilmiştir. Batı yönünde bulunan nişin içerisi ise bir kitaplıkla doldurulmuştur. Kuzey cepheden zemin kata girişi sağlayan giriş nişinin altına denk gelen kuzeye bakan duvarın altında alçak bir kemet bulunmaktadır. Günümüzde bu kemerin altı iki kapaklı bir ahşapla kapatılıp dolap olarak kullanılmaktadır. Güneyde bulunan kemerlerden biri raflı bir dolap ile kapatılırken, diğer kemer B/1-02 ofisine geçişi sağlayan ahşap bir kapıyla kapatılmıştır. B/1-02 mekanında bulunan doğu yönündeki iki kemer yine raflı dolaplarla doldurulmuştur. Bu ofisin içinde bulunan B/1-03 kod numaralı mekan ise mutfak olarak kullanılmak amacıyla planlanmış ve seramik bir tezgah konulmuştur. 17 numaralı yapının B/2-01 kafeterya döşemesi karo taş malzeme ile kaplanmıştır.

Doğu yönündeki eskiden kuyu olarak kullanılan nişin içi raflı dolap ile doldurulmuştur. B/2-02 kod numaralı kafeteryaya geçildiğinde de yer kaplamalarının ahşap olduğu görülmektedir. Güney yönünde bir pencere boşluğu açılıp ahşap bir pencere yerleştirilmiştir. Pencerenin bulunduğu duvar boyunca ise ahşap kaplama bir sedir bulunmaktadır. Yine pencerenin sağında kalan dikmenin de sonradan eklendiği düşünülmektedir. Bu bölümün içinde yer alan B/2-03 mekanı tuvalet olarak planlanmıştır. Kapısı ahşap olup, değiştirildiği düşünülmektedir. B/2-02 kafeteryasından çıkılan bahçenin merdivenleri ise yine taş kaplama olarak yapılmıştır (Şekil: 4.209).

İkiz konutun 15 numaralı yapısına kuzeyden girişi sağlayan zemin kat kapısından girildiğinde karşılayan Z/1-01 hol olarak kullanılan mekandan 1. kata çıkan çıkan merdivenlerin başına ahşap bir kapı konulup üst kat ile ilişkisi kesilmiştir. İkiz konuttaki izlerken yola çıkılarak bu kapının ilk eklendiği dönemde üzeri pencereli, cam bölmekli ahşap bir kapı olduğu düşünülmektedir. Ancak günümüzde ahşap bir kapı ile değiştirilmiştir. 17 numaralı yapıya geçişi sağlayan batı duvarındaki kapı ise sabitlenmiş, geçiş engellenmiş ve iki yapı arasındaki bağlantı koparılmıştır. 15 numaralı yapının zemin katında bulunan Z/1-02 kod numaralı odanın duvarları ahşap çitalarla kaplanmıştır. Müzik odası olarak kullanılan odanın ses izolasyonunu arttırmak amacıyla da döşeme boydan boya halı ile kaplanmıştır. Holden Z/1-03 müzik stüdyosuna geçildiğinde eskiden yüklük olarak kullanılan doğu duvarındaki kısım günümüzde tuvalet olarak planlanmıştır. Müzik stüdyosundan geçilen güney duvarında kapı girişleri bulunan depo ve ardiye ise yapıya ek mekanlardır. Bu mekana girişi sağlayan merdivenlerin sonunda da yine ahşap bir kapı ile zemin kat ile bağlantının kesilmesi sağlanmıştır. 17 numaralı yapının zemin katından 1. katına çıkan merdivenlerin başına da ahşap bir kapı eklenmiştir.

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

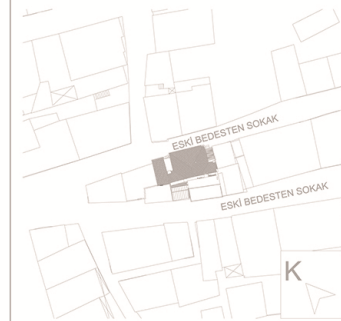
EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME
MİMARİ ELEMEN
KÜTLE

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME
MİMARİ ELEMEN
KÜTLE

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON
ÖLÇEK : 1/50		
BODRUM KAT PLANI		
Ağustos - 2013		
PAFTA NO	90	

Şekil 4-209 Bodrum Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

Z/2-03 odasında bulunan güney yönündeki penceredeki boşlukları kapatmak amacıyla dışarıdan tuğla örülmüştür. Z/2-03 kod numaralı mekanın batı duvarında yer alan yüklük olduğu düşünülen kısım kaldırılmış, tavan izlerinden de anlaşılacağı üzere mekanı tekrar bölmek ve büyütmek amacıyla bir kapısı ve bir penceresi olan oda planlanmıştır. Döşemesinde ve duvarların bir bölümünde karı taşlar kaplanmıştır. Batıya bakan duvarında tavana yakın küçük bir pencere açılmıştır. Yine Z/2-03 mekanından geçilen Z/2-05 kod numaralı oda yapıya ek olarak yapılmıştır. Bu mekana girilen kapının eksik olduğu görülmektedir. En son mutfak olarak olarak kullanıldığı düşünülen odada iki tezgah bulunmaktadır. Bu tezgahlar karo seramiklerle kaplanmıştır. Batı yönünde bakan bir de pencere açılmıştır (Şekil: 4.210).

Onyedili numaralı yapının 1. Katından 2. Katına merdivenlerin başı ahşap lata ile kapı yapılmıştır. 17 numaralı yapının 1. Katından 2. Katına çıkan merdivenlerde ise üstü pencereli, cam ve ahşap kasalı bir kapı ile üst kata geçiş sağlanmıştır. 1. Kata çıkıldığında 1/2-01 holünde batı duvarında bulunan yüklük kaldırılmış şuan boş durumdadır. Yüklüğün olduğu düşünülen duvarında ciddi boşalmalar olup, yapının strüktürü görülebilmektedir. Bu katta bulunan holden girilen 1/2-02 kod numaralı odanın kuzeye bakan penceresi eksiktir (Şekil: 4.211).

Onyedili numaralı yapının 2. Katında bulunan 2/2-01 holünün korkuluğu ve güney duvarında bulunan pencereler eksiktir. Çatının geçirmiş olduğu yangından sonra strüktüründeki taşıyıcılık eksikliğini gidermek için bir kaç dikme ile destek sağlanmıştır. Çatı döşemesi olmadığında yine taşıyıcılığı desteklemek amacıyla ahşap elemanlar da kullanılmıştır. Holün batı duvarında olduğu düşünülen yüklük günümüzde yoktur. 2/2-02 terasının batı ve kuzey yönünü çevreleyen korkuluklar eksiktir (Şekil: 4.211).

Şekil 4-210 Zemin Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

1. Kat

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

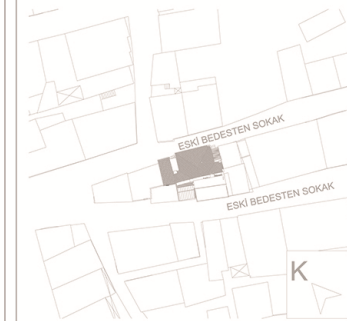
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

EKSİLMELER

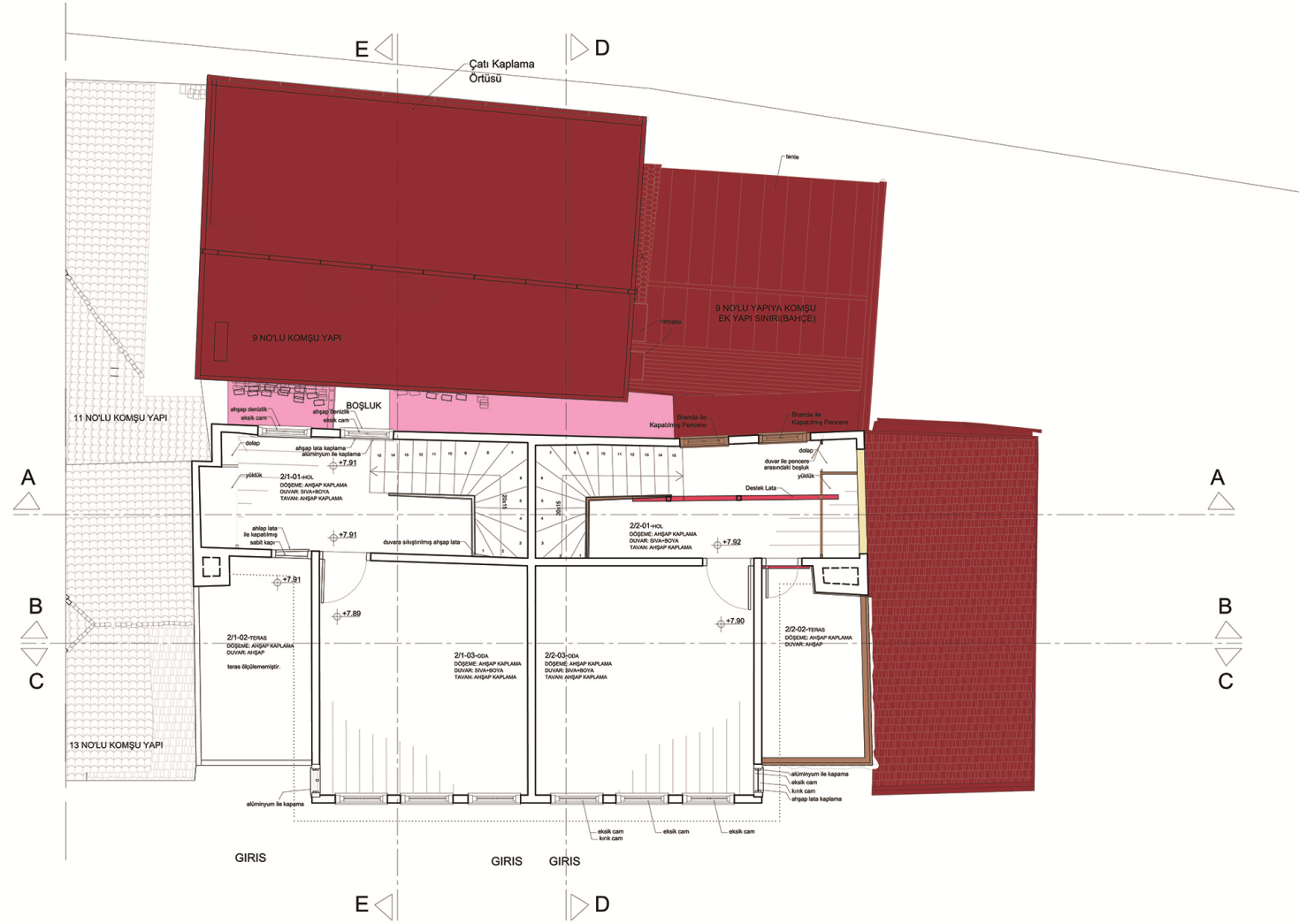
DUVAR - DÖŞEME	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON
ÖLÇEK : 1/50		
1. KAT PLANI		
Ağustos - 2013		
PAFTA NO	92	

Şekil 4-211 1. Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

2. Kat

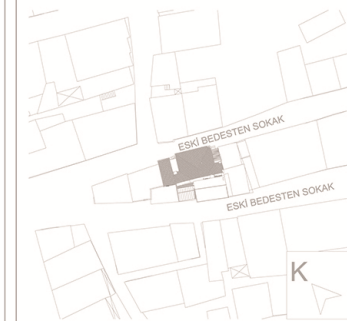
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME
MİMARİ ELEMAN
KÜTLE

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME
MİMARİ ELEMAN
KÜTLE

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE RESTİTÜSYON RESTORASYON

ÖLÇEK : 1/50

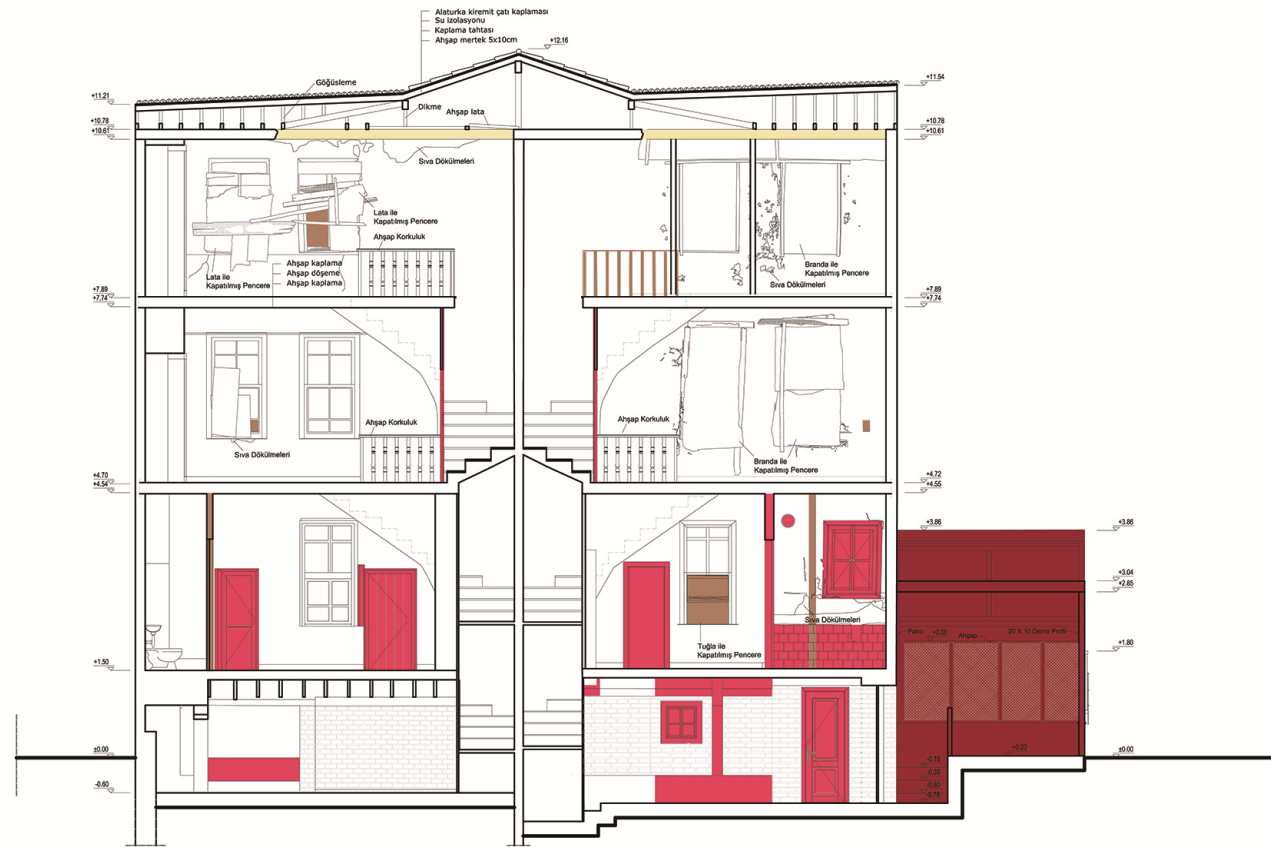
2. KAT PLANI

Ağustos - 2013

PAFTA NO

93

Şekil 4-212 2. Kat Planı – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

A-A' KESİTİ

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

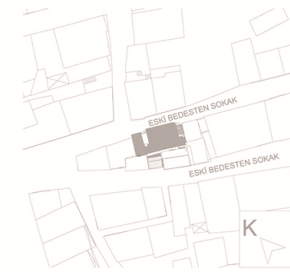
Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

EKSİLMELER

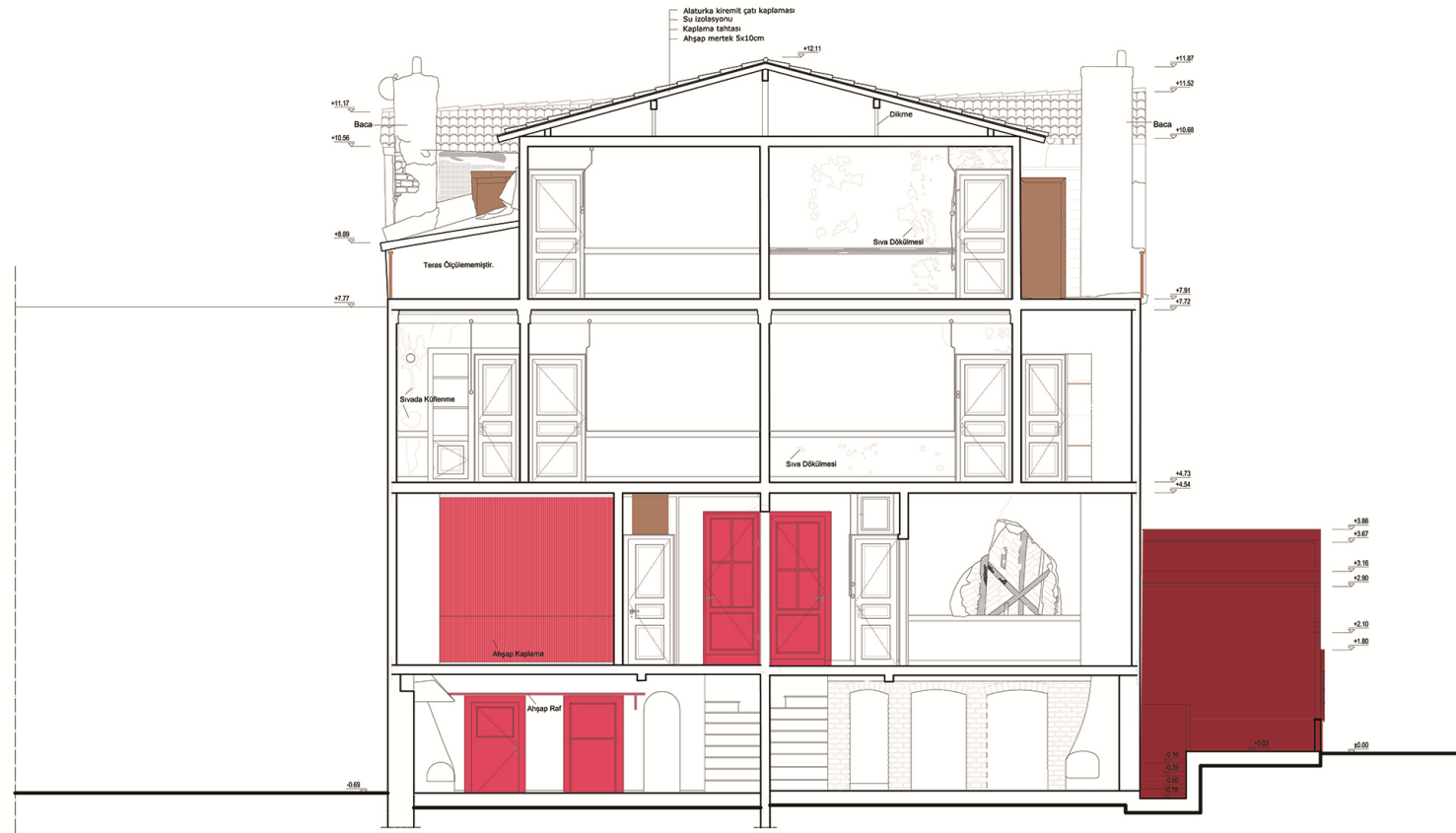
DUVAR - DÖŞEME - TAVAN	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON
ÖLÇEK : 1/50		
A-A' KESİTİ		
Ağustos - 2013		
PAFTA NO	94	

Şekil 4-213 A-A' Kesiti – Eklmeler-Eksilmeler (2013)

B-B' KESİTİ

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKMELER

DUVAR - DÖŞEME

MİMARİ ELEMAN

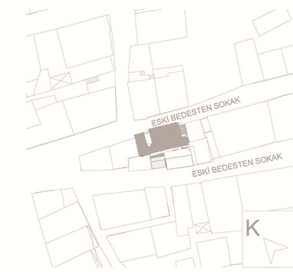
KÜTLE

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME - TAVAN

MİMARİ ELEMAN

KÜTLE

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ÖLÇEK : 1/50

B-B' KESİTİ

Ağustos - 2013

PAFTA NO

95

Şekil 4-214 B-B' Kesiti – Eklmeler-Eksilmeler (2013)

C-C' KESİTİ

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME

MİMARİ ELEMAN

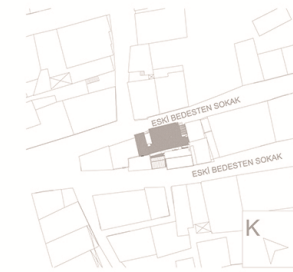
KÜTLE

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME - TAVAN

MİMARİ ELEMAN

KÜTLE

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ÖLÇEK : 1/50

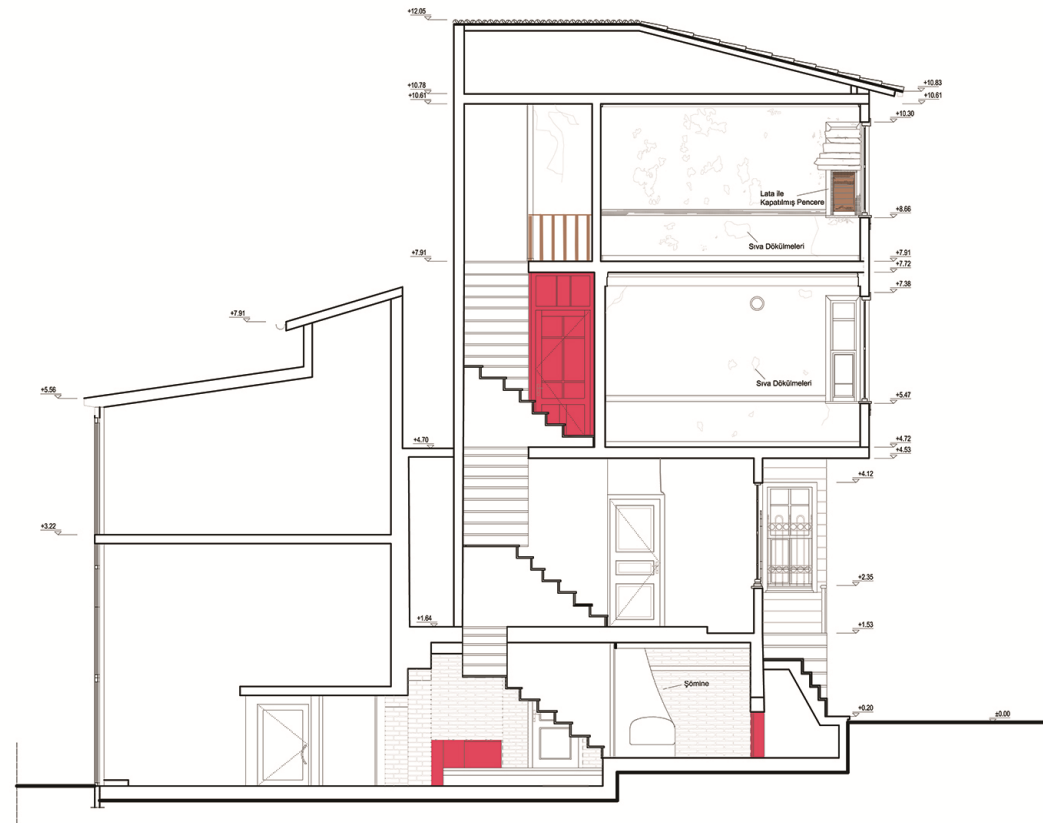
C-C' KESİTİ

Ağustos - 2013

PAFTA NO

96

Şekil 4-215 C-C' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

D-D' KESİTİ

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME

MİMARİ ELEMAN

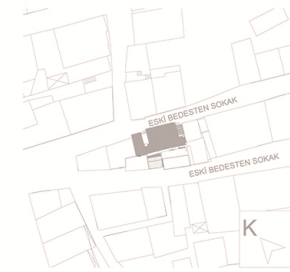
KÜTLE

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME - TAVAN

MİMARİ ELEMAN

KÜTLE

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ÖLÇEK : 1/50

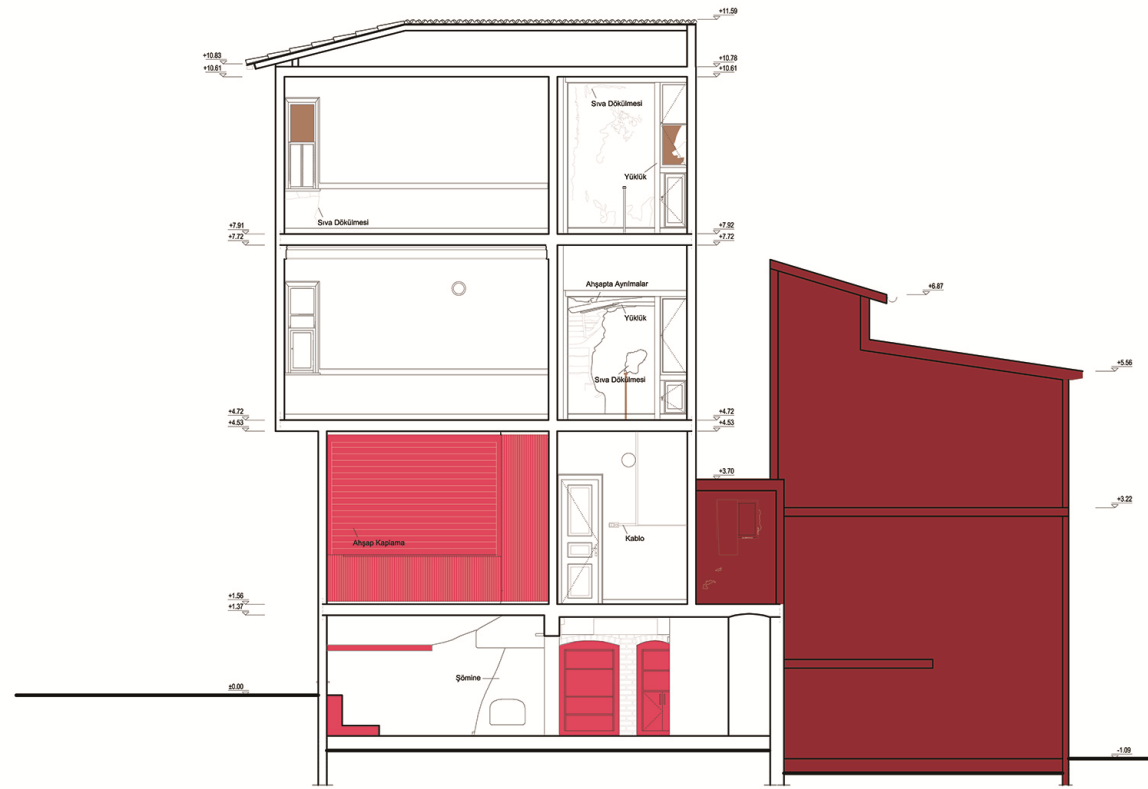
D-D' KESİTİ

Ağustos - 2013

PAFTA NO

97

Şekil 4-216 D-D' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

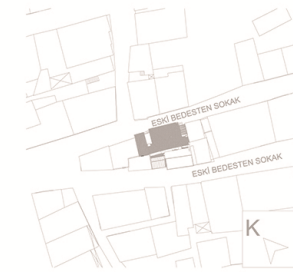
Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME - TAVAN	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

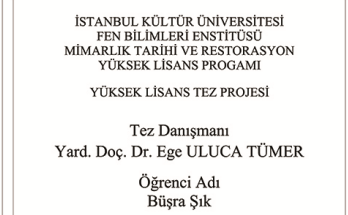
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON
ÖLÇEK : 1/50		
E-E' KESİTİ		
Ağustos - 2013		
PAFTA NO	98	

Şekil 4-217 E-E' Kesiti – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

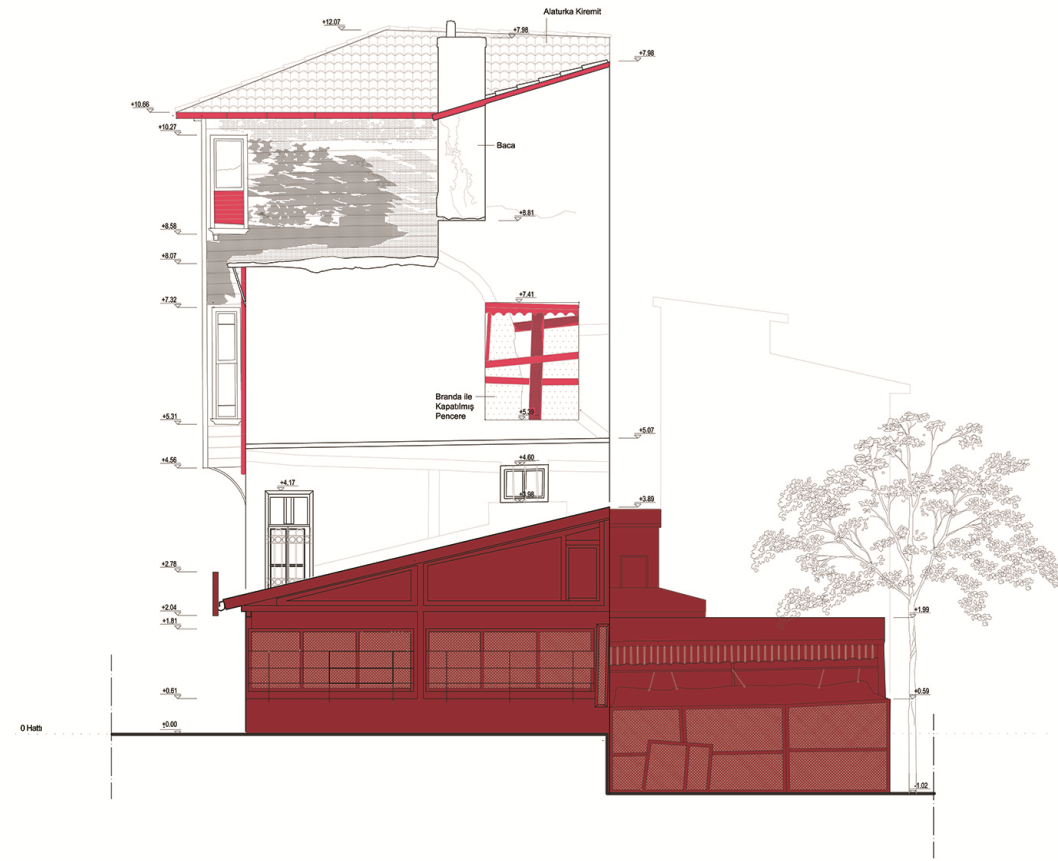
İkiz konutun kuzey cephesine bakıldığında 15 numaralı yapının bodrum kat duvarında eklenen iki pano görülmektedir. Bodrum kata girişi sağlayan kapının üzerinde bir tente bulunmaktadır. Zemin kata denk gelen cephede ise pencerenin altına denk gelen kısımda ve korkuluğu kapatan iki tabela mevcuttur. Bu cephede zemin kata girişi sağlayan giriş nişinin içindeki kapının sağında düşey olarak yerleştirilmiş olan lamba, elektrik kutusu, zil ve kapı numarasının asılı olduğu bir metal levha bulunmaktadır. Yine kapının üzerinde bulunan elektrik kutusu farkedilmektedir. 17 numaralı yapının kuzey cephesinde ise, bodrum kata denk gelen kısımda giriş kapısının sağında bir tabela bulunmaktadır. Yine kapının üzerinde bir tente vardır. Giriş nişinde bulunan kapının solunda ve üstünde ayrı dönemlere ait kapı numarasının bulunduğu levhalar bulunmaktadır. Terasın sol köşesinde, çıkmaboyunda inen zemin katta sonlanana yağmur borusu da eklemeler arasındadır. Terasın korkulukları eksik olup, 15 numaralı yapının terası ise, ahşap ve metal levhalarla kapatılmıştır. 17 numaralı yapıya ek olarak yapılan sundurmanın girişi de kuzeyden olup, cam bir kapıyla geçiş sağlanmaktadır (Şekil: 4.218).

Batı cephesinden rahatça görülebilen çatı saçağını çevreyen yağmur oluğu zamanla deformasyona uğramıştır. 1. Kata denk gelen sonradan açıldığı düşünülen pencere boşluğu branda ile kapatılmış ve ahşap latalarla desteklenmiştir (Şekil: 4.219).

Güney cephede görülebilen en önemli değişiklik, cephenin çatıya yakın olan bölgelerindeki ahşap kaplamalardaki eksiklikleridir. Bunun dışında pencerelerdeki boşlukların, dış etkilerden korunmak için brandalarla kapatıldığı görülmektedir (Şekil: 4.220).

99

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

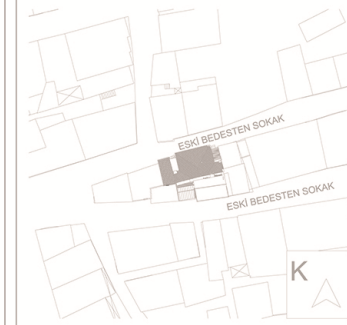
Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME	
MİMARİ ELEMAN	
KÜTLE	

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON
ÖLÇEK : 1/50		
BATI CEPHESİ		
Ağustos - 2013		
PAFTA NO	100	

Şekil 4-219 Batı Cephesi – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

EKLEMELER

DUVAR - DÖŞEME

MİMARİ ELEMAN

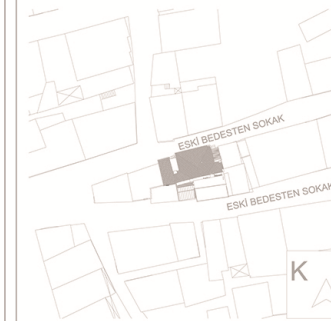
KÜTLE

EKSİLMELER

DUVAR - DÖŞEME

MİMARİ ELEMAN

KÜTLE

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON
--------	-------------	-------------

ÖLÇEK : 1/50

GÜNEY CEPHESİ

Ağustos - 2013

PAFTA NO

101

Şekil 4-220 Güney Cephesi – Eklemeler-Eksilmeler (2013)

5 YILMAZ EVİ İÇİN RESTİTÜSYON ÖNERİSİ

5.1 Vaziyet Planı Restitüsyonu

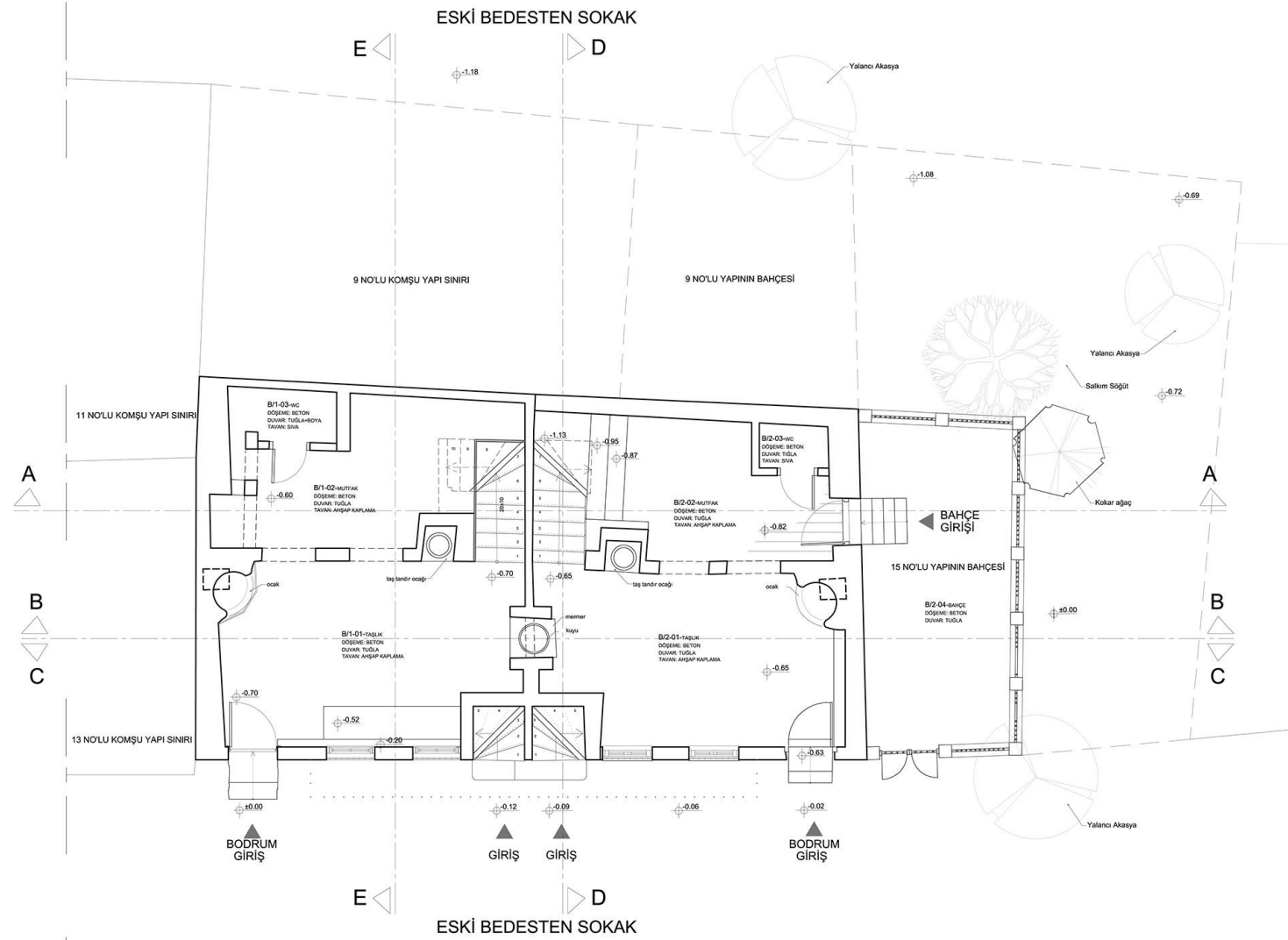
Yapının dönemlerinin oluşturulmasında sadece yapının ilk döneminin restitüsyonunun oluşturulması yoluna gidilmiştir. Parselin restitüsyonunun oluşturulmasında yapılan araştırmalardan yola çıkılarak ikiz yapıyla bitişik olarak inşa edilmiş 9 numaralı yapının ve bahçesinin özgününde ayrı bir parçası olduğu tespit edilmiştir. Tez sürecinde yapılan tipolojik çalışmalar göz önüne alındığında ve yapıdaki izler incelendiğinde 17 numaralı yapının yanındaki sundurmanın bulunduğu alanın bahçe olarak kullanıldığı saptanmıştır (Şekil: 5.1).

5.2 Plan Restitüsyonları

Onbeş ve onyedili numaralı yapıların bodrum katları eskiden taşlık olarak kullanılmaktaydı. Günümüzde bulunan doğu ve batı yönündeki şömineler yapıldığı dönemde ocaktı. Merdivenlerin çıkış noktasına bitişik olan kemerlerin altında ise, tandır ocakları bulunmaktaydı ancak şuan üzerleri kapalı durumdadır. Bodrum katta ikiz konutu birbirinden ayıran duvarın olduğu yerde bulunan kuyu günümüzde kapatılmıştır. İlk dönem bu kuyu iki hane tarafından kullanılmaktaydı. Onbeş ve onyedili numaralı konutların güney yönünde bulunan B/1-03 ve B/2-03 kodlarıyla adlandırılan mekanları eskiden tuvalet olarak kullanılmakta olduğu varsayılmaktadır (Şekil: 5.2).

Şekil 5-1 Vaziyet Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

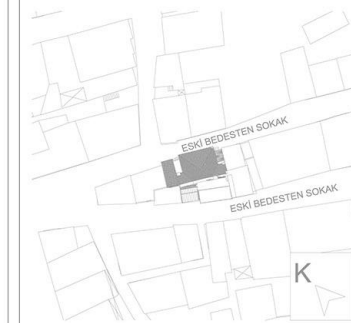

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
BODRUM KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	19		

Şekil 5-2 Bodrum Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

Onbeş ve onyedli numaralı konutların zemin katlarında bulunan doğu ve batı duvarına bitişik olan, Z/1-03 ve Z/2-03 kodlarıyla adlandırılan sofalarda merdivenlerin tam karşısında bulunan mekanların eskiden banyo olarak kullanıldığı saptanmıştır. Tekirdağ'daki diğer geleneksel konutlarda yapılan araştırmalarla bu sonuca varılmıştır. 17 numaralı konuttaki banyonun olduğu mekan günümüzde genişletilmiş olsa da özgün yerini tavandaki izler göstermektedir (Şekil: 5.3).

Şekil 5-3 Z/2-04 Banyo (Şık, Tekirdağ, 2012)

Yapıdaki izlerden yola çıkılarak, zemin kat giriş hollerinde bulunan (Z/1-01 ve Z/2-01) ve 1. kata çıkışı sağlayan merdivenlerin başındaki kapıların sonradan yapıldığı anlaşılmaktadır (Şekil: 5.4).

Şekil 5-4 Z/1-01 ve Z/2-01 holünden 1.kata çıkış kapıları (Şık, Tekirdağ, 2012)

Güney cephesinde bulunan 15 numaralı yapının zemin katında bulunan Z/1-05 kod numaralı ardiye ve deponun yapıya ek olduğu, Z/1-05 holünden mekanlara girişleri sağlayan kapıların da sonradan yapıldığı, yapıdaki izlerden görülmektedir. 15 numaralı yapının da güney cephesinde bulunan ve Z/2-05 mutfak olarak kullanılan mekan günümüz eklerinden biridir. Günümüzde bu mekanın giriş kapısı sökülmüş durumdadır (Şekil 5:5).

Şekil 5-5 numaralı yapıya ek Z/2-05 mutfak girişi (Şık, Tekirdağ, 2012)

Konut ikiz olduğu için, iki yapı arasında karşılaştırmalı gözlemler sonucunda elde edilen veriler yapıdaki eklemeler konusunda fikir vermektedir. 15 numaralı yapıya ek olan depo ve ardiye de bu durum gözlenmektedir (Şekil: 5.6-7).

Şekil 5-6 15 numaralı yapıya ek olan

deponun giriş kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 5-7 15 numaralı yapıya ek olan

ardiyenin giriş kapısı (Şık, Tekirdağ, 2012)

Yapılan araştırmalar sonucunda merdivenlerin yerinin ve biçiminin özgün olduğu saptanmıştır. Eskiden sofa olarak kullanıldığı düşünölen Z/1-03 kod numaralı alana, bodrum kattan ulaşılan merdivenlerin sonunda bulunan ahşap kapı katlar arasındaki bağlantıyı koparmak amacıyla eklenmiştir (şekil: 5.8).

şekil 5-8 Z/1-03 sofaya giriş kapısı (şık, Tekirdağ, 2012)

Z/1-03 ve Z/2-03 kod numaralı mekanlarda bulunan merdivene bitişik planlanan raflı dolaplar eski dönemden kalma olup merdivene dayalı bir niş içerisindedir. Ancak günümüzde olmayan kapaklarının izlerini görmek mümkündür (şekil: 5.9).

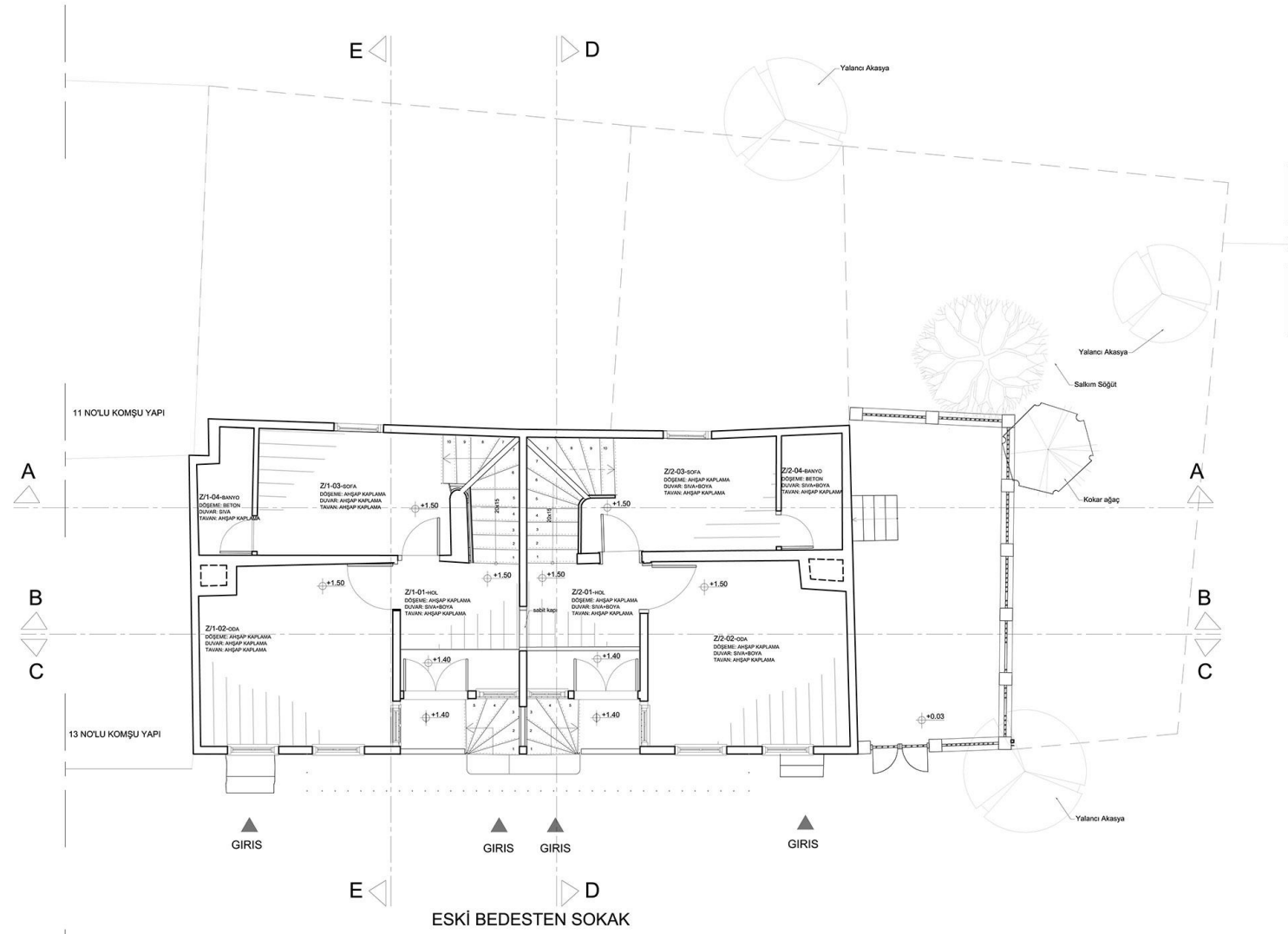

Şekil 5-9 4 9Z/1-03 ve Z/2-03 sofalarında bulunan dolaplar (Şık, Tekirdağ, 2013)

Zemin kat giriş hollerinden Z/1-03 ve Z/2-03 odalarına girilen kapılar orjinallerinde üstü pencerelidir. 17 numaralı yapıda bulunan kapının üstündeki pencerenin diğer konutlardaki örneklerden de incelendiği üzere eskiden yapılmış olduğu düşünülmektedir. 15 numaralı yapıda bulunan kapının üstündeki pencere ise son dönemde kaldırılmıştır. 15 numaralı yapıda zemin katta bulunan Z/1-04 kod numaralı mekanın geçmişte ve günümüzde tuvalet olarak kullanıldığını bilinip, son dönemde güney cepheye bakan duvarda tavana yakın bir yere pencere açılmıştır (Şekil: 5.10).

Şekil 5-10 Z/1-03 ve Z/2-03 odalarına giriş kapıları (Şık, Tekirdağ, 20132)

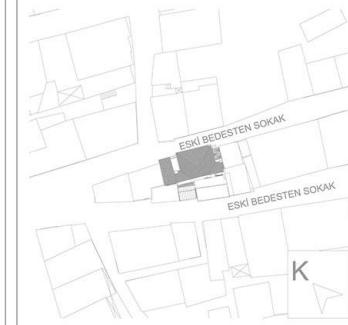

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
ZEMİN KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		20	

Şekil 5-11 Zemin Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

Onbeş ve onyedili numaralı yapıların 1. kat planlarında yer alan 1/1-01 ve 2/1-01 kod numaralı sofalarında merdivenlerin tam karşısında yer alan yüklüklerin ilk dönemde yapıldığı saptanmıştır. 15 numaralı yapıda yüklükten izler bulunurken 17 numaralı yapıdaki yüklük kaldırılmış ve batı cephesinde bulunan yüklüğün dayandığı duvara pencere boşluğu açılmıştır. Ancak günümüzde bu elemanların bir kısmı eksik durumdadır (Şekil: 5.12).

Şekil 5-12 1/1-01 ve 1/2-01 sofalarındaki yüklüklerin bulunduğu duvar (Şık, Tekirdağ, 2012)

Günümüzde ikiz konutta da 1. kat sofalarında bulunan 2. kata çıkış merdivenlerinin başında bulunan kapıların son dönem ekleri olduğu yapıdaki izlerden anlaşılmaktadır (Şekil: 5.13).

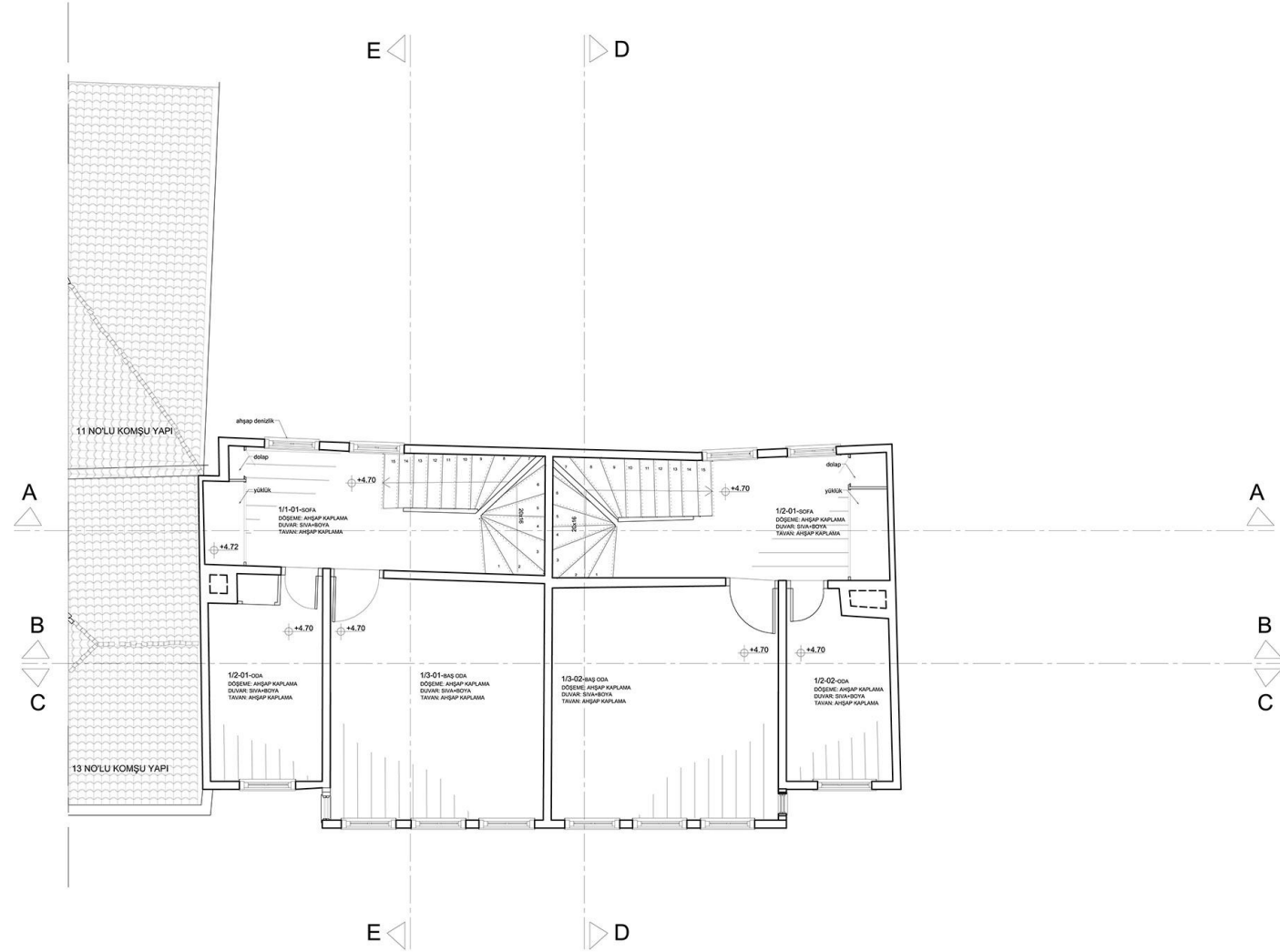
1/1-02 ve 2/1-02 kod ile adlandırılan odalarda, baca ile kapı arasında kalan alanda bulunan niş yaratılarak içinin dolap olarak kullanıldığı elemanların, raflarında ve dolap kapaklarında eksikler olduğu görülmektedir. Bu dolapların özgün olduğu saptanmıştır (Şekil: 5.14). Yapının özgünlüğünü yitirmemiş odaları ise başodalardır.

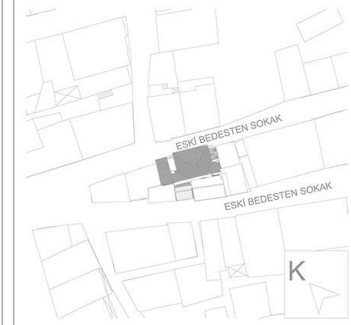
Şekil 5-13 1/1-01 ve 1/2 sofalarındaki 2. kata çıkış kapıları (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 5-14 1/1-02 ve 1/2-02 odalarında bulunan dolaplar (Şık, Tekirdağ, 2012)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
1. KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	21		

Şekil 5-15 1. Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

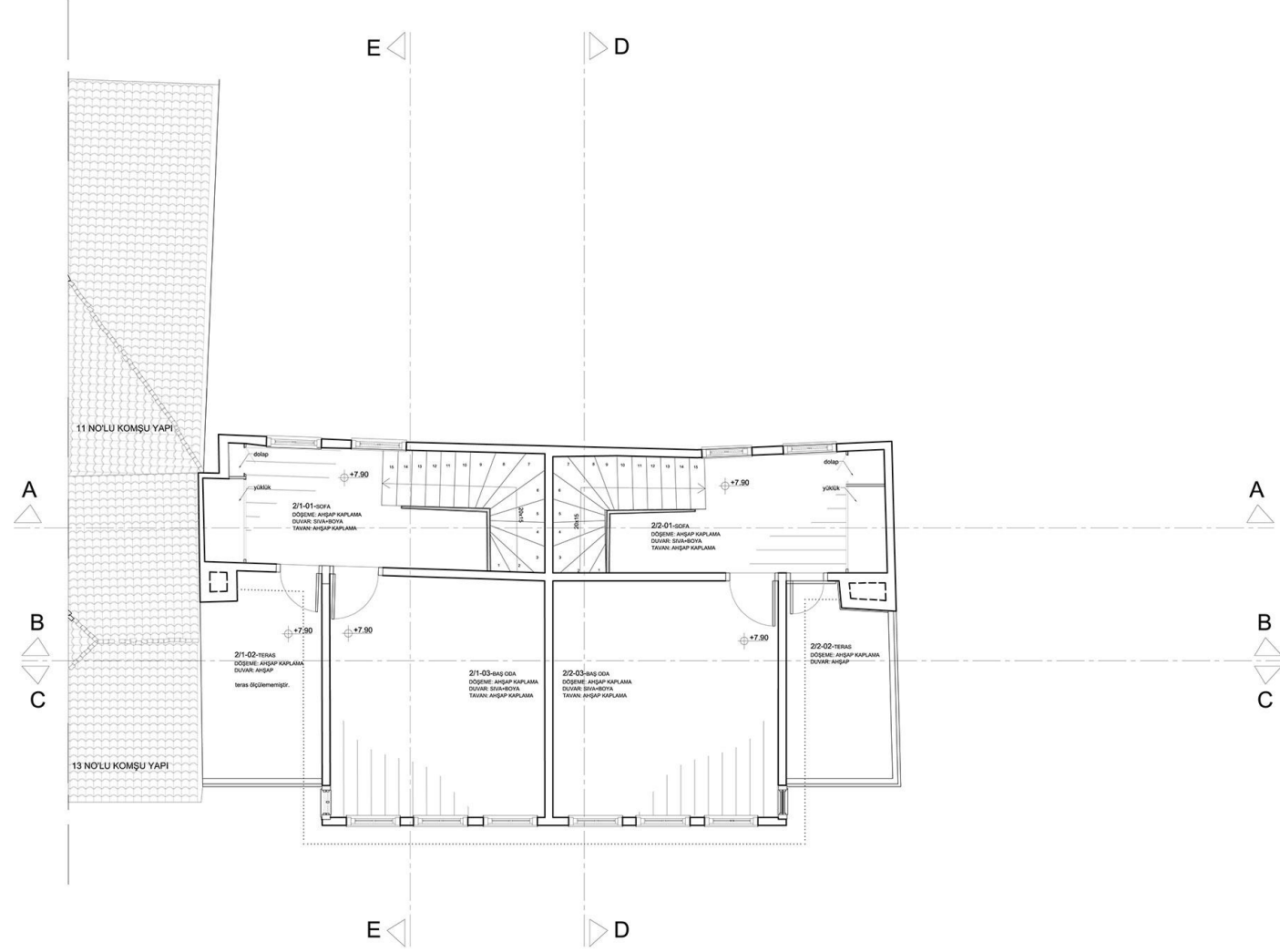
Birinci kat sofalarında bulunan yüklüklerin, ikinci kat sofalarında da, i aynı yerlerde konumlandıkları, yine yapıdaki izlerden gözlemlenebilmektedir. Onbeş numaralı yapının, 2/1-01 sofasında bulunan yüklüğün bazı mimari elemanlarında eksikler görülmektedir. 17 numaralı yapının 2/2-01 kod ile adlandırılan sofasındaki yüklük ise, son dönemde kaldırılmıştır. Bu katta da, en özgün sayılabilecek odalar başodalardır. Merdivenlerdeki korkulukların orijinal oldukları düşünülmektedir. 2/1-02 kod numaralı terasta bulunan demir korkuluğun, yapıdaki diğer korkuluklarla karşılıklı gözlemlenerek, özgün olduğu tespit edilmiş olup, 2/2-02 kod numaralı terasta ise, bu korkulukların son dönemde eksildiği düşünülmektedir. Çatının içine girilemediğinden konstrüksiyonun tamamının özgün olup olmadığı konusunda bir saptama yapılamamıştır.

Şekil 5-16 2/1-01 ve 2/2-01 sofalarındaki yüklüklerin bulunduğu duvar (Şık, Tekirdağ, 2012)

Şekil 5-17 2/1-02 ve 2/2-02 terasları (Şık, Tekirdağ, 2012)

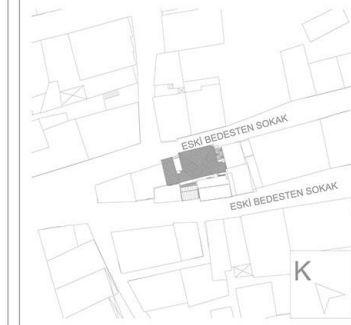

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

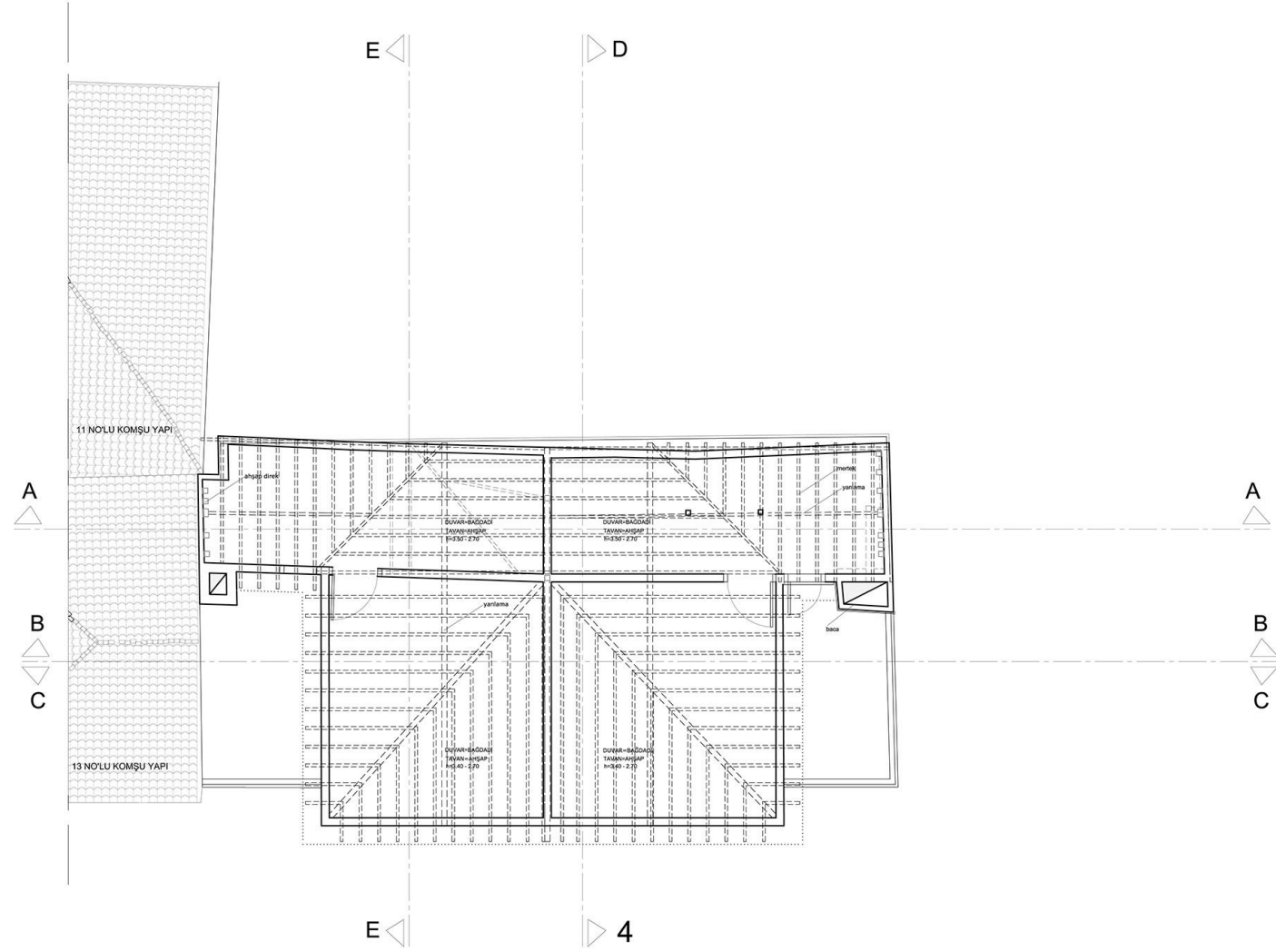
Öğrenci Adı
Büşra Şık

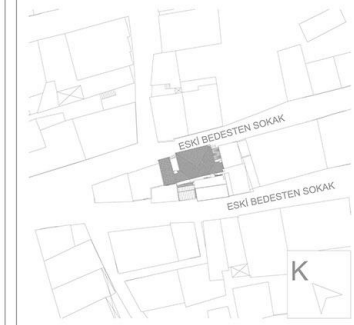
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
2. KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	22		

Şekil 5-18 2. Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

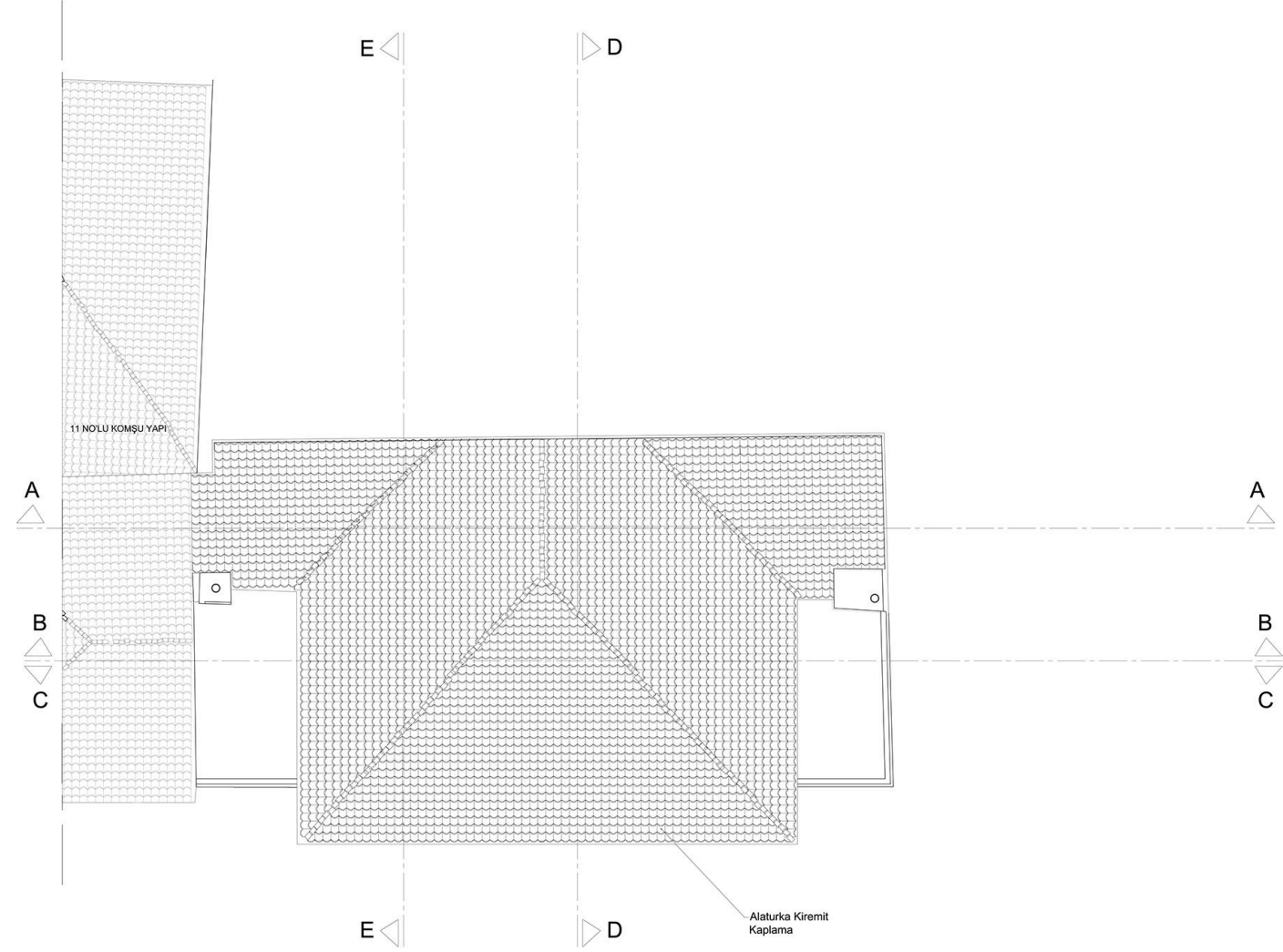
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

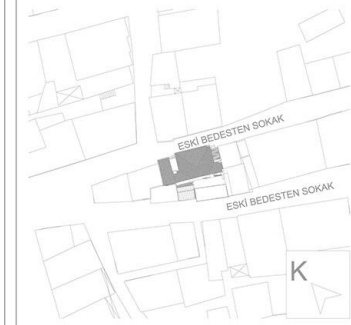
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
ÇATI STRÜKTÜR PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		23	

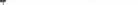
Şekil 5-19 Çatı Strüktür Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

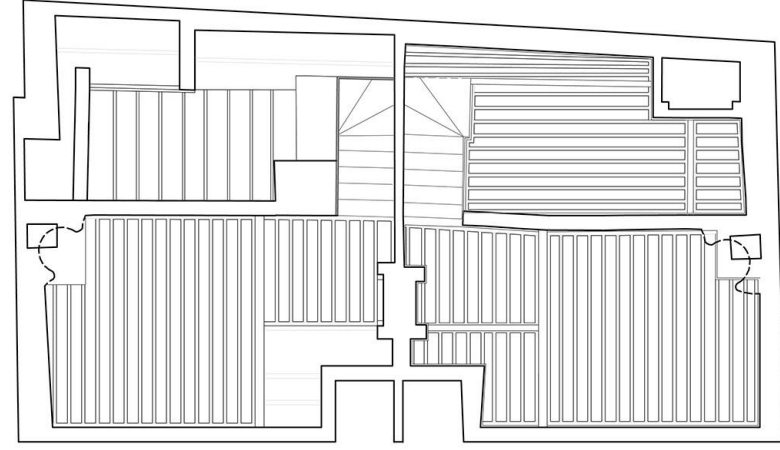
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

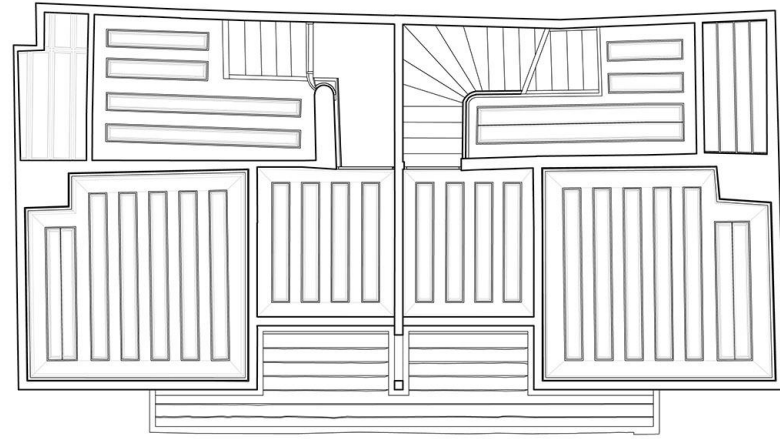
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
ÇATI PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		24	

Şekil 5-20 Çatı Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

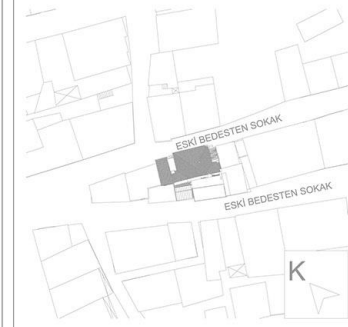
BODRUM KAT TAVAN PLANI

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

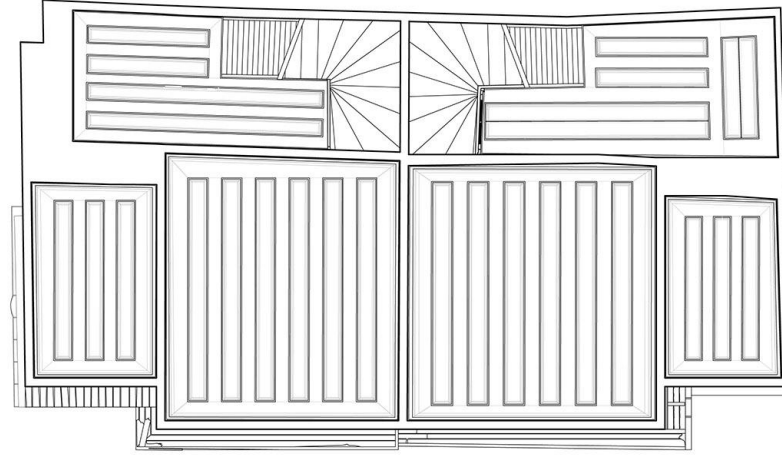
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

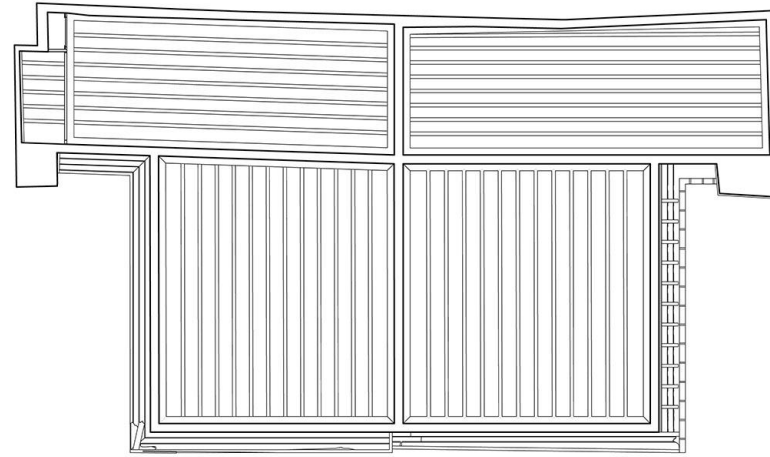
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
BODRUM KAT TAVAN PLANI - ZEMİN KAT TAVAN PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		25	

Şekil 5-21 Bodrum Kat Planı-Zemin Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

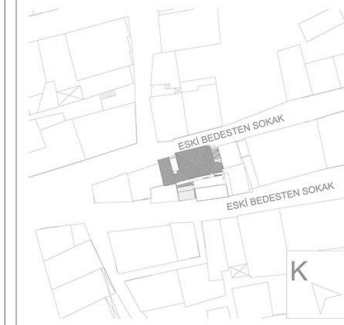
1. KAT TAVAN PLANI

2. KAT TAVAN PLANI

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
1. KAT TAVAN PLANI - 2. KAT TAVAN PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	26		

Şekil 5-22 1. Kat Planı-2. Kat Planı – Restitüsyon Çizimleri (2013)

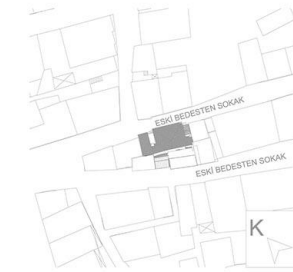

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

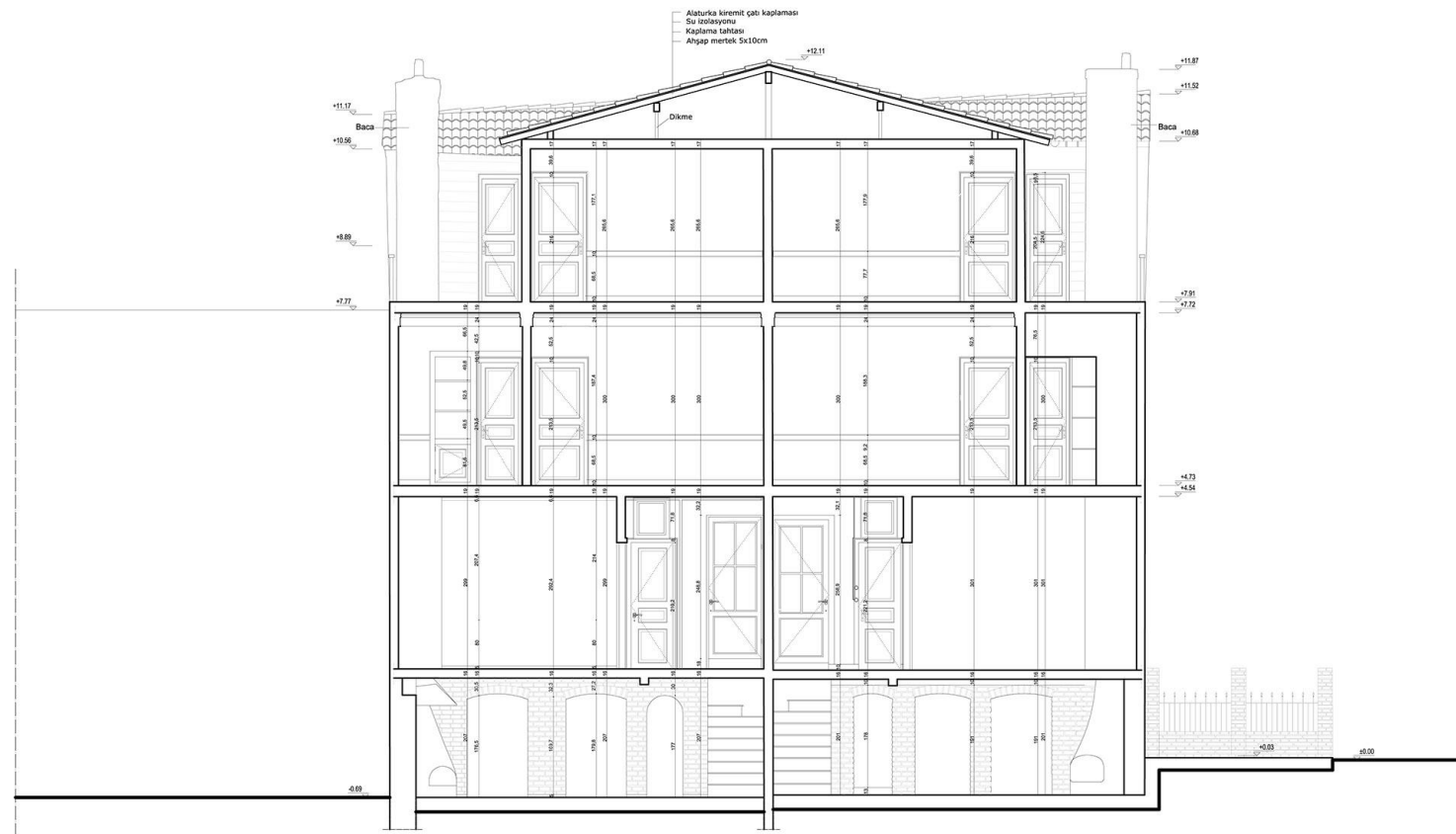
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		A-A' KESİTİ	
		Eylül - 2013	
PAFTA NO		27	

Şekil 5-23 A-A' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013)

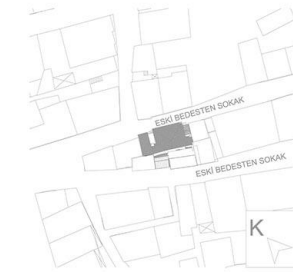

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

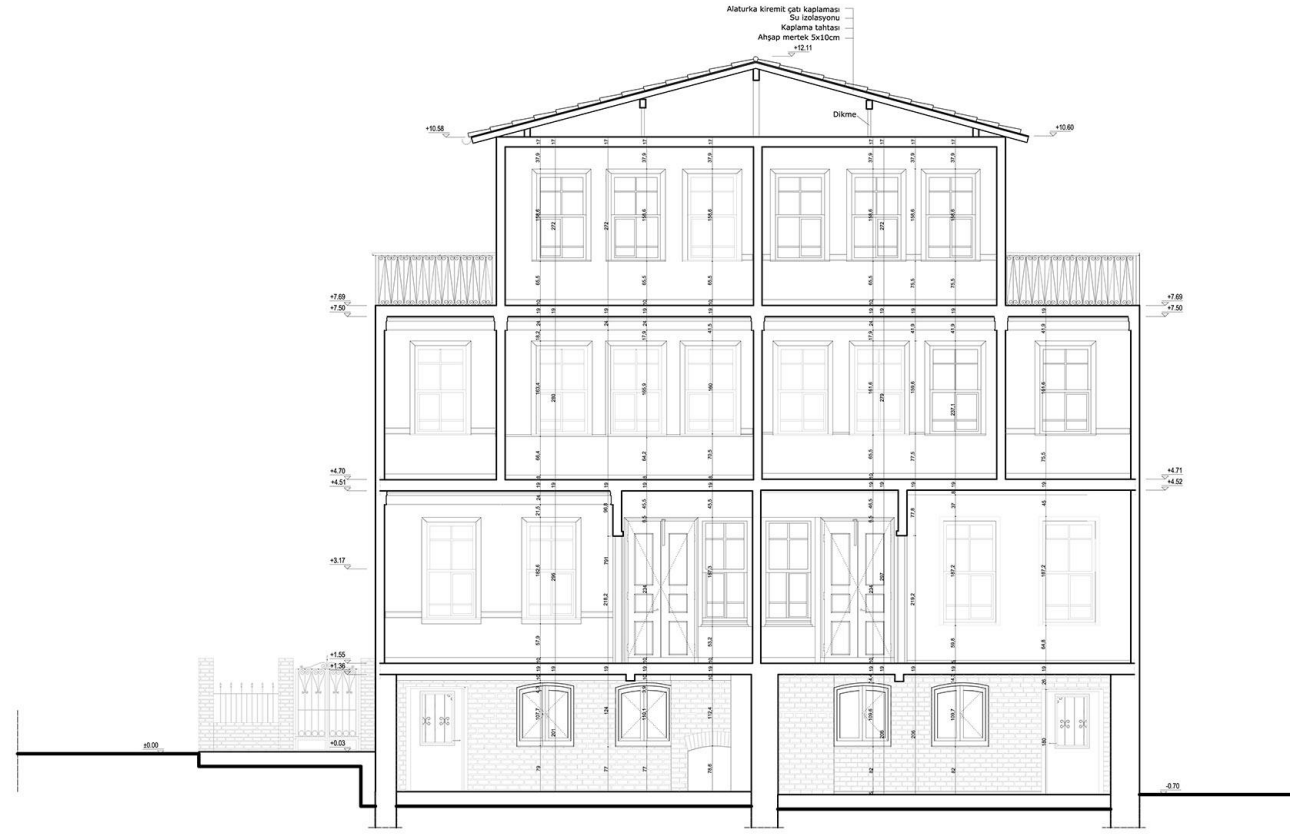
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
B-B' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	28		

Şekil 5-24 B-B' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013)

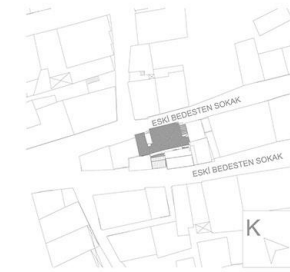

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

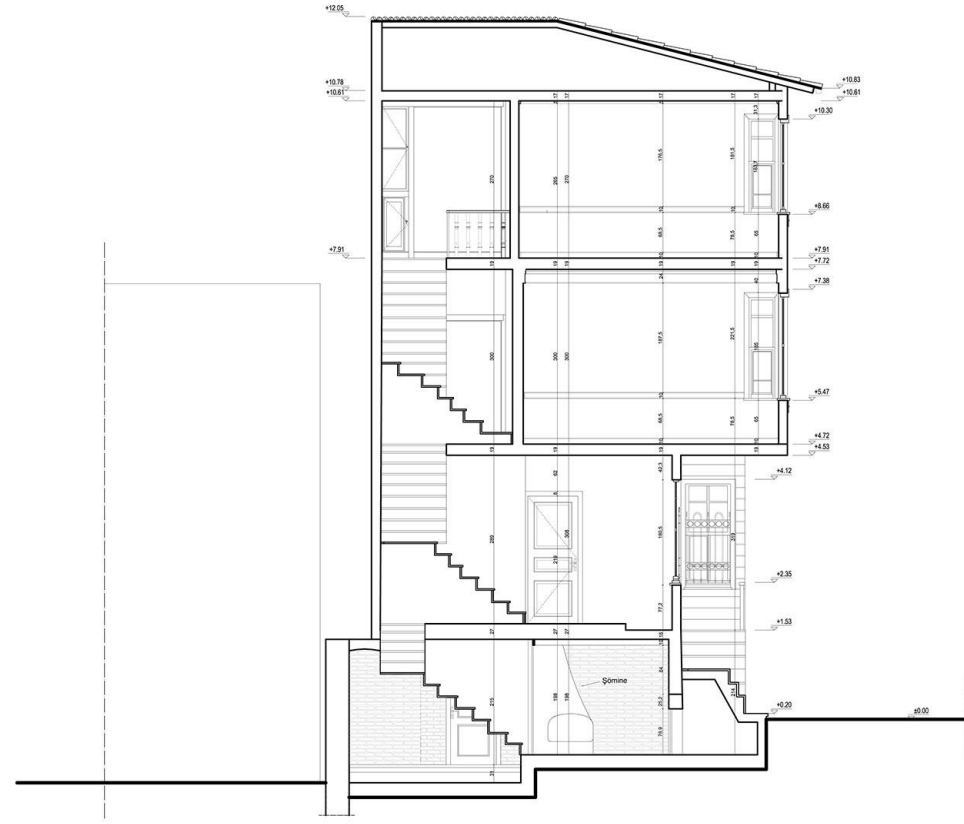
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		C-C KESİTİ	
		Eylül - 2013	
PAFTA NO		29	

Şekil 5-25 C-C' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013)

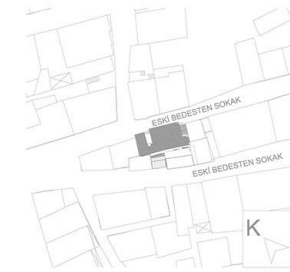

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

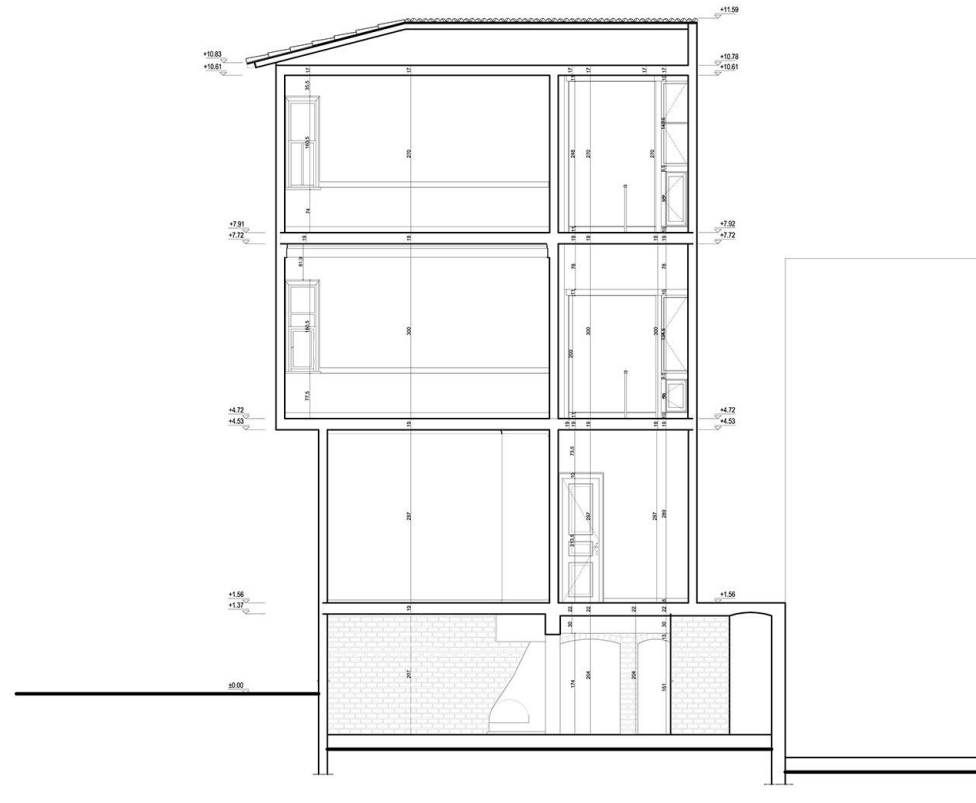
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		D-D' KESİTİ	
		Eylül - 2013	
PAFTA NO		30	

Şekil 5-26 D-D' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013)

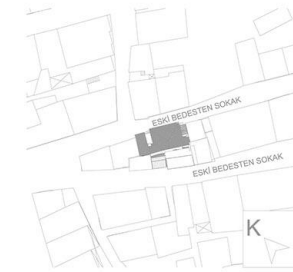

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		E-E' KESİTİ	
		Eylül - 2013	
PAFTA NO		31	

Şekil 5-27 E-E' Kesiti – Restitüsyon Çizimleri (2013)

5.3 Cephe Restitüsyonları

Onyedili numaralı yapının bahçe duvarları belirli aralıklarla sütunlar arasına örölü olup, girişı günümüzdeki yeriyle aynı olan kuzey yönündedir. Bahçe duvarları ve giriş kapısıyla ilgili verilere tipolojik araştırmalar ve çevre sakinlerininlerinden elde edilen bilgiler sonucunda varılmıştır. Giriş kapısının da demir parmaklıklı olduğu düşünölmektedir. 2/1-02 kod numaralı terasta kbulunan demir korkuluğun yapıdaki diğler korkuluklarla karşılaştırmalı gözlemlenerek özgün olduğu bilinip, 2/2-02 kod numaralı terasta bu korkulukların son dönemde eksildiğı düşünölmektedir (Şekil: 5.28). Tipolojik araştırmalar ve yapının üzerindeki izler yardımıyla ikiz konutun batı duvarının geçmişte sağır olduğu düşünölmektedir. Günümüzde ise, bu cephede bazı pencere boşlukları görölmektedir. Onyedili numaralı yapıya bitişik olan bahçenin sundurma örtüsünün son dönem eki olduğu bilinmektedir ve batı cephesindeki bu ek yapı restitüsyon projesinde kaldırılmıştır (Şekil: 5.29). Güney cephede bulunan pencerelerdeki eksikler tamamlanmış, sonradan yapılan ekler kaldırılmıştır (Şekil: 5.30)

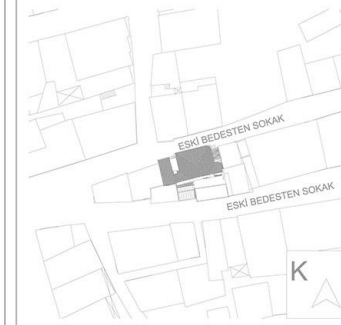

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

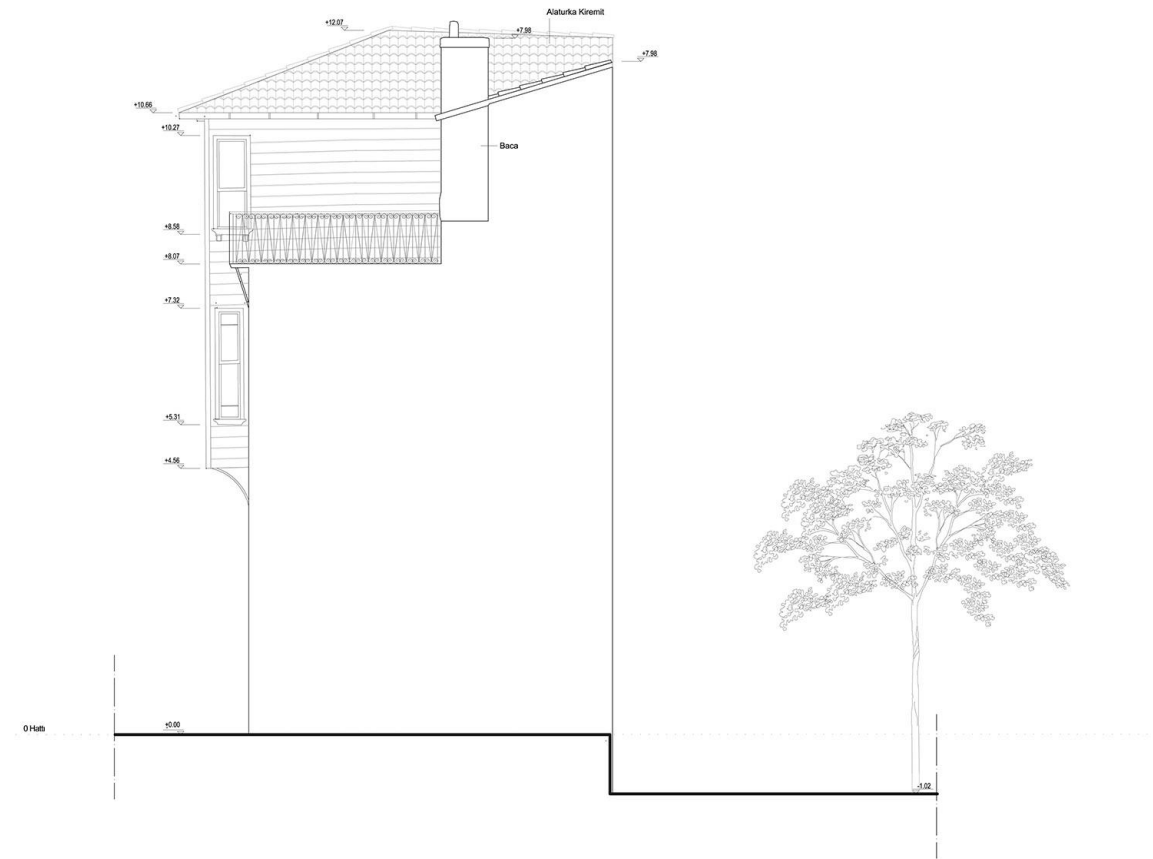
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
KUZEY CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		32	

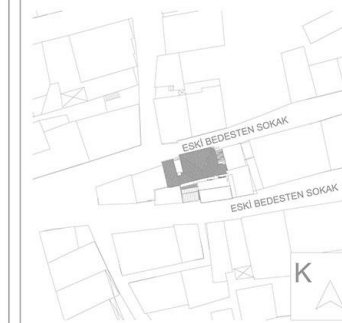
Şekil 5-28 Kuzey Cephesi – Restitüsyon Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

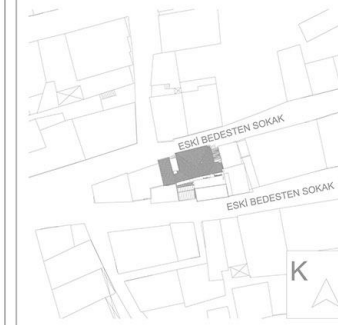
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
BATI CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		33	

Şekil 5-29 Batı Cephesi – Restitüsyon Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
GÜNEY CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		34	

Şekil 5-30 Güney Cephesi – Restitüsyon Çizimleri (2013)

6 YILMAZ EVİ İÇİN KORUMA ÖNERİSİ

6.1 Ahşabın Fiziksel Özelliklerinin Tespit Edilmesi

Ahşap yapı elemanlarının özgün malzemelerinin tespiti için örnekler alınarak, ahşap konservasyon laboratuvarı bünyesinde malzeme analiz ve konservasyon öneri raporu hazırlanarak, örneklerin laboratuvarında ince kesitleri hazırlanır. Ardından, polarizan mikroskop ile görsel analizleri yapılarak hangi tür ahşap kullanıldığı tespit edilir. Bozulma durumları ve yapıdaki işlev ve konumları nedeniyle sökülerek bakım-onarımı yapılması gereken mimari yapı elemanlarının, sistem ve nokta detaylarının rölöveleri alınarak fotoğraflar ile belgelenir.

6.2 Ahşap Sorunlarının Giderilmesine Yönelik Yöntem ve Prensipler

6.2.1 Temizleme

Bodrum kat ile birlikte toplamda dört katlı olan Eski Bedesten Sokak’a bakan ikiz yapıda bulunan ahşap kapı, pencere, dolap, ara bölme elemanları, ahşap merdiven ve cephe kaplamaları gibi özgün yapı elemanlarından yerinde korunabilecek ve sökülmesi gerekenlerin belirlenerek temizlenmesine karar verilmiştir. İncelenen ahşap ikiz konutta böceklenmeler sebebiyle ahşap malzemenin temizlenmesinde, böcekleri ve mikroorganizmaları öldürmek amacıyla uygulanan kimyasal bir uygulama olan fümigasyon yönteminin tercih edilmesine karar verilmiştir. Bu yöntemin uygulanmasında, malzemenin, gaz halinde kimyasal bir madde bulunan kapalı bir ortamda belirli bir süre tutulması gerekmektedir. Yapıda uygulanan çimento harçlı onarımlar, sıvalar ve boyalar arındırılarak, özgün duvar yüzeylerinin ortaya çıkması amaçlanmıştır. Mevcut taş, tuğla ve horasan harcı gibi malzemelerle hiçbir uyum sağlamayan bu onarımlar temizlenirken, arkadaki yüzeyde aşınmaya ve derz boşalmalarına yol açmadan, dikkatli bir şekilde uygulama gerçekleştirilmelidir. Sıvaların bir çok yerinde görülen çatlaklar ve dökülmeler, temizleme işlemini

kolaylaştırmaktadır. Yapının kuzey girişinde bulunan mermer merdivenlerin temizliğinde ise emici jel uygulamasının yapılması uygun görülmüştür. Taş yüzeylere uygulanan şeffaf jeller çok zayıf bazik karışımlar olup fırça ile yüzeye sürülen macun kıvamındaki çözeltinin üstü plastik veya alüminyum folyo ile örtülür. Çözücünün buharlaşmasına engel olmak için kenarları sıkıca kapatılır ve belli bir süre sonra üstü açılır, yüzey temizlenir ve su ile yıkanarak kimyasal maddelerin uzaklaşması sağlanır.

6.2.2 Sağlamaştırma

Sağlamaştırma yöntemi, strüktür ve malzeme sağlamaştırması olarak iki şekilde ele alınabilmektedir. Yapının bütünlüğünü ve fiziksel özelliklerini yitirmiş özgün ahşap elemanların dikkatle sökülerek, fiziksel özelliklerini iyileştirdikten sonra tekrar yeniden kullanılmasına karar verildikten sonra sökümüleri yapılan parçalar envanter numaralarına göre isimlendirildikten sonra, onarımları yapılmak üzere ahşap atölyelerine alınıp, gerekli restorasyon teknikleri uygulandıktan sonra, özgün yerlere yerleştirilirler (Köroğlu, Kudde, 2011: 4). Ahşap, su emme özelliği olan bir yapı elemanıdır. Yapısında bulunan selüloz su çekme özelliği taşımaktadır. Nem, ahşabın zararlılara karşı direncini arttırıcı ve azaltıcı bir etkidir. Ahşabı yumuşatarak zararlı organizmaların oluşmasına ortam hazırlar. Mantarlar ahşapta %20-%60 nem arasında yaşayıp üreyebilmektedirler. Kuru ahşap elemanların ıslanması sonucu çürüklük mantarı oluşmaktadır (Kuruca, 1997: 128). Ahşap malzemeyi tahrip eden, başta su olmak üzere atmosfer etkilerinin ve böcek, mantar gibi zararlıların zaman içerisinde ahşabın yumuşamasına; sürekli temas halinde ise dokunun bozulmasına neden olduğu gözlemlenebilir. Bununla birlikte, rutubetli ortamlarda ahşap malzemede bakteri, mantar oluşumuna bağlı çürümeler, renk değişikliği, ıslaklık, birbirine dik çatlaklara sebep olmaktadır. Hava ve nemin de etkisiyle ahşap bünyesine aldığı rutubeti kuruyarak geri vererek genişip büzülür. Bu da malzemede çatlama, yarıma gibi bünyesel deformasyonlara neden olmaktadır. Bu durumdaki ahşap yapı elemanlarının sağlamaştırılması esnasında şu yöntemler uygulanmalıdır. Sökülüp yerine takılabilir ahşaplara yeniden müdahale edilmesi mümkün olmaktadır. Atölye

ortamında ahşap elemanların yüzeylerindeki boyaların sökümü için gerekli zımparalama işlemi yapıp, daha sonra gereken yerlerde ısı tabancası ya da boya sökücü kullanılmalıdır. Ardından, böceklerin meydana getirdiği uçuş delikleri zaman içerisinde malzeme kesitinin boşalmasına neden olduğundan, bu deliklerin içerisinde öncelikle enjeksiyon yöntemiyle ilaçlama yapıp, bu delikler hazırlanan ince çubuklarla doldurularak kapatılmalıdır (Köroğlu, Kudde, 2011: 4-5). Yerinde korunacak ve bütünlenecek olan tüm ahşap elemanlar, şantiyede temizlendikten sonra fırça ile emprenye malzemesi sürülerek biyolojik etkenlere karşı dayanıklı hale getirilirler. İstenen boyutlarda biçilerek kullanıma hazır olarak temin edilen ahşap malzeme vakum basınç yöntemi ile emprenye edildikten sonra şantiyeye getirilir. Atölyede kesme, kanal açma, inceltme gibi çeşitli işlemlerden geçirilerek kullanılması gereken elemanlar ise, son şekilleri verildikten sonra, atölyede mevcut olan emprenye tankında daldırma tekniği ile emprenye edilir (Köroğlu, Kudde, 2011: 6). Prof. Dr. Harzemşah Hafızoğlu emprenye yöntemlerini, taze haldeki ağaç malzemeye uygulanan yöntemler, basınç uygulamayan yöntemler, yüksek basınç uygulayan yöntemler, düşük basınç uygulayan yöntemler, yerinde bakım yöntemleri olarak açıklamıştır (Hafızoğlu, 31-35).

6.2.3 Bütünleme (Reintegrasyon)

Bir bölümü hasar görmüş, ya da yok olmuş yapı ve elemanlarının parça kayıplarının olduğu kısımlarda, elemanların özgün malzemesine sadık kalınarak kısmi bütünleme yapılır. Her eleman için kendi özgün detayına uygun biçimde bütünleme işlemleri gerçekleştirilir. Bütünleme yönteminin kullanılmasındaki prensipler arasında yer alan estetik, işlev ve strüktürel etmenlere dikkat edilmelidir. Yeni uygulanan ahşap malzemenin tamamı uygun teknikle emrenye edilerek, ahşabın çürümesi ve bozucu şartlardan etkilenmesi geciktirilir (Köroğlu, Kudde, 2011: 5).

6.2.4 Yenileme (Renovasyon-Rehabilitasyon)

Ahşap cephe kaplamalarında güneş ve yağmur gibi doğal dış etkiler nedeniyle ahşap yüzeylerinde kararma, renk değiştirme, kabarma, çatlama, yarıma gibi bozulmalar ve yer yer deformasyon meydana gelmektedir. Özellikle çatıdaki hasar nedeniyle yoğun su ya da içerideki rutubetli ortam etkisine maruz kalmış kısımlarda ıslaklık, mantar oluşumuna bağlı çürümeler ve renk değişikliği görülmektedir (Köroğlu, Kudde, 2011: 6). Bu durumdaki ahşap malzemelerde, yenileme işlemi için, ahşap konservasyon laboratuvarında yapılan araştırmalar sonucunda tespit edilen özgün ahşap cinsi ve uygun kuruluk oranına sahip malzeme kullanılır. Ahşabın kuru olması, ileride malzemenin kuruması esnasında meydana gelebilecek dönme, burkulma, çatlama gibi sorunların biyolojik bozulmaların baştan engellenmesi açısından önemlidir (Köroğlu, Kudde, 2011: 5). Dış cephede ve iç mekanda görülen çimento harçlı onarımlar, temizleme işleminden sonra, derzlerinin uygun karışımdaki horasan harcıyla yenilenmesi önerilmektedir.

6.2.5 Yeniden Yapma (Rekonstrüksiyon)

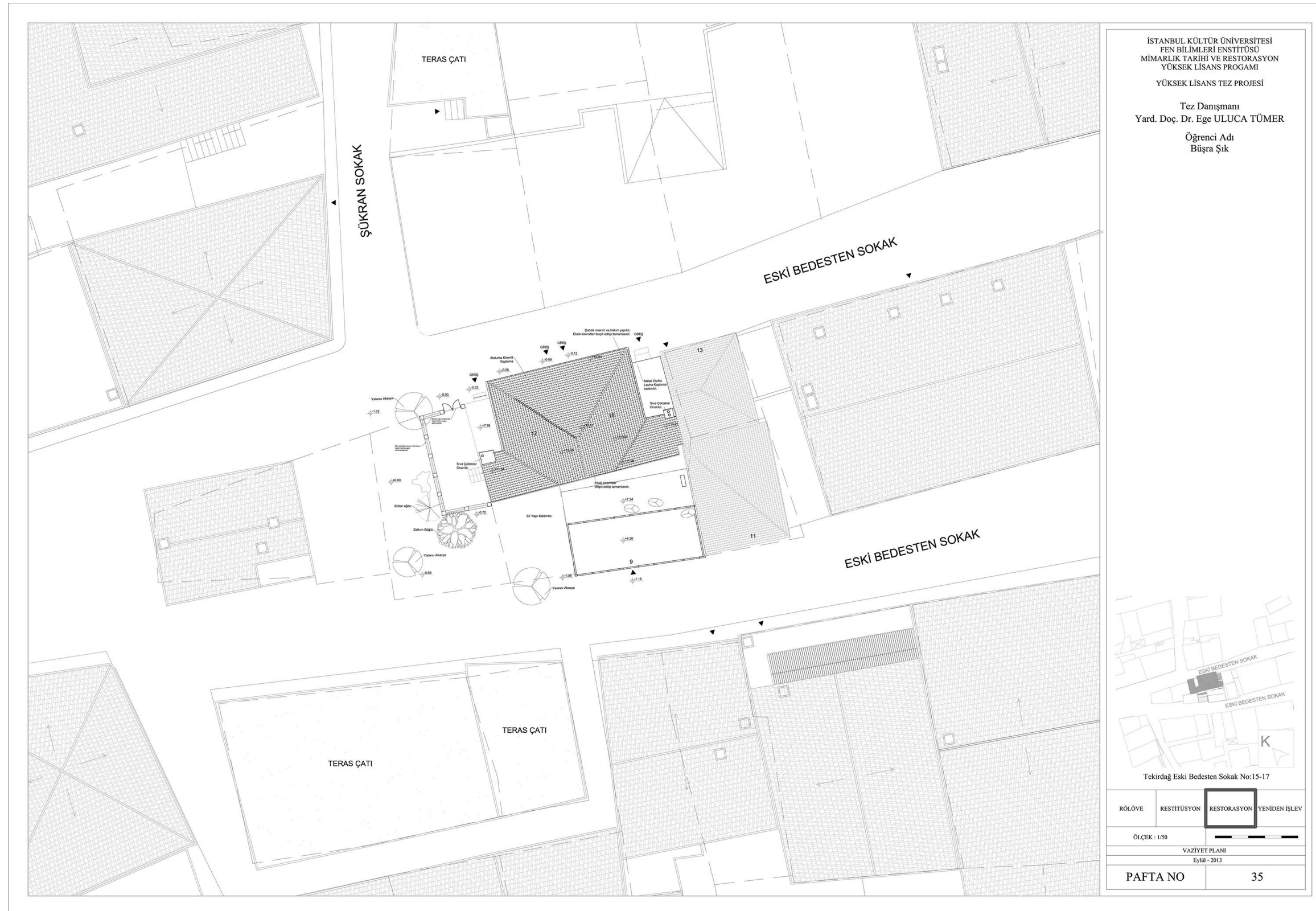
Yerinde korunmayacak derecede bozulmuş elemanlar, fotoğraf arşivi, detay çizimleri gibi gerekli belgeleme işlemleri tamamlandıktan sonra yapıdan uzaklaştırılır. Bu elemanlar, özgün ahşap cinsi ve birleşim detayları kullanılarak aynı ölçü ve biçimde yeniden üretilir (Köroğlu, Kudde, 2011: 4). İncelenen onbeş ve onyedili numaralı ikiz konutların B/1-01 ve B/2-01 kod numaralı mekanlarında bulunan şöminelerin yerlerinden sökülüp restitüsyon projesine uygun davlumbazların konulması uygun görülmüştür. Onyedili numaralı yapının 2/2-02 terasında eksik olan korkuluklar da restitüsyon projesine uygun bir şekilde tasarlanıp, yeniden yapılmalıdır. Cephe kaplamaları ise, ortalama 16 cm yüksekliğinde olup, cephede yerinde korunabilecek levhaların varlığı da göz önünde bulundurularak, her yatay sıra için ölçülen yükseliğe göre eksik yerlere gelecek yeni kaplamalar ayrı ayrı hazırlanır. Levhalar genelde iki

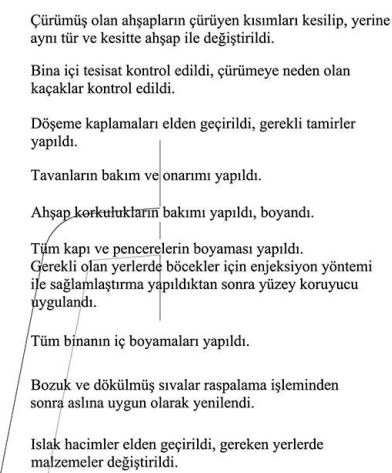
parça lamine edilerek kullanılır. İki parçanın birleşmesi için birbirine yapışması gereken ve taraklı yüzeyleri, öncelikle tutkalla birleştirilip, ardından sıkıştırılarak birkaç gün beklenir. Parçalar, tek bir bütün olarak çalışmalarını için birbiriyle tam birleşmeleri sağlandıktan sonra, alt ve üst yüzeylerine kanallar açılarak yerlerine çakılır. Yerinde korunan her özgün levha ile yeni parçanın yanyana getirilmesinde dikkatle çalışılır. Kaplama levha özgün durumda olduğu gibi, doğrudan iskeleti oluşturan elemanlara tutturulur (Köroğlu, Kudde, 2011: 6-7).

6.3 Restorasyon

Yapıya restorasyon önerisi getirilirken amaç, ikiz konutun mimari değerinden bir şey kaybetmeden gelecek nesillere aktarılmasını sağlamaktır. Bu bağlamda, ikiz konutun mimari karakteristiğini değiştirmeyen, mimari kimliğini zedelemeyen bir restorasyon çalışması önerilmiştir. Geçirdiği çeşitli bozulmalara rağmen, ikiz konut bugün hemen hemen tüm melanlarıyla ayaktadır ve yapıldığı dönemin konut mimarisi hakkında bilgi verebilecek önemli nitelikler taşımaktadır. Yapının, bodrum katı dışında konut olarak kullanımının bugüne kadar devam etmesi ve başka bir işlevle kullanılmak üzere değiştirilmemiş olmasının payı büyüktür. Vaziyet planına bakıldığında öncelikle, yapıdaki bozulmalardan olan niteliksiz eklerin yapıdan uzaklaştırılması kararı alınmıştır. İkiz konutun bacalarında görülen çatlaklar onarılacaktır. Çatıya onarım ve bakım yapıp, çatı örtüsündeki eksik kiremitler tespit edilip, tamamlanacaktır. Onbeş numaralı yapının terasındaki metal oluklu levha kaplama kaldırılacaktır. Onyedili numaralı yapıya bitişik olan bahçenin mevcut kapısı kaldırılarak yerine özgün haline uygun kapı yerleştirilecektir. Bahçenin mevcut duvarı da kaldırılarak özgün haline uygun duvarla bahçenin etrafı kapatılacaktır. İkiz konuta komşu olan 9 numaralı yapıya bitişik olan bahçenin niteliksiz ek yapı olduğu için kaldırılmasına karar verilmiştir (Şekil: 5.1). Kat planlarında ise, çürümüş olan ahşapların çürüyen kısımları kesilip, yerine aynı tür ve kesitte ahşap ile değiştirilecektir. Bina içi tesisat kontrol edilip, çürümeye neden olan kaçaklar kontrol edilecektir. Döşeme kaplamaları elden geçirilip, gerekli tamirler yapılacaktır. Tavanların bakım ve onarımı yapılacaktır. Ahşap korkulukların bakımları yapıp,

boyanacaktır. Tüm kapı ve pencerelerin boyaması yapıp, gerekli olan yerlerde böcekler için enjeksiyon yöntemi ile sağlamlaştırma yapıldıktan sonra yüzey koruyucu uygulanacaktır. Yapının tüm iç boyalamaları yapılacaktır. Bozuk ve dökülmüş sıvalar raspalama işleminden sonra aslına uygun olarak yenilenecektir. Sıva çatlakları onarılacaktır. Islak hacimler elden geçirilip, gereken yerlerde malzeme değişikliği yapılacaktır. Yapının içinde sonradan açılan pencere boşlukları, son dönem eki olan kapılar, dolaplar ve duvarlar kaldırılarak özgün haline uygun olarak bırakılacaktır. Yapının güney duvarına bitişik olarak tasarlanan sonradan yapılan niteliksiz ekler temizleme yöntemi ile kaldırılacaktır. İkiz konutun üst katlarında yer alan yüklüklerin özgün parçaları tamamlanarak, boyanacaktır. Çatı döşemesindeki özgün parçalar tamamlanıp, boyanacaktır. Eksik olan kapılar, korkuluklar, yüklükler özgün haline uygun bir şekilde özgün yerlerine yerleştirilecektir. Tüm dış cephedeki ahşaplara yerinde emprenye işlemi ve yüzey koruyucu uygulanarak konsodile edilecektir. Cephedeki taş yüzeylerine kağıt hamuru yöntemi le temizleme yapılacaktır. Taştaki çatlaklara şırınga ile epoksi uygulanarak sağlamlaştırılacaktır. Çürümüş olan ahşapların çürüyen kısımları kesilip, yerine aynı tür ve kesitte ahşap ile değiştirilecektir. Doğramalara enjeksiyon yöntemi le sağlamlaştırma yapıldıktan sonra yüzey koruyucu uygulanacaktır. Cephedeki kablo, levha gibi niteliksiz ekler kaldırılacaktır. Uygun olmayan tesisat güzergahları tekrar incelenecektir. Onbeş numaralı yapının terasında bulunan ve ikiz konutun her iki giriş nişinde bulunan demir korkuluklara antipas uygulaması yapıp, boyanacaktır. Cephelerdeki son dönem eki olan, yapıya uygun olmayan pencereler kaldırılıp, özgün haline uygun duvarla kapatılacaktır.

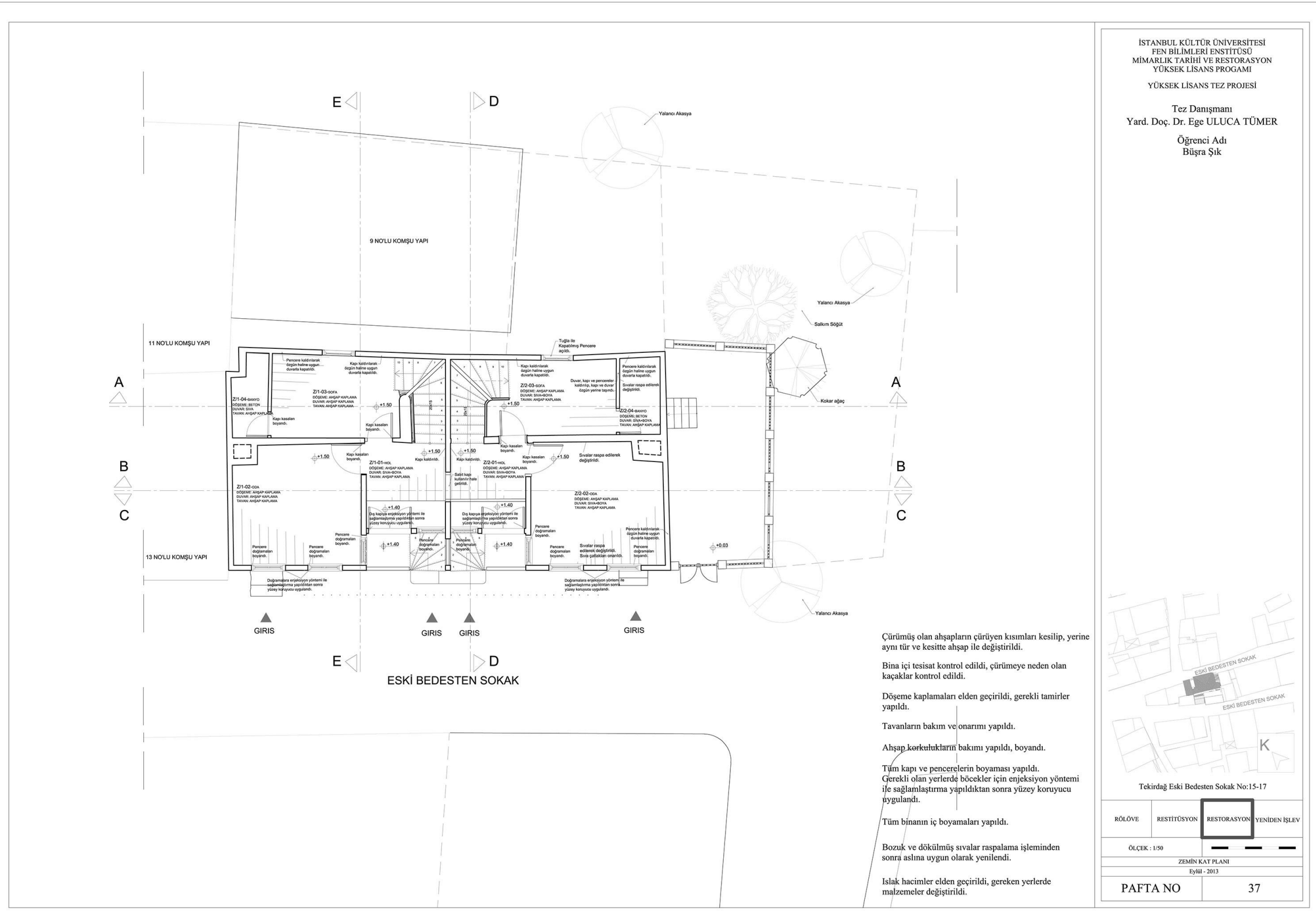

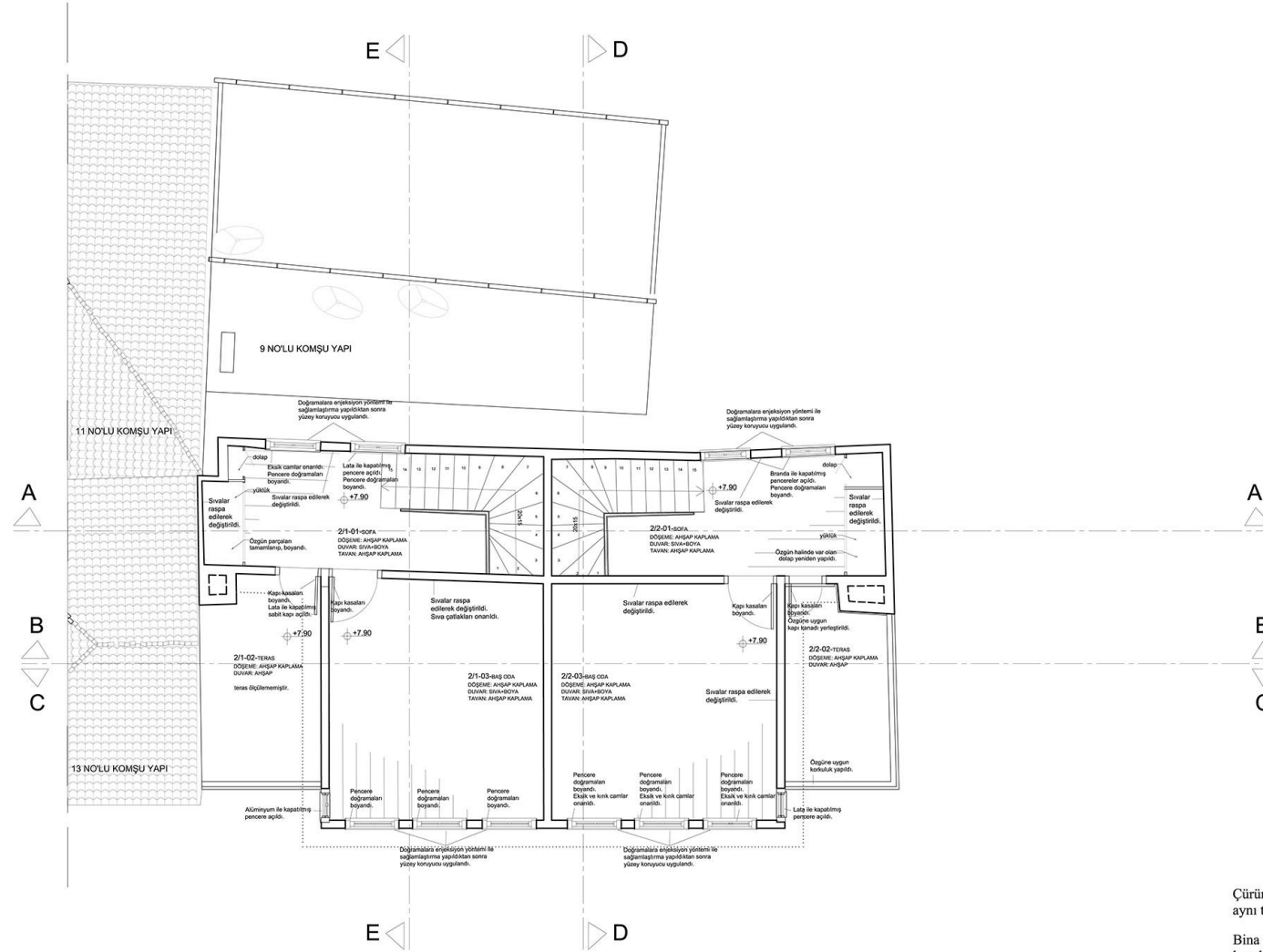
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		_____	
BODRUM KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		36	

240

Çürümüş olan ahşapların çürüyen kısımları kesilip, yerine aynı tür ve kesitte ahşap ile değiştirildi.

Bina içi tesisat kontrol edildi, çürümeye neden olan kaçaklar kontrol edildi.

Döşeme kaplamaları elden geçirildi, gerekli tamirler yapıldı.

Tavanların bakım ve onarımı yapıldı.

Ahşap korkulukların bakımı yapıldı, boyandı.

Tüm kapı ve pencerelerin boyaması yapıldı. Gerekli olan yerlerde böcekler için enjeksiyon yöntemi ile sağlama işlemi yapıldıktan sonra yüzey koruyucu uygulandı.

Tüm binanın iç boyamaları yapıldı.

Bozuk ve dökülmüş sıvalar raspalama işleminden sonra aslına uygun olarak yenilendi.

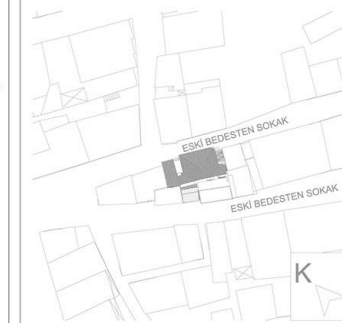
Islak hacimler elden geçirildi, gereken yerlerde malzemeler değiştirildi.

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

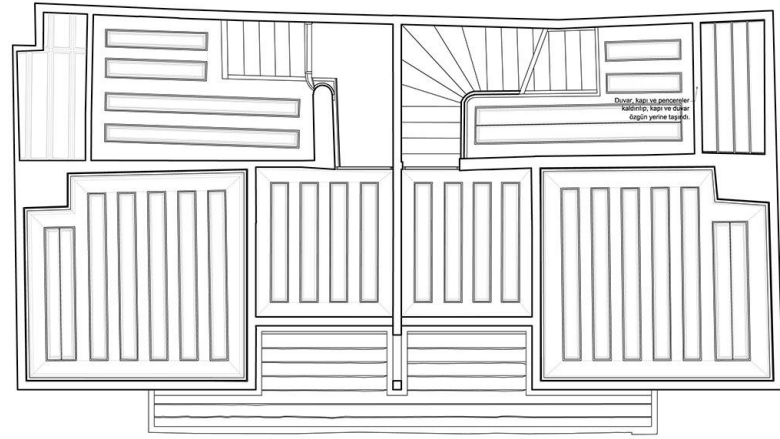
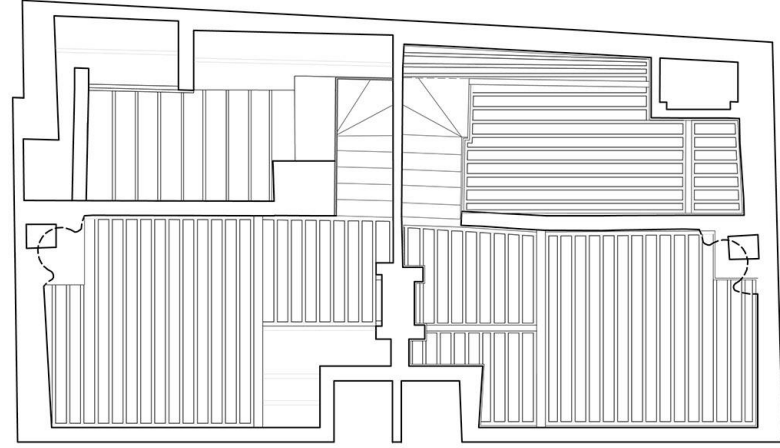
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
2. KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	39		

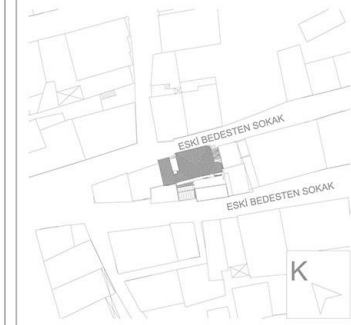
Şekil 6-5 2. Kat Planı – Restorasyon Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

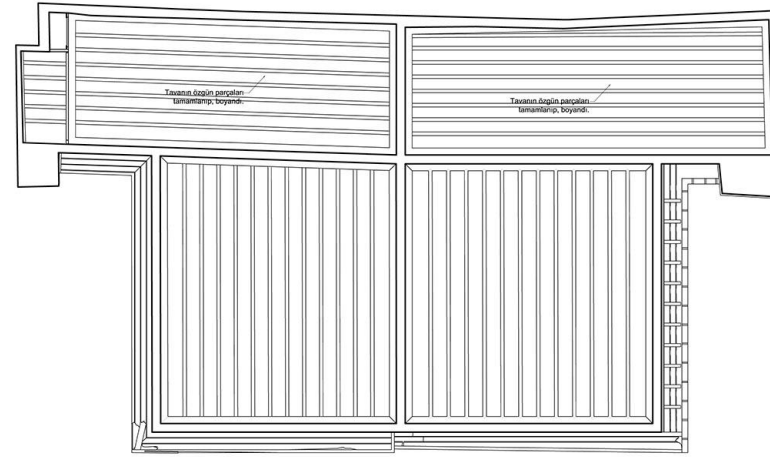
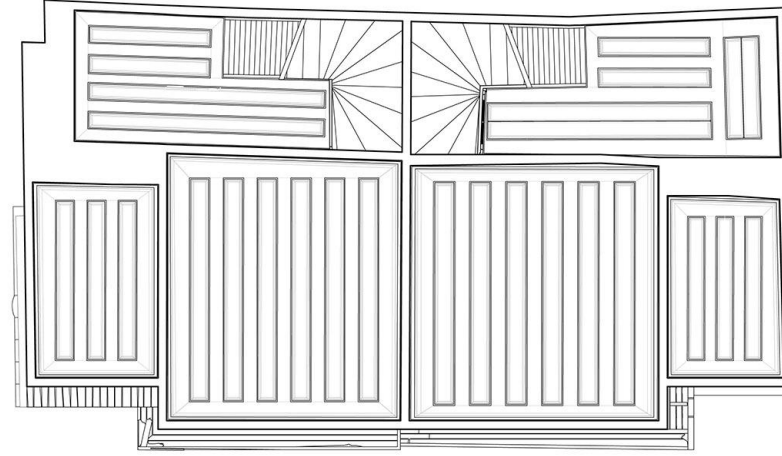
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50	BODRUM KAT TAVAN PLANI - ZEMİN KAT TAVAN PLANI		
	Eylül - 2013		
PAFTA NO	40		

Şekil 6-6 Bodrum Kat Tavan Planı-Zemin Kat Tavan Planı – Restorasyon Çizimleri (2013)

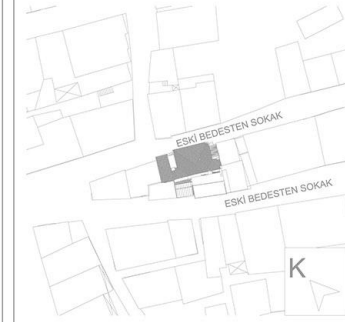

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

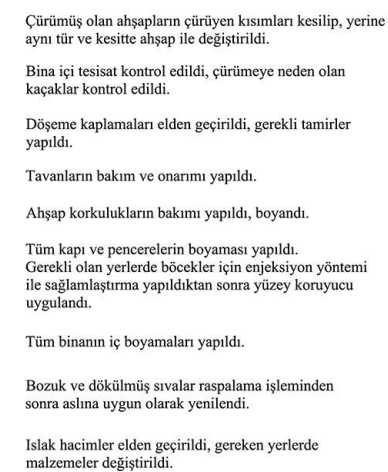
Öğrenci Adı
Büşra Şık

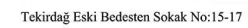
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
1. KAT TAVAN PLANI - 2. KAT TAVAN PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		41	

Şekil 6-7 1.Kat Tavan Planı-2.Kat Tavan Planı – Restorasyon Çizimleri (2013)

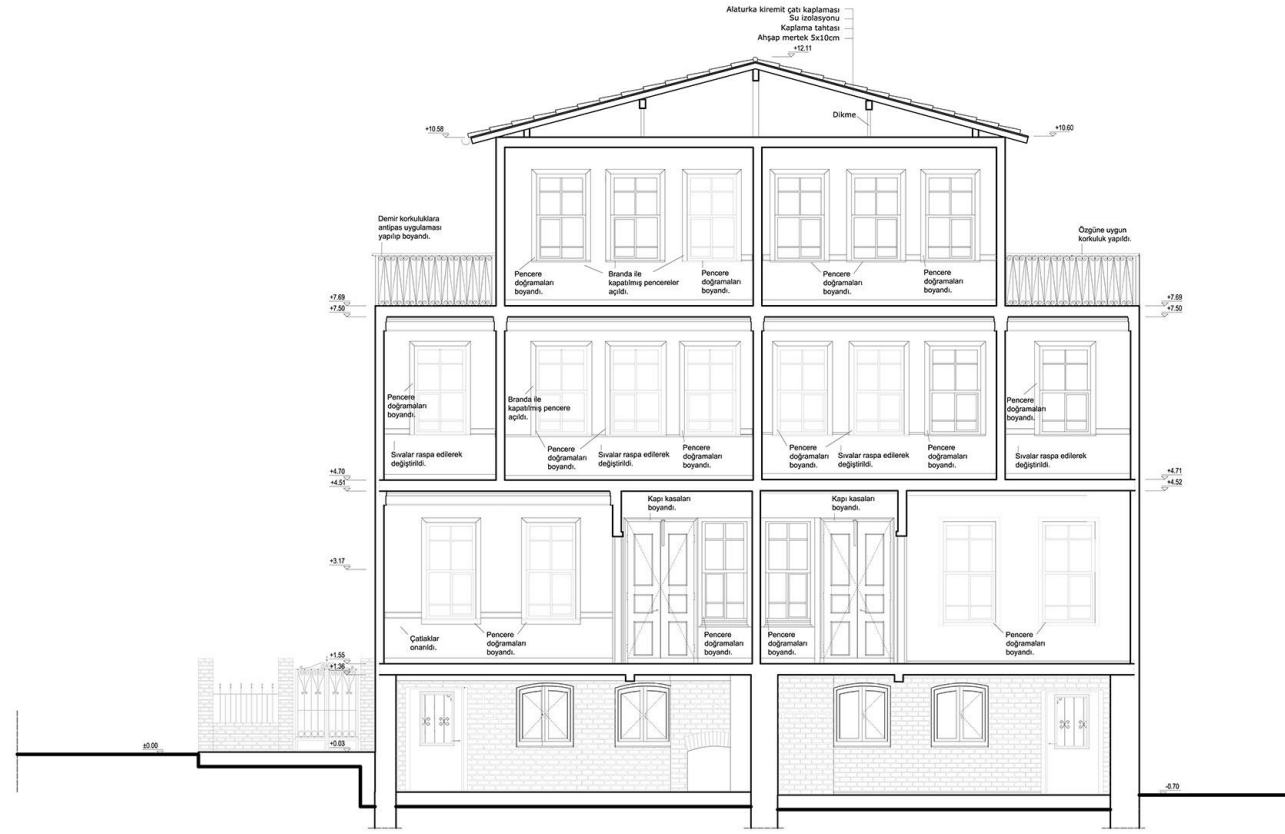

Öğrenci Adı
Büşra Şık

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
A-A' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		42	

246

Çürümüş olan ahşapların çürüyen kısımları kesilip, yerine aynı tür ve kesitte ahşap ile değiştirildi.

Bina içi tesisat kontrol edildi, çürümeye neden olan kaçaklar kontrol edildi.

Döşeme kaplamaları elden geçirildi, gerekli tamirler yapıldı.

Tavanların bakım ve onarımı yapıldı.

Ahşap korkulukların bakımı yapıldı, boyandı.

Tüm kapı ve pencerelerin boyaması yapıldı. Gerekli olan yerlerde böcekler için enjeksiyon yöntemi ile sağlamlaştırma yapıldıktan sonra yüzey koruyucu uygulandı.

Tüm binanın iç boyamaları yapıldı.

Bozuk ve dökülmüş sıvalar raspalama işleminden sonra aslına uygun olarak yenilendi.

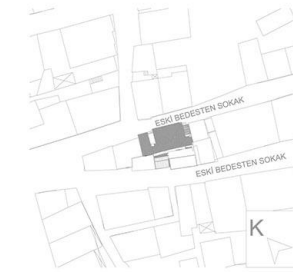
Islak hacimler elden geçirildi, gereken yerlerde malzemeler değiştirildi.

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

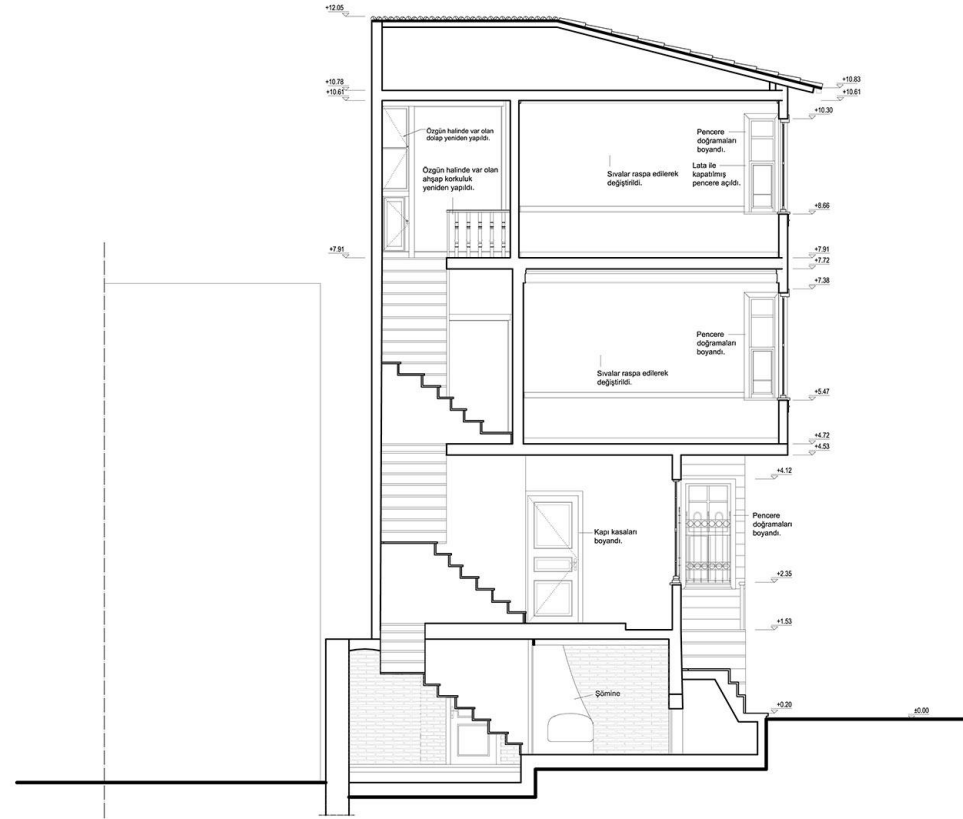
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
C-C KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	44		

Şekil 6-10 C-C' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013)

Çürümüş olan ahşapların çürüyen kısımları kesilip, yerine aynı tür ve kesitte ahşap ile değiştirildi.

Bina içi tesisat kontrol edildi, çürümeye neden olan kaçaklar kontrol edildi.

Döşeme kaplamaları elden geçirildi, gerekli tamirler yapıldı.

Tavanların bakım ve onarımı yapıldı.

Ahşap korkulukların bakımı yapıldı, boyandı.

Tüm kapı ve pencerelerin boyaması yapıldı. Gerekli olan yerlerde böcekler için enjeksiyon yöntemi ile sağlamlaştırma yapıldıktan sonra yüzey koruyucu uygulandı.

Tüm binanın iç boyamaları yapıldı.

Bozuk ve dökülmüş sıvalar rasalama işleminden sonra aslına uygun olarak yenilendi.

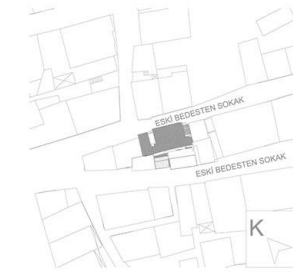
Islak hacimler elden geçirildi, gereken yerlerde malzemeler değiştirildi.

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

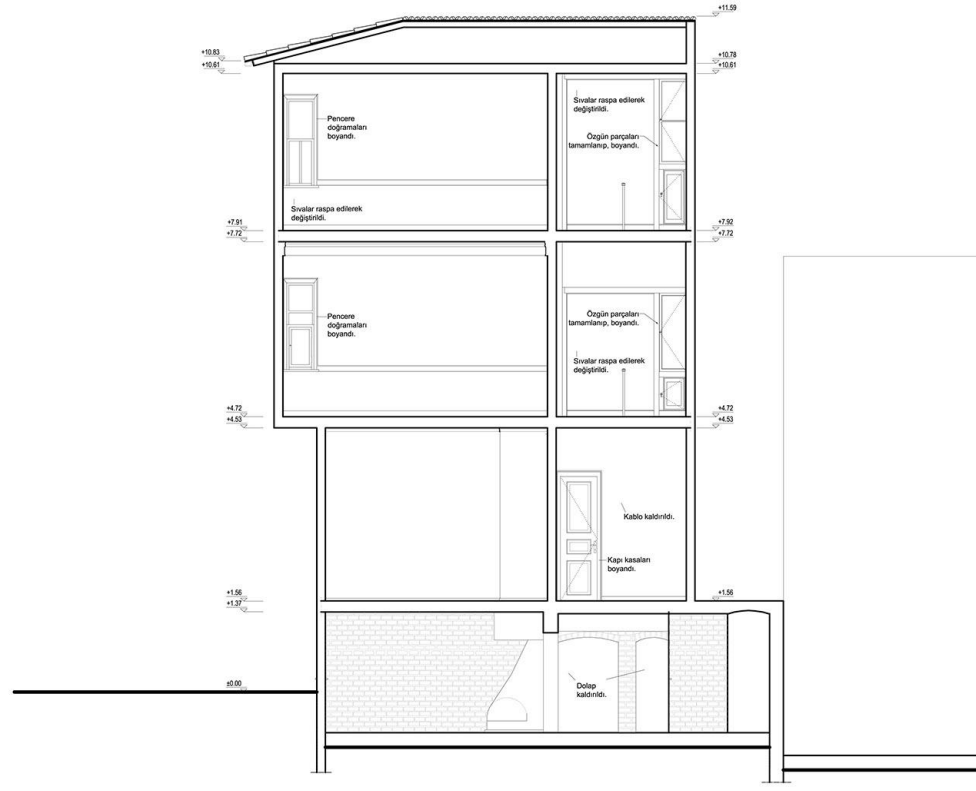
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
D-D' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		45	

Şekil 6-11 D-D' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013)

Çürümüş olan ahşapların çürüyen kısımları kesilip, yerine aynı tür ve kesitte ahşap ile değiştirildi.

Bina içi tesisat kontrol edildi, çürümeye neden olan kaçaklar kontrol edildi.

Döşeme kaplamaları elden geçirildi, gerekli tamirler yapıldı.

Tavanların bakım ve onarımı yapıldı.

Ahşap korkulukların bakımı yapıldı, boyandı.

Tüm kapı ve pencerelerin boyaması yapıldı. Gerekli olan yerlerde böcekler için enjeksiyon yöntemi ile sağlamlaştırma yapıldıktan sonra yüzey koruyucu uygulandı.

Tüm binanın iç boyamaları yapıldı.

Bozuk ve dökülmüş sıvalar raspalama işleminden sonra aslına uygun olarak yenilendi.

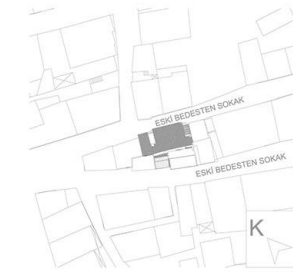
Islak hacimler elden geçirildi, gereken yerlerde malzemeler değiştirildi.

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

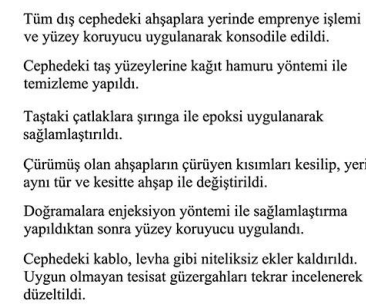
Öğrenci Adı
Büşra Şık

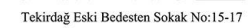
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		E-E' KESİTİ	
		Eylül - 2013	
PAFTA NO		46	

Şekil 6-12 E-E' Kesiti – Restorasyon Çizimleri (2013)

Büşra Şık

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
KUZEY CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		47	

251

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGAMI

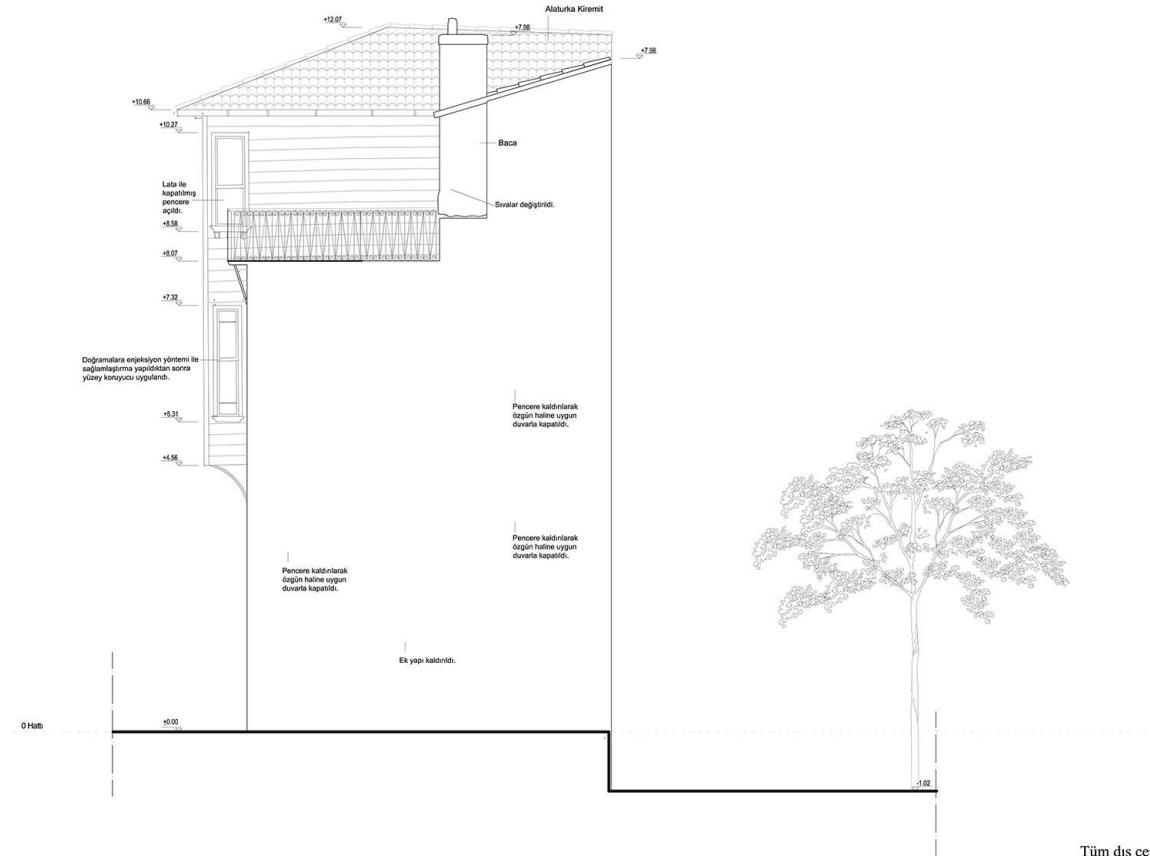
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı:

Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÖMER

Öğrenci Adı :

Büşra Şak

Tüm dış cephedeki ahşaplara yerinde emprenye işlemi ve yüzey koruyucu uygulanarak konsodile edildi.

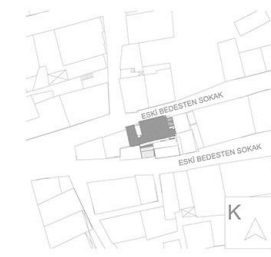
Cephedeki taş yüzeylerine kağıt hamuru yöntemi ile temizleme yapıldı.

Taştaki çatlaklara sırtına ile epoksi uygulanarak sağlamlaştırıldı.

Çürümüş olan ahşapların çürüyen kısımları kesilip, yerine aynı tür ve kesitte ahşap ile değiştirildi.

Doğramalara enjeksiyon yöntemi ile sağlamlaştırma yapıldıktan sonra yüzey koruyucu uygulandı.

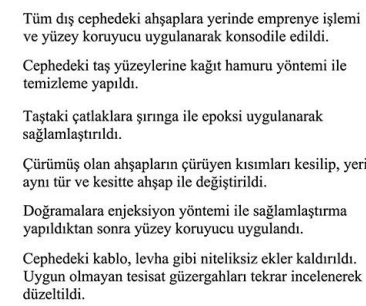
Cephedeki kablo, levha gibi niteliksiz ekler kaldırıldı. Uygun olmayan tesisat güzergahları tekrar incelenerek düzeltildi.

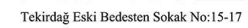
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		BATI CEPHESİ	
		Eylül - 2013	
PAFTA NO		48	

Şekil 6-14 Batı Cephesi – Restorasyon Çizimleri (2013)

Büşra Şık

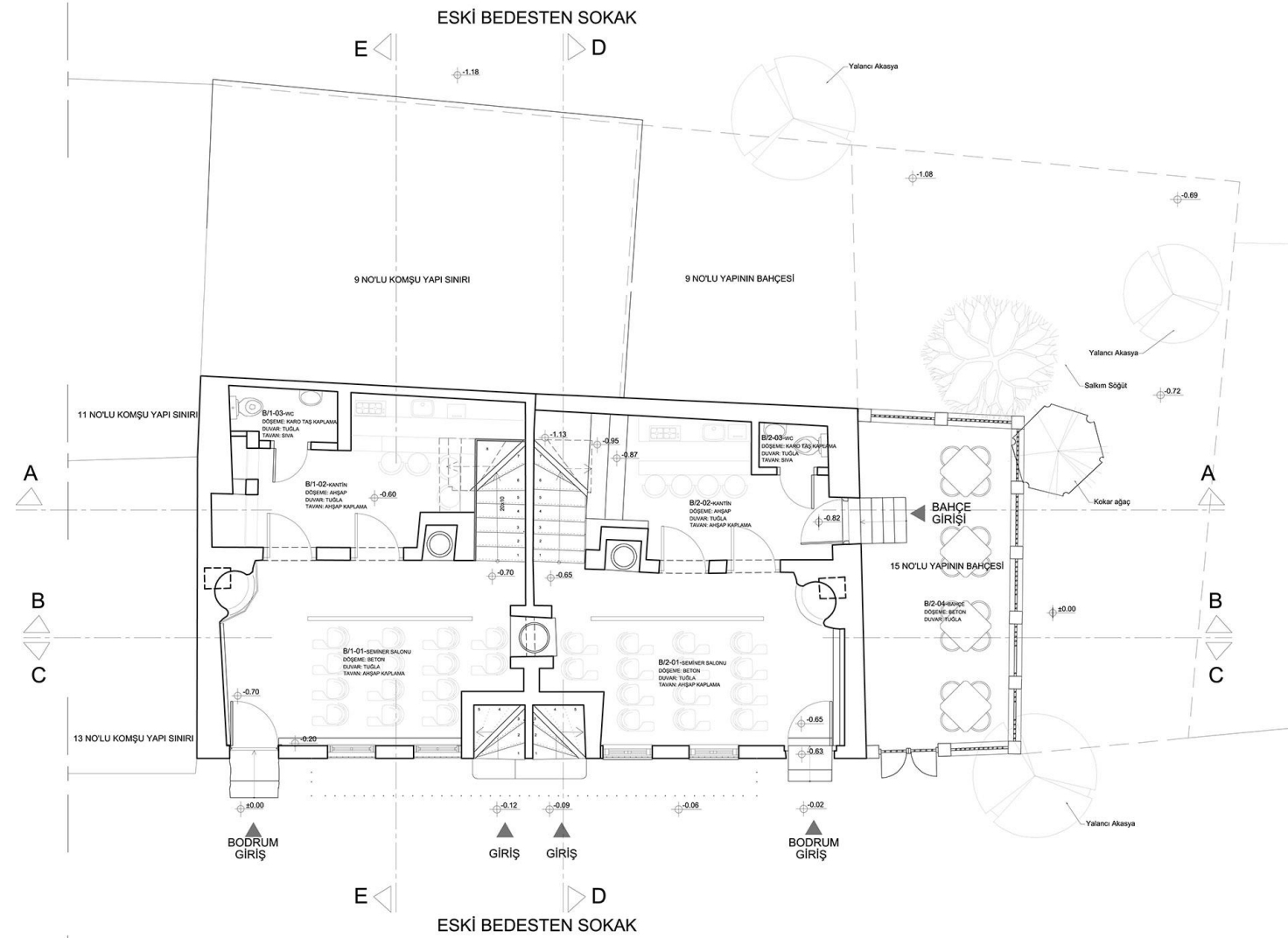
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
GÜNEY CEPHESİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		49	

253

6.3.1 Yeniden İşlevlendirme Kriterleri

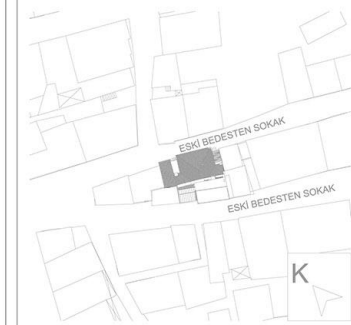
Bu yapının özgün niteliklerine daha uygun bir programla hayatını sürdürmesi gerekliliği, düzenli bakım - onarım ihtiyacının karşılanması temel kriterler arasındadır. İşlevlendirme gerekliliği mevcut kullanımın getirdiği bir sorundur. Bu sebeple, ikiz konutun mevcut olarak kullanımının yapının kendi özgün niteliklerine uygun bir kullanım olmadığı, yapıya zarar verdiği için hatta değerini yitirmesine neden olduğundan, bu tür yapılardaki bir sorunsal olarak kendi bünyesine uygun program olmalıdır. Yapının işlevlendirmesi de korunmanın bir parçası olarak görülmektedir. Bu bağlamda tasarımın getirdiği yük oldukça önemlidir. İşlevlendirmede dikkat edilecek unsurlar arasında olan bu ölçütlerin dikkate alındığı bir çalışma ortaya çıkarılmıştır. Onbeş ve onyedili numaralı yapıların dersane olarak işlevlendirilmesi kararı alınmıştır. Kuzey cepheden girişleri olan bodrum katta yer alan B/1-01 ve B/2-01 mekanları seminer salonları olarak kullanılacaktır. Yapının ana girişleri dışında da kullanılan girişleri sayesinde, dışarıdan programlara da olanak sağlamaktadır. Seminer salonlarında bulunan kuzey yönündeki panolarla koridor yaratılıp, yan mekanla ilişki kesilmektedir. Bu koridordan üst katlara geçişi sağlayan merdivenlere ulaşılmaktadır. B/1-02 ve B/2-02 kod numaralı mekanlar kantin olarak kullanılacaktır. B/1-03 ve B/2-03 mekanları ise wc olarak planlanmıştır. Onyedili numaralı yapının batı cephesinden çıkışı olan bahçe aynı işlevine devam edecektir. Bu bahçeye giriş aynı zamanda kuzey yönünden de sağlanmaktadır. Zemin katlara girişi sağlayan giriş nişlerinden içeriye girildiğinde giriş holü ile karşılaşılacaktır. Buradan Z/1-02 ve Z/2-02 kütüphane ve test arşivi olarak kullanılacak odalara geçilecektir. Giriş holünden geçilen bir diğer mekan ise Z/1-03 ve Z/2-03 kod numaralı kayıt ve fotokopi odalarıdır. Bu mekanlardan girişi olan Z/1-04 ve Z/2-04 mekanları ise banyo olarak kullanılacaktır. Birinci kata çıkışı sağlayan merdivenlerin ulaştığı noktalarda ise 1/1-01 ve 1/2-01 kod numaralı holler bulunup, geçmişte yüklük olarak kullanılan bölümler, banyo olarak tasarlanmıştır. Bu hollerden girişleri olan bacaların bulunduğu 1/1-02 ve 1/2-02 kod numaralı mekanlar öğretmen odaları olarak planlanmıştır. Eskiden baş oda olarak kullanılan 1/1-03 ve 1/2-03 mekanları ise günümüzde etüd odaları olarak kullanılacaktır. İkinci katlarda ise, 2/1-01 ve 2/2-01

hollerinde bulunan eskiden yüklük olarak kullanılan dolaplar özgün hallerinde bırakılıp vestiyer olarak işlevlerine devam edeceklerdir. 2/1-02 ve 2/2-02 kod numaralı teraslar dinlenme alanı olarak teras kullanımında kalacaktır. 2/1-03 ve 2/2-03 mekanları ise etüd odaları olarak planlanmıştır.

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

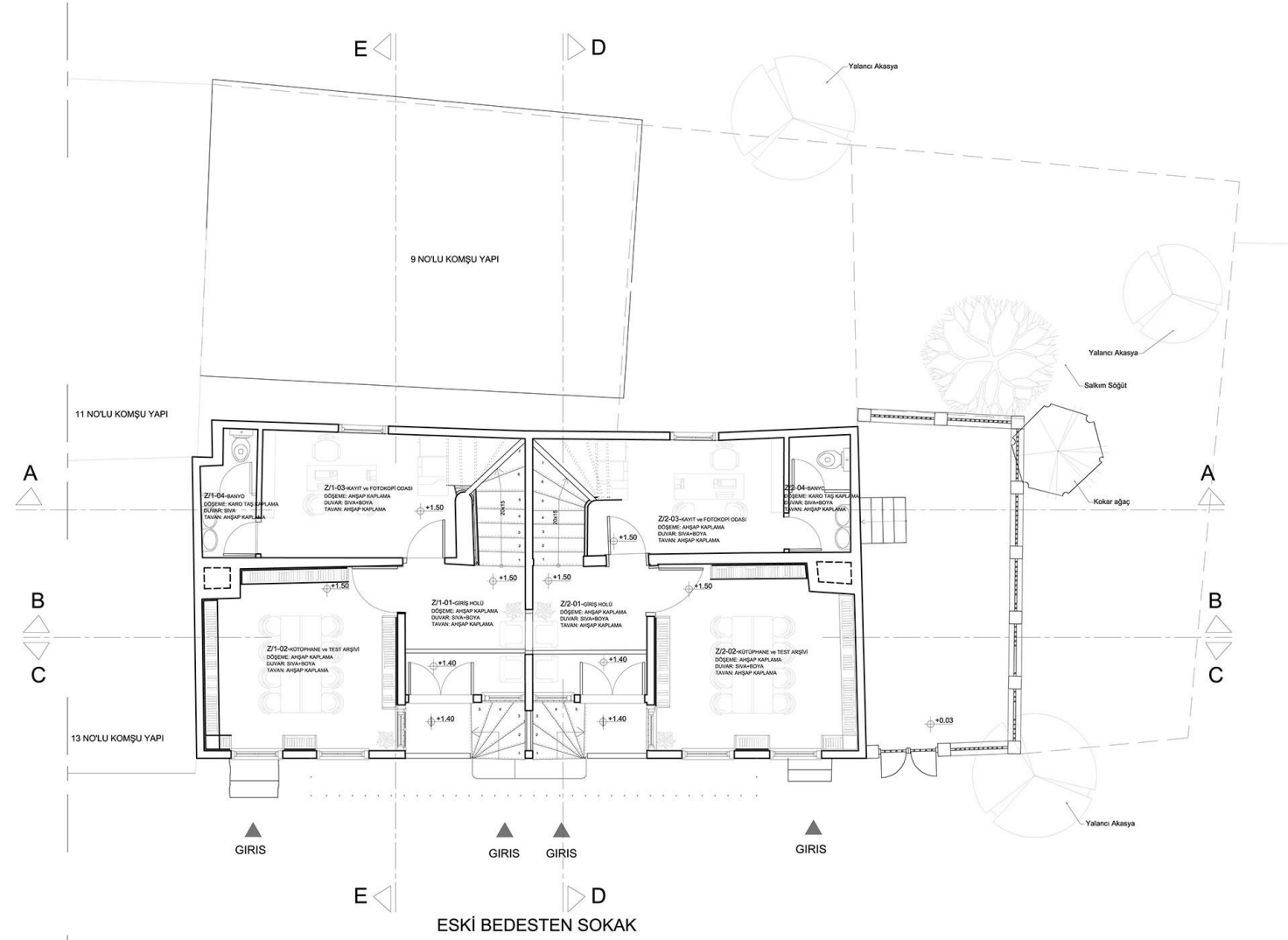
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
BODRUM KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	51		

Şekil 6-17 Bodrum Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

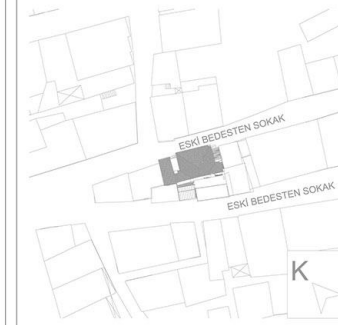

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

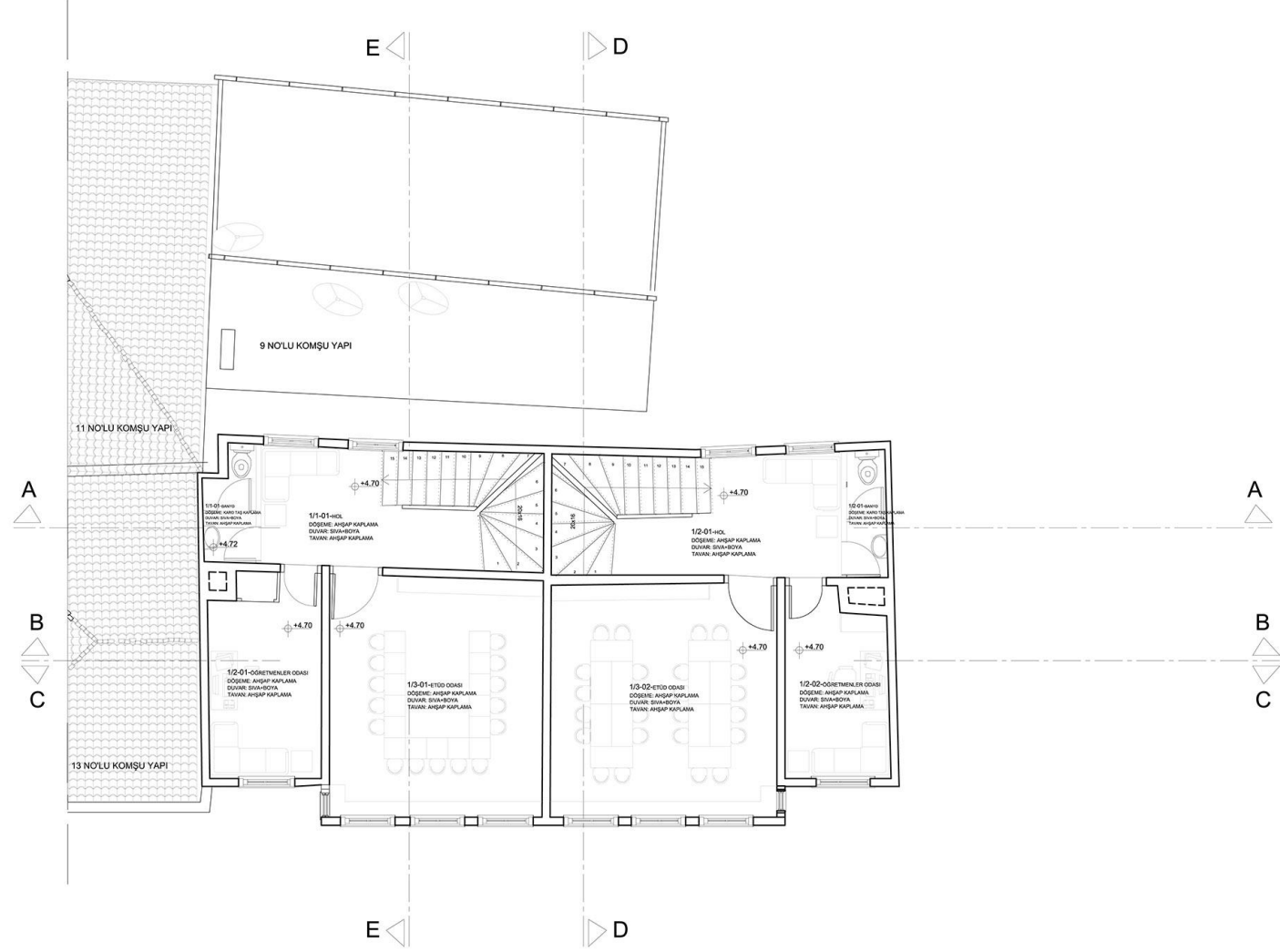
Öğrenci Adı
Büşra Şık

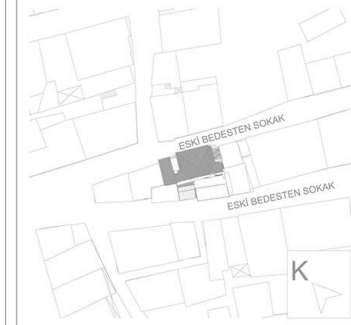
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
ZEMİN KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	52		

Şekil 6-18 Zemin Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

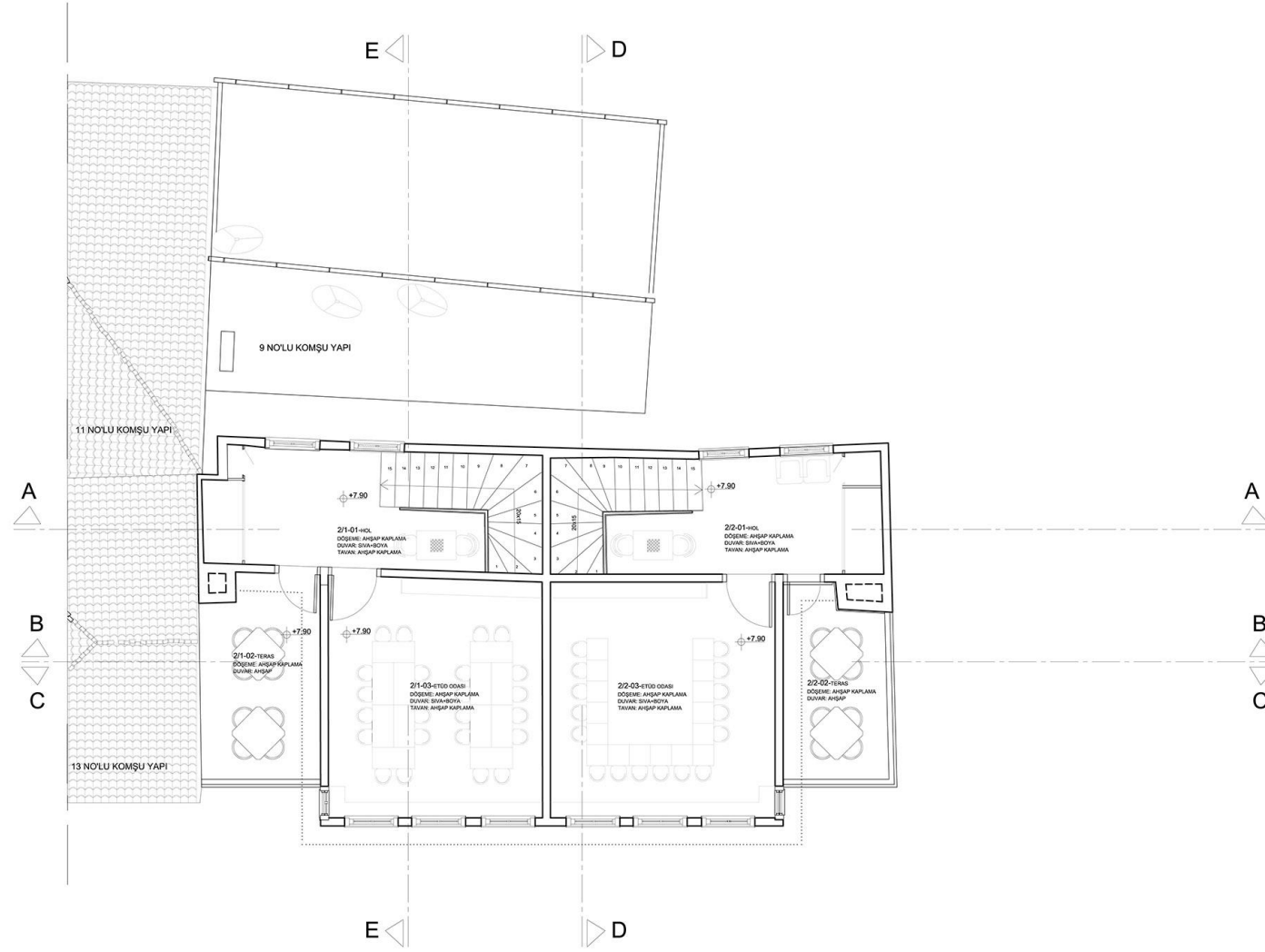
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

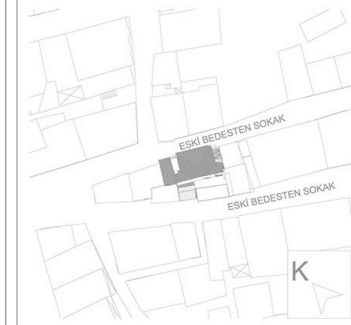
Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
1. KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		53	

Şekil 6-19 1. Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
2. KAT PLANI			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	54		

Şekil 6-20 2. Kat Planı – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

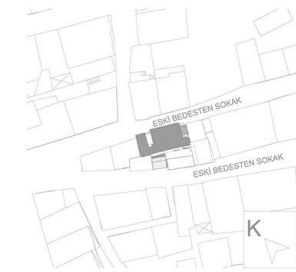

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

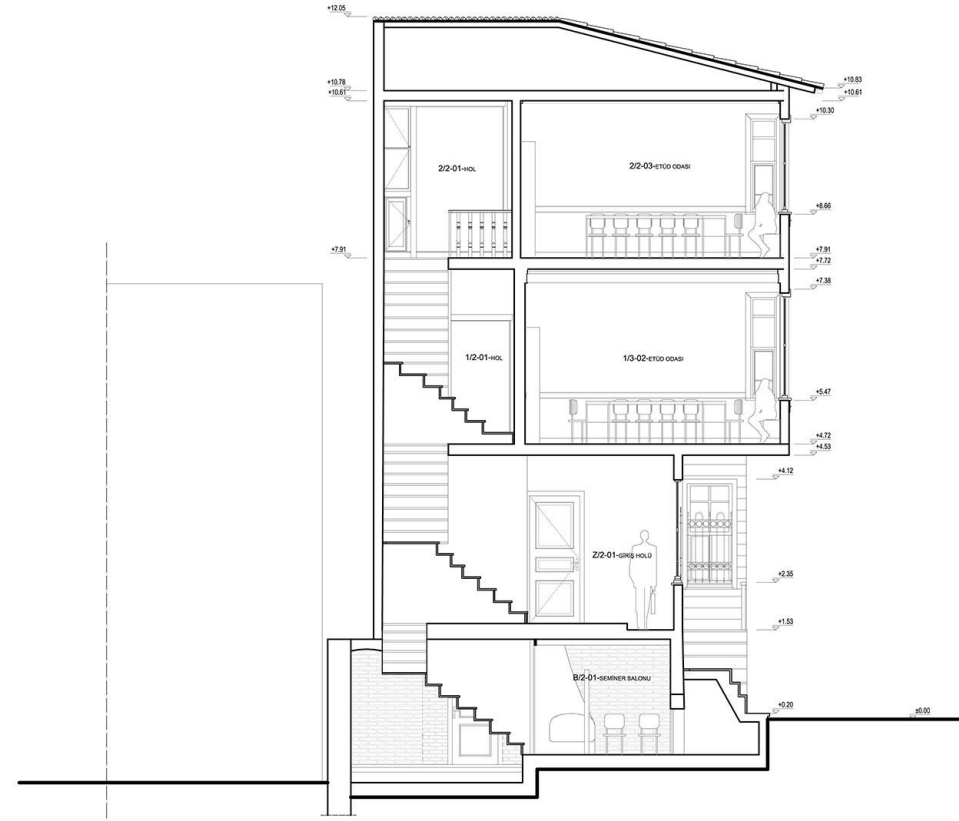
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
A-A' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	55		

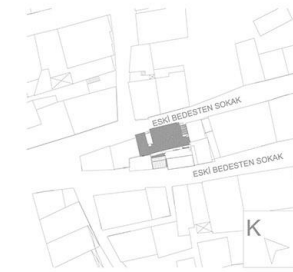
Şekil 6-21 A-A' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
D-D' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	56		

Şekil 6-22 B-B' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

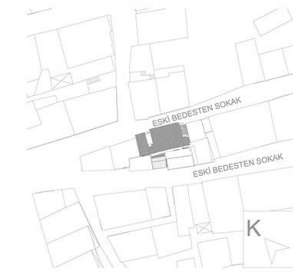

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER

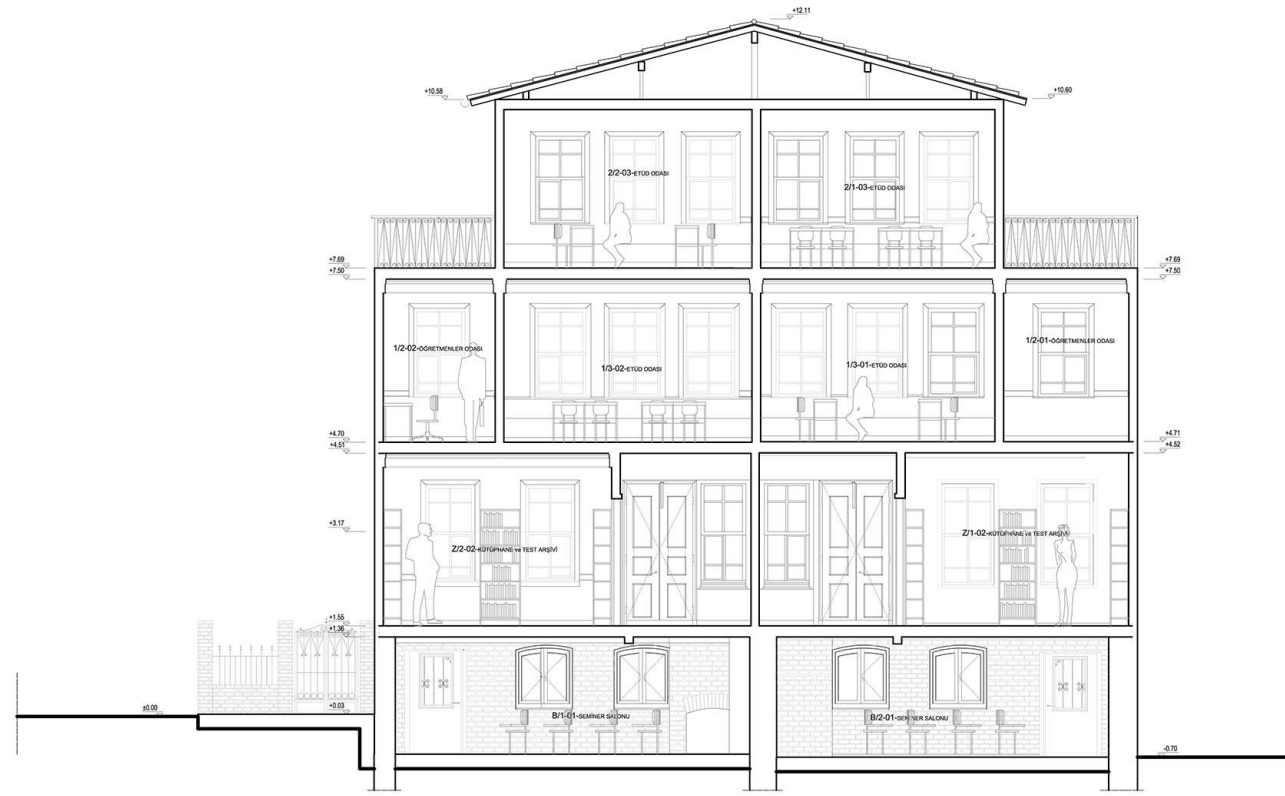
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

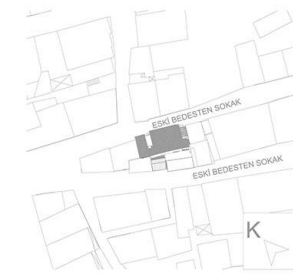
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
B-B KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO		57	

Şekil 6-23 C-C' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

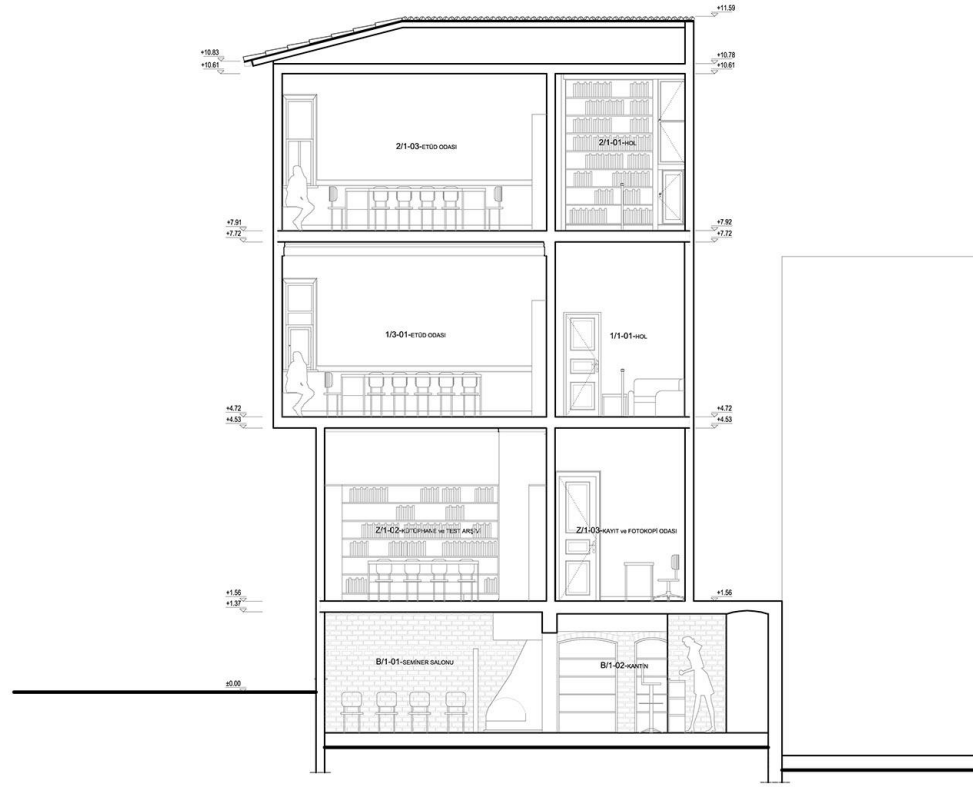
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

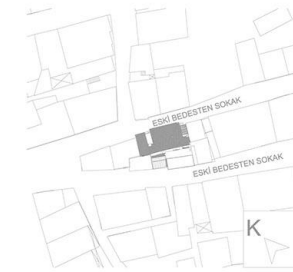
RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
C-C KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	58		

Şekil 6-24 D-D' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

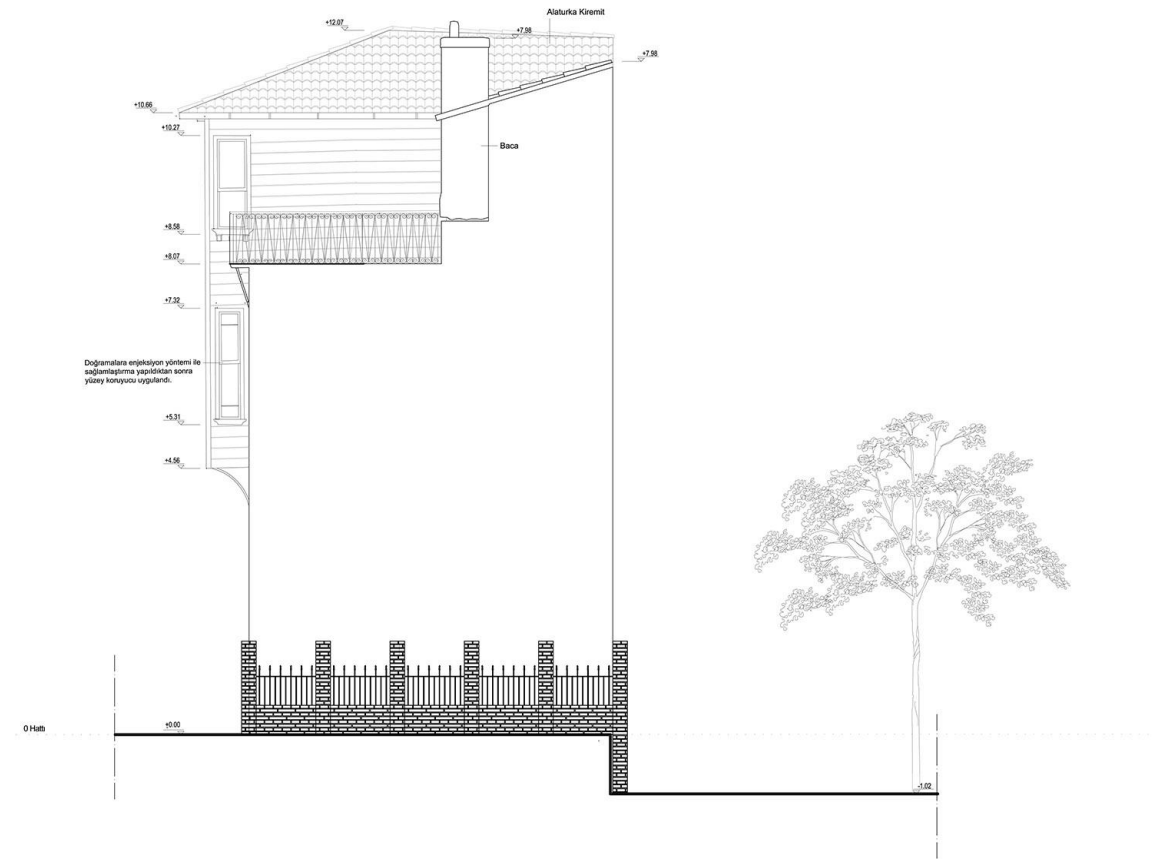
Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Öğrenci Adı
Büşra Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50			
E-E' KESİTİ			
Eylül - 2013			
PAFTA NO	59		

Şekil 6-25 E-E' Kesiti – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

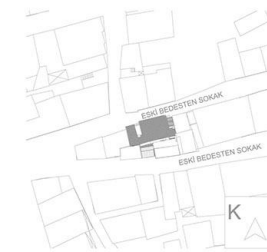
YÜKSEK LİSANS TEZ PROJESİ

Tez Danışmanı:

Yard. Doç. Dr. Ege ULUCA TÖMER

Öğrenci Adı:

Büyük Şık

Tekirdağ Eski Bedesten Sokak No:15-17

RÖLÖVE	RESTİTÜSYON	RESTORASYON	YENİDEN İŞLEV
ÖLÇEK : 1/50		BATI CEPHESİ	
		Eylül - 2013	
PAFTA NO		62	

Şekil 6-28 Batı Cephesi – Yeniden İşlevlendirme Çizimleri (2013)

7 GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Tekirdağ'da geleneksel konutların yapım sistemleri incelendiğinde topoğrafya, iklim ve malzemenin bulunabilirliğine göre, yapım sistemlerinin ahşap karkas ve kagir sistemlerin bir arada kullanıldığı karma sistemler ile inşa edildiği görülmektedir. Trakya bölgesinin deprem kuşağı içerisinde yer almasından dolayı, ahşap malzeme çekme kuvvetlerine karşı dayanıklılığı sebebiyle bölgede çokça tercih edilmiştir. Ahşap malzemenin kaynağı olan ağaçların suya yakın bölgelerde yaygın olması, Trakya'da ahşap malzemenin kolay temin edilmesine sebep olmaktadır. Malzemenin uygulama ve kullanım aşamalarında da bir çok detaya olanak sağlaması tercih edilme sebepleri arasında yer almaktadır.

Modern teknolojiye ahşap, geleneksel teknolojiye temel strüktür kriterlerini alarak devam etmektedir. Günümüzde geleneksel sistemler, ustaların eksikliği, insanların ilgisizliği, teknolojinin çağın gerisinde kalması yüzünden ve yaşam kalitesinin artırılması gerekliliğinden yerini modern sistemlere bırakmıştır. Geleneksel sistemler, çağdaş ve modern yönleri de olan sistemlerdir ve aslında bu teknoloji korunarak devam ederse modern sistemler içinde geleneksel sistemlerin sürekliliği sağlanacaktır. Bu sistemlerin tüm ahşap sistemler içerisindeki yeri, Tekirdağ içerisindeki yeri, geleneksel konutların içerisindeki yeri, geçirdiği süreç, niteliklerine dair veriler, sadece Tekirdağ için değil, Türkiye'deki hatta dünyadaki ahşap sistemleriyle ilgili kayda değer bir avantaj verip, literatüre katkı sağlayacak örnek bir çalışma üzerinde durulmuştur. Ahşap yapım teknolojisi, sürdürülebilirlik açısından çağdaş değerler taşımaktadır. Tekirdağ'da ahşap teknolojinin yaygın olarak kullanıldığı bir bölge olduğundan oldukça önemli bir kenttir ama yukarıda da bahsedildiği gibi geçirilen süre zarfı içinde yaşadığı olumsuzluklar doğrultusunda bir çok özelliğini yitirmiştir. Bugünkü örnekler gelecek nesillere aktarılabilir olmasından dolayı oldukça önemlidir. Ele alınan bu örnekle, geleneksel ahşap konut örneği olan ikiz konut mirasın bir parçası olduğu için ve gelecek için de geçmiş ve

günümüz sistemlerini, tarihini yansıtacak değerler taşımaktadır. Dolayısıyla tez içerisinde bahsedilen yöntemler ve prensipler doğrultusunda korunacak bu yapı detaylı bir değerlendirme altına alınıp, hem ahşap yapım sistemleri hem de geleneksel ahşap konutların örneklerinin olduğu Tekirdağ hakkında oldukça fikir vermektedir.

Tekirdağ merkezde 2009 yılında gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilen bilgiler doğrultusunda gerçekleştirilen mimari karakter analiz dağılımlarına göre, tescilli yapıların yok olduğu 26 parselde yapı tespiti yapılmıştır. Bu analiz sonucunda, tescilli geleneksel konutların nasıl yok olduğu ve dönüşüme uğradığı tez içerisinde detaylı olarak görülmektedir.

Tekirdağ'da kent dokusu, organik ve ızgara düzen içerisinde konumlanmıştır. Deniz kenarındaki yapı adalarında yapılar, denize doğru yönelmişken, organik sokak dokusu içindeki yapılarda sokağa yönelim söz konusudur. Günümüze kadar ulaşan konutların çoğunun iç taraflarda olanlar olduğu görülmektedir. Deniz kenarındaki yapılar ise, zamanla kaybolmuşlardır. Bunun en önemli sebepleri, 23 Ağustos 1912 yılındaki büyük deprem, artçı sarsıntılar ve ardından çıkan yangınlardır. Konutların çoğunun temel ve duvarlarında büyük çatlaklar oluşmuş, bir çok yapı yıkılmış ve kent dokusu ciddi anlamda zarar görmüştür. Konut sahiplerinin içinde bulunduğu ekonomik zorluklar ve iç – dış göçler de kent dokusuna zarar veren sebepler arasında gösterilmektedir.

Tez kapsamında projeleri hazırlanan ikiz konut örneği olan Yılmaz Evi, Tekirdağ merkezi kentsel sit ve etkileme geçiş alanı içinde bulunan Ertuğrul Mahallesi, Eski Bedesten Sokak üzerinde yer almaktadır. Konum olarak, geleneksel konut örneklerinin de yoğun olduğu bu bölge, kentin tarihi kimliği hakkında oldukça bilgi vermektedir. Yılmaz Evi, bodrum, zemin, birinci kat ve ikinci kattan oluşan ikiz konuttur. İkiz konutun doğu yönündeki yapı 15 No'lu yapı olup, batı yönündeki yapı ise, 17 No'lu yapıdır. Yapının planı, yer aldığı arsanın şekline göre biçimlenmiştir.

Ahşap yapıların mevcut koşullar altındaki performanslarını belirlemek amacıyla Yılmaz Evi'nde mevcut durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Ahşap yapı malzemesi ve elemanlarında zaman içinde ortaya çıkan bozulmalar hakkında gözlemler yapıp, çizimler üzerinden malzeme bozulmaları paftaları hazırlanmıştır. Belgeleme işlemi gözlemlerin rapor edilmesi ve fotoğraf çekilerek yapılmıştır. Mevcut duruma bağlı olarak bozulmaların tespit edilip, teşhis edilerek uygun bakım ve onarım planı önerilmesi amaçlanmaktadır. Böylece yapının hizmet ömrü uzatılmış ve çevresel değeri yükseltilmiş olacaktır. Gözle yapılan incelemelerden sonra çekilmiş ayrıntılı fotoğraflar üzerinden tanının tanımı yapılmıştır. Yılmaz Evi'nin strüktür, malzeme bozulmaları ve sebepleri araştırılırken yapının elemanlarının bulunduğu ortam koşullarına bağlı kalınmış, iç ve dış ortama maruz kalan yapı elemanları şeklinde değerlendirilmiştir.

Yapıya restorasyon önerisi getirilirken amaç, ikiz konutun mimari değerinden bir şey kaybetmeden gelecek nesillere aktarılmasını sağlamaktır. Bu bağlamda, ikiz konutun mimari karakteristiğini değiştirmeyen, mimari kimliğini zedelemeyen bir restorasyon çalışması önerilmiştir. Geçirdiği çeşitli bozulmalara rağmen, ikiz konut bugün hemen hemen tüm mekanlarıyla ayaktadır ve yapıldığı dönemin konut mimarisi hakkında bilgi verebilecek önemli nitelikler taşımaktadır. Yapının, bodrum katı dışında konut olarak kullanımının bugüne kadar devam etmesi ve başka bir işlevle kullanılmak üzere değiştirilmemiş olmasının payı büyüktür. Bu yapının özgün niteliklerine daha uygun bir programla hayatını sürdürmesi gerekliliği, düzenli bakım - onarım ihtiyacının karşılanması temel kriterler arasındadır. İşlevlendirme gerekliliği mevcut kullanımın getirdiği bir sorundur. Bu sebeple, ikiz konutun mevcut olarak kullanımının yapının kendi özgün niteliklerine uygun bir kullanım olmadığı, yapıya zarar verdiği için hatta değerini yitirmesine neden olduğundan, bu tür yapılardaki bir sorunsal olarak kendi bünyesine uygun program olmalıdır. Yapının işlevlendirmesi de korunmanın bir parçası olarak görülmektedir. Bu bağlamda tasarımın getirdiği yük oldukça önemlidir. İşlevlendirmede dikkat edilecek unsurlar arasında olan bu ölçütlerin dikkate alındığı bir çalışma ortaya çıkarılmıştır.

KAYNAKÇA

- 1- ERDİN, N.,“Ağaç Malzeme Kullanımı ve Çevreye Etkisi İnterteks 2003”, *İnşaat Fuarı Ahşap Seminerleri*, İstanbul, 2003.
- 2- YAMAN, F. Ziyneti, *Geleneksel Ahşap Yapılarda Kullanılan Ahşap Yapı Elemanlarının Uzun-Dönem Performansı-Giresun Zeytinlik Mahallesinde Örnek Yapı İncelemesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İ.T.Ü., 2007.
- 3- ISO 6241, *Performance Standards in building-principles for their preparation and factors to be considered*, 1984.
- 4- SATKIN, M., *Osmanlı Dönemi Tekirdağ Evleri*, Tekirdağ: T.C. Tekirdağ Valiliği, 2012.
- 5- KÜÇÜKERMEN, Ö., *Turkish House In Search Of Spatial Identity-Kendi Mekanının Arayışı içinde Türk Evi*, İstanbul, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, 1988.
- 6- ÇOKCAN, B.,“Her Zaman Güncel Yapı Malzemesi Ahşabın Günümüz Mimarisindeki Yeri”, *Ahşap Eğitim Atölyesi 2009 Etkinlikler Kitabı*, İstanbul, KUDEB, 2009.
- 7- SAYIN, N., “Ahşapla İlgili Yanlış Kanılar Değişmeli”, *Ahşabın Öyküsü*, Art Decor Dergisi, İstanbul, Asır Matbaacılık, 1999.
- 8- ELDEM, S. H., *Türk Evi*, I-III. Cilt, İstanbul, T.A.Ç. Vakfı, Güzel Sanatlar Matbaası A.Ş., 1984-1987.
- 9- János, H., *Rodostóiemlékekéstanulságok, Beszédes Kálmán-Rodostómagyar képről*, Budapest, Magyar-Török Barát Társaság, 2009.
- 10- CÖMERT, Y.S., *Tekirdağ’ın Mevcut Geleneksel Konut Çevresinin Kültür Bağlamında İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi, 2003.
- 11- SÜMER, M., *Tekirdağ’ın Eski Günleri*, Tekirdağ Halk Eğitimi Yayınları I, İstanbul, Yeni Hamle Matbaası, 1970.

- 12- ÖZTANK, N., *Orta Yükseklikteki (4-8 kat) konut yapılarında ahşap teknolojisinin uygulanabilirliği*, Doktora Tezi, İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2004.
- 13- BİMTAŞ, *Tekirdağ Kentsel Sit ve Kentsel Sit Etkileme Geçiş Alanı – 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Plan Raporu*, Boğaziçi İnşaat Müşavirlik A.Ş., 2009.
- 14- EVREN, M., *Türk Evinde Çıkma, Yüksek Lisans Tezi*, İ.T.Ü., 1959.
- 15- TÜRKÇÜ, Ç., *Yapım Malzemeler Yöntemler Çözümler İlkeler*, Birsen Yayınevi, Yayın, 1997.
- 16- DEMİRKİR, C., ÇOLAKOĞLU, G., ÇOLAK, S., AYDIN, İ., *Ahşap İskeletli Yapıların Deprem Performansları*, Cilt V, III. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi, 20-22 Mayıs 2010.
- 17- IFSTA (International Fire Service Training Association), *Building Construction Related to the Fire Service*, 3rd Edition, Fire Protection Publication, 2010.
- 18- CANBULAT, B., LAKERTA, G., PARLAKYILDIZ, L., *Tekirdağ Sit Koruma Projesi II*, İKÜ, 2012.
- 19- AKDERE, Y., EMİR, C., GÖK, N., VERDÖN, İ., *Tekirdağ Selamağa Sokak Faik Reis Konağı Koruma Projesi I*, İTÜ, 2000.
- 20- ARISOY, Z., *Çatı İnşaatı*, Sayı 3, Üniversite Kitabevi, İstanbul, 1943.
- 21- TÜRKÇÜ, H.Ç., *Yapım İlkeler-Malzemeler-Yöntemler-Çözümler*, 3.Basım, Birsen Yayınları, İstanbul, 2004
- 22- GÜNGÖR, İ. H., *Ahşap Yapı Bilgisi*, Cilt 1, 2. Baskı, İstanbul, İ.T.Ü Matbaası, 1969.
- 23- AYVERDİ, E. H., *İstanbul Mi'mari Çağı'nın Menşesi, Osmanlı Mi'marisinin İlk Devri 630-805 (1230-1402)*, I, İstanbul, 1966.
- 24- American Wood Council, *Details for Conventional Wood Frame Construction*, American Forest & Paper Association, 2001.

- 25- KULIKOV, S., *Curriculum Transparencies - Agricultural Mechanics Graphics - Building Parts and Design*, California Vocational Agriculture, 2010, <<http://www.agedweb.org/agmech/graphics/Building5.gif>>
- 26- ÇAKIR, S., *Geleneksel Karadeniz Ahşap Konut Yapım Yönteminin Çağdaş Teknoloji Açısından Değerlendirilmesi*, Doktora Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul, 2000.
- 27- GÜNAY, R., *Geleneksel Ahşap Yapılar Sorunları ve Çözüm Yolları*, 2. Baskı, Birsan Yayınevi, İstanbul, 2007.
- 28- SARI AKSOY, D., *Geleneksel Ahşap Karkas Yapıların Deprem Davranışları*, Doktora Tezi, İstanbul, İ.T.Ü., 2003.
- 29- GÜNAY, R., *Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri*, 2. Baskı, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1999.
- 30- ÇELEBİ, R., *Yapı Bilgisi*, İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, 3. Baskı, İstanbul, 2005.
- 31- HASOL, D., *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü*, YEM Yayın, Geliştirilmiş 10. Baskı, İstanbul, 2008.
- 32- KÖROĞLU, Ç., KUDDE E., *Bir Ahşap Yapıda Koruma-Uygulama Metodolojisi 4*, Restorasyon Konservasyon Çalışmaları Dergisi, Sayı 11, Şan Matbaası, İstanbul, 2011.
- 33- KURUCA, M., *Zeyrek Caddesi 12-14 Nolu Ahşap Konağın Restorasyon Projesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, 1997.
- 34- HAFIZOĞLU, H., *Ahşap Malzemenin Kimyasal Malzemelerle Korunma Teknikleri*, Z.K.Ü., Bartın Orman Fakültesi.

ÖZGEÇMİŞ

Büşra ŞIK, 1987 yılında Tekirdağ'da. Lisans öncesi eğitimde ilköğretimini Namık Kemal İlköğretim Okulu'nda, ortaöğretimini ise Tekirdağ Anadolu Lisesi'nde tamamladı. Lisans eğitimini 2009 yılında İstanbul Kültür Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra, yine aynı yıl İstanbul Kültür Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde yüksek lisans eğitimine başladı. Halen özel bir mimarlık ofisinde çalışmaktadır.

